

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

ÜRETEEN
ÜSTYAPILARIN
GELİŞMİŞ ALTYAPISINDA
HES KABLO VAR!

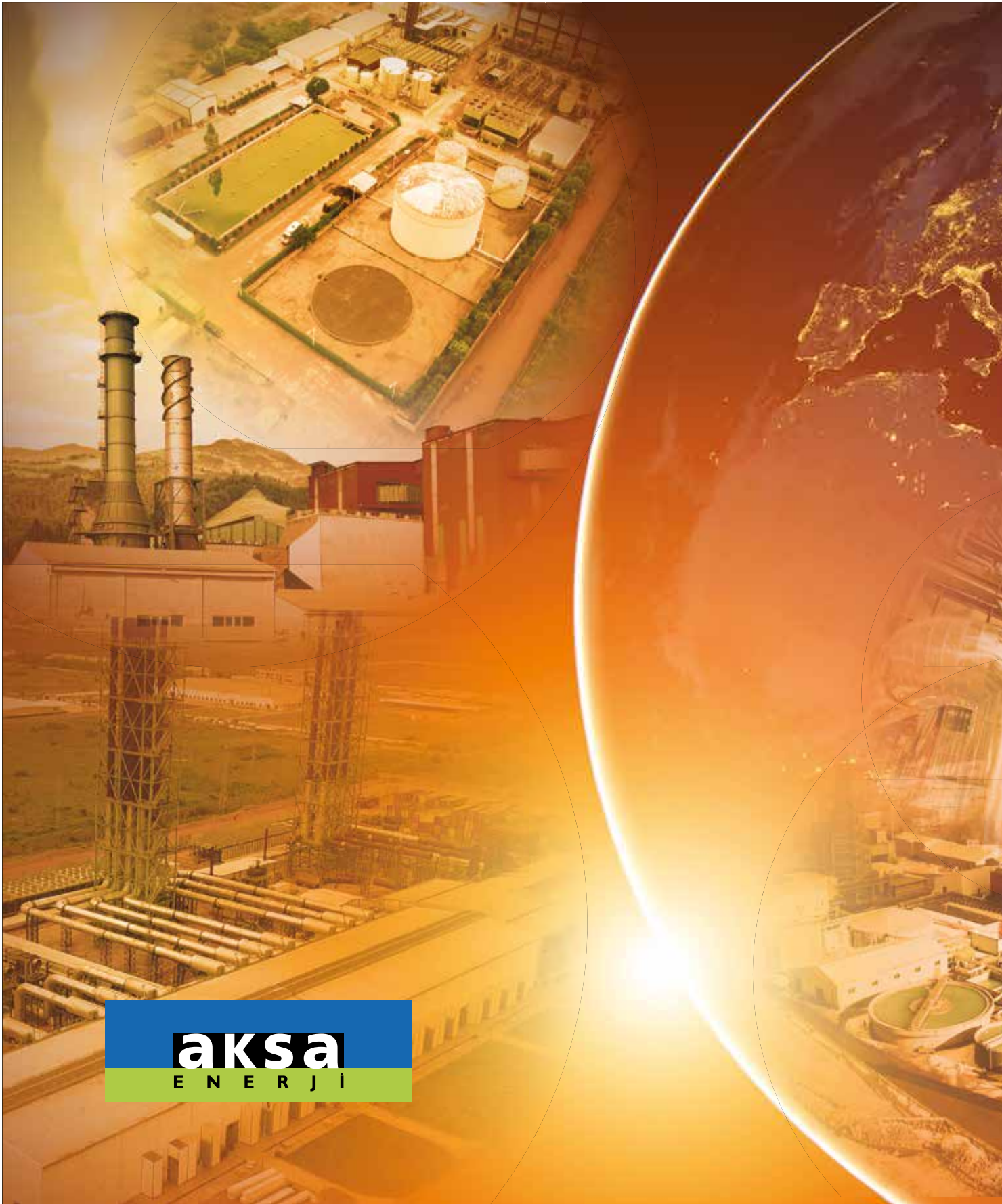

Dünyanın 140'tan fazla ülkesi
Hes Kablo'nun ürettiği ileri
teknoloji ürünü enerji
kablolarıyla, enerjiye hızlı ve
güvenli bir şekilde ulaşmanın
rahatlığını yaşıyor.

hes.com.tr

Güven veren teknoloji

aksa
ENERJİ

KAZANCI HOLDİNG

Aksa Enerji,
bir Kazancı Holding
iştirakidir.

Aksa Enerji Üretim A.Ş. Rüzgarlıbahçe Mahallesi, Özalp Çıkması No: 10
Kavacık 34805 Beykoz, İstanbul Tel: 0 216 681 00 00 Fax: 0 216 681 57 83

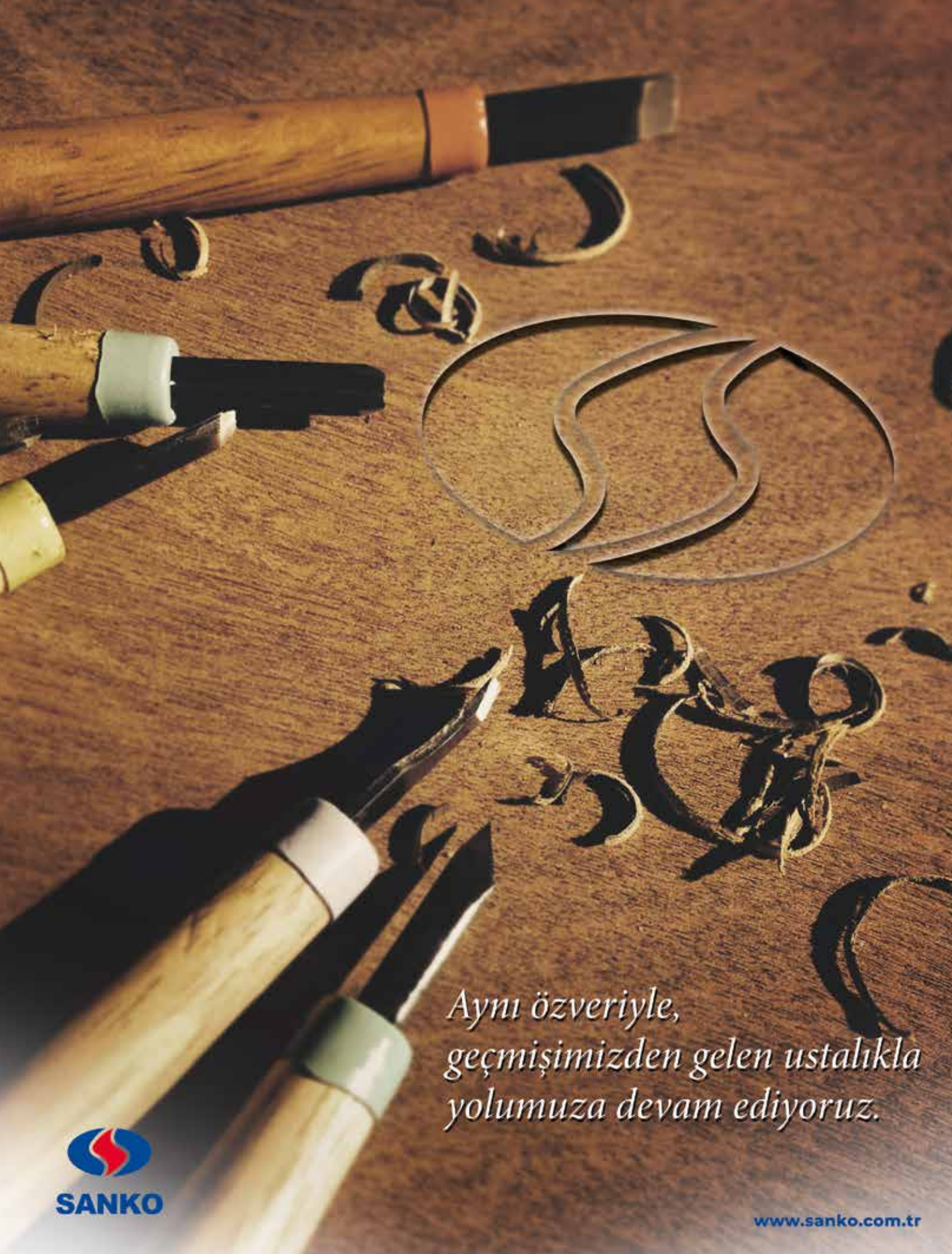

SINIRLARI AŞAN GÜÇ

2 Kıta
5 Ülke

1.946 MW Kurulu Güç

Global bir enerji şirketi olarak büyük adımlar atmaya devam ediyor, 2 kıtada 5 ülkede faaliyet gösteriyoruz. Önceliği acil enerji ihtiyacı olan ülkelere veriyor, projelendirmeden montaja kadar santral kurulumu ve işletiminin tüm aşamalarındaki başarılarımızla sınırlarımızı genişletmeyi sürdürüyoruz.

*Aynı özveriyle,
geçmişimizden gelen ustalıkla
yolumuza devam ediyoruz.*

TEŞEKKÜRÜ Borç Biliriz

2010 yılında başladığımız yolculuğumuz boyunca,
sektörde hızla üst sıralara yükselmemize,
bulunabilecek en geniş ürün grubuna
sahip olmamıza sağladığınız katkılarınız için
teşekkür ederiz.

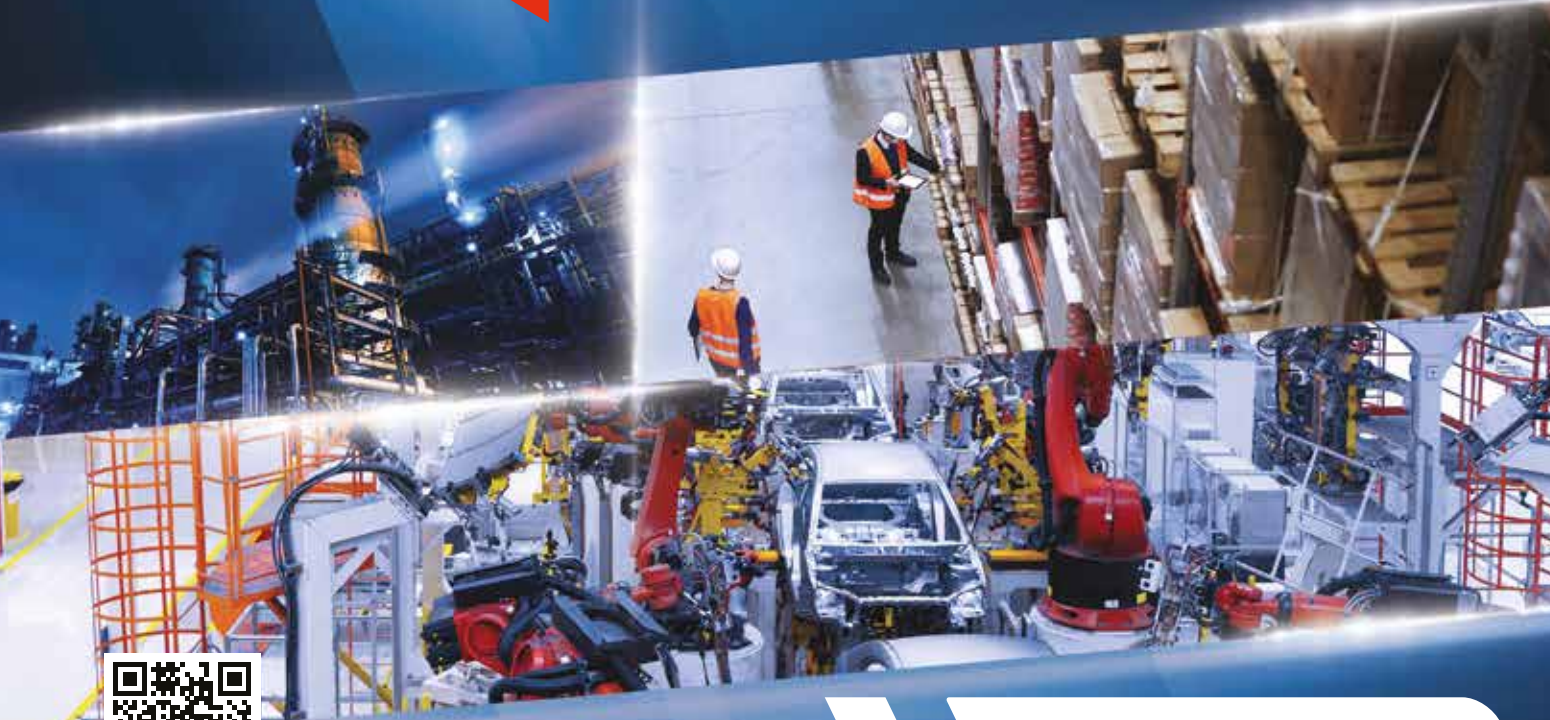
Fabrika: 2. Organize Sanayi Bölgesi Cumhuriyet Mahallesi 1.Cadde No: 2 Beyköy - DÜZCE • Tel : +90 380 552 60 07 (Pbx) - Fax: +90 380 552 61 97
Merkez: Çağlayan Mahallesi Şair Sokak No:4/D Kağıthane - İSTANBUL • Tel : +90 212 321 24 51 (Pbx) - Fax: +90 212 295 00 16
info@duzcecam.com.tr • www.duzcecam.com.tr

DÜZCE CAM
SAN.ve TİC. A.Ş.

SEKTÖREL ÇÖZÜMLER VE
YENİ TEKNOLOJİLER İLE

GELECEĞİ KEŞFET!

www.kocsistem.com.tr

 KoçSistem
GELECEĞİ KEŞFET

BAŞKANDAN

SANAYİNİN 2018 SINAVI...

İstanbul Sanayi Odası olarak Türkiye’de sanayi sektörüne ilişkin en kapsamlı ve en eski araştırma olan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” çalışmamızı bir kez daha ekonomimizin bugününe ve geleceğine ışık tutan çarpıcı sonuçlarıyla kamuoyunun ilgisine sunmaktan kıvanç duyuyoruz.

”

ERDAL BAHÇIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

2018 yılı küresel ekonomi açısından oldukça iyimser başlasa da yükselen ticaret savaşı ve sıkılaşan finansal koşullar, havanın yıl sonlarına doğru hızla değişmesine yol açtı. Özellikle ikinci yarıda küresel ticaret ve büyümede ivme kaybı gözlemlendi. Öte yandan küresel gelişmelerden bağımsız olarak 2018 ülkemiz için de zor bir yıl oldu. Yaz aylarında enflasyon ve faizlerde Türk lirasında yaşanan sert değer kaybının tetiklediği yükselişin yanı sıra artan siyasi ve jeopolitik belirsizliklerin de katkısıyla sert bir türbülansa girdik. Bu süreç en başta biz sanayiciler için çok önemli bir sınav anlamına geldi.

ISO 500'ün 2018 yılı sonuçları, sanayi kuruluşlarımızın tüm bu sıcak gelişmelerden nasıl etkilendiklerini ve bu zorlu koşullarla nasıl mücadele ettiklerini ortaya koyan tarihi bir belge niteliği taşıyor. Çalışmanın bulgularını kısaca incelediğimizde, en başta ISO 500'ün üretimden satış ve net satış tutarlarında yüzde 30'ları geçen artışlar olduğunu, ancak rakamların büyük oranda enflasyon ve kur farklarından etkilendiğini görüyoruz. Yılın özellikle ikinci yarısında döviz kurlarındaki yükseliş ve yurtiçi talepte yaşanan daralma, sanayicilerimizin ihracata odaklanmasını ve ekonominin geneline benzer bir şekilde büyümeyi ihracatın sürüklemesini sağladı. Nitekim ISO 500'ün ihracatındaki yüzde 11,3'lük artış Türkiye ekonomisinin üzerinde bir performansa işaret ediyor.

Bir diğer dikkat çekici sonuç, şirketlerimizin 2018'de özellikle satış maliyetlerini ve operasyonel giderlerini oldukça iyi yöneterek ana faaliyetlerine yoğunlaşmış ve faaliyet karlılığını yükseltmeye devam edebilmiş olmaları. Net satışlara oranla faaliyet karının 1,3 puan daha yükselerek yüzde 10,9'a, faiz amortisman ve vergi öncesi kar oranının yüzde 14,2'ye çıkması bize göre azımsanamayacak bir başarı.

Ne var ki, bu başarıyı gölgeleyen olumsuzluklar var. Türk lirasındaki değer kaybı firmalarımızın borç yükünü sert bir şekilde artırarak kaynak yapısındaki bozulmayı derinleştirdi. Finansman giderleri bir yılda yüzde 172,4 artarken firmalarımız faaliyet karının yüzde 88,9'unu finansman giderlerine harcadı. Bu durum satış karlılığının yüzde 7,2'den yüzde 6,4'e gerilemesine yol açtı. Bir başka deyişle, karlılığı baskılayan en önemli unsur yine finansman tarafı oldu ve bu etki daha da belirginleşti.

Öte yandan, firmalarımızın zor koşullara direnme konusunda kazan-dıkları tecrübe ve yeteneği de göz ardı etmememiz gerekiyor. Bilanço yapılarındaki bozulma ve finansman maliyetlerinin artışına rağmen nakit akışını iyi yönetebilen ISO 500 kuruluşlarının kambiyo kar-zarar dengesinde pozitif tarafta kalmayı başarmış olmaları takdire şayan.

Bir diğer olumlu veri de sanayi firmalarımızda AR-GE ve teknoloji faaliyetleri konusunda farkındalığın artmaya devam etmesi. AR-GE yapan firma sayısı 276'ya yükselirken yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payındaki kıpırdanma sevindirici. Bununla birlikte, ihtiyaç duyduğumuz rekabetçi ve yüksek katma değerli sanayi yapısına dönüşüm için adımlarımızı hızlandırmamız gerektiği de son derece açık.

Bitirirken, bu zorlu dönemde büyük bir fedakârlık ve özveriyle Türkiye ekonomisine katkılarını sürdüren, umudu ve iyimserliği asla elden bırakmayan sanayicilerimizi tebrik etmek istiyorum. Bu büyük araştırmayı yoğun bir emek ve titizlikle hazırlayan Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubemize, yorum ve değerlendirmeleriyle çalışmamıza değer katan değerli akademisyen ve danışmanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan	4
Yönetici Özeti	10
Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler	13
Temel Göstergeler	28
Temel Finansal Göstergeler	52
Karlılık Göstergeleri	65
Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik	82
Teknoloji Faaliyetleri	90
Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama	97
Sektörel Veriler	129
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar	148
Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı	152
Sektörel Sıralamalar	156
Alfabetik Sıralamalar	174
Yorumlar	196

1994 - 2019

25 yıldır

ÜRETİYORUZ

Türkiye'nin Hibrit Üssü

HYBRID
SYNERGY
DRIVE

Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Mayıs 2019 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçıvan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Ayşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Hülya Koç - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim ve Üye Hizmetleri Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu /İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-132-133-134

BASIM

OLUŞUR BASIM HİZMETLERİ A.Ş.

Mas-Sit Matbaacılar Sitesi 4. cd. No:52 Bağcılar-İSTANBUL

Tel: 0212 629 06 06

www.olusur.com.tr

Sertifika No: 12494

Baskı Tarihi: Mayıs 2019

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO 500*/©2019 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır.
İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan
bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek
hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

HES KABLO

AKSA ENERJİ

ÇOLAKOĞLU METALURJİ

ROKETSAN

SFC ENTEGRE ORMAN ÜRÜNLERİ

ÖN KAPAK İÇİ

ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ

ORTA KAPAK ARKA YÜZ

ARKA KAPAK İÇİ

ARKA KAPAK

SANKO	1
DÜZCE CAM	2
KOÇ SİSTEM	3
TOYOTA	7
QNB FİNANSBANK	9
DALGAKIRAN	12
OYAK MADEN METALURJİ	21
TEKSAN	22-23
TÜRKİYE İŞ BANKASI	27
FORD	37
KÜÇÜK ÇALIK	39
TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ	43
KASTAMONU ENTEGRE	55
FİAT	57
YİĞİT AKÜ	59
ARSLAN ALÜMİNYUM	63
TÜRKİYE SİGORTA BİRLİĞİ	69
KALEKİM	71
HARPUT TEKSTİL	75
LİKİT KİMYA	79
DORUK NET	81
OĞUZ TEKSTİL	208

İhracata özel çözümleriyle QNB Finansbank her zaman yanınızda.

Global ağıımız, uluslararası deneyimimiz ve her ihtiyaca yönelik çözümlerimizle ihracatçılarımızın en büyük destekçisiyiz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

2018 yılında dünya ekonomisi korumacılık önlemleri, Brexit belirsizliği, yaptırımlar ve jeopolitik risklerin yanı sıra parasal genişlemelerin sona ermesinin hissedilen etkileri ile ivme kaybetmiştir. 2017 yılında yüzde 3,8 ile son 6 yılın en yüksek düzeyine ulaşan küresel ekonomik büyüme, 2018 yılında yüzde 3,6'ya gerilemiştir. Aynı dönemde küresel mal ticareti korumacılık önlemlerine rağmen miktar olarak yüzde 3, değer olarak yüzde 10 artarak 18,9 trilyon dolara yükselmiştir. Ancak özellikle miktar bazlı küresel mal ticaretinde önemli bir yavaşlama söz konusudur. Bu gelişmelerin etkisiyle küresel sanayi performansı önemli ölçüde zayıflamıştır. Dünyada hemen hemen tüm bölgelerde sanayi üretimleri ve küresel sanayi malları ihrac fiyatları gerileme eğilimi göstermiştir.

Türkiye ekonomisi de mevcut küresel koşulların yanı sıra dış politik gerginlikler ile jeopolitik risklerin yarattığı finansal dalgalanmalar nedeniyle 2018 yılında yüzde 2,6 gibi potansiyelinin oldukça altında bir büyüme elde etmiştir. Söz konusu dönemde sanayi sektörü de özellikle yurtiçi talepteki sert daralmadan olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca enflasyon ve faiz oranlarındaki artışlar ile TL'nin yüksek değer kaybı, sanayide mali yapılara önemli ölçüde yansımış ve sanayinin faaliyetlerini sınırlamıştır. Sanayi sektöründeki ivme kaybı diğer sektörlerde de yavaşlamaya yol açmıştır.

2018 yılında Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları, ISO 500'ün de ekonomi ve sanayinin geneline benzer bir performans sergilediğini ortaya koymaktadır.

2018 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları arasında öne çıkan konular aşağıda kısaca özetlenmektedir:

- ✿ 2018 yılında ISO 500 kapsamındaki kamu kuruluşları sayısı 9, özel kuruluşlar sayısı 491 ile geçen yıla göre değişmemiştir.
- ✿ Üretimden satışlara göre en büyük kuruluş olan Tüpraş, uzun yıllardır liderliğini korumaktadır. Yaratılan katma değere göre de ilk sırada yer alan Tüpraş, toplam katma değerinin yüzde 16,2'sini tek başına oluşturmaktadır. En fazla kar eden kuruluş İskenderun Demir Çelik olurken, ilk üçteki kuruluşların ilk ikisi demir çelik, üçüncüsü petro-kimya sektöründe faaliyet göstermektedir. En fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasında ise Ford Otomotiv ilk sırada yer alırken, ilk üçteki kuruluşların tümü otomotiv sektöründedir.
- ✿ 2018 yılında ISO 500'ün sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 19,8'den yüzde 16,4'e, GSYH içindeki payı ise yüzde 7'den yüzde 6,2'ye gerilemiştir.
- ✿ Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında uzun yıllardır görülen azalış eğilimi, 2018'de artışa dönüşmüştür. 2018 yılında ISO 500'deki yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 2 adet artarak 117'ye yükselmiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların üretim-

den satışlar içindeki payı yüzde 31,1'e inerken, brüt katma değer içindeki payı yüzde 39,5'e yükselmiştir.

- ✿ ISO üyesi kuruluşların sayısı 2018 yılında 166'ya gerilemiştir. Sayıdaki gerilemeye paralel olarak temel büyüklüklerdeki paylar düşüş göstermiştir. 2007'ye göre ISO üyelerinin üretimden satışlardaki payı 8,8 puan gerilemiştir. ISO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımında ödenen faizlerin payı önemli ölçüde artarken, milli gelir anlamında kar payında dramatik bir düşüş yaşanmıştır.
- ✿ Halka açık kuruluşların sayısı 69'dan 67'ye gerilemiştir. Buna rağmen halka açık kuruluşların temel göstergelerden aldıkları paylar artış göstermiştir. Özellikle vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamında halka açık kuruluşların payı yüzde 50,7'ye yükselmiştir.
- ✿ Satışlar önemli bir sıçrama göstermiştir. 2018 yılında üretimden satışlar yüzde 34,5, net satışlar yüzde 34,2 gibi oldukça yüksek oranlı artışlar göstermiştir. Ancak satışlardaki bu sıçrama daha çok enflasyon ve kur artışı kaynaklıdır.
- ✿ İhracat 2017'deki güçlü artışın ardından 2018'de de artış eğilimini sürdürmüştür. İhracat yüzde 11,3 artarak 71,8 milyar dolara yükselmiştir. ISO 500'ün ihracatı Türkiye ihracatının üzerinde bir performans göstermiştir. İhracattaki artışta otomotiv, ana metal ve elektrikli teçhizat sektörü ağırlıklı paya sahiptir. Türkiye ihracatının yüzde 42,8'i, sanayi ihracatının yüzde 44,5'i ISO 500 tarafından gerçekleştirilmiştir. İhracatın toplam net satışlar içindeki payı da yüzde 34,3'e yükselmiştir.
- ✿ Karlarda farklı büyümeler yaşanmıştır. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı 2018 yılında yüzde 19,7 artarken, faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 48 ile çok daha yüksek artış göstermiştir. Reel değişimlere bakıldığında ise vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 0,5 oranında gerilerken, faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar toplamının yüzde 23 büyüdüğü görülmektedir.
- ✿ 2018 yılında yaratılan katma değer sınırlı artışlar göstermiştir. Faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 2,9 oranında artarken, temel fiyatlarla brüt katma değer yüzde 7 ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer ise yüzde 5,3 oranında büyümüştür. Her üç göstergeye göre de yaratılan katma değer reel olarak gerilemiştir.
- ✿ 2018 yılında özel kuruluşların istihdamı yüzde 3, ödenen maaş ve ücretler ise yüzde 20,6 oranında artmıştır.
- ✿ Toplam borçlar yüzde 31,8 oranında artarken, kısa vadeli borçlardaki artış yüzde 35,5 ile uzun vadeli borçlardaki artışın (yüzde 26,2) üzerinde gerçekleşmiştir. Mali borçlar yüzde 35,3 ile toplam borçların üstünde bir artış göstermiştir. Kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 46,3'e çıkarken, uzun vadeli mali borçlardaki artış yüzde 27,3 ile nispeten daha sınırlı gerçekleşmiştir.

- ✿ Kısa vadeli borçlar ve özellikle kısa vadeli mali borçlardaki artış bilanço yapılarını olumsuz etkilemiştir.
- ✿ Özkaynaklar yüzde 10,1 artış göstermesine rağmen reel olarak gerilemiştir.
- ✿ Kaynak yapısında toplam borçların payı 4,1 puan daha artarak yüzde 67'ye yükselmiş, özkaynakların payı ise yüzde 33'e gerilemiştir. Bu oranlar, kaynak yapısındaki çarpıklığın en yüksek seviyelere ulaştığını göstermektedir.
- ✿ Mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2018 yılında yüzde 54,3'ten yüzde 55,7'ye çıkarken, diğer borçların payı yüzde 45,7'den yüzde 44,3'e gerilemiştir.
- ✿ Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 41,9'dan yüzde 45,3'e yükselmiştir. 2010 yılında bu yana devam eden düşüş eğilimi 2017 ve 2018'de tekrar artışa dönüşmüştür.
- ✿ 2018 yılında borçlar özkaynakların iki katını aşmış ve toplam borçlar/özkaynak oranı yüzde 203,4'e yükselmiştir. Mali borçlar/özkaynak oranı da ilk kez yüzde 113,4 olarak özkaynakların üzerinde gerçekleşmiştir.
- ✿ İSO 500'de borçların payının artmasının önemli bir nedeni döviz kurlarındaki artışlardır. Sanayi kuruluşlarının döviz cinsi borçlarının TL karşılıklarının döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle şişmesi de borçların payını artırmaktadır. Net bir kullanım olmasa dahi borç kalemi yükselmektedir. 2018 yılında döviz kurlarındaki artışın bu etkisi çok daha fazla hissedilmiştir.
- ✿ Dönen ve duran varlıkların toplam aktifler içindeki payına bakıldığında duran varlıkların payı 2017'de yüzde 41,5'e düştükten sonra 2018'de yüzde 40'ın da altına inerek yüzde 38,8'e gerilemiştir.
- ✿ 2018 yılında İSO 500 kapsamındaki kuruluşların 381'si kar, 119'ü zarar etmiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısı ise 2018 yılında bir önceki yıla göre değişmeyecek 488 olarak gerçekleşmiştir. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını korumuştur.
- ✿ Satış karlılığı 2018 yılında 0,8 puan azalarak yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı 2010 yılından bu yana ulaşılan en yüksek seviyesinden gerilemiştir. Aynı yılda aktif karlılığı 0,3 puan azalarak yüzde 7,2'ye, özkaynak karlılığı ise 1,7 puan artarak yüzde 21,9'a yükselmiştir.
- ✿ 2018 yılında İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü yüzde 48 artmış ve 140,2 milyar TL olmuştur. 2018 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 14,2'ye, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 15,9'a ve FAVÖK/özkaynaklar oranı yüzde 48,4'e yükselmiştir.
- ✿ 2018 yılında faaliyet karı oranı yüzde 10,9 olarak hesaplanmıştır. 2017 yılında yüzde 9,6 olan orana göre faaliyet karlılığında 1,3 puan iyileşme sağlanmıştır.
- ✿ 2018 yılında faaliyet giderleri daha etkin yönetilmiş ve faaliyet karı oranı artmıştır. Fakat finansman giderleri yüzde 172,4 oranında artmış ve karlılık üzerinde olumsuz etki yaratmıştır. Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2018 yılında yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a sıçramıştır. Söz konusu yılda sanayi kuruluşları döviz kuru dalgalanmaları ve Türk Lirasındaki değer kaybından dolayı önemli ölçüde kambiyo karları elde etmiştir.
- ✿ Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payında dramatik bir düşüş yaşanmış ve pay yüzde 36,3'ten yüzde 10,9'a gerilemiştir. Buna karşılık ödenen faizlerin payı yüzde 16,8'den yüzde 34,4'e yükselmiştir.
- ✿ İmalat sanayinde en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör kağıt ve kağıt ürünleri imalatı sanayi olmuştur.
- ✿ Varlık devir hızı 2018 yılında 1,12'ye yükselmiştir. 2018 yılında iç satışların enflasyonla, dış satışların ise kur artışlarıyla şişmesi satışları artırmış ve varlık devir hızını yükseltmiştir. Aynı dönemde özkaynak devir hızı 3,41'e, işletme sermayesi devir hızı 1,83'e yükselerek son yıllarda görülen en yüksek oranlara ulaşmıştır.
- ✿ 2018 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 31,3 artmış ve 1.271.218 TL olmuştur. Üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak artmıştır.
- ✿ 2018 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile 3,8 milyar TL'dir ve AR-GE harcamaları yüzde 10,5 artmıştır. Aynı yılda AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yüzde 0,53'ten yüzde 0,44'e gerilemiştir. AR-GE yapan firma sayısı 2018 yılında 276'ya yükselmiştir. AR-GE harcamaları giderek dışsal koşullardan bağımsız hale gelmeye başlamıştır.
- ✿ 2018 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 37,5 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2018 yılında 4,9 puan azalarak yüzde 35'e gerilemiştir. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2017 yılında yüzde 20,2 iken, 2018 yılında yüzde 22,2'ye yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2017 yılında yüzde 3,6 iken, 2018 yılında yüzde 5,3'e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payında ilk kez hissedilir bir pay artışı olmuştur.
- ✿ İSO 500 içinde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2017 yılında yüzde 23,8 iken, 2018 yılında yüzde 27,5 olmuştur. 2018 yılındaki kıpırdanmaya rağmen Türkiye'nin sanayide yüksek katma değerli üretim ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı artarak sürmektedir.

DALGAKIRAN

**“Üretiminin yüzde 70’ini
130’dan fazla ülkeye
ihraç eden Dalgakıran’ın”
rüzgarı arkanızda!**

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler, sanayi sektörünün performansında belirleyici rol oynamaktadır.

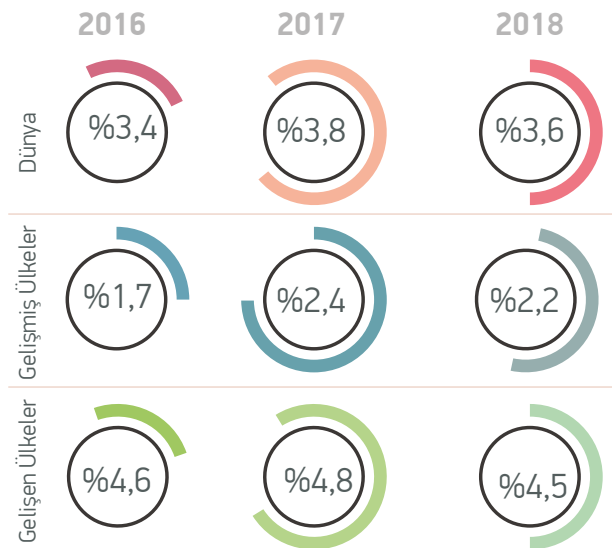

Dünya ekonomisinde büyüme 2018 yılı ikinci yarısında ivme kaybetti.

Dünya ekonomisi 2017 yılında yüzde 3,8 büyümüş ve küresel kriz sonrası en hızlı ve nispeten dengeli bir büyüme gerçekleştirmiştir. 2018 yılında ise küresel büyüme özellikle ikinci yarıda ivme kaybetmiştir. Küresel ekonomide ivme kaybına yol açan dört temel unsur dikkat çekmiştir. Bu unsurlar; ticarete korumacılık, Brexit belirsizliği, siyasi kutuplaşmalar-yaptırımlar-jeopolitik gelişmeler ile parasal genişleme etkilerinin ortadan kalkmasıdır.

2018 ikinci yarısı ile birlikte gelişmiş ekonomilerde büyüme yavaşlamıştır. Özellikle AB ve ABD'de büyüme 2018 ilk yarıya göre zayıf seyretilmiştir. Gelişen ekonomiler ise 2017'deki yüzde 4,8'lik büyüme temposunun ardından 2018'de yüzde 4,5 oranında büyümüştür. 2018 yılında gelişen ülkelerde büyüme bölgesel olarak farklı eğilimler göstermiştir. Asya, Orta ve Doğu Avrupa, Orta Doğu-Kuzey Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde büyümeler 2017 yılının altında kalmıştır. Gelişen ülkeler arasında BDT ve Rusya ile Sahraaltı Afrika bölgesi ise 2018 yılında bir önceki yıla göre daha yüksek büyüme performansı ortaya koymuştur.

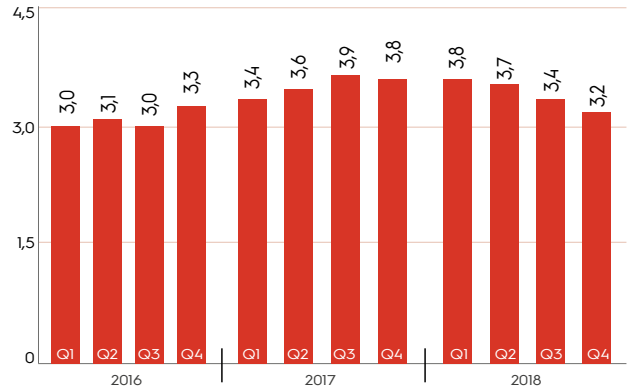
DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2019.

Küresel ekonomide 2018 ilk yarısında yüzde 3,7'lik büyüme elde edilmiştir. Ancak ikinci yarıda büyüme ivme kaybetmiş ve yılın son çeyreğinde küresel büyüme yüzde 3,2'ye gerilemiştir.

DÜNYA EKONOMİSİ ÇEYREKSEL BÜYÜME ORANLARI (%)

Kaynak: OECD, Economic Outlook, Mayıs 2019.

İvme kaybına rağmen dünya ekonomisinde arz yanlı ve sanayi üretimi tabanlı büyüme devam etti.

2018 yılında küresel ekonomik büyüme ivme kaybetmiş olmakla birlikte büyüme arz yanlı ve sanayi üretimi tabanlı olmaya devam etmiştir. 2018 yılında da üretimdeki büyümenin önemli bir bölümü sanayi üretimindeki artıştan kaynaklanmıştır. Gelişmiş ve gelişen ülkelerde sanayi üretimleri yılın ilk yarısında en yüksek seviyelerine ulaşmış, ancak yılın ikinci yarısından itibaren gerilemeye başlamıştır. Sanayi yatırımları ise sanayi 4.0 uyumu ile dijitalleşme odaklı olmaya devam etmiştir.

Dünya mal ticaretinde büyüme 2018 yılında korumacılık önlemlerine rağmen hızlandı.

Dünya mal ticaretinde 2018 yılının Nisan ayından itibaren önemli bir korumacılık yaşanmaya başlanmıştır. ABD'nin önce metal ürünlerine getirdiği koruma önlemleri hızla ABD-Çin arasında ticaret savaşına dönüşmüştür.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2016	2017	2018
Mal Ticareti (Milyar \$)	15.955	17.198	18.920
Mal Ticareti Büyüme (Değer Bazında)	-3,2	7,8	10,0
Mal Ticareti Büyüme (Miktar Bazında)	1,6	4,6	3,0

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Nisan 2019.

Bu gelişmeye bağlı olarak mal ticaretinde büyüme yüzde 4,6'dan yüzde 3'e inmiştir. Değer cinsinden artış ise 2017 yılında yüzde 7,8 iken 2018 yılında yüzde 10'a yükselmiştir. 2018'de mal ticaretinin değer olarak hızlanmasında, dünya mal ticaretine konu olan enerji, emtia ve nihai malların fiyatlarındaki artışlar etkili olmuştur. Dünya mal ticaretinde değer olarak yaşanan genişleme ihracat olanaklarını desteklemiştir. Ancak miktar olarak mal ticaretinin yavaşlaması ihracatta rekabetin artmasına yol açmıştır.

Enflasyon ve faizler düşük kalmaya devam etti.

2018 yılında enflasyon ve faiz oranları beklentilerin altında ve görece düşük kalmaya devam etmiştir. Dünya ekonomisinde 2017 yılı başından itibaren hızlanan büyüme ve talep artışı ile emtia, enerji ve mal fiyatlarındaki artışlar özellikle gelişmiş ülkelerde istenilen enflasyonu yaratamamıştır. Gelişmiş ülkelerde enflasyon yüzde 2 hedefin yine altında kalmıştır. Gelişen ülkelerde de enflasyon düşük gerçekleşmiştir. Amerika Merkez Bankası (FED) faiz artırımına rağmen küresel ölçekte faiz oranları ve buna bağlı olarak finansman maliyetleri görece düşük seyretmeye devam etmiştir. 2018 yılında küresel mali piyasalarda nispeten istikrarlı bir yıl yaşanmıştır. Pariteler arasında öngörülebilir dalgalanmalar yaşanmış, kredi genişlemesi sürmüştür.

Küresel para politikaları yine belirleyici oldu.

2018 yılında gelişmiş ülke merkez bankalarının ve özellikle FED'in para politikaları belirleyici olmaya devam etmiştir. FED, 2018 yılında faiz oranlarını 4 kez artırarak yüzde 1,5'tan yüzde 2,5'e yükseltmiştir. FED, 2018 yılının ikinci yarısında küresel ekonomide ortaya çıkan risklere rağmen bilançosundaki küçülmeyi de sürdürmüştür. Buna bağlı olarak dolar diğer para birimleri karşısında değer kazanmıştır. ABD'nin sıkılaştırıcı para politikalarının küresel mali piyasalar üzerindeki etkisi ise sınırlı kalmıştır.

Avrupa Birliği'nde Avrupa Merkez Bankası (AMB) daha önce ilan edildiği gibi parasal genişlemeye 2018 yılı boyunca devam etmiştir. Aynı dönemde herhangi bir faiz değişikliğine gitmemiştir. Bu genişletici politikaya rağmen enflasyon hedeflerin altında kalmış, büyüme ivme kaybetmiştir. Euro'da da değer kaybı gerçekleşmiştir.

Küresel sanayi performansı yıla güçlü başladı ama ikinci yarıda ivme kaybetti.

Küresel sanayi performansı 2017 yılından gelen kuvvetli artış eğilimi ile 2018 yılına güçlü başlamıştır. Yılın ilk yarısında da bu güçlü performans büyük ölçüde korunmuştur. Ancak yılın ikinci yarısında özellikle küresel ticaretteki korumacılık önlemlerinin etkisi ile sanayi performansı da ivme kaybetmeye başlamıştır.

Yeni ihracat siparişleri yılın ikinci yarısında negatife geçmiş ve küçülmeye başlamıştır. Buna bağlı olarak sanayi üretiminde de yavaşlama eğilimi görülmüştür. Küresel sanayide istihdam ile girdi ve çıktı fiyatları da zayıf seyretilmiştir. Tüm bu gelişmeler çerçevesinde küresel sanayi performansı yılın ikinci yarısında ivme kaybetmiştir.

KÜRESEL İMALAT PMI (SATIN ALMA YÖNETİCİLERİ) ENDEKSİ VE ALT ENDEKSLERİ

	Aralık 2017	Mart 2018	Haziran 2018	Eylül 2018	Aralık 2018
Global PMI	54,4	54,0	53,0	52,2	51,5
Üretim	55,7	54,3	53,2	52,4	51,9
Yeni Sipariş	55,5	54,5	52,9	52,1	51,1
Yeni İhracat Siparişi	54,1	52,8	50,5	49,7	49,7
İstihdam	53,0	52,7	52,1	51,5	50,9
Girdi Fiyatları	61,4	60,6	62,2	60,6	55,3
Çıktı Fiyatları	54,1	54,0	55,0	54,2	51,4

Kaynak: JP Morgan, Global Manufacturing PMI.

Not: 50'nin üzerindeki rakamlar faaliyet koşullarında iyileşmeye, 50'nin altındaki rakamlar ise bozulmaya işaret etmektedir.

Küresel sanayide yavaşlama en çok AB ve Çin'de ortaya çıktı.

Küresel sanayide yavaşlama veya performans kaybı ülkeler arasında farklılıklar göstermiştir. 2018 yılının ikinci yarısında sanayi performansı tüm ülkelerde ivme kaybetmiştir. Ancak en kuvvetli gerileme Çin ve Avrupa Birliği'nde yaşanmıştır.

Çin'de satın alma yöneticileri endeksi 2018 yıl sonunda 50'nin altına inerek sanayideki küçülmeyi ortaya koymuştur. Çin'de sanayi birkaç 10 yıl boyunca süren hızlı büyüme-ler ardından 2018 yılını küçülme ile kapatmıştır. ABD'nin korumacılık önlemleri, buna bağlı olarak ortaya çıkan belirsizlikler ve Çin yatırımlarının ülke dışına çıkması sonucu Çin sanayi 2018 yılında kademeli bir gerileme yaşamıştır.

Avrupa Birliği'nde ise 2017 yılı sonunda tarihi zirveye ulaşan sanayi performansı, 2018 yılı boyunca zayıflamıştır. Çin'deki yavaşlama, otomotiv sektöründeki gelişmeler ve Brexit belirsizliği AB'de sanayi performansını olumsuz etkilemiştir.

ABD'de de son çeyrekte sanayi performansı yine korumacılık önlemlerinin etkisi ve küresel ekonomideki yavaşlama ile zayıflamıştır.

Japonya'da ise sanayi performansı yıl genelinde daha istikrarlı seyretmiştir.

İMALAT PMI (SATIN AMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSİ)

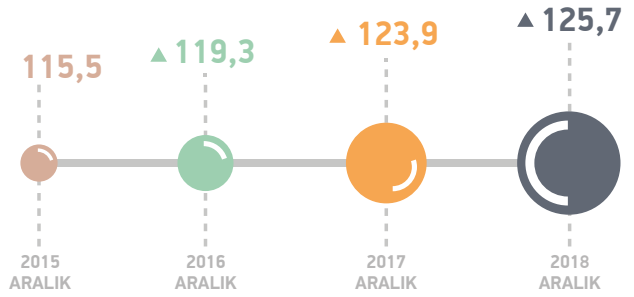
DÖNEMLER	ABD	AB-Euro	Çin	Japonya
2012	50,2	46,1	50,6	46,0
2013	57,0	52,7	51,0	55,2
2014	55,5	50,6	50,1	52,0
2015	48,0	53,2	49,7	52,6
2016	54,7	54,9	51,4	52,4
2017	59,7	60,6	51,6	54,2
2018 Q1	59,3	56,6	51,5	53,1
2018 Q2	60,2	54,9	51,5	53,0
2018 Q3	59,8	53,2	50,8	52,5
2018 Q4	54,1	51,4	49,4	52,6

Kaynak: IHS Markit.

Küresel sanayi 2018 yılında bir önceki yılın altında bir performans göstermiştir. Küresel sanayi üretim endeksi bu gelişmeyi yansıtmaktadır. Küresel sanayi üretim endeksi 2016 yılsonunu 119,3, 2017 yılsonunu ise 123,9 seviyesin-

den kapatmıştır. 2018 yılsonunda ise endeks 125,7 değerini almıştır. Aylık değişimler itibarıyla değerlendirildiğinde küresel sanayi üretimi 2017 yılında yüzde 3,9 büyümeye göstermişken, 2018 yılında büyümeye yüzde 3,1 olarak gerçekleşmiştir.

KÜRESEL SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2010=100)

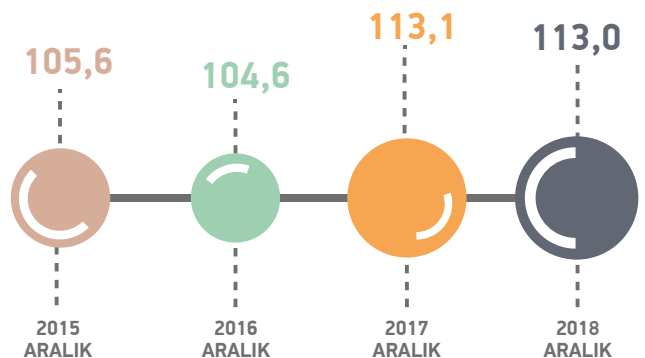

Kaynak: CPB, World Industrial Production Index.

Küresel sanayi malları ihracat fiyatları Nisan ayından itibaren korumacılık ile geriledi.

2015 ve 2016 yıllarında düşen küresel sanayi malları ihracat fiyatları 2017 başından itibaren hızlı ekonomik büyüme, artan talep ve genişleyen ticaret ile yeniden artış eğilimine girmiş, artış eğilimi özellikle yılın ikinci yarısında kuvvetlenmiştir. 2018 ilk ayları ile birlikte ise sanayi malları ihracat fiyatları durağanlaşmıştır. ABD'nin Nisan ayından itibaren başlattığı ve ilerleyen aylarda yaygınlaşan korumacılık eğilimleri doğrultusunda sanayi malları ihracat fiyatları gerileme eğilimi göstermiştir.

KÜRESEL SANAYİ MALLARI İHRAÇ FİYATLARI ENDEKSİ (OCAK 2005=100)

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü.

Türkiye ekonomisi 2018 yılında yüzde 2,6 büyüdü.

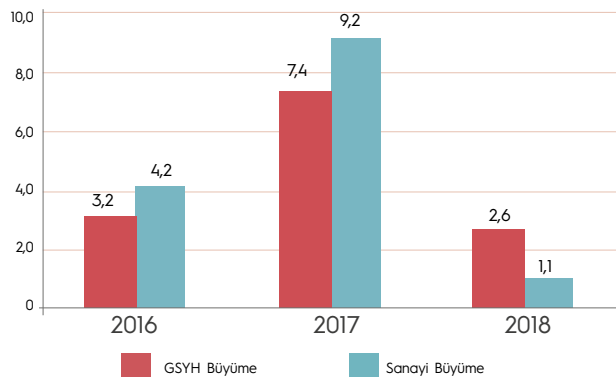
Türkiye ekonomisi 2018 yılında yüzde 2,6 büyümüştür. 2018 yılının ilk yarısında ekonomik büyüme yüksek gerçekleşmiştir. Ekonomiye canlandırmaya yönelik olarak 2017 yılında alınan önlemlerin etkisi 2018 yılının ilk yarısında da sürmüştür. Ancak yılın ikinci yarısında ekonomik büyümede ivme kaybı yaşanmış ve son çeyrekte de ekonomi küçülmüştür. 2018 yılının ikinci yarısında seçim sonrası geçiş süreci, dış politik gerginlikler ile jeopolitik risklerin yarattığı finansal dalgalanmalar ekonominin genelini olumsuz etkilemiştir.

2018 yılında hane halkı tüketim harcamaları yüzde 1,2, kamu harcamaları yüzde 3,6 oranında büyürken, gayrisafi sabit sermaye yatırımları yüzde 1,7 küçülmüştür. Mal ve hizmet ihracatı ise yüzde 7,5 oranında artarak ekonomideki büyümeyi sürüklemiştir. İç talebin kuvvetli daralması sonucu sanayi üretimindeki artış yavaşlamış ve büyümeyi aşağı çekmiştir. Sanayi kapasitelerinin kullanımındaki gerilemeler de özel sektör yatırımlarının yeniden daralmasına yol açmıştır. Böylece Türkiye ekonomisi 2017 yılındaki yüzde 7,4'lük büyümenin ardından 2018 yılında yüzde 2,6 oranında büyüebilmiştir.

Sanayi sektörü 2018 yılında yavaşlamış ve ekonomik büyümeyi sınırlamıştır.

Sanayi sektörü 2018 yılında yüzde 1,1 büyümüştür. Sanayi sektörü imalat sanayi ile birlikte, madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, su üretim ve dağıtım faaliyetlerini kapsamaktadır.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

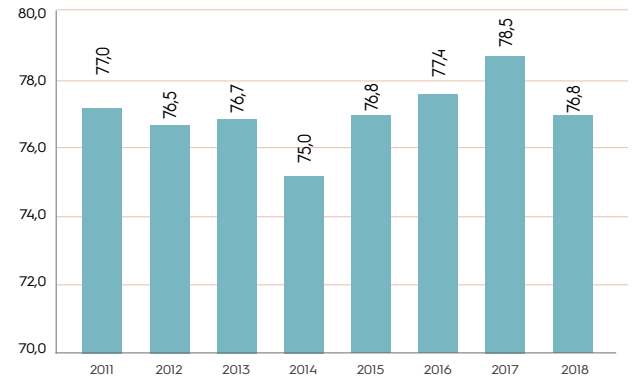
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

Bu kapsamı ile sanayi sektörü 2018 yılında önemli ölçüde yavaşlamıştır. Yılın son çeyreğinde ise sanayi sektöründe yüzde 6,4 küçülme yaşanmıştır. Sanayi sektörü özellikle yurtiçi talepteki sert daralmadan olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca enflasyon ve faiz oranlarındaki artışlar ile TL'nin yüksek değer kaybı da sanayide mali yapıları etkilemiş ve sanayinin faaliyetlerini sınırlamıştır. Sanayi sektöründeki ivme kaybı diğer sektörlerde de yavaşlamaya yol açmıştır.

İmalat sanayinde kapasite kullanım oranları sekiz yılın zirvesinden geriledi.

2017 yılında iç ve dış talepteki hızlı genişlemeye bağlı olarak imalat sanayinde kapasite kullanım oranı ortalama yüzde 78,5 olmuş ve son sekiz yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2018 yılında ise kapasite kullanım oranları özellikle iç talepteki daralma ile düşmüş ve yüzde 76,8 olarak gerçekleşmiştir. Birçok imalat sanayi alt sektöründe çok daha düşük kapasite kullanım oranları yaşanmıştır.

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI (%)

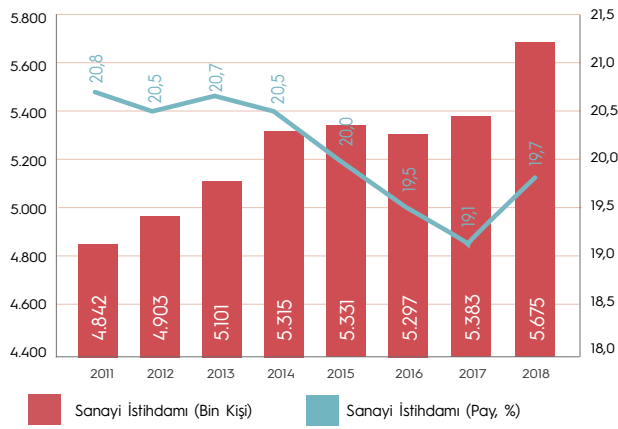

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Sanayi sektöründe istihdam artışı devam etti.

2018 yılında sanayide yıllık ortalama istihdam artışı 292 bin kişi ile göreceli yüksek gerçekleşmiştir. 2018 yılındaki sıkıntılara rağmen özellikle yılın ilk yarısında sanayi istihdamı 5,74 milyona kadar yükselmiştir. 2018 yılının ikinci yarısında ise sanayi istihdamı gerilemiş ve yıl sonunda 5,47 milyona inmiştir. Ancak yıl ortalaması itibarıyla 5,67 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında sanayi istihdamı önce teşvikler ile genişlemiş, ardından finansal dalgalanmalar ile gerilemiştir.

SANAYİ SEKTÖRÜNDE İSTİHDAMIN GELİŞİMİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2018 yılında sanayi malları ihracatı göreceli hızlı artışını iç talebin daralması ile sürdürdü.

2018 yılında sanayi malları ihracatı yüzde 7 artarak 161,2 milyar dolara ulaşmıştır. 2017 yılında da sanayi malları ihracatı yüzde 10,6 artış göstermiştir. Sanayi malı ihracatı 2015 ve 2016 yıllarındaki gerilemelerin ardından 2017 ve 2018 yıllarında hızlı artışlar gerçekleştirmiştir. 2017 yılında sanayi ihracatı 14,4 milyar dolar, 2018 yılında ise 10,5 milyar dolar artmıştır. Böylece 2018 yılında en yüksek sanayi malı ihracatına ulaşılmıştır.

2018 yılında sanayi malı ihracatının artışında iki önemli unsur etkili olmuştur. Bunlardan ilki dünya ticaretinde büyümenin korumacılık önlemlerine rağmen sürmesidir. En önemli ihracat pazarımız Avrupa Birliği'ndeki

yavaşlamaya rağmen bu pazara da ihracat artışı sürdürülmüştür. Dünyada sanayi malı ihracat fiyatlarının Nisan ayından sonra gerileme eğilimine girmiş olması da sanayi malı ihracat artışını sınırlayamamıştır. İkinci önemli unsur ise yılın ikinci yarısında iç talepte görülen keskin daralma nedeniyle sanayinin ihracata daha çok ağırlık vermesi olmuştur.

İhracattaki önemli artış döviz kuru artışları ile de sanayi sektöründeki kuruluşların toplam cirolarını da artırmış ve sanayi kuruluşlarının performanslarını olumlu etkilemiştir.

2018 yılında finansman ve talep koşulları sanayi için olumsuz etkiler yarattı.

2018 yılında ekonomideki iç koşullar sanayi için iki değişik etki yaratmıştır. Öncelikle talep tarafında sanayi sektörü 2018 yılında çok farklı iki dönem geçirmiştir. Yılın ilk yarısında iç talep göreceli olarak canlı kalmaya devam etmiştir.

Ancak yılın ikinci yarısında yaşanan finansal şoklar nedeniyle iç talepte sert bir daralma ortaya çıkmıştır. Sanayi kuruluşları sert talep daralmasına yüksek girdi ve nihai ürün stokları ile yakalanmıştır.

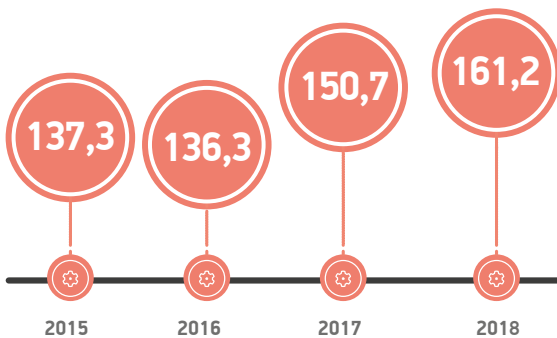
Yine benzer şekilde yılın ilk yarısındaki finansal koşullar sanayi için yönetilebilir olmuştur. Ancak yılın ikinci yarısında yaşanan finansal şoklar sanayi firmalarının mali yapılarını olumsuz etkilemiştir.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı yükseldi.

İmalat sanayinin cari fiyatlarla milli gelir içindeki payı 2018 yılında artarak yüzde 19,1'e yükselmiştir. İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı uzun yıllar sonra 1,4 puan gibi yüksek sayılabilecek bir artış göstermiştir.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payının Türkiye henüz sanayileşmiş ülke statüsüne ulaşmadan yüzde 15'lere kadar gerilemiş olması endişe kaynağı olarak görülmektedir. 1998 yılında yüzde 22,3 olan pay 2010 yılında yüzde 15,1 ile en düşük seviyesine gerilemiş, 2016'da yüzde 16,6 olarak gerçekleştikten sonra 2017'de ilk kez artış göstererek yüzde 17,6'ya yükselmiştir. 2018 yılında ise imalat sanayinin payında önemli bir artış yaşanmıştır.

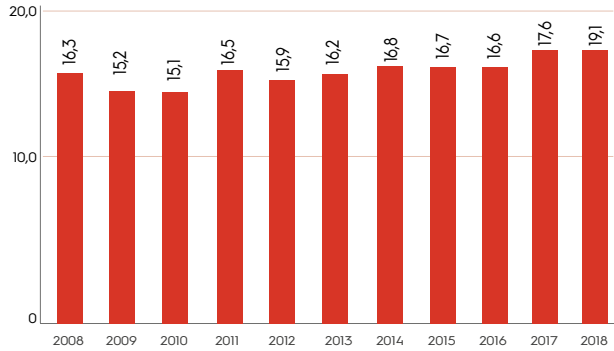
SANAYİ İHRACATI (MİLYAR \$)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

İmalat sanayinin payının artırılmasına yönelik son yıllarda uygulanmaya konulan desteklerin sonuçları daha kuvvetli hissedilmektedir. Bununla birlikte 2018 yılında imalat sanayinde yaşanan sıkıntılara ve yıllık yüzde 1,1 büyümeye karşın paydaki hızlı artış, daha çok ekonomideki diğer sektörlerin küçülmesinden ve pay kayıplarından ortaya çıkmıştır.

İMALAT SANAYİNİN MİLLİ GELİR İÇİNDEKİ PAYI (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

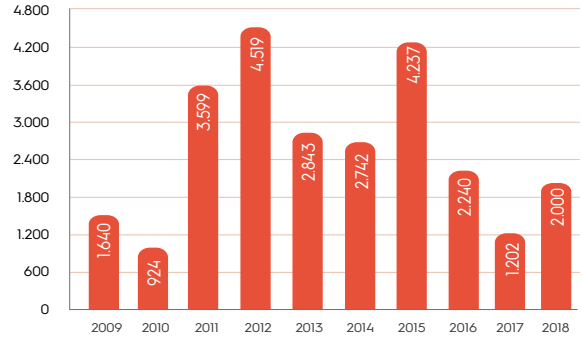
İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları satın almalar ile arttı.

İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları büyük ölçüde satın almalar şeklinde gerçekleşmekte olup yeni yatırımlar çok sınırlı gerçekleşmektedir. Bu nedenle yabancı sermaye yatırımlarını daha çok satın alma koşulları belirlemektedir.

2016 yılında sıkılaştan küresel koşulların yanı sıra Türkiye'de yaşanan gelişmeler nedeniyle imalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları zayıflamış ve 2,2 milyar dolara gerilemiştir. 2017 yılında ise küresel mali koşullarda ve yurtiçinde sanayinin performansında önemli bir iyileşme yaşanmış olmasına karşın imalat sanayine yönelik yabancı sermaye yatırımlarında zayıflama ve gerileme eğilimi devam etmiştir.

2018 yılında ise imalat sanayine toplam 2 milyar dolarlık yabancı sermaye yatırımı gerçekleşmiştir. 2018 yılında yaşanan sıkıntılara ve finansal şoklara rağmen satın alma şeklinde sermaye girişi artmıştır. Türk sanayi kuruluşları arasında mali açıdan yaşanan sıkışıklıklar yabancılara satışı hızlandırmıştır.

İMALAT SANAYİNE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI (MİLYON \$)

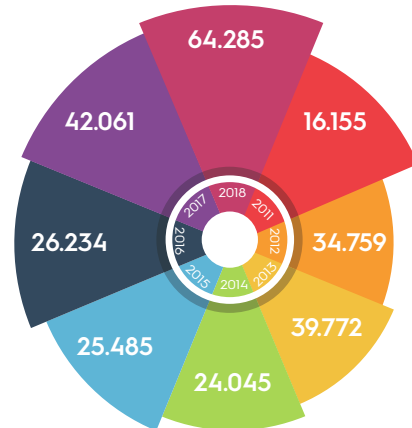
Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

İmalat sanayinde alınan yatırım teşviklerinde yüksek artış.

Sanayi sektöründe orta-uzun vadeli performansı etkileyen önemli bir etken sanayideki yeni yatırımlardır. Türkiye'de yeni sanayi yatırımlarında 2014-2016 döneminde durağanlaşma ve reel olarak da gerileme yaşanmıştır. 2017 yılında ise imalat sanayi yatırımları için alınan yatırım teşvik belgelerindeki yatırım tutarları yüzde 59,8 artarak 40,1 milyar TL'ye yükselmiştir.

2018 yılında da imalat sanayinde teşvik belgesine bağlanan yatırımların tutarı yüzde 52,8 artarak 64,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. İmalat sanayinde daha çok tevsii yatırımlarının ağırlık kazandığı görülmektedir. Ayrıca modernizasyon yatırımlarında da genişleme yaşanmaktadır.

İMALAT SANAYİNDE ALINAN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ TUTARI (MİLYON TL)

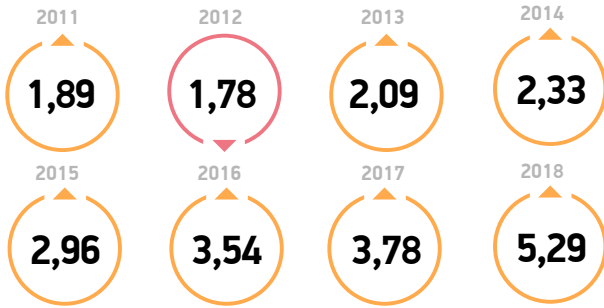

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.

Sanayi firmalarının mali yapılarını ve karlılıklarını etkileyen döviz kurları 2018 yılında da artışını sürdürdü.

İSO 500'ün mali yapıları ile karlılıklarını etkileyen en önemli göstergeler döviz kurları ile faiz oranları seviyeleridir. TL son yıllarda önemli değer kayıpları yaşamaktadır. 2016 ve 2017 yıllarından sonra 2018 yılında TL yüksek değer kaybı yaşamış ve dolar karşısında yüzde 39,9 değer kaybetmiştir. TL'deki bu şok değer kaybı sanayi kuruluşlarının mali yapılarını da olumsuz etkilemiştir. 2018 yılında doların güçlenmesi de TL'nin dolar karşısındaki değer kaybını artırmıştır.

DOLAR KURLARI (YILSONU, TL)

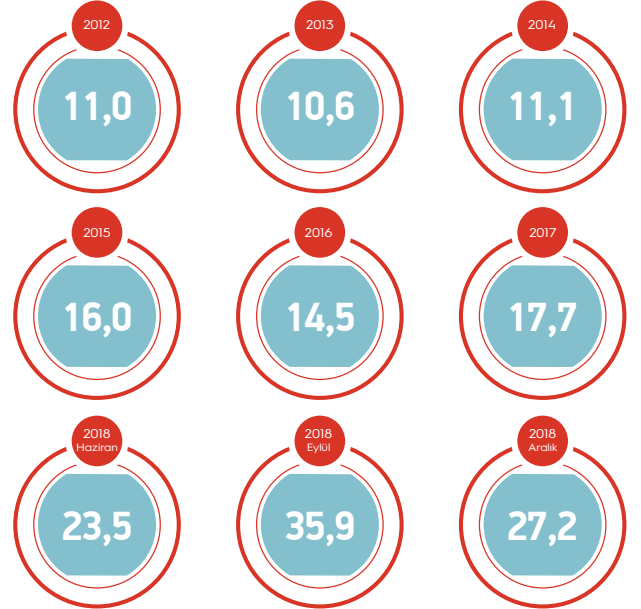
Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Kredi faiz oranlarında yüksek artışlar yaşandı.

İSO 500'ün kaynakları içinde mali borçlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu itibarla TL cinsi kredi faiz oranlarının seviyesi finansman maliyetleri ile karlılıklar üzerinde belirleyici olmaktadır.

2018 yılında ticari kredi faiz oranlarında özellikle yılın ikinci yarısında yüksek artışlar ve dalgalanmalar yaşanmıştır. Enflasyon ve döviz kurlarındaki sıçramalar kredi faizlerinde de artışa yol açmıştır. Kredi faizleri 2018 yılı Haziran ayında yüzde 23,5'e yükselmiştir. Eylül ayı sonunda ise yaşanan sıçrama ile TL cinsinden ticari kredi faiz oranları yüzde 35,9'a kadar çıkmıştır. Yılın son çeyrek döneminde ise alınan önlemlerin etkisi ile kredi faiz oranları gerilemiş ve yılı yüzde 27,2 oranından kapatmıştır.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI (DÖNEM SONU, %)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

54 YILLIK ÇELİK TEN GÜÇ!

BİZ OYAK MADEN METALÜRJİ GRUBU'YUZ.

İLK GÜNDEN BERİ HİÇ DURMADAN, ÇELİK GİBİ BİR İRADEYLE ÇALIŞIYORUZ.

GELECEK VADEDEN, KIVILCIM GİBİ PARLAK FİKİRLER ÜRETİYORUZ.

BİRBİRİNDEN ASLA KOPMAYACAK İNSANLARLA BÜYÜYÖRÜZ.

TÜRK SANAYİSİNİN BEL KEMİĞİNİ SAPASAĞLAM, DİMDİK TUTUYORUZ.

MADEN METALÜRJİ
GRUBU

Gülümseme

...Türkiye ve dünyanın **130**

Sürekli gelişim felsefemiz, üstün hizmet kalitemiz, size özel tasarladığımız yenilikçi jeneratör ve kesintisiz güç çözümlerimizle 25 yıl önce çıktığımız yola, bugün yüksek bir müşteri memnuniyeti ile dünyanın 130'dan fazla ülkesinde devam ediyor, sizden aldığımız sonsuz güç ve güvenle daha yüksek hedeflerle geleceğe ilerliyoruz.

GÜVENİLİR GÜÇ HER ZAMAN YANINIZDA

444 8576
TKSN

www.teksan.com
info@teksan.com

nin Gücü

'dan fazla ülkesinde!

25.yıl

TEKSAN

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ÇALIŞMASI, 2018 YILINDA YAŞANAN FİNANSAL DALGALANMALARIN SANAYİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ AÇIKÇA ORTAYA KOYDU.

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları çalışmasını 51 yıldır hazırlamakta ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. En büyük sanayi kuruluşları çalışması önce 100, daha sonra 300 ve 1980 yılından bu yana da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında hazırlanmaktadır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (ISO 500) çalışması alanında önemli bir referans kaynağı olmayı sürdürürken, aynı zamanda 50 yılı aşkın birikimiyle Türk sanayinin gelişimi açısından değerli bir bilgi hazinesini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması, sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri, kuruluşların sınai faaliyetleri olmaktadır. Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının temel amacı; en büyük kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

50 yılı aşkın süredir olduğu gibi bu yılda büyük bir dikkat ve özeri ile hazırlanan 2018 yılı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sonuçları açıklanma tarihi biraz daha öne çekilerek Mayıs ayının son haftasında açıklanmıştır.

2018 yılında Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına yeni giren firma sayısı 56 olmuştur. Bunlardan 43 tanesi geçen yıl ISO İkinci 500'de yer alırken, 13 tanesi geçen seneki ISO 1000 dışından doğrudan 2018 sıralamasına girmiştir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının 2018 yılı sonuçları, ekonomide yaşanan gelişmeler ile finansal dalgalanmaların sanayi üzerindeki etkilerini çarpıcı şekilde ortaya koymuştur.

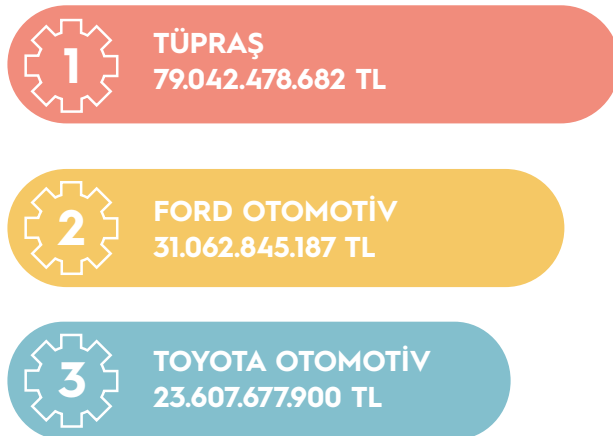
İLK ÜÇ BÜYÜKLÜKLER

Üretimden satışlara göre ilk sırada yer alan TÜPRAŞ hızlı büyümesini sürdürüyor.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2018 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ üretimden satışlardaki liderliğini güçlendirerek sürdürmektedir. TÜPRAŞ ile onu izleyen kuruluş arasında üretimden satışlar büyüklüğü açısından görülen önemli fark bu yıl daha da artmıştır. TÜPRAŞ 2018 yılında ISO 500'ün toplam üretimden satışlarının yüzde 9'unu gerçekleştirmiştir. Bu oran 2017 yılında yüzde 7,8, 2016 yılında yüzde 6,7 olmuştur.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

2018 yılında üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", üçüncü büyük kuruluş ise "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş." olmuştur. Her iki kuruluş da geçen seneki sıralarını korumuştur.

2018 yılında üretimden satışlara göre ilk 10 büyük kuruluş, geçen yıla göre değişmemiştir. İlk 10 büyük kuruluş sıralamasındaki tek değişiklik, 2017 yılında dördüncü sırada olan "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş."nin 2018 yılında beşinci sıraya gerilemesi, buna karşılık 2017 yılında beşinci sırada yer alan "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş."nin 2018 yılında dördüncü sıraya yükselmesi olmuştur.

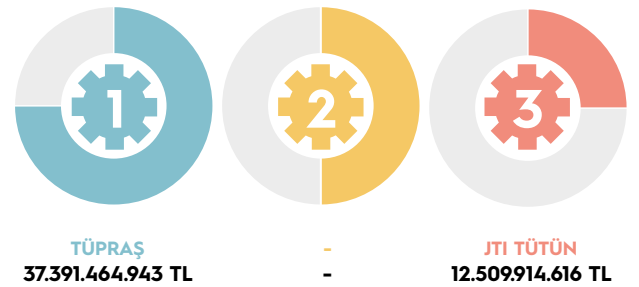
Üretimden satışlara göre ilk 10 büyük kuruluş içinde 2018 yılında da kamu kuruluşları yer alamamıştır. 2017 yılında ilk 10 büyük kuruluş ilk kez özel kuruluşlardan oluşurken, bu durum 2018 yılında da devam etmiştir.

TÜPRAŞ yaratılan katma değerde de liderliğini koruyor.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibarıyla da sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer üretici fiyatları ile hesaplanmaktadır.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)

2018 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş, son beş yıldır olduğu gibi yine "TÜPRAŞ Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. İkinci sıradaki kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. En yüksek katma değer yaratan üçüncü kuruluş ise 2017 yılında olduğu gibi "JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş."dir.

2018 yılında en yüksek katma değer yaratan ilk üç kuruluş içinden ismini açıklayanların ikisi özel sektör kuruluşlarıdır. 2018 yılında en yüksek brüt katma değeri yaratan TÜPRAŞ, aynı zamanda üretimden satışlar itibarıyla da Türkiye'nin en büyük kuruluşu olmayı sürdürmüştür. TÜPRAŞ, ISO 500'ün yarattığı toplam brüt katma değer 2016'da yüzde 19,1'ini, 2017'de yüzde 19'unu gerçekleştirenken, 2018'de bu oran yüzde 16,2'ye gerilemiştir.

En fazla kar eden ilk üç kuruluş arasında iki özel, bir kamu kuruluşu yer aldı.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2016 yılında en fazla kar eden kuruluşlar sıralamasında birinci ve ikinci sırada kamu kuruluşları yer alırken, 2017 yılında en fazla kar eden ilk üç kuruluş tamamen özel sektör kuruluşlardan oluşmuştur. 2018 yılında ise en fazla kar eden kuruluşlar sıralamasında değişiklikler olmuş ve iki özel, bir kamu kuruluşu ilk üçte yer alma başarısı göstermiştir.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

2018 yılında en fazla kar eden kuruluş, geçen yılın üçüncüsü "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş." olmuştur. "Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş." 2018 yılında geçen yıl olduğu gibi en çok kar eden ikinci kuruluş olmuştur. 2018 yılında üçüncü sıraya bir kamu kuruluşu olan "Türk Petrolleri Anonim Ortaklığı" yükselmiştir. Böylece en çok kar eden ilk üç kuruluş arasında 2018 yılında yeniden bir kamu kuruluşu katılmıştır.

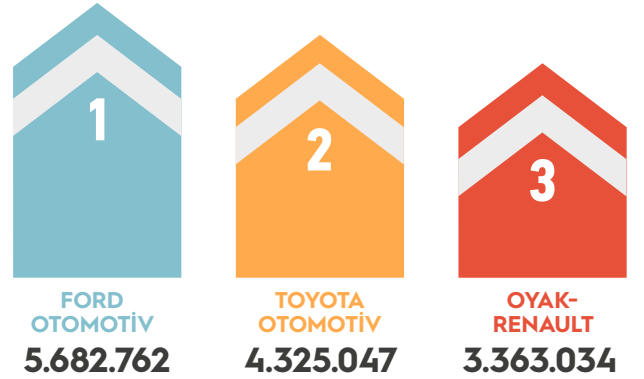
2018 yılında en çok kar eden ilk üç kuruluşun ilk ikisi demir-çelik sektöründe faaliyet göstermektedir. Üçüncü kuruluş ise petro-kimya sektöründedir. İlk üç kuruluşun vergi öncesi toplam karı, ISO 500'ün 23'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2016 yılında yüzde 21,5, 2017 yılında ise yüzde 18,6 olmuştur.

İhracatta ilk üç sırayı otomotiv sektörü kuruluşları almaya devam etti.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında bir başka önemli sıralama da en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

2016 ve 2017 yıllarında olduğu gibi 2018 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş otomotiv sektörü firmalarından oluşmuştur. 2018 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş sırasıyla "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş." ve "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş." olmuştur.

İhracatta ilk iki kuruluş geçen yıla göre değişmemiştir. Üçüncü sırada ise geçen yıl "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş." yer alırken, bu sene "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş." bulunmaktadır. En çok ihracat yapan kuruluşlar arasında otomotiv sektörü yine sürükleyici rol oynamış, gösterdiği ihracat performansı ile ilk üçteki ağırlığını korumuştur.

İhracatta ilk üç kuruluşun toplam ihracatı 2016'da 10 milyar dolar, 2017'de 12,7 milyar dolar iken, 2018 yılında 13,4 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin Bankası
her zaman yanınızda.

TÜRKİYE BANKASI
Türkiye'nin Bankası

TEMEL GÖSTERGELER

İSO 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO 500'ün sanayi ve GSYH içindeki payı 2018 yılında geriledi.

İSO 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır. Bu itibarla İSO 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) milli gelir hesaplarında yapmış olduğu güncellemeler nedeniyle İSO 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylarda küçük revizyonlar söz konusudur.

İSO 500'ün temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değer sanayi sektörü katma değeri içindeki payı, 2015'te yüzde 17,8, 2016'da 19,7, 2017'de yüzde 19,8 yükseldikten sonra 2018'de 3,4 puan düşerek yüzde 16,4'e gerilemiştir. Bu oran, son dört yılın en düşük oranı olarak dikkat çekmektedir.

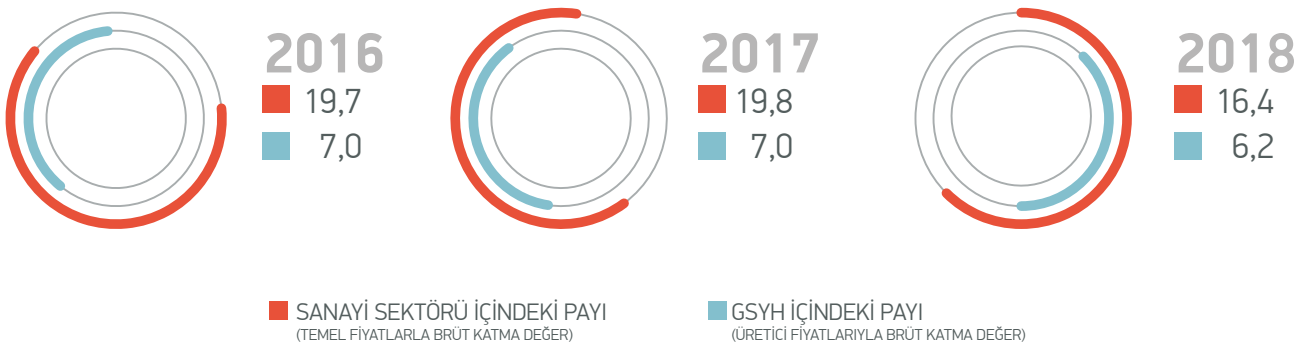
İSO 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değer GSYH içindeki payı ise 2015'te yüzde 6,5, 2016 ve 2017'de yüzde 7 olarak gerçekleştikten sonra 2018'de yüzde 6,2'ye inmiştir.

Bu veriler, 2018 yılında İSO 500'ün performansının, sanayinin ve ekonominin genel performansının altında kaldığına işaret etmektedir. 2018 yılında ekonomide yaşanan gelişmeler ve finansal dalgalanmalar İSO 500'ü daha çok etkilemiş gözükmektedir.

Kamu kuruluşlarının sayısı değişmedi.

2014 yılında 13'ten 11'e inen ve 2015 yılında ise 9 adet olan kamu kuruluşları sayısı, 2016 yılında yeniden artmış ve 11'e yükselmiştir. 2017 yılında ise kamu kuruluşlarının sayısı 9'a gerilemiştir. 2018 yılında kamu kuruluşu sayısı 9 ile değişmemiştir. Özel kuruluşların sayısı da son iki yıl 491 ile aynı kalmıştır.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 9 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	878.035.206.236	852.109.576.757	25.925.629.479	97,0	3,0
Net Satışlar	987.028.843.202	948.176.864.653	38.851.978.549	96,1	3,9
İhracat (Bin \$)	71.774.238	70.722.866	1.051.373	98,5	1,5
Dönem Karı (V.Ö.)	84.865.643.175	75.413.058.189	9.452.584.986	88,9	11,1
Dönem Zararı	21.337.384.814	17.171.116.253	4.166.268.561	80,5	19,5
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	63.528.258.361	58.241.941.936	5.286.316.425	91,7	8,3
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	140.228.130.408	136.817.982.579	3.410.147.829	97,6	2,4
Toplam Borçlar	589.493.485.990	554.598.465.272	34.895.020.717	94,1	5,9
--Kısa Vadeli Borçlar	366.161.953.314	346.537.658.150	19.624.295.164	94,6	5,4
Mali Borçlar	148.966.636.303	141.912.066.231	7.054.570.072	95,3	4,7
Diğer Borçlar	217.195.317.011	204.625.591.918	12.569.725.092	94,2	5,8
--Uzun Vadeli Borçlar	223.331.532.676	208.060.807.123	15.270.725.553	93,2	6,8
Mali Borçlar	179.631.328.712	167.837.005.251	11.794.323.461	93,4	6,6
Diğer Borçlar	43.700.203.964	40.223.801.872	3.476.402.093	92,0	8,0
Özkaynak	289.840.657.012	244.911.922.242	44.928.734.770	84,5	15,5
--Ödenmiş Sermaye	133.482.521.552	109.883.166.960	23.599.354.591	82,3	17,7
--Sermaye Yedekleri	17.523.916.318	17.499.234.443	24.681.875	99,9	0,1
--Kar Yedekleri	121.606.441.716	99.300.892.456	22.305.549.260	81,7	18,3
--Net Dönem Karı	74.302.566.669	66.884.578.474	7.417.988.195	90,0	10,0
--Birikmiş Zarar	57.074.789.243	48.655.950.091	8.418.839.152	85,2	14,8
Aktif Toplamı	879.334.143.011	799.510.387.524	79.823.755.487	90,9	9,1
--Dönen Varlıklar	538.502.135.154	507.085.613.587	31.416.521.567	94,2	5,8
--Duran Varlıklar	340.832.007.857	292.424.773.937	48.407.233.920	85,8	14,2
--Maddi Duran Varlıklar	212.557.931.457	194.146.242.277	18.411.689.181	91,3	8,7
--Diğer Duran Varlıklar	128.274.076.400	98.278.531.661	29.995.544.739	76,6	23,4
--Birikmiş Amortismanlar	249.691.158.096	222.813.602.812	26.877.555.284	89,2	10,8

Devamı Diğer Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 9 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Ücretle Çalışanlar	690.704	651.160	39.544	94,3	5,7
Ödenen Maaş ve Ücretler	56.848.854.101	52.465.858.007	4.382.996.094	92,3	7,7
Ödenen Faizler	35.739.523.112	34.373.171.973	1.366.351.139	96,2	3,8
Milli Gelir Anlamındaki Kar	11.293.799.472	15.613.069.244	-4.319.269.772	138,2	-38,2
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	103.882.176.685	102.452.099.224	1.430.077.461	98,6	1,4
Amortismanlar	30.167.768.633	28.129.666.325	2.038.102.308	93,2	6,8
Diğer Dolaylı Vergiler	1.187.891.073	1.008.362.625	179.528.448	84,9	15,1
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	135.237.836.391	131.590.128.174	3.647.708.217	97,3	2,7
Ödenen KDV + ÖTV	95.511.235.615	94.291.649.297	1.219.586.318	98,7	1,3
Sübvansiyonlar	435.840.595	313.379.880	122.460.715	71,9	28,1
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	230.313.231.411	225.568.397.591	4.744.833.820	97,9	2,1

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Satışlardaki hızlı büyümede fiyat artışları ve ihracat gelirleri belirleyici rol oynadı.

2018 yılında İSO 500'ün üretimden net satışları yüzde 34,5 artarak hızlı bir büyüme göstermiştir. Bu hızlı büyümede, fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerinde yarattığı artış belirleyici rol oynamıştır. Üretimden net satışlardaki reel büyüme, 2017 yılında yüzde 19 iken, 2018 yılında yüzde 11,8'e gerilemiştir.

Ihracat artış hızı 2018'de yavaşladı.

İSO 500'ün ihracatı 2018 yılında yüzde 11,3 artış göstermiş ve 71,8 milyar dolara yükselmiştir. 2017 yılında yüzde 17 olan İSO 500'ün ihracat artışı, 2018 yılında yavaşlama göstermiştir. Artış hızındaki yavaşlamada küresel ticaretteki korumacılık eğilimlerinin yanı sıra yurtiçinde yaşanan finansal şoklar da etkili olmuştur. Buna rağmen İSO 500'ün ihracatı, yüzde 7 olan Türkiye ihracatı performansının üzerinde bir artış göstermiştir.

Karlar finansal dalgalanmadan etkilendi.

İSO 500'ün karları 2018 yılında yaşanan ekonomik gelişmelerden ve finansal dalgalanmalardan önemli ölçüde etkilenmiştir. Kar eden kuruluşların vergi öncesi dönem karı yüzde 41,7 oranında artarken, zarar eden kuruluşların dönem zararındaki artış yüzde 214,1 ile çok daha yüksek gerçekleşmiştir. Dönem kar ve zarar toplamındaki artış yüzde 19,7 olurken, reel olarak yüzde 0,5 azalmıştır. Diğer taraftan firmaların operasyonel karlılığını gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar veya zarar toplamı ise 2018 yılında yüzde 23 gibi oldukça yüksek oranda reel artış göstermiştir. Görüldüğü gibi kuruluşların karları 2018 yılındaki gelişmelerden farklı yönlerde ve olumsuz olarak etkilenmiştir.

Toplam ve mali borçlanma reel olarak artış gösterdi.

İSO 500'ün toplam borçları 2018 yılında yüzde 31,8'lik artış ile 2017 yılındaki yüzde 18'lik büyümenin oldukça üzerinde artış göstermiştir. Mali borçlardaki artış da yüzde 35,3 ile 2017'deki yüzde 17,1'lik büyümenin oldukça üzerinde

dedir. Enflasyon oranının oldukça üzerinde gerçekleşen bu artışlar, 2018 yılında toplam borçlar ve mali borçların önemli ölçüde yükseldiğini göstermektedir. 2018 yılında mali borçlar yeniden toplam borçların üzerinde artış gösterirken, kısa vadeli borçlar yüzde 35,5 ile yüzde 26,2 büyüyen uzun vadeli borçlardan daha hızlı genişlemiştir. Özellikle kısa vadeli borçlardaki artış bilanço yapılarını olumsuz etkilemiştir.

Özkaynaklar reel olarak geriledi.

İSO 500'ün özkaynakları 2018 yılında yüzde 10,1 büyümüştür. Özkaynaklardaki büyüme 2016'daki yüzde 15,2 ve 2017'deki yüzde 12,7 büyümenin altında kalmıştır. Ancak daha da önemlisi yıl içinde gerçekleşen enflasyon dikkate alındığında özkaynaklar reel olarak yüzde 8,5 küçülmüştür. Özkaynaklardaki reel gerileme, özellikle finansal dalgalanmaların arttığı ortamlarda sağlıklı değildir.

Ödenen faizlerde yüksek artış gerçekleşti.

İSO 500'ün ödediği faizler 2018 yılında yüzde 110,3 oranında artış göstermiştir. 2017 yılında ödenen faizlerde yaşanan yüzde 55,4 gibi oldukça yüksek bir artıştan sonra 2018 yılında ödenen faizlerde sıçrama yaşanmıştır. Borçlanmaların kısa vadeye kayması ve çok hızlı artan faiz oranları kuruluşlar üzerinde olumsuz etki yapmıştır. Böylece sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı, 2018 yılında en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

Yaratılan katma değerlerde zayıf artışlar söz konusu.

İSO 500'ün yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2018 yılında oldukça zayıf büyümeler göstermiştir. Yaratılan katma değer artışları 2017 yılının çok altında gerçekleşmiştir. 2018 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 2,9, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 7 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 5,3 artmıştır. Yaratılan katma değerde ödenen maaş ve ücretlerin artışı ile dolaylı vergilerdeki artışlar olumlu katkı sağlarken, karlardaki erime sanayinin yarattığı katma değeri de sınırlamıştır.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2016	2017	2017
Üretimden Satışlar (Net)	8,8	33,2	34,5
Net Satışlar	9,2	32,6	34,2
İhracat (\$)	3,1	17,0	11,3
Dönem Karı (V.Ö.)	28,4	37,7	41,7
Dönem Zararı	3,5	18,0	214,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	33,2	40,7	19,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	22,8	24,4	48,0
Toplam Borçlar	24,0	18,0	31,8
Kısa Vadeli Borçlar	22,8	24,0	35,5
Uzun Vadeli Borçlar	25,7	9,9	26,2
Mali Borçlar	18,8	17,1	35,3
Kısa Vadeli Mali Borçlar	14,1	29,9	46,3
Uzun Vadeli Mali Borçlar	21,9	9,4	27,3
Özkaynak	15,2	12,7	10,1
Aktif Toplamı	20,5	16,0	23,8
Duran Varlıklar	17,9	6,2	15,5
Ödenen Faizler	12,2	55,4	110,3
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	24,0	28,4	2,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	22,4	25,7	7,0
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	19,9	19,6	5,3

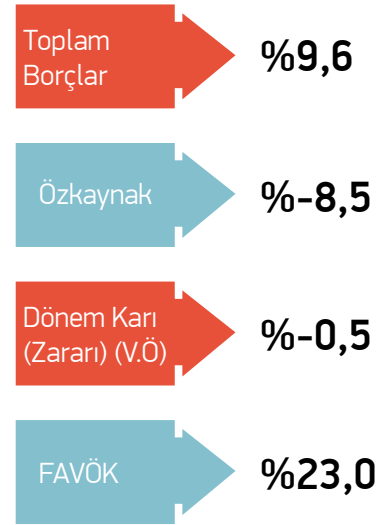
TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

İSO 500'ün temel göstergelerindeki nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilendiği için seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaya çalışılmaktadır.

2018 yılında üretimden satışlarda reel olarak yüzde 11,8'lik artış yaşanmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar yüzde 23 ile yüksek oranlı bir büyüme göstermiştir. Toplam borçların reel olarak artış hızı yüzde 5,4'ten yüzde 9,6'ya yükselmiştir. Finansman giderlerinde reel olarak yüzde 126,4 ile sıçrama yaşanmıştır. Vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı reel olarak yüzde 0,5 küçülmüştür. Tüm bu gelişmeler sonucunda özkaynaklar reel olarak yüzde 8,5 gerilemiştir.

2018 yılında yaşanan finansal dalgalanma ve şoklar İSO 500'ün finansman maliyetlerini, kısa vadeli borç rasyolarını, karlarını ve özkaynaklarını olumsuz etkilemiştir. Satışlardaki ve faiz, amortisman ve vergi öncesi kardaki reel büyümeler ise finansal dalgalanmaların olumsuz etkilerini sınırlı ölçüde engelleyebilmiştir.

REEL DEĞİŞİMLER (%)

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2016	2017	2018
Üretimden Satışlar (Net)	0,2	19,0	11,8
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	13,1	11,2	23,0
Finansman Giderleri	-4,5	8,4	126,4
Dönem Karı/Zararı (V.Ö)	22,7	25,7	-0,5
Toplam Borçlar	14,3	5,4	9,6
Özkaynaklar	6,1	0,7	-8,5
TÜFE Yıllık Değişim	8,53	11,92	20,30

“ 2018'de vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı ile özkaynaklar reel olarak gerilemiştir. ”

İLK 50 KURULUŞUN AĞIRLIĞI

İlk 50'nin ağırlığı 2018 yılında farklı eğilimler gösterdi.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ISO 500 içindeki ağırlıklarını görebilmek amacıyla kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre ellilik gruplara ayrılmakta ve bu ellilik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile birlikte ölçek ekonomisinin önemi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. 2018 yılında ilk 50 kuruluşun ISO 500 içinde aldığı paylar farklı eğilimler göstermiştir.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2017 yılında yüzde 50,2 iken 2018 yılında yüzde 50,6'ya yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından bir ölçüde hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci ellilik grubun payı da yüzde 12,9'dan yüzde 13,1'e yükselmiştir. Diğer grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar sınırlı kalmaya devam etmiştir.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı 2018 yılında 5 puan birden düşerek yüzde 53,2'den yüzde 48,2'ye inmiştir. Böylece brüt katma değer içinden alınan pay 2017 yılında sonra 2018 yılında da gerilemiştir.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2018 yılında sıçrama göstermiştir. İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2017 yılında 14,6 puan artarak yüzde 49,4'ten yüzde 64'e yükselmiştir. İkinci ellilik grubun payı ise yüzde 18,2'den yüzde 5,4'e inmiştir. 50'lik grupların vergi öncesi kar ve zarar toplamı içinde aldığı paylar 2018 yılında bir önceki yıla göre çok büyük farklılıklar göstermiştir. Bu gelişmede 2018 yılında yaşanan finansal dalgalanmalarının kuruluşların karları üzerinde yarattığı etkiler belirleyici olmuştur.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2017 yılında yüzde 45,3 iken, 2018 yılında 1 puan artarak yüzde 46,3 olarak gerçekleşmiştir.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı 2018 yılında 0,6 puan gerilemiş ve yüzde 57,4'e inmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payında sınırlı bir düşüş yaşanmıştır. Payın sınırlı gerilemesinde 2018 yılında iç pazardaki daralma nedeniyle tüm sanayi kuruluşlarının ihracata ağırlık vermeleri etkili olmuştur.

İlk 50 kuruluşun ücretle çalışanlar içindeki payı ise 2017 yılında yüzde 28,8 iken 2018 yılında yüzde 28,2'ye inmiştir.

2018 yılında yaşanan ekonomik gelişmeler ve finansal dalgalanmalar sanayi kuruluşları üzerinde çok önemli etkiler yaratmıştır. Bu nedenle incelenen temel göstergelerde bir önceki yıla göre yüksek dalgalanmalar ortaya çıkmıştır. 2018 yılındaki paylarda ortaya çıkan bu dalgalanmaların önümüzdeki yıllardan itibaren yeniden normalleşeceği öngörülmektedir.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	50,6	48,2	64,0	46,3	57,4	28,2
51 - 100	13,1	13,3	5,4	11,9	9,4	13,0
101 - 150	8,4	9,5	8,0	10,3	6,9	12,1
151 - 200	6,3	6,5	5,7	7,1	5,9	10,7
201 - 250	5,1	5,4	0,7	5,1	5,0	7,4
251 - 300	4,3	4,3	3,3	4,6	3,5	7,1
301 - 350	3,7	2,7	3,4	4,4	3,8	5,7
351 - 400	3,1	3,1	3,2	3,7	3,3	5,8
401 - 450	2,8	4,3	4,3	3,8	2,5	4,9
451 - 500	2,5	2,6	1,9	2,8	2,3	5,2
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İHRACAT PERFORMANSI

İSO 500'ün ihracat performansı Türkiye genelinin üzerinde artış gösterdi.

2018, ihracat açısından oldukça farklı bir yıl olmuştur. Öncelikle 2018 yılının ikinci çeyreğinden itibaren küresel ticarete yaşanan korumacılık önlemleri ile ihracatta rekabet artmıştır. Diğer taraftan Türkiye'de yılın ikinci yarısında yaşanan gelişmeler ve iç pazardaki sert daralma sonrası kuruluşlar ihracata yönelmiştir. Türk firmaları küresel ticarete rekabetin arttığı bir dönemde ihracata daha fazla ağırlık vermiştir. 2018 yılında İSO 500 ihracatını yüzde 11,3 artırmış ve 71,8 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir.

Türkiye'de sanayi ihracatının toplam ihracat içindeki payı yüzde 96 ile oldukça yüksek düzeylerde seyretmektedir. Dolayısıyla İSO 500'de yer alan kuruluşlar açısından da ihracat giderek artan bir işleve sahiptir. Bu nedenle İSO 500'ün ihracatı, Türkiye'nin ihracat performansı açısından da belirleyici olmaktadır.

İSO 500'ün ihracat performansı, 2018 yılında Türkiye ihracat performansının üzerinde gerçekleşmiştir. 2018 yılında Türkiye'nin toplam ihracatı ve sanayi ihracatı yüzde 7, oranında artarken, İSO 500'ün ihracatı yüzde 11,3 yükselmiştir. İSO 500 Türkiye ortalamasının üzerinde bir performans göstermiştir. Bu performansla bağlı olarak İSO 500'ün Türkiye ihracatı içindeki payı yüzde 42,8'e, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 44,5'e yükselmiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

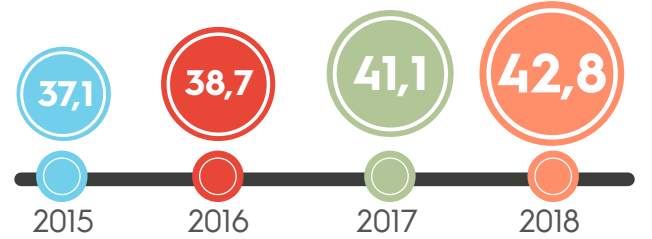
	2016	2017	2018
Türkiye İhracatı (Milyar Dolar)	142,5	157,0	167,9
Türkiye Sanayi İhracatı (Milyar Dolar)	136,3	150,7	161,2
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar Dolar)	55,1	64,5	71,8
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam Türkiye İhracatındaki Payı (%)	38,7	41,1	42,8
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Türkiye Sanayi İhracatındaki Payı (%)	40,4	42,8	44,5

2018 yılında küresel mal ticaretinde yaşanan gelişmeler Türkiye'nin genel ihracat performansını da etkilemiştir. 2018 yılının ilk yarısında göreceli olarak dünya mal ticaretinde hızlı genişleme sürmüştü ve ihracat pazarlarımızdaki mal talebi de canlı seyretmiştir. Yılın ikinci yarısında ise küresel korumacılık ile dünya mal ticaretindeki büyümenin yavaşlamaya başlamasının yanı sıra Avrupa ekonomilerindeki zayıflama mal talebini sınırlamıştır. Türkiye'nin önemli yakın ve komşu pazarlarındaki

siyasi ve jeopolitik gelişmeler, karşılıklı yaptırımlar ve sıcak çatışmalar da ticareti yıl genelinde olumsuz etkilemiştir. Bu koşullar içinde İSO 500, geçen yılın altında ancak iç kısıtlar ve pazar koşulları dikkate alındığında yüksek bir ihracat performansı göstermiştir.

İSO 500'ün ihracatının toplam net satışlar içindeki payı da 2016'da yüzde 30, 2017'de yüzde 32 iken, 2018'de yüzde 34,3'e yükselmiştir (Yıllık ortalama dolar kuru 4,72 TL).

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Sektörler farklı ihracat performansları gösterdi.

İSO 500'ün toplam ihracatındaki artışa karşın sektörlerin ihracat performansları 2018 yılında yine farklı eğilimler göstermiştir.

İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 11,6, madencilik, taş ocaklığı ihracatı yüzde 7 artmıştır. Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri ihracatı ise yüzde 98,4 düşmüştür. Böylece 2017 yılından farklı olarak iki ana alt grubun ihracatı artarken, bir ana alt grubun ihracatı gerilemiştir.

İSO 500'de ihracatın yüzde 98,9'u imalat sanayi sektörü tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle imalat sanayi sektörünün performansı belirleyici olmaktadır. 2018 yılında 22 alt sektörden 16'sının ihracatı artarken, 6'sında ihracat gerilemiştir.

İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 41,1 ile ana metal sanayinde gerçekleşmiştir. Gıym eşyaları sanayinin ihracatı yüzde 27,6 oranında artış göstermiştir. Tütün ürünleri, ağaç ve orman ürünleri, kimyasallar, makine ve ekipmanlar başta olmak üzere 2018 yılında 13 alt sektörün ihracatı çift haneli oranlarda artmıştır. İhracatta gerileme yaşanan önemli sanayiler ise gıda sanayi, içeceklerin imalatı, tekstil, rafine edilmiş petrol ürünleri sanayi ile elektronik ürünler sanayi olmuştur. Otomotiv sanayi ile elektrikli teçhizat sanayinde ise ihracat artışları 2018 yılında bir önceki yıla göre düşük kalmıştır.

GURUR TAŞIYORUZ.

Uluslararası Yılın Kamyonu F-MAX!

En büyük Ford Trucks F-MAX, Avrupa yollarında büyük adımlarla ilerleyerek, Uluslararası Yılın Kamyonu Ödülü'nü kazandı. Tasarımıyla, üretimiyle yerli; Türk mühendislerinin ve üretim çalışanlarının eseri, yeni F-MAX bu büyük gururu dünya yollarında taşıyor.

İhracatın Sektörel Dağılımı

Sektörler		İhracat (Bin\$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2017	2018	2017	2018	
05-08	Madencilik ve taş ocacılığı	719.379	769.898	1,1	1,1	7,0
10	Gıda ürünlerinin imalatı	4.042.001	3.855.745	6,3	5,4	-4,6
11	İçeceklerin imalatı	80.190	71.443	0,1	0,1	-10,9
12	Tütün ürünleri imalatı	438.168	506.303	0,7	0,7	15,5
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2.424.622	2.389.628	3,8	3,3	-1,4
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.217.646	1.553.129	1,9	2,2	27,6
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	14.738	-	0,0	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	306.014	363.348	0,5	0,5	18,7
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	605.779	675.476	0,9	0,9	11,5
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	12.792	76.215	0,0	0,1	495,8
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2.910.205	2.524.898	4,5	3,5	-13,2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	3.216.646	3.626.967	5,0	5,1	12,8
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	133.902	167.407	0,2	0,2	25,0
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.779.554	1.852.412	2,8	2,6	4,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.296.105	1.220.041	2,0	1,7	-5,9
24	Ana metal sanayii	9.410.556	13.281.501	14,6	18,5	41,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.204.881	1.474.921	1,9	2,1	22,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.521.826	1.509.935	2,4	2,1	-0,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	6.422.086	6.676.955	10,0	9,3	4,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.289.603	1.526.411	2,0	2,1	18,4
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	23.428.253	25.199.826	36,3	35,1	7,6
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.056.385	1.221.724	1,6	1,7	15,7
31	Mobilya imalatı	156.143	184.926	0,2	0,3	18,4
32	Diğer imalatlar	677.356	1.043.225	1,1	1,5	54,0
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	677.356	1.043.225	1,1	1,5	54,0
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	119.404	1.904	0,2	0,0	-98,4
	Toplam	64.484.234	71.774.238	100,0	100,0	11,3

İpek Böceği İhracat Ödülleri töreninde en çok ihracat yapan firmalara verilen **İhracat Başarı Ödülü**'nü ve **Altın İhracatçı Ödülü**'nü almaya hak kazandık.

•İplik •Dokuma •Brode •Boya-Baskı •Konfeksiyon

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

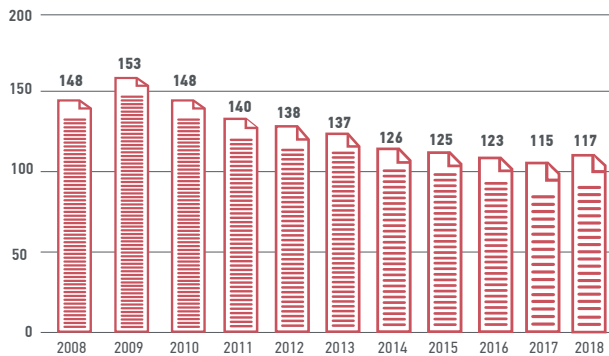
Türk sanayi sektöründe yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO 500 arasında yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri de değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 117'ye yükseldi.

İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2000'li yıllarda artış göstermiş ve 2009 yılında 153 kuruluşa kadar ulaşmıştır. Daha sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 2017 yılında 115'e kadar gerilemiştir. 2018 yılında ise İSO 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2 adet artmış ve 117'ye yükselmiştir.

Böylece 2009 yılından sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısında yaşanan kademeli gerileme, 2018 yılında tersine dönmüştür. 2018 yılındaki bu artışta yabancı sermayeli kuruluşların ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelere ve finansal dalgalanmalara karşı daha iyi performans göstermiş olmaları etkili olmuştur.

YABANCI SERMAYELİ PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

Yabancı sermayeli kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları 2018 yılında farklı eğilimler gösterdi.

2018 yılında İSO 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki artışa rağmen, yabancı sermayeli paylı kuruluşların temel göstergelerden aldıkları paylar da farklı eğilimler söz konusudur.

2018 yılında İSO 500 kapsamındaki 117 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 32'den yüzde 31,1'e, dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 27,8'den yüzde 21'e, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar içindeki payı yüzde 28,3'ten yüzde 25,4'e ve ihracat içindeki payı ise yüzde 48,4'ten yüzde 46,6'ya gerilemiştir.

Buna karşın üretici fiyatlarıyla brüt katma değer içindeki payları yüzde 37,7'den yüzde 39,5'e, ücretle çalışanlar içindeki payı ise yüzde 28,8'den yüzde 28,9'a yükselmiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar Türkiye'nin ihracatı açısından sahip oldukları önemi korumaktadır. Yabancı sermayeli paylı kuruluşlar 2018 yılında İSO 500 ihracatının yüzde 46,6'sını gerçekleştirmiştir.

İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2018 yılında ihracatını yüzde 7,1 artırarak 31,2 milyar dolardan 33,4 milyar dolara çıkarmıştır. Bu kuruluşların Türkiye ihracatı içindeki payı ise 2017 yılında yüzde 19,9 iken 2018 yılında da yine %19,9 olarak gerçekleşmiştir.

İlk 50 kuruluş içindeki yabancı sermaye paylı firma sayısı 14'e geriledi.

Yabancı sermayeli kuruluşlar 50'lik gruplar itibarıyla incelendiğinde ilk 50 kuruluş içinde 2016'da 15, 2017'de 16 olan yabancı sermayeli kuruluş sayısı, 2018'de 14'e gerilemiştir.

Temel ekonomik göstergeler açısından 117 yabancı sermaye paylı kuruluş 50'lik gruplar arasında daha dengeli dağılım göstermektedir. Bu dengeli dağılım, yabancı sermaye paylı kuruluşların ölçek olarak birbirlerine daha yakın olduğunu göstermektedir.

2018 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 14 yabancı sermayeli kuruluş üretimden satışlarda yüzde 17,5, üretici fiyatlarıyla brüt katma değerde yüzde 18,3, dönem kar ve zarar toplamında ise yüzde 12,2 pay almıştır. Bu üç göstergedeki paylar geçen yıla göre gerilemiştir. Benzer şekilde ihracattaki pay da yüzde 35,2'den yüzde 32,9'a inmiştir.

En çok yabancı sermayeli kuruluş motorlu kara taşıtları sektöründe faaliyet gösteriyor.

İSO 500 kapsamında yer alan kuruluşlar 25 alt sektörde faaliyet göstermektedir. 2017 yılında 19 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet gösterirken, 2018

yılında bu sayı 20 sektöre yükselmiştir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sektörler ise 26 kuruluş ile motorlu kara taşıtları, 17 kuruluş ile gıda ürünleri sanayi ve 10 kuruluş ile elektrikli teçhizat sanayi ile kimyasal ürünlerin imalatı sanayidir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar arasında yüzde 50'den fazla yabancı payı olan firmalar ağırlıklarını koruyor.

İSO 500 içinde yer alan 117 yabancı sermaye paylı kuruluş, yabancı sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir. Buna göre toplam 117 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancı sermaye payı yüzde 50 ve üzerinde olan kuruluş sayısı 86 olmuştur.

Bu kuruluşlar 117 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yıllara Göre Ağırlığı (%)

	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2007	143	33,3	37,5	38,1	-	47,6	29,3
2008	148	30,3	40,8	40,1	-	44,2	31,2
2009	153	33,4	40,3	38,7	-	48,9	29,8
2010	148	31,6	37,0	28,7	-	47,8	30,0
2011	140	31,3	35,4	32,8	-	45,4	31,1
2012	138	29,7	42,7	31,4	-	43,0	31,1
2013	137	28,5	42,0	29,7	30,8	41,8	28,7
2014	126	29,6	40,3	33,7	32,3	40,8	28,3
2015	125	31,1	39,9	32,0	29,6	42,1	29,4
2016	123	33,4	38,7	28,7	28,3	47,8	30,0
2017	115	32,0	37,7	27,8	28,3	48,4	28,8
2018	117	31,1	39,5	21,0	25,4	46,6	28,9

Yabancı Sermaye Paylı Şirketlerin Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Şirket Sayısı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	2
10 Gıda ürünlerinin imalatı	17
11 İçeceklerin imalatı	5
12 Tütün ürünleri imalatı	2
14 Giyim eşyalarının imalatı	1
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	10
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4
24 Ana metal sanayii	8
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	5
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1
27 Elektrikli teçhizat imalatı	10
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	6
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	26
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	8	23	86
Kuruluş Sayısı Oran (%)	6,8	19,7	73,5
Üretimden Satışlar (Net)	4,9	30,6	64,5
Net Satışlar	4,6	30,0	65,4
İhracat (Bin \$)	2,8	34,0	63,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	3,2	20,5	76,4
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	5,8	33,2	61,0
Özkaynak	13,0	15,9	71,1
Aktif Toplamı	11,3	28,8	59,9
Ücretle Çalışanlar	7,6	24,9	67,5
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	6,0	18,2	75,8

Dünyayı Çalıştırır

www.turkiyeninmakinecileri.org

TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO 500 Türkiye genelindeki sanayi firmalarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı azalmaya devam etmektedir. 2007 yılında 213 olan İSO üyesi sayısı 2017 yılında ilk kez 180'nin altına inerek 174'e gerilemiştir. 2018 yılında ise 170'in de altına inilerek 166 kuruluş düşmüştür.

İSO üyesi kuruluşlarının sayısal olarak azalması, sanayinin Türkiye genelinde daha dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu göstermekle birlikte İstanbul'daki mevcut koşullar içinde sanayi üretimi yapmanın zorluklarının arttığını da ortaya koymaktadır.

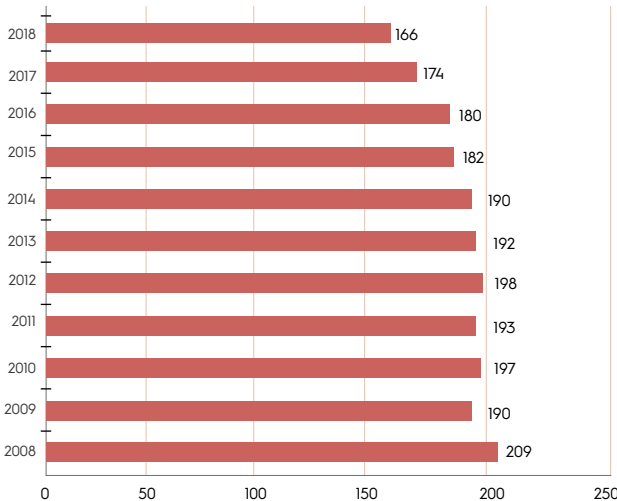
İSO üyesi kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları geriliyor.

İSO 500 içinde İSO üyesi kuruluşların sayısı yıllar itibarıyla azalmaktadır. Buna bağlı olarak İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içindeki payları da gerilemektedir. İSO 500 sıralaması yapılırken kullanılan üretimden net satışlar büyüklüğü bu çerçevede önemli bir göstergedir.

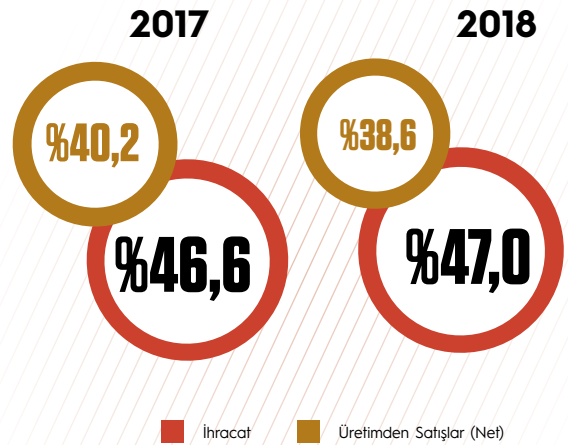
Üretimden satışlar içinde İSO üyelerinin payı 2015 yılında yüzde 44 iken, 2016 yılında yüzde 41,7'ye inmiştir. 2017 yılında gerileme devam etmiş ve pay yüzde 40,2 olmuştur. 2018 yılında ise pay ilk kez yüzde 40'ın altına inerek yüzde 38,6 olarak gerçekleşmiştir. 2007'den 2018'e pay 8,8 puan düşmüştür.

Diğer temel büyüklükler içinde de paylar gerilemektedir. İhracatın payı yüzde 47 olurken, ücretle çalışanlar payı yüzde 38'e inmiştir.

İSO ÜYELERİ (ADET)

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirlerinin dağılımında ödenen faizlerin payı sıçrama gösterirken karın payında yüksek kayıp yaşandı.

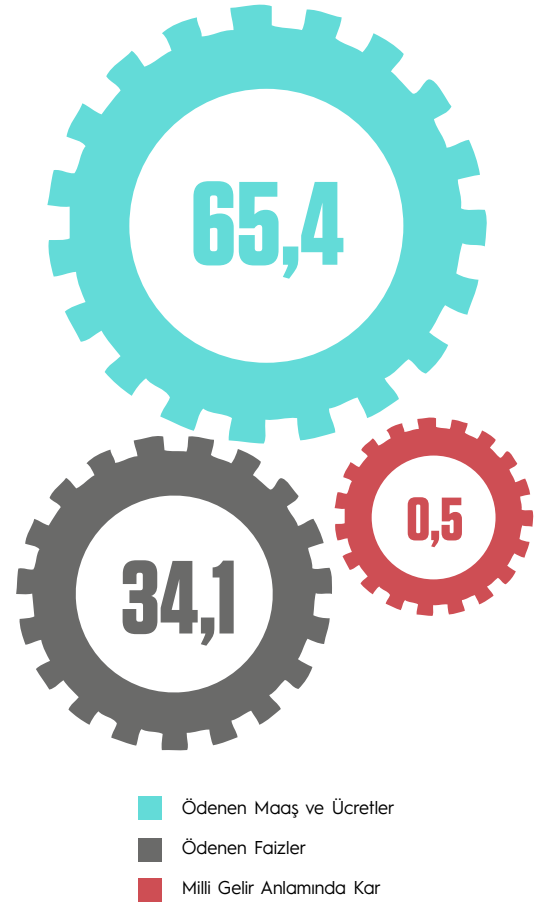
İSO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımı, yaratılan net katma değerün üretim faktörleri arasındaki dağılımını göstermesi açısından önem taşımaktadır. Yaratılan net katma değer içinde ödenen faizlerin payı 2018 yılı içinde 18,2 puan birden artarak yüzde 34,1'e sıçramıştır.

2018 yılında milli gelir anlamında karın net katma değer içindeki payı ise 27,5 puan düşüş göstermiş ve yüzde 0,5'e inmiştir. Karın payı uzun yıllardır görülmeyen bir seviyeye inmiştir.

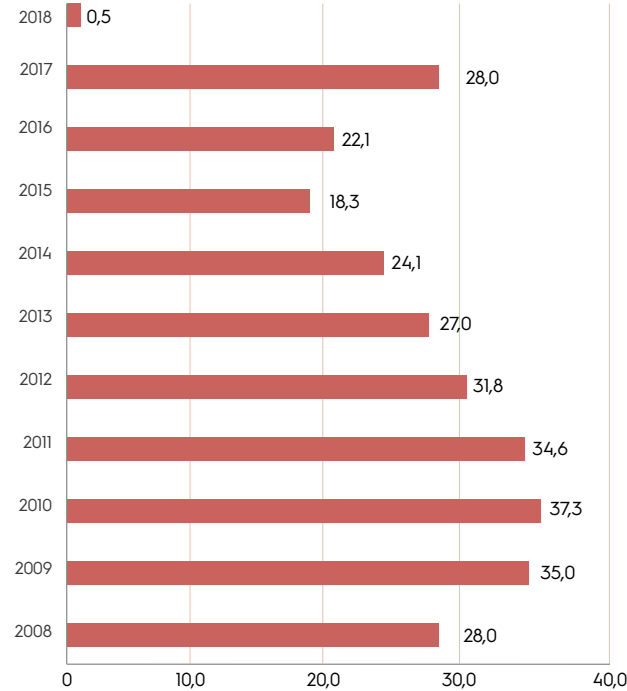
Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2017 yılında yüzde 56,1 iken 2018 yılında yüzde 65,4 olarak gerçekleşmiştir. Enflasyon, döviz kurları ve faizlerin arttığı yıllarda ödenen maaş ve ücretlerin payı gerilemekle birlikte 2018 yılında bunun tersi yaşanmıştır.

2018 yılında faktör gelirlerinin dağılımı içinde ödenen faizler ile ödenen maaş ve ücretler lehine ve milli gelir anlamında kar aleyhine uzun yıllar görülmeyen oranlarda büyük bir değişim yaşanmıştır.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA KARIN PAYI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

>

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 166 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	878.035.206.236	339.223.034.191	38,6
Net Satışlar	987.028.843.202	388.512.599.369	39,4
İhracat (Bin \$)	71.774.238	33.699.164	47,0
Dönem Karı (V.Ö.)	84.865.643.175	28.697.674.371	33,8
Dönem Zararı	21.337.384.814	4.538.895.386	21,3
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	63.528.258.361	24.158.778.985	38,0
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	140.228.130.408	49.842.790.160	35,5
Toplam Borçlar	589.493.485.990	210.687.658.411	35,7
--Kısa Vadeli Borçlar	366.161.953.314	148.544.776.452	40,6
Mali Borçlar	148.966.636.303	57.977.804.225	38,9
Diğer Borçlar	217.195.317.011	90.566.972.228	41,7
--Uzun Vadeli Borçlar	223.331.532.676	62.142.881.958	27,8
Mali Borçlar	179.631.328.712	53.022.285.378	29,5
Diğer Borçlar	43.700.203.964	9.120.596.581	20,9
Özkaynak	289.840.657.012	94.604.888.224	32,6
--Ödenmiş Sermaye	133.482.521.552	34.627.680.480	25,9
--Sermaye Yedekleri	17.523.916.318	6.703.823.103	38,3
--Kar Yedekleri	121.606.441.728	40.348.713.167	33,2
--Net Dönem Karı	74.302.566.669	25.512.477.844	34,3
--Birikmiş Zarar	57.074.789.243	12.587.806.367	22,1
Aktif Toplamı	879.334.143.011	305.292.546.635	34,7
--Dönen Varlıklar	538.502.135.155	202.993.132.018	37,7
--Duran Varlıklar	340.832.007.857	102.299.414.619	30,0
--Maddi Duran Varlıklar	212.557.931.457	56.185.016.178	26,4
--Diğer Duran Varlıklar	128.274.076.400	46.114.398.441	35,9
--Birikmiş Amortismanlar	249.691.158.096	96.080.320.150	38,5

Devamı Diğer Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 166 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	690.704	262.530	38,0
Ödenen Maaş ve Ücretler	56.848.854.101	22.282.810.144	39,2
Ödenen Faizler	35.739.523.112	11.601.903.636	32,5
Milli Gelir Anlamındaki Kar	11.293.799.472	172.939.094	1,5
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	103.882.176.685	34.057.652.874	32,8
Amortismanlar	30.167.768.633	11.140.971.581	36,9
Diğer Dolaylı Vergiler	1.187.891.073	403.134.717	33,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	135.237.836.391	45.601.759.172	33,7
Ödenen KDV + ÖTV	95.511.235.615	40.629.837.906	42,5
Sübvansiyonlar	435.840.595	100.403.146	23,0
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	230.313.231.411	86.131.193.932	37,4

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2008	209	44,1	45,0	52,8	52,2	38,6	36,7	40,5	40,4
2009	190	45,1	45,5	53,6	48,0	38,3	37,2	37,6	42,0
2010	197	46,5	45,1	54,5	36,9	38,6	37,4	39,6	41,5
2011	193	45,2	44,1	51,2	37,6	39,4	36,2	41,5	43,8
2012	198	43,2	43,0	51,7	40,9	38,9	36,8	42,0	41,5
2013	192	40,4	41,2	49,0	35,6	38,0	34,8	40,1	38,9
2014	190	45,6	43,9	50,9	46,6	40,7	39,0	41,7	44,5
2015	182	45,4	44,0	52,1	37,7	39,7	36,4	40,6	41,1
2016	180	42,9	41,7	49,8	33,9	35,4	32,1	39,7	37,8
2017	174	41,5	40,2	46,6	37,0	35,8	32,5	39,2	37,2
2018	166	39,4	38,6	47,0	38,0	34,7	32,6	38,0	37,4

HALKA AÇIK ŞİRKETLERİN (*) PERFORMANSI

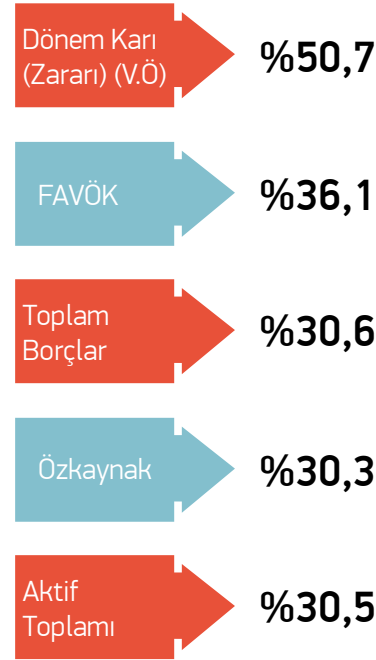
Halka açık şirketlerin temel göstergelerdeki payları arttı.

İSO 500 içinde halka açık kuruluşların sayısı 2017 yılında 69 iken, 2018 yılında 67 olarak gerçekleşmiştir. Sayıdaki azalmaya karşın halka açık kuruluşların İSO 500'ün temel göstergeleri ve toplam büyüklükleri içindeki payları 2018 yılında yükselmiştir.

Halka açık kuruluşların üretimden net satışlar içindeki payı yüzde 32,7'den yüzde 34'e yükselirken, ihracattaki payı yüzde 32,8'den yüzde 33'e, aktif toplamındaki payı yüzde 30,1'den yüzde 30,5'e, özkaynaklardaki payı yüzde 27,6'dan yüzde 30,3'e yükselmiştir.

En yüksek pay artışı, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamında gerçekleşmiştir. 2017'de yüzde 43 olan pay 2018'de yüzde 50,7'ye çıkmıştır. Halka açık kuruluşların dönem kar ve zarar toplamı, diğer kuruluşların kar büyüklüğünü aşmıştır. Halka açık kuruluşların yaratılan net katma değer içindeki payı da yüzde 32'den yüzde 34,2'ye yükselmiştir.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

	2017	2018
Üretimden Satışlar (Net)	32,7	34,0
İhracat	32,8	33,0
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö)	43,0	50,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	33,8	36,1
Toplam Borçlar	31,5	30,6
Özkaynak	27,6	30,3
Aktif Toplamı	30,1	30,5
Ücretle Çalışanlar	21,7	22,0
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	32,0	34,2

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

>

	A ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 67 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	878.035.206.236	298.170.085.814	34,0
Net Satışlar	987.028.843.202	337.091.452.676	34,2
İhracat (Bin \$)	71.774.238	23.699.142	33,0
Dönem Karı (V.Ö.)	84.865.643.175	34.285.585.012	40,4
Dönem Zararı	21.337.384.814	2.089.685.099	9,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	63.528.258.361	32.195.899.913	50,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	140.228.130.408	50.566.135.627	36,1
Toplam Borçlar	589.493.485.990	180.504.683.694	30,6
--Kısa Vadeli Borçlar	366.161.953.314	112.784.362.973	30,8
Mali Borçlar	148.966.636.303	41.039.776.777	27,5
Diğer Borçlar	217.195.317.011	71.744.586.196	33,0
--Uzun Vadeli Borçlar	223.331.532.676	67.720.320.721	30,3
Mali Borçlar	179.631.328.712	54.253.578.191	30,2
Diğer Borçlar	43.700.203.964	13.466.742.530	30,8
Özkaynak	289.840.657.012	87.797.771.230	30,3
--Ödenmiş Sermaye	133.482.521.552	28.492.258.685	21,3
--Sermaye Yedekleri	17.523.916.318	8.092.444.580	46,2
--Kar Yedekleri	121.606.441.716	27.756.752.730	22,8
--Net Dönem Karı	74.302.566.669	30.551.214.182	41,1
--Birikmiş Zarar	57.074.789.243	7.094.898.947	12,4
Aktif Toplamı	879.334.143.011	268.302.454.924	30,5
--Dönen Varlıklar	538.502.135.154	173.483.351.242	32,2
--Duran Varlıklar	340.832.007.857	94.819.103.682	27,8
--Maddi Duran Varlıklar	212.557.931.457	55.500.052.651	26,1
--Diğer Duran Varlıklar	128.274.076.400	39.319.051.031	30,7
--Birikmiş Amortismanlar	249.691.158.096	99.305.558.519	39,8

Devamı Diğer Sayfada

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 67 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	690.704	151.920	22,0
Ödenen Maaş ve Ücretler	56.848.854.101	16.229.522.952	28,5
Ödenen Faizler	35.739.523.112	9.047.839.361	25,3
Milli Gelir Anlamındaki Kar	11.293.799.472	10.210.678.384	90,4
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	103.882.176.685	35.488.040.697	34,2
Amortismanlar	30.167.768.633	9.986.053.240	33,1
Diğer Dolaylı Vergiler	1.187.891.073	473.802.581	39,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	135.237.836.391	45.947.896.518	34,0
Ödenen KDV + ÖTV	95.511.235.615	44.819.474.802	46,9
Sübvansiyonlar	435.840.595	70.666.705	16,2
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	230.313.231.411	90.696.704.615	39,4

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Sanayi sektörü halen istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmeye devam etmektedir. Bu çerçevede İSO 500 içindeki özel kuruluşların çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge olmaktadır.

2018 yılında İSO 500 içindeki özel kuruluşların istihdamı yüzde 3 artmıştır. Yine özel kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretler 2018 yılında yüzde 20,6 artmıştır. Yüzde 3 istihdam artışı ile değerlendirildiğinde özel kuruluşlarda maaş ve ücretler yüzde 17,1 yükselmiştir. Enflasyon ve deflator verileri ile karşılaştırıldığında maaş ve ücretlerin 2018 yılında reel olarak 2-3 puan arasında gerilediği görülmektedir. Ancak reel gerileme, özellikle Eylül ayından itibaren enflasyonda görülen sıçrama nedeniyle ortaya çıkmıştır.

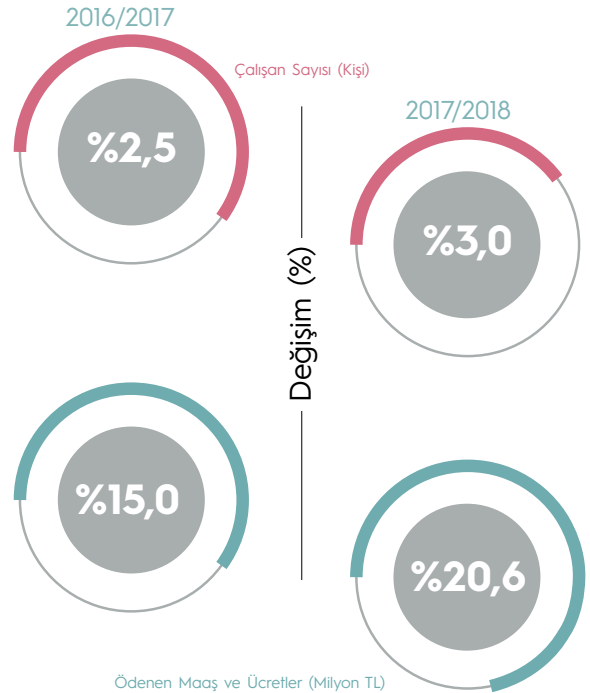
ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

Çalışan Sayısı (Kişi)

2014		579.664
2015		601.696
2016		616.892
2017		632.264
2018		651.160

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

2014		28.511
2015		32.430
2016		37.826
2017		43.496
2018		52.466

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.

Kaynak yapısında borçların payı artarken özkaynakların payı gerilemeye devam etti.

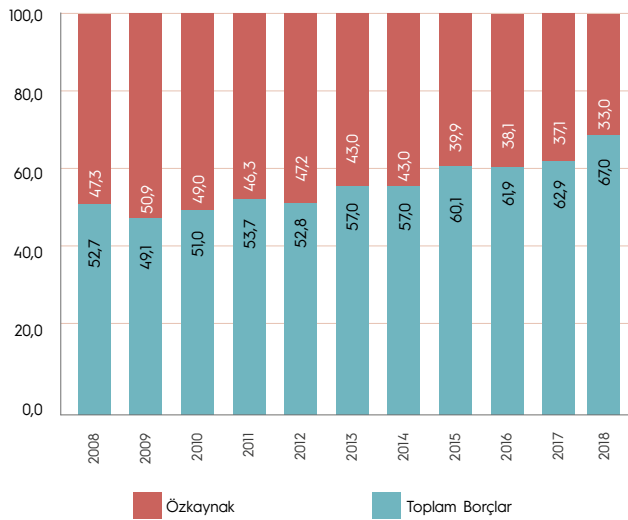
Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.

Türkiye’de özel sektör kuruluşları için borçlanma, faaliyetlerin finansmanında yoğun şekilde kullanılmaktadır. Küresel borçlanma olanaklarının bollaşması ve ucuzlaması, Türk özel sektör kuruluşlarının borçlanma eğilimini daha da kuvvetlendirmiştir. Özellikle yurtdışı ve döviz cinsi borçlanma daha çok tercih edilmiştir. Bu eğilim ile toplam borçların payı artarken özkaynakların payı gerilemeye başlamıştır.

ISO 500’de 2017 yılında yüzde 62,9’a kadar yükselen borçların payı, 2018 yılında 4,1 puan daha artarak yüzde 67’ye yükselmiştir. Böylece 2007’den bu yana en yüksek borç seviyesine ulaşılmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 33 ile son on iki yılın en düşük seviyesine inmiştir.

Toplam borçların payının artmasında döviz cinsi borçların yükselen döviz kurları ile değerlenmesi sonucu TL karşılıkların şişmesi de etkili olmuştur.

KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

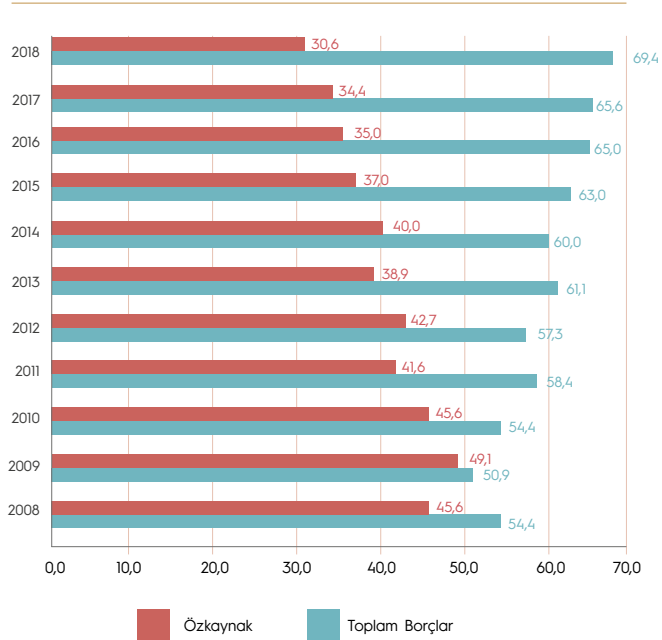
2018 yılında iç ve dış borçlanma olanakları özellikle 2018 yılının ikinci yarısında zorlaşmıştır. Dışarıda küresel sıkılaşma belirleyici olmuştur. İçeride ise Ağustos ayında yaşanan finansal şoklar finansman olanaklarını olumsuz etkilemiştir. Öncelikle kredi faiz oranlarındaki sıçramalar ile kredi

kullanım talebi sert şekilde düşmüştür. Bankaların kredi verme iştahı en aza inmiştir. Türkiye’nin artan risk primleri ve belirsizlikler ile yurtdışı borçlanma imkanları da azalmıştır.

Finansman olanaklarındaki bu daralmaya karşın sanayi şirketlerinin net işletme sermayesi ihtiyacı yılın ikinci yarısında artmıştır. Yükselen maliyetler ve enflasyon, faiz oranları ve döviz kurları sonucu kuruluşların mali yapıları etkilenmiş ve net işletme sermayesi ihtiyacı artmıştır. Kuruluşlar net işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamak için koşulların bozulmasına rağmen daha çok borçlanmaya yönelmiştir.

Özel kuruluşlarda borçların payı daha yüksek seyretmektedir. 2018 yılında özel kuruluşlarda borçların payı 3,8 puan artarak yüzde 69,4’e yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 30,6’ya inmiştir. Özel sektörün kaynak yapısında bozulma artarak sürmektedir. Kamu kuruluşlarında ise özkaynak payı yüzde 56,3’e inerken, borçlanma payı yüzde 43,7’ye yükselmiştir.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

ISO 500’de borçların payının artmasının önemli bir nedeni döviz kurlarındaki artışlardır. Sanayi kuruluşlarının döviz cinsi borçlarının TL karşılıklarının döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle şişmesi de borçların payını artırmaktadır. Net bir kullanım olmasa dahi borç kalemi yükselmektedir. 2018 yılında döviz kurlarındaki artışın bu etkisi çok daha fazla hissedilmiştir.

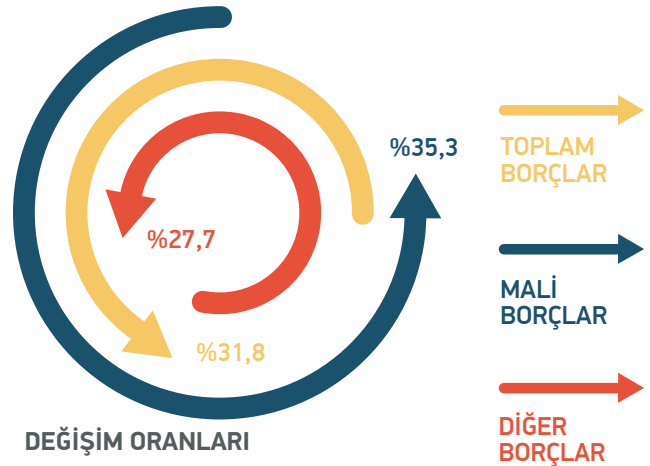
Kaynak Yapısı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	35,2	36,5	34,3	36,2	34,6	34,9	35,6	38,0	41,6
Uzun Vadeli Borçlar	15,8	17,2	18,5	20,8	22,4	25,2	26,3	24,9	25,4
Toplam Borçlar	51,0	53,7	52,8	57,0	57,0	60,1	61,9	62,9	67,0
Özkaynak	49,0	46,3	47,2	43,0	43,0	39,9	38,1	37,1	33,0
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özel Kuruluşlar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	36,8	39,7	37,0	38,5	36,8	37,4	38,0	40,4	43,3
Uzun Vadeli Borçlar	17,6	18,7	20,3	22,6	23,2	25,6	27,0	25,2	26,0
Toplam Borçlar	54,4	58,5	57,3	61,1	60,0	63,0	65,0	65,6	69,4
Özkaynak	45,6	41,5	42,7	38,9	40,0	37,0	35,0	34,4	30,6
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kamu Kuruluşları	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	26,9	14,4	16,1	17,0	15,3	11,1	14,6	15,6	24,6
Uzun Vadeli Borçlar	6,1	6,9	6,3	6,0	15,4	21,2	20,5	22,0	19,1
Toplam Borçlar	33,0	21,4	22,4	23,0	30,7	32,3	35,1	37,6	43,7
Özkaynak	67,0	78,6	77,6	77,0	69,3	67,7	64,9	62,4	56,3
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2018 yılında yükseldi.

2018 yılında İSO 500'ün mali borçları yüzde 35,3, diğer borçları ise yüzde 27,7 oranında artış göstermiştir. Mali borçlar ile diğer borçlar 2017 yılında olduğu gibi 2018 yılında da farklı oranlarda artış göstermiştir.

Borçlanma oranlarındaki bu artışlara bağlı olarak mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2017 yılında yüzde 54,3 iken, 2018 yılında yüzde 55,7'ye yükselmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 45,7'den yüzde 44,3'e inmiştir.

Bu Gurur Hepimizin!

Kastamonu Entegre, **50** yıldır girişimci ruhunu koruyarak, Türkiye'nin ve dünyanın üretici gücü olmaya devam ediyor.

Kastamonu Entegre

Kastamonu Entegre **Türkiye**
Kastamonu Entegre **Romanya**
Kastamonu Entegre **Bulgaristan**
Kastamonu Entegre **Bosna Hersek**
Kastamonu Entegre **Rusya**
Kastamonu Entegre **İtalya**

6 ülkedeki üretim tesislerinin kapasitesiyle dünyanın yedinci, Avrupa'nın ise dördüncü büyük üreticisi olan Kastamonu Entegre, 100'den fazla ülkeye ihracat yapıyor.

Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2013	238.276.845.955	123.946.199.943	52,0	114.330.646.012	48,0
2014	256.865.618.819	139.526.148.677	54,3	117.339.470.142	45,7
2015	305.472.597.410	174.394.921.483	57,1	131.077.675.927	42,9
2016	379.080.634.920	207.366.601.032	54,7	171.714.033.888	45,3
2017	447.231.461.383	242.877.446.345	54,3	204.354.015.038	45,7
2018	589.493.485.990	328.597.965.015	55,7	260.895.520.975	44,3
Değişim (%) - (2018/2017)	31,8	35,3	-	27,7	-

Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı sıçrama gösterdi.

Mali borçlar kısa ve uzun vadeli borçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. 2008 yılından itibaren kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı gerileme eğilimine girmiş ve 2008 yılında yüzde 51,5 iken 2017 yılında yüzde 41,9'a düşmüştür. Söz konusu dönemde sanayi kuruluşları orta-uzun vadeli mali borçlanma olanaklarını kullanmış ve böylece kısa vadeli mali borçların payı azalmıştır.

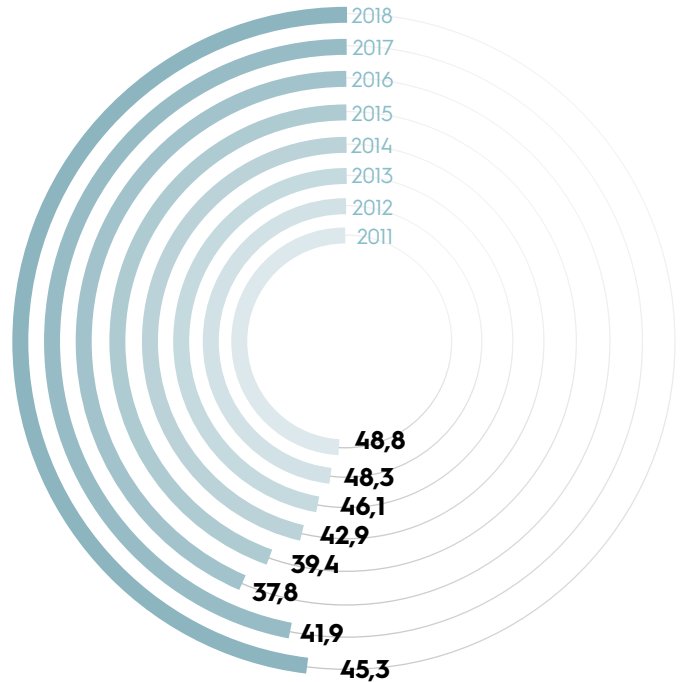
2018 yılında ise kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı sıçrama göstermiş ve yüzde 45,3'e yükselmiştir. Bu artışta yaşanan finansal dalgalanmalar sonucu orta-uzun vadeli finansman olanaklarının önemli ölçüde azalması etkili olmuştur. Sanayi kuruluşları artan net işletme sermayesi ihtiyaçlarını kısa vadeli mali borçlanma ile kapatmışlardır.

İSO 500'de 2018 yılı itibarıyla 24 alt sektörden 10 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. 14 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2017 yılına göre uzun vadeli borçların daha yüksek olduğu sektör sayısı 7 adet azalmıştır.

İSO 500'ün mali borçları sektörler olarak değerlendirildiğinde en yüksek mali borcu olan ilk beş sektör ve sıralamaları yine değişmemiştir. En yüksek mali borcu olan sektörler sırası ile ana metal sanayi, elektrik, gaz, buhar, havalandırma sistemleri, gıda ürünlerinin imalatı, motorlu kara taşıtları ve tekstil ürünlerinin imalatı sanayidir.

Ana metal sanayi, otomotiv sanayi, tekstil sanayi ve gıda ürünleri imalat sanayinde göreceli yüksek mali borçların yanı sıra kısa vadeli mali borç oranlarının da daha yüksek olduğu görülmektedir. Sadece elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayinin uzun vadeli mali borçlarının oranı daha yüksektir.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

TEKNOLOJİNİN OTOMOBİLE YANSIMASI

7" HD Tablet Ekran / Apple CarPlay® Desteęi
Geri Görüş Kamerası / 17" Alaşımli Jantlar

EGEA MIRROR

Kaę

Egea HB CO₂ emisyonu 98-147 g/km, ortalama yakıt tüketimi 3,8-6,3 L/100 km arasında değişmektedir.

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.437.426.122	18.662.411.733	20.099.837.856
10	Gıda ürünlerinin imalatı	18.620.786.190	11.614.906.444	30.235.692.634
11	İçeceklerin imalatı	1.544.991.854	6.089.690.636	7.634.682.489
12	Tütün ürünleri imalatı	773.162.589	21.106.500	794.269.089
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	15.428.064.230	14.415.430.197	29.843.494.426
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.278.169.003	613.788.410	1.891.957.412
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2.492.087.064	5.038.696.144	7.530.783.208
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.685.909.289	3.760.069.055	5.445.978.345
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	473.005.316	204.879.079	677.884.395
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	5.134.400.416	17.317.169.943	22.451.570.359
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	15.566.658.680	12.332.227.730	27.898.886.410
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.101.773.884	922.363.045	2.024.136.929
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4.767.067.448	4.654.231.515	9.421.298.963
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4.946.844.212	11.309.857.249	16.256.701.461
24	Ana metal sanayii	28.682.296.598	21.933.430.486	50.615.727.084
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.897.138.553	2.096.269.828	3.993.408.381
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3.003.876.779	762.037.738	3.765.914.518
27	Elektrikli teçhizat imalatı	9.869.887.832	7.625.233.745	17.495.121.577
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.264.578.486	2.424.730.777	3.689.309.263
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	16.876.912.006	13.279.073.647	30.155.985.652
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3.018.929.719	581.190.661	3.600.120.381
31	Mobilya imalatı	210.600.217	407.361.477	617.961.694
32	Diğer imalatlar	587.283.624	351.222.426	938.506.050
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	587.283.624	351.222.426	938.506.050
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	8.304.786.192	23.213.950.248	31.518.736.440
	Toplam	148.966.636.303	179.631.328.712	328.597.965.015

%100 MİLLİ SERMAYE İLE ÜRETİMDE ŞAMPİYON, İHRACATTA YILDIZ

Büyük başarılarla imza atmak için çıktığımız yolda; bilgimiz, tecrübemiz ve hiç bitmeyen enerjimizle 90'dan fazla ülkeye ihracat yapmanın gururunu yaşıyoruz...

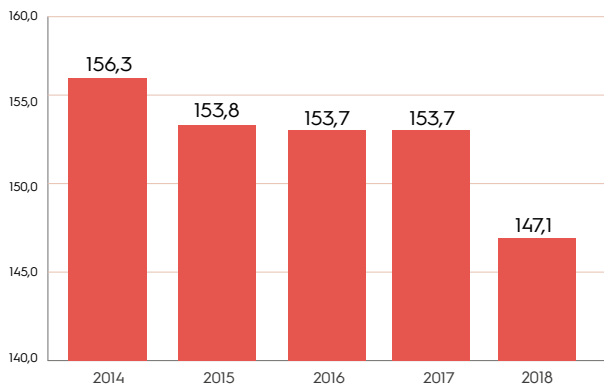
FİNANSAL ORANLAR

2018 yılında yaşanan ekonomik gelişmeler ve finansal dalgalanmalar sanayi kuruluşlarının en çok mali yapılarını ve finansal oranlarını etkilemiştir. Bu nedenle 2018 yılında finansal oranlar ve göstergelerde yaşanan gelişmeler daha önemli hale gelmiştir.

Cari oran 2018 yılında geriledi.

Cari oran kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp, yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ve gücünü göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması kuruluşların net işletme sermayesine sahip olduğunu ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesinin bulunduğunu göstermektedir. ISO 500'de cari oran son üç yıldır hemen aynı kalırken 2018 yılında 6,6 puan düşerek yüzde 147,1'e inmiştir. Böylece cari oran son altı yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

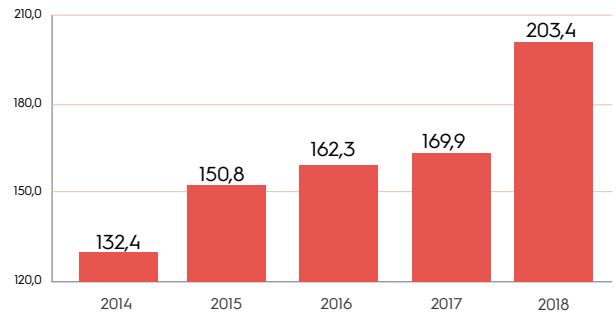
CARİ ORAN (%)

Toplam borçlar özkaynakların iki katını aştı.

Toplam borçlar/özkaynak oranı 2018 yılında sıçrama göstermiş ve yüzde 203,4'e yükselmiştir. 2014 yılında yüzde 132,4 olan oran dört yıl içinde 71 puan birden artmıştır. 2018 yılında ortaya çıkan ekonomik gelişmeler ve finansal şoklar toplam borçlarda önemli bir artışa neden olmuştur. Toplam borçlar özkaynaklar büyüklüğünün iki katını ilk kez aşmıştır. 2018 yılında döviz kurlarındaki önemli artış sonucu firmaların döviz cinsinden borçlarının şişmesi de toplam borçlar/özkaynaklar oranının artmasında belirleyici rol oynamıştır. 2018 yılında karlardaki reel gerileme nedeniyle özkaynaklar da yeterince büyümemiştir.

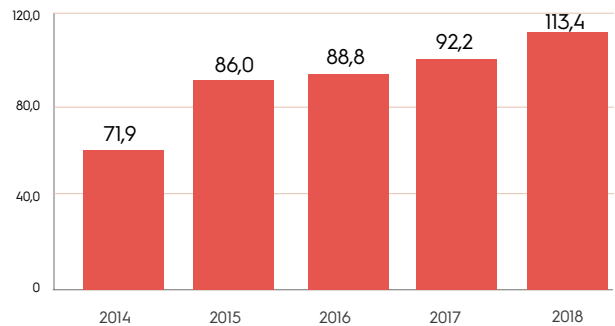
TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Mali borçlar ilk kez özkaynak büyüklüğünü geçti.

ISO 500'ün mali borçlar/özkaynak oranı 2015 yılından itibaren önemli ölçüde artmıştır. 2018'de mali borçlar/özkaynaklar oranı yüzde 113,4'e yükselmiştir. Böylece mali borçların büyüklüğü ilk kez özkaynaklar büyüklüğünü aşmıştır. Mali borçların büyüklüğünün özkaynak toplamını aşması, 2018 yılında yaşanan finansal şokların en olumsuz sonuçlarından biri olmuştur. Kuruluşlar aniden artan finansal maliyetler ve net işletme sermayesi ihtiyacı karşısında mali borçlara başvurmak zorunda kalmıştır.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

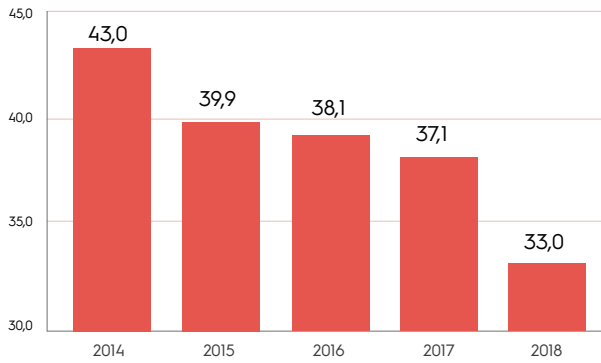

Mali borçların içinde önemli ölçüde döviz borçları bulunmaktadır. 2018 yılında döviz kurlarında önemli artışlar yaşanmış, kur artışları ile mali borçların TL karşılıkları da büyümüş ve mali borçların özkaynaklara oranı bu nedenle de yükselmeye devam etmiştir.

Özkaynakların aktiflere oranında gerileme sürüyor.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığı yansıtmaktadır. ISO 500'ün özkaynak/aktif toplamı oranı 2018 yılında 4,1 puan daha gerilemiş ve yüzde 33 olarak gerçekleşmiştir.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

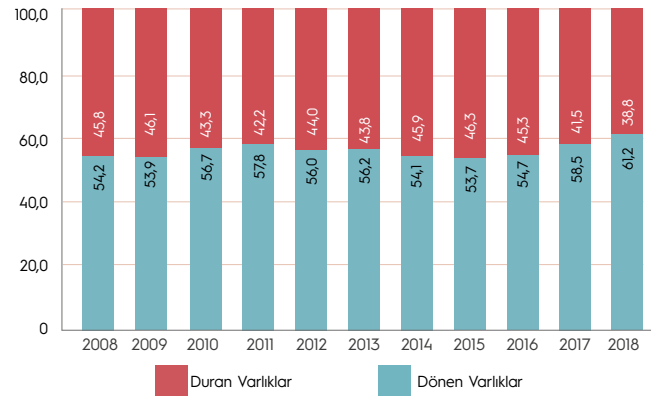

Duran varlıkların payı 2018 yılında da gerilemeye devam etti.

Toplam aktifler içinde yüksek dönen varlıklar işletme sermayesi yönetimi açısından olumludur. Ancak diğer yandan duran varlıkların payındaki gerileme, kuruluşların sabit kıymet yatırımlarının bir başka deyişle üretken makine ve teçhizat yatırımlarının zayıfladığını göstermektedir.

ISO 500'de duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı 2015 yılında yüzde 46,3'e yükseldikten sonra 2016'da yüzde 45,3'e, 2017'de yüzde 41,5'e inmiştir. 2018 yılında ise bu oran yüzde 38,8'e gerilemiştir. 2018 yılında yatırım koşullarındaki bozulma, iç talepteki sert daralma ve finansman maliyetlerindeki artışlar duran varlık yatırımlarını sınırlamıştır.

DURAN VARLIKLAR İLE DÖNEN VARLIKLARIN GELİŞİMİ (%)

Finansal Oranlar (%)

	500 BSK				500 BSK-Özel				500 BSK-İSO				500 BSK-Kamu			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	153,8	153,7	153,7	147,1	148,1	147,3	148,8	146,3	144,0	141,4	140,4	136,7	334,8	295,7	273,7	160,1
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	60,1	61,9	62,9	67,0	63,0	65,0	65,6	69,4	63,4	65,5	66,4	69,0	32,3	35,1	37,6	43,7
Toplam Borçlar/Özkaynak	150,8	162,3	169,9	203,4	170,6	185,4	190,8	226,4	173,0	189,4	197,8	222,7	47,7	54,2	60,2	77,7
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	58,1	57,5	60,4	62,1	59,4	58,5	61,6	62,5	65,2	65,7	69,2	70,5	34,4	41,7	41,5	56,2
Mali Borçlar/Özkaynak	86,0	88,8	92,2	113,4	98,8	102,5	103,6	126,5	94,9	99,0	98,2	117,3	19,7	24,4	33,0	42,0
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	34,3	33,8	34,2	37,4	36,5	35,9	35,6	38,7	34,8	34,2	33,0	36,4	13,3	15,8	20,6	23,6
Özkaynak/Aktif Toplamı	39,9	38,1	37,1	33,0	37,0	35,0	34,4	30,6	36,6	34,5	33,6	31,0	67,7	64,9	62,4	56,3

Sektörel Finansal Oranlar - 2018 (%)

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	Mali Borçlar/Özkaynak	Mali Borçlar/Aktif Toplamı	Özkaynak/Aktif Toplamı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	198,6	50,6	102,4	27,6	75,6	37,3	49,4
10 Gıda ürünlerinin imalatı	137,8	65,8	192,3	74,2	113,4	38,8	34,2
11 İçeceklerin imalatı	156,8	63,6	174,8	41,5	116,3	42,3	36,4
12 Tütün ürünleri imalatı	110,6	72,5	263,9	98,1	38,3	10,5	27,5
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	142,8	74,0	284,0	59,4	223,4	58,2	26,0
14 Giyim eşyalarının imalatı	132,6	61,2	158,0	84,3	68,5	26,5	38,8
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	151,3	81,1	429,0	48,2	269,6	51,0	18,9
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	165,3	68,3	215,3	55,8	126,9	40,2	31,7
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	121,1	81,1	428,4	76,6	282,5	53,5	18,9
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	158,3	81,6	443,1	47,1	268,6	49,5	18,4
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	157,5	62,5	166,4	66,2	112,5	42,2	37,5
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	206,3	46,6	87,3	64,6	55,2	29,5	53,4
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	135,7	70,9	243,6	69,5	140,2	40,8	29,1
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	119,3	66,3	197,0	53,6	114,7	38,6	33,7
24 Ana metal sanayii	149,4	63,3	172,5	73,3	101,0	37,0	36,7
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	204,9	64,7	182,9	55,7	48,8	17,2	35,3
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	159,8	69,8	231,0	68,6	34,6	10,4	30,2
27 Elektrikli teçhizat imalatı	142,1	72,1	258,5	73,5	130,4	36,4	27,9
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	261,9	48,7	94,8	61,4	52,2	26,8	51,3
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	130,0	71,5	250,4	73,8	122,4	34,9	28,5
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	256,1	75,1	302,3	44,3	53,7	13,4	24,9
31 Mobilya imalatı	277,2	35,7	55,5	63,1	20,6	13,3	64,3
32 Diğer imalatlar	206,0	62,1	164,0	72,7	119,3	45,2	37,9
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	206,0	62,1	164,0	72,7	119,3	45,2	37,9
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	85,8	69,8	231,3	47,9	143,6	43,4	30,2
Toplam	147,1	67,0	203,4	62,1	113,4	37,4	33,0

AR arslan alüminyum

arslan alüminyum a.ş.

Merkez: Hürriyet Mah. Dr. Cemil Bengü Cad. No:40
Kağıthane 34403 İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: +90 212 224 21 06 (3 hat) **Fax:** +90 212 224 27 22

Fabrika I: 1. Organize Sanayi Bölgesi 11030 BİLECİK/TÜRKİYE
Fabrika II: 2. Organize Sanayi Bölgesi 11030 BİLECİK/TÜRKİYE
Fabrika III: 2. Organize Sanayi Bölgesi 11030 BİLECİK/TÜRKİYE
Tel: +90 228 216 02 21 (6 hat) **Fax:** +90 228 216 02 27

arslan@arslanaluminum.com
www.arslanaluminum.com

Markanıza Değer Katın

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Logo'su Hazır!

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2018

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2018

"Türkiye'nin 2018 yılı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" arasında yer almayı başaran firmalarımızın, ulaştığı bu başarıyı çok daha üst noktalara taşıyabilmesi ve kurumsal kimliklerine daha fazla değer katabilmesi adına aşağıda sıralanan etkili iletişim alanlarında kullanabilmesi için **ISO 500 Logo'muzu** taleplerinize sunuyoruz.

Kurumsal web sitenizde

Basılı ya da dijital broşürlerinizde

Sosyal medya görsellerinizde

Dergi, bülten gibi süreli yayınlarınızda

Sizi medyada temsil eden
basın bültenlerinizde

Tanıtım filmleri ya da videolarınızda

Kongre, fuar ya da toplantı gibi
etkinliklerinizde

Yukarıda belirttiğimiz etkili iletişim alanlarında **ISO 500 logosunun kullanımına dâir** daha detaylı bilgiye ulaşabilmek için **İSO Kurumsal İletişim ve Üye Hizmetleri Şubemiz (0212 252 29 00 / 131-133-134) ile iletişime geçebilirsiniz.**

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

www.iso.org.tr

KARLILIK GÖSTERGELERİ

Kuruluşların karlılık performansında, kendi başarılarının yanı sıra dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır.

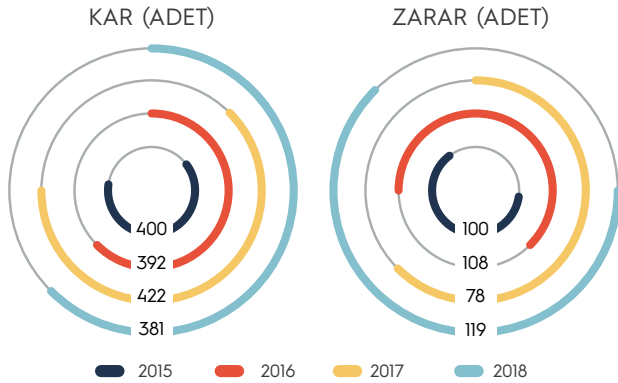
Kar eden firma sayısı 2018 yılında önemli ölçüde azaldı.

İSO 500'de kar ve zarar eden firma sayıları yıldan yıla önemli değişiklikler gösterebilmektedir. Firmaların kar ve zararlarını firma performansları kadar dışsal koşullar da belirlemektedir.

Benzer şekilde sanayi firmalarından faiz-amortisman-vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları da 2013 yılından itibaren değerlendirilmektedir. EBITDA olarak bilinen bu gösterge firmaların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2018 yılında İSO 500'de kar eden kuruluş sayısı 422'den 381'e düşmüş, zarar eden kuruluş sayısı ise 78'den 119'a yükselmiştir. Bu durum, 2018 yılında yaşanan finansal dalgalanmalar ve iç talepteki sert daralmanın firmaların karlılık performansını da doğrudan ve olumsuz yönde etkilediğine işaret etmektedir.

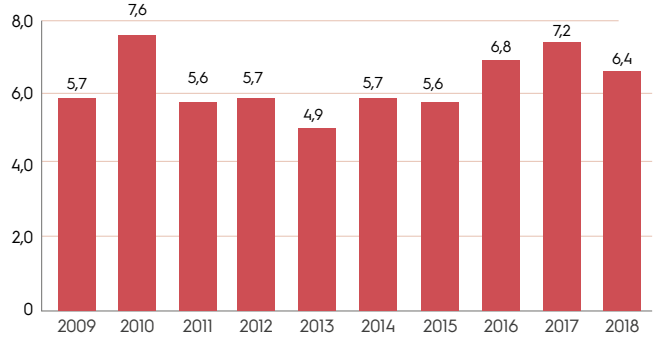
VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI VE ZARARI EDEN KURULUŞLAR (ADET)

Satış karlılığı yüzde 6,4'e geriledi.

Satış karlılığı, İSO 500'ün dönem kar ve zarar toplamının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. İSO 500'ün satış karlılığı 2018 yılında 0,8 puan düşüşle yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı oranı 2017 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesine ulaştıktan sonra 2018 yılında gerilemiştir. Gerileme iki nedenden kaynaklanmıştır: Birinci neden, özellikle 2018 yılının ikinci yarısında ortaya çıkan ani finansal dalgalanmaların maliyetlerde artışlara yol açmasıdır. İkinci neden ise, firmaların sert daralma gösteren iç talep karşısında artan maliyetlerini fiyatlarına yeterince yansıtamamasıdır. Yılın son aylarında nakit erişimi için fiyat indirimleri dahi yapılmıştır. İhracat ve döviz kurlarındaki artışlar ise satış karlılığına yeterince destek verememiştir.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

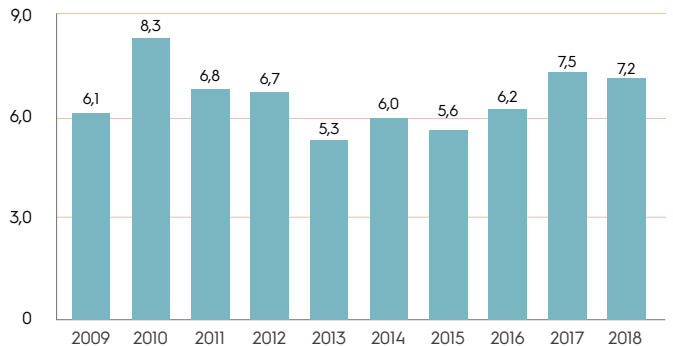
2018 yılında satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 46,3 ile madencilik ve taş ocakçılığı ve yüzde 22,6 ile diğer ulaşım araçları imalatı olmuştur. Bu iki sektörün satış karlılığı oranları önceki yıla göre de artış kaydetmiştir. En düşük satış karlılığı olan sektörler ise negatif karlılık gösteren elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım, ağaç ve orman ürünleri imalatı, içeceklerin imalatı ve mücevherat imalatı olmuştur.

Aktif karlılığı 0,3 puan düşüşle yüzde 7,2 olarak gerçekleşti.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı oranı 2018 yılında 0,3 puan azalarak yüzde 7,2 olmuştur. 2010 yılında yüzde 8,3'e kadar yükselen oran takip eden 5 yıl boyunca düşüş eğilimi göstermiş, 2016 ve 2017 yıllarında hissedilir bir toparlanma kaydetmişti. 2018 yılında ise aktif karlılığında sınırlı bir gerileme yaşanmıştır.

2018 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 16,3 ile madencilik ve taş ocakçılığı olmuştur. Yüksek aktif karlılığı gösteren diğer sektörler ise yüzde 14,9 ile makine ve ekipman imalatı, yüzde 14,7 ile tütün ürünleri imalatı, yüzde 14,1 ile kağıt ve kağıt ürünleri imalatı ve yüzde 13,8 ile ana metal sanayidir. En düşük aktif karlılığı oranı ise eksi yüzde 8 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım sektöründe gerçekleşmiştir. Negatif aktif karlılığı olan diğer dört sektör ise içeceklerin imalatı, ağaç ve orman ürünleri ve mücevherat imalatıdır.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

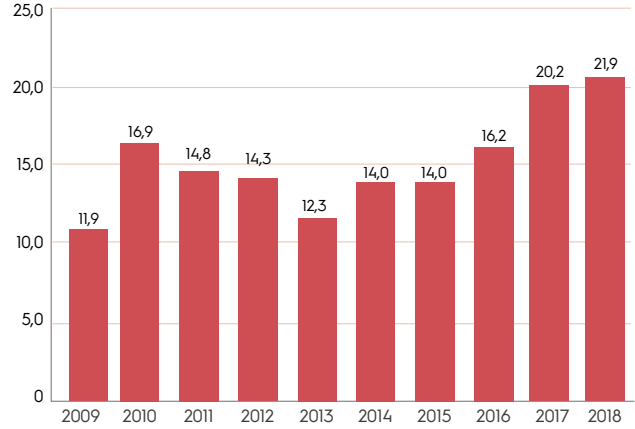

Özkaynak karlılığı son 11 yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Özkaynak karlılığı dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Özkaynak karlılığı, kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için koydukları özkaynaklara göre ne oranda kar ettiklerini göstermektedir. Söz konusu oran 2016 ve 2017'deki iyileşmelerin ardından 2018 yılında da 1,7 puan artarak yüzde 21,9'a yükselmiştir. Bu oran son 11 yılda elde edilen en yüksek özkaynak karlılığı oranı olmuştur. ISO 500, özkaynaklarını 2018 yılında yüksek verimlilik ile kullanmıştır.

2018 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 53,5 ile tütün ürünleri imalatı olurken ikinci sırada ise yüzde 52,5 ile rafine petrol ürünleri imalatı yer almıştır. Geçen yıla göre ilk iki sektör değişmemiş, ancak yer değiştirmiştir. Özkaynak karlılık oranı en düşük sektör ise eksi yüzde 26,6 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım sektörü olmuştur.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

Satış Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	7,6	5,6	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8	7,2	6,4
Özel Kuruluşlar	5,9	4,8	5,3	4,1	6,1	5,2	5,6	7,1	6,1
Kamu Kuruluşları	32,5	19,1	13,6	19,1	-1,9	14,1	32,9	10,1	13,6

Aktif Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı] (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	8,3	6,8	6,7	5,3	6,0	5,6	6,2	7,5	7,2
Özel Kuruluşlar	7,1	6,5	6,8	4,7	6,8	5,5	5,4	7,9	7,3
Kamu Kuruluşları	14,6	9,2	6,3	10,1	-0,9	6,0	12,6	3,7	6,6

Özkaynak Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak] (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	16,9	14,8	14,3	12,3	14,0	14,0	16,2	20,2	21,9
Özel Kuruluşlar	15,5	15,6	15,9	12,1	17,0	14,9	15,5	22,9	23,8
Kamu Kuruluşları	21,8	11,7	8,1	13,1	-1,2	8,9	19,4	6,0	11,8

Sektörel Karlılık Oranları - 2018 (%)

Sektörler	500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	46,3	16,3	32,9	25,5	14,9	41,3	75,4	17,0	30,0
10 Gıda ürünlerinin imalatı	0,8	1,2	3,4	3,4	5,0	13,7	-25,8	-25,6	-140,0
11 İçeceklerin imalatı	-0,6	-0,3	-0,7	-0,6	-0,3	-0,7	-	-	-
12 Tütün ürünleri imalatı	15,3	14,7	53,5	15,3	14,7	53,5	-	-	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	5,3	3,5	13,4	5,3	3,5	13,4	-	-	-
14 Giyim eşyalarının imalatı	3,6	5,7	14,7	3,6	5,7	14,7	-	-	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-1,0	-0,8	-4,0	-1,0	-0,8	-4,0	-	-	-
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	12,3	14,1	44,4	12,3	14,1	44,4	-	-	-
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4,0	4,7	24,7	4,0	4,7	24,7	-	-	-
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4,2	9,7	52,5	4,2	9,7	52,5	-	-	-
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	14,5	12,4	32,9	9,4	8,0	24,2	70,4	62,9	69,5
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	15,5	13,2	24,7	15,5	13,2	24,7	-	-	-
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4,5	4,7	16,1	4,5	4,7	16,1	-	-	-
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2,0	1,1	3,3	2,0	1,1	3,3	-	-	-
24 Ana metal sanayii	9,8	13,8	37,7	9,8	13,8	37,7	-	-	-
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	11,4	10,2	29,0	11,5	11,0	31,2	9,9	5,4	15,4
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	14,8	7,4	24,4	14,8	7,4	24,4	-	-	-
27 Elektrikli teçhizat imalatı	5,9	7,9	28,4	5,9	7,9	28,4	-	-	-
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14,3	14,9	29,1	14,3	14,9	29,1	-	-	-
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	3,9	8,0	28,1	3,9	8,0	28,1	-	-	-
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	22,6	9,0	36,3	23,6	9,1	37,0	1,1	1,3	4,0
31 Mobilya imalatı	9,6	10,7	16,6	9,6	10,7	16,6	-	-	-
32 Diğer imalatlar	-0,6	-3,6	-9,4	-0,6	-3,6	-9,4	-	-	-
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-0,6	-3,6	-9,4	-0,6	-3,6	-9,4	-	-	-
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	-14,8	-8,0	-26,6	-16,5	-9,0	-89,5	-11,7	-6,4	-9,6
Toplam	6,4	7,2	21,9	6,1	7,3	23,8	13,6	6,6	11,8

SİGORTASI VAR!

Sigorta Haftası
27 Mayıs - 02 Haziran

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı değişmedi.

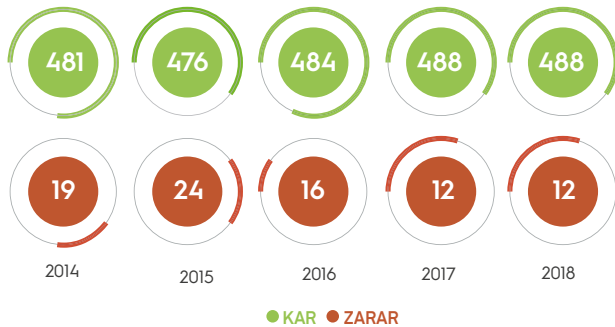
FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı, kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

Kuruluşların mutlak FAVÖK büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satışlara oranı (öz kaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) giderek daha çok kullanılmaktadır.

Bu itibarla 2013 yılı İSO 500'de ilk kez başlanan FAVÖK hesaplaması ve değerlendirmelerine izleyen yıllarda da yer verilmiştir.

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı 2018 yılında değişmemiş ve 488 olarak gerçekleşmiştir. Firma sayısı, FAVÖK'ün ölçüldüğü son altı yıllık dönemdeki en yüksek seviyesinde kalmıştır. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmeye 2018 yılında da devam etmişlerdir. Özellikle zorlu talep ve finansman koşulları içinde sanayi firmaları faiz amortisman ve vergi öncesi karlarını korumakta başarılı olmuşlardır.

FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

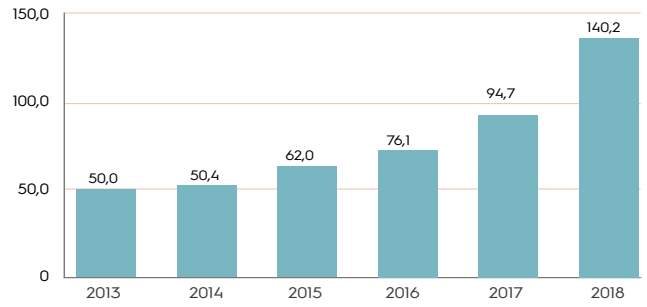

FAVÖK mutlak büyüklüğü yüzde 48 arttı.

İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü 2013-2014 yıllarında durağan kalmış, 2015 yılında yüzde 22,9 artış göstermişti. Söz konusu büyüklük 2016 yılında yine yüzde 22,9 ve 2017 yılında ise yüzde 24,4 artış göstererek 94,7 milyar TL olarak gerçekleşmişti.

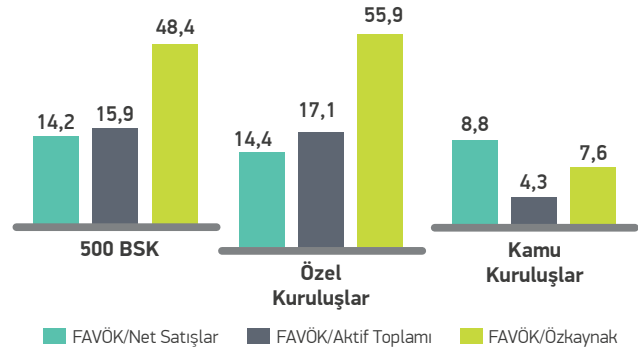
Sanayi firmaları yıllar itibarıyla esas işlerine yoğunlaşarak FAVÖK büyüklüklerini daha yüksek oranlarda artır-

FAVÖK BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYAR TL)

maktadırlar. 2018 yılındaki zorlu koşullar içinde sanayi firmaları yine ana faaliyet konularına ağırlık vermişlerdir. İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü 2018 yılında yüzde 48 artarak 140,2 milyar TL'ye yükselmiş, böylece firmalar son altı yılın en yüksek FAVÖK artışını gerçekleştirmiştir.

FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

2018 yılında FAVÖK oranlarında iyileşmeler yaşandı.

2018'de İSO 500'ün FAVÖK oranlarında bir önceki yıla göre iyileşmeler yaşanmıştır. 2017 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 12,9 iken 2018 yılında yüzde 14,2'ye yükselmiştir. FAVÖK/aktifler oranı yüzde 15,9'a, FAVÖK/öz kaynak oranı ise yüzde 48,4'e yükselmiştir. FAVÖK artışı ile özkaynaklar desteklenmiştir.

FAVÖK ORANLARINDA GELİŞMELER (%)

	2015	2016	2017	2018
FAVÖK/ Net Satışlar	12,2	13,7	12,9	14,2
FAVÖK/Aktif Toplamı	12,2	12,4	13,3	15,9
FAVÖK/Özkaynaklar	30,6	32,6	36,0	48,4

Tam 80 ÷lkede. Daima en iyi.

- A.B.D. • Afganistan • Almanya • Arnavutluk • Avustralya • Azerbaycan • Bahreyn • Barbados
- Belçika • Benin • Beyaz Rusya • Birleşik Arap Emirliğı • Bulgaristan • Burkina Faso • Cayman Adaları
- Cezayir • Cibuti • Çin • Danimarka • Ekvator Ginesi • Etiyopya • Fas • Filistin • Fransa • Gabon • Gambiya
- Gana • Gine • Güney Afrika • Gürcistan • Hindistan • Irak • İngiltere • İrlanda • İsveç • İsviçre • Kamerun
- Kanada • Karadağ • Katar • Kazakistan • Kenya • K.K.T.C. • Kırgızistan • Kongo • Kosova • Kuveyt
- Liberya • Libya • Lübnan • Madagaskar • Makedonya • Malta • Moldova • Moritanya • Hollanda
- Nijer • Nijerya • Özbekistan • Pakistan • Panama • Reunion • Romanya • Ruanda • Rusya • Sırbistan
- Sierra Leone • Slovakya • Suudi Arabistan • Tacikistan • Tanzanya • Tayvan • Tunus
- Türkmenistan • Uganda • Ukrayna • Umman • Ürdün • Yemen • Yunanistan

Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.

Firuzköy Mah. Firuzköy Bulvarı No: 188 /1 Avcılar - İstanbul / Türkiye

T +90 212 423 0018 (pbx) F +90 212 423 3188 www.kalekim.com / kalekim@kale.com.tr / export@kalekim.com.tr

 Kalekim

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

Sektörler		2017		2018	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	4.865.731.377	35,5	6.647.231.820	35,2
10	Gıda ürünlerinin imalatı	8.443.348.631	9,1	10.106.831.861	9,3
11	İçeceklerin imalatı	1.008.086.715	16,9	917.463.040	12,3
12	Tütün ürünleri imalatı	1.152.806.898	22,9	1.515.777.965	20,9
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	4.487.478.089	17,1	7.125.829.628	21,0
14	Giyim eşyalarının imalatı	580.069.269	8,1	1.075.873.525	9,7
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	38.905.254	11,6	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.186.676.965	16,4	2.107.992.659	19,4
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.735.157.164	16,5	3.463.362.199	22,4
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	129.750.534	14,8	328.908.528	22,1
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	6.747.492.977	10,0	9.099.846.861	8,6
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	8.495.428.264	21,0	12.605.312.927	22,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.083.274.835	24,7	1.511.700.838	25,8
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.695.324.184	14,6	3.623.633.815	15,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4.467.922.840	19,0	5.189.298.636	22,1
24	Ana metal sanayii	17.472.427.056	12,8	27.852.884.383	14,4
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	2.417.819.817	17,8	4.034.040.728	19,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.668.598.672	14,1	5.396.910.652	30,1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	5.413.265.998	10,3	8.032.939.597	12,4
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.025.578.239	15,8	2.691.728.616	18,7
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	12.478.526.241	9,1	17.791.568.612	10,1
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.552.808.957	21,6	3.645.286.591	33,8
31	Mobilya imalatı	655.554.621	14,2	617.555.744	11,9
32	Diğer imalatlar	81.619.444	0,8	70.957.840	0,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	81.619.444	0,8	70.957.840	0,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3.848.404.118	15,5	4.775.193.343	12,1
	Toplam	94.732.057.159	12,9	140.228.130.408	14,2

Faaliyet karı artarken faaliyet karlılığı oranında da iyileşme yaşandı.

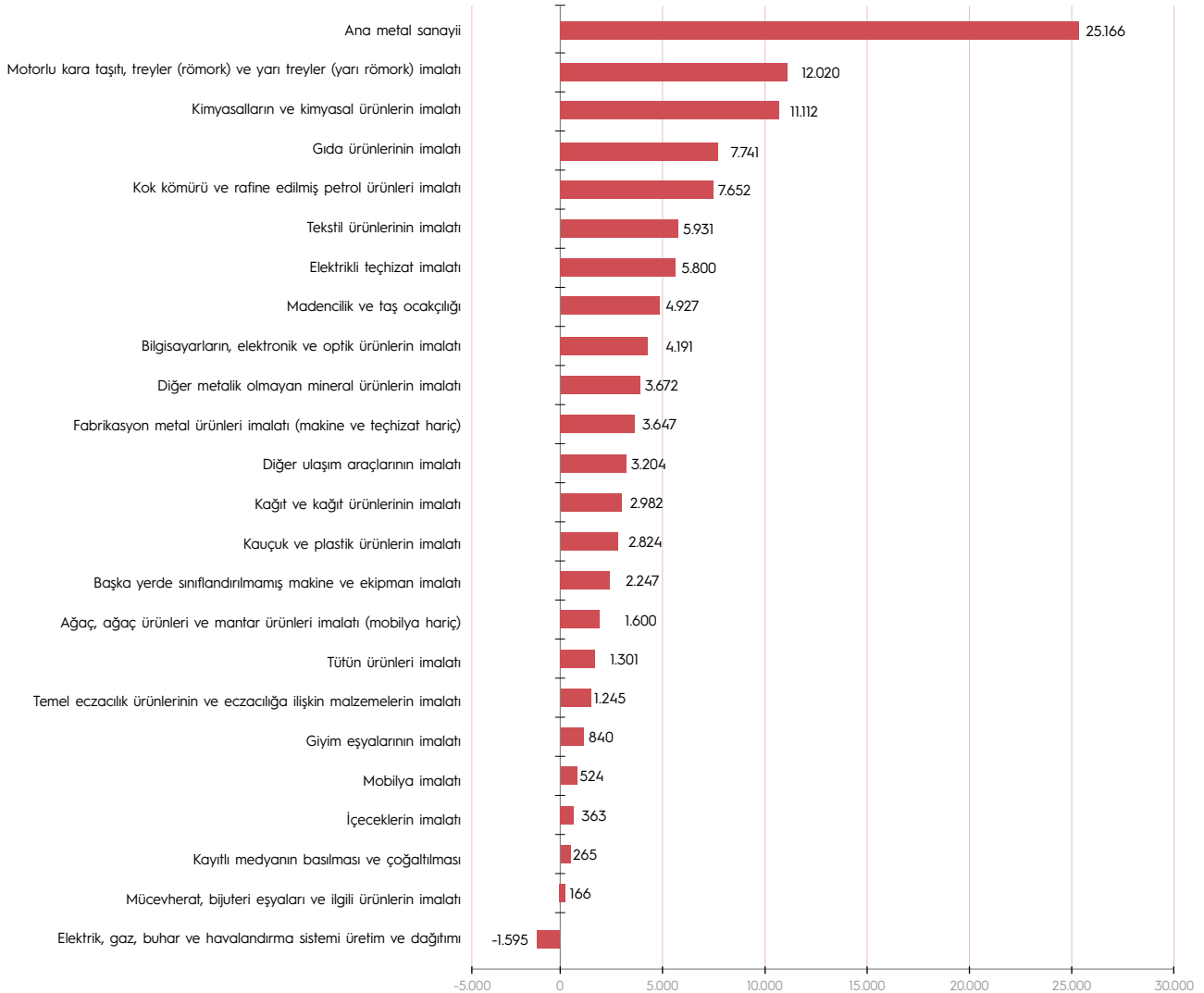
Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer gösterge de faaliyet karıdır. Faaliyet karı, kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2018 yılında İSO 500'ün faaliyet karı oranı 1,3 puan iyileşmiş ve yüzde 9,6'dan yüzde 10,9'a yükselmiştir. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2017 yılında 70,6

milyar TL iken 2018'de yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın nedeni, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin net satışlara göre daha düşük hızda artmış olmasıdır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde mutlak olarak en yüksek faaliyet karını 25,2 milyar TL ile yine ana metal sanayi yaratmıştır. Onu 12 milyar TL ile motorlu kara taşıtları imalatı izlemiştir. Üçüncü sırada ise 11,1 milyar TL faaliyet karı ile kimyasallar ve kimyasal ürünler yer almıştır. Böylece bir önceki yıla göre ilk üç sıra değişmemiştir.

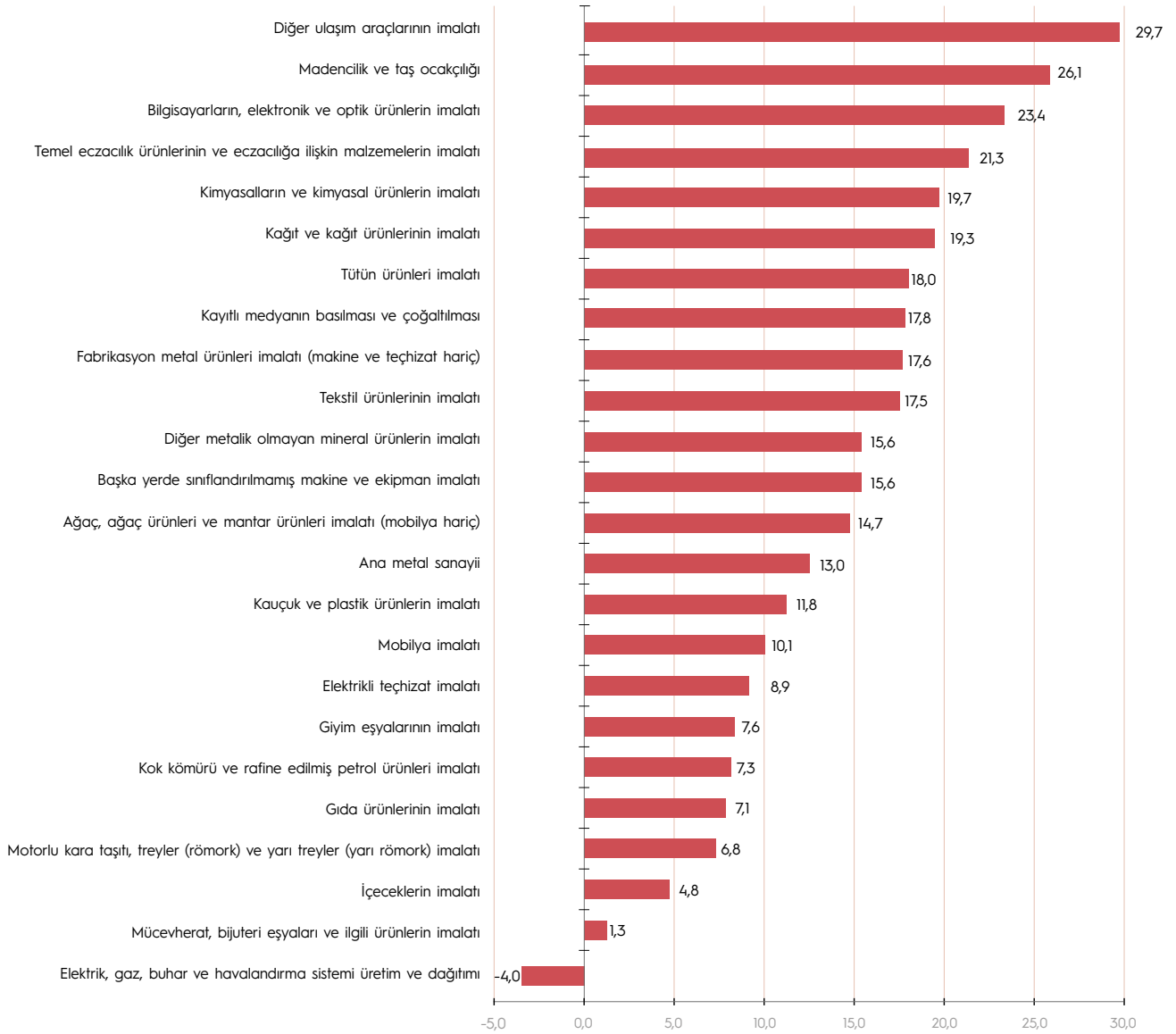
SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

2018 yılında faaliyet karı oranı en yüksek ilk üç sektörden ikisi değişmiştir. İlk sıraya yüzde 29,7 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayi yükselmiştir. İkinci sıraya, yüzde 26,3 faaliyet karı oranı ile geçen yılın birincisi madencilik ve taş ocaklığı sektörü gelmiştir. Üçüncü sırada ise yüzde

23,4 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sanayi yer almıştır. Faaliyet karı oranı en düşük sektör ise eksi yüzde 4 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımıdır.

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

Harput
TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

40 yıldır üreten ve gelişen Türkiye için çalışıyoruz.

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE ANALİZİ

ISO 500'ün kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

Esas işlerden faaliyet karlılık oranları yükselirken finansman giderleri vergi öncesi karlılığı düşürdü.

2018'de satışların maliyetinin net satışlara oranı 0,6 puan düşüşle yüzde 82,7 olmuştur. Buna bağlı olarak yüzde 17,3 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise 0,7 puan azalarak yüzde 6,4'e inmiştir.

Böylece 2017 yılında yüzde 9,6 olan faaliyet karı oranı 2018 yılında 1,3 puanlık artışla yüzde 10,9'a yükselmiştir. Bu veriler ISO 500'ün üretim maliyetlerinin ve faaliyet giderleri 2018 yılında daha iyi yönetildiğini ortaya koymaktadır.

2018 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı yüzde 27,4 olup bunun 23,5 puanı kambiyo karlarından gelmektedir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 21,7 olup bunun da 20,3 puanı kambiyo zararlarından kaynaklanmıştır. Bu durum, 2018 yılında yaşanan döviz kuru artışlarının da iyi yönetildiğine işaret etmektedir.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2017	2018		2017	2018
Net Satışlar	735.718	987.029	34,2	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	613.052	815.958	33,1	83,3	82,7
Brüt Satış Karı (Zararı)	122.666	171.071	39,5	16,7	17,3
- Faaliyet Giderleri	52.054	63.248	21,5	7,1	6,4
Faaliyet Karı (Zararı)	70.612	107.822	52,7	9,6	10,9
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	96.179	270.001	180,7	13,1	27,4
Kambiyo Karları	77.903	231.502	197,2	10,6	23,5
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	77.334	214.184	177,0	10,5	21,7
Kambiyo Zararları	71.900	200.021	178,2	9,8	20,3
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	89.456	163.639	82,9	12,2	16,6
- Finansman Giderleri	35.175	95.823	172,4	4,8	9,7
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	54.281	67.816	24,9	7,4	6,9
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	5.079	6.550	29,0	0,7	0,7
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	6.275	10.838	72,7	0,9	1,1
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	53.085	63.528	19,7	7,2	6,4

İSO 500, 2018 yılında net satışlara oranla diğer faaliyetlerden net 5,7 puan gelir ve kar elde etmiştir. 2017 yılında bu oran 2,6 puan olarak gerçekleşmişti. 2017'de 0,8 puan olan net kambiyo karı ise 2018 yılında 3,2 puana yükselmiştir. Bir başka deyişle, 2018 yılında döviz kurlarındaki artışlar İSO 500'ün karlılığını önemli ölçüde artırmıştır.

İSO 500, 2018 yılında diğer faaliyetlerden elde ettikleri 5,7 puanlık gelir ve karlar ile finansman giderleri öncesi yüzde 16,6 oranında karlılığa ulaşmıştır. Geçen yıla göre finansman giderleri öncesi kar oranı 4,4 puan yükselmiştir.

Finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 2018 yılında 4,9 puan birden artmış ve yüzde 9,7 olmuştur. Firmalar 2018 yılında çok yüksek finansman maliyeti artışları ile karşılaşmışlardır.

Böylece İSO 500, 2018 yılında finansman giderleri sonrası yüzde 6,9 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Geçen yıla göre olağan karlılık oranı 0,5 puan düşüş göstermiştir.

Olağandışı gelir ve karlar (0,7 puan) ile gider ve zararların (1,1 puan) ardından İSO 500, 2018 yılında vergi öncesi yüzde 6,4 oranında bir karlılığa ulaşmıştır.

Böylece 2017 yılında yüzde 7,2 olan vergi öncesi karlılık oranına göre 2018 yılında 0,8 puan düşüş yaşanmıştır.

Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yüzde 88,9'a sıçradı.

Finansman giderleri sanayi firmalarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı 2018 yılında da sürdürmüştür. İSO 500, 2018 yılında ani yaşanan finansal dalgalanma ve şokların yükselttiği finansman maliyetleri ile karşılaşmıştır. Yılın ikinci yarısındaki faiz oranları artışı ve Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak enflasyondaki artışlar, İSO 500 için çok olumsuz mali koşullar yaratmıştır.

2018 yılında İSO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a yükselmiştir. Bir başka ifadeyle, sanayi firmaları 2018 yılında elde ettikleri karın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırmıştır. 2018 yılının ikinci yarısında hem mali borçlardaki hem de finansman maliyetlerindeki artışlar sanayi firmalarının finansman giderlerinde sıçramaya neden olmuştur.

FINANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI (%)

	2015	2016	2017	2018
Finansman Giderleri (Milyon TL)	27.994	29.006	35.175	95.823
Faaliyet Karı (Milyon TL)	44.144	52.376	70.612	107.822
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	63,4	55,4	49,8	88,9

Üretim faaliyeti dışı gelirlerde hızlı artış yaşandı.

İSO 500 kapsamında üretim faaliyeti dışı gelirler de hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir.

Bunun bir nedeni, kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir.

İkinci neden ise İSO 500'de kullanılan milli gelir anlamında kar ve yaratılan katma değer hesaplanması için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır. Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden, yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır.

Bunun için bir faktör geliri olarak üreticinin payı olan milli gelir anlamında kar büyüklüğü de hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlardan oluşmaktadır.

İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı gelirleri 2018 yılında yüzde 196,2 artarak 55,8 milyar TL'ye yükselmiştir. Böylece 2018 yılında üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı sıçrama göstermiş ve yüzde 35,5'ten yüzde 87,9'a çıkmıştır. Bu artışta net kambiyo karları ve gelirlerindeki genişleme etkili olmuştur.

Üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki olağanüstü artışta 2018 yılının ikinci yarısında yaşanan finansal şokların belirleyici olduğu görülmektedir.

2018 yılında toplam dönem karı, faaliyet konusu alanlardan çok daha fazla üretim faaliyeti dışı alanlardan elde edilen gelirlerle beslenmiştir.

2018 yılında üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı sıçrama göstermiş ve yüzde 35,5'ten yüzde 87,9'a çıkmıştır. Bu artışta net kambiyo karları ve gelirlerindeki genişleme etkili olmuştur.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2018 yılında mutlak büyüklük olarak en yüksek üretim faaliyetleri dışı geliri 17,9 milyar TL ile ana metal sanayi elde etmiştir.

2018 yılında en yüksek üretim dışı faaliyet gelirleri/toplam net satışlar oranına sahip sektör yüzde 44,8 oranı ile madencilik ve taş ocaklığı olurken içeceklerin imalatı ise yüzde 42,1 oranı ile ikinci sırada yer almıştır. İmalat sanayi altında faaliyet gösteren diğer birçok sektörde ise üretim dışı gelirlerin net satışlara oranları oldukça düşük kalmaya devam etmiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2013	7.538.536.489	-21,5	22.137.110.941	-8,5	34,1
2014	13.618.138.305	80,6	27.097.110.298	22,4	50,3
2015	12.948.558.661	-4,9	28.319.545.678	4,5	45,7
2016	14.069.026.366	8,7	37.734.174.185	33,2	37,3
2017	18.844.429.683	33,9	53.084.908.283	40,7	35,5
2018	55.816.782.890	196,2	63.528.258.361	19,7	87,9

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Özel Kuruluşlar)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2013	5.141.416.921	-38,7	17.576.443.067	-17,6	29,3
2014	11.887.303.520	131,2	27.502.537.512	56,5	43,2
2015	10.883.627.643	-8,4	25.397.743.389	-7,7	42,9
2016	11.200.909.947	2,9	29.772.961.626	17,2	37,6
2017	16.750.676.795	49,5	50.551.340.125	69,8	33,1
2018	45.705.402.402	172,9	58.241.941.936	15,2	78,5

Türk Sanayisinin Güçlenen Kimyası

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2018

- Marmara Ereğlisi Terminali
- Adana Yumurtalık Terminali
- Körfez Terminali

Dudullu Yolu Cad. Parlar İş Merkezi No:34 Kat:1 D:4 34755 Ataşehir, İstanbul
T.0216 499 30 00 www.likitkimya.com

likitkimya

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Kamu Kuruluşları)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2013	2.397.119.568	96,5	4.560.667.874	59,1	52,6
2014	1.730.834.785	-27,8	-405.427.214	-108,9	-426,9
2015	2.064.931.018	19,3	2.921.802.289	-820,7	70,7
2016	2.868.116.419	38,9	7.961.212.559	172,5	36,0
2017	2.093.752.888	-27,0	2.533.568.158	-68,2	82,6
2018	10.111.380.488	382,9	5.286.316.425	108,7	191,3

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)

Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	8.469.304.909	44,8
10 Gıda ürünlerinin imalatı	-796.080.172	-0,7
11 İçeceklerin imalatı	3.151.521.979	42,1
12 Tütün ürünleri imalatı	273.102.285	3,8
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	2.623.897.233	7,7
14 Giyim eşyalarının imalatı	-156.274.888	-1,4
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	575.391.315	5,3
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	-190.998.265	-1,2
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	-18.748.255	-1,3
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4.052.367.246	3,9
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	7.849.470.236	13,9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	130.243.399	2,2
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	279.361.839	1,2
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	859.187.260	3,7
24 Ana metal sanayii	17.945.054.620	9,3
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	86.653.282	0,4
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	976.525.558	5,4
27 Elektrikli teçhizat imalatı	3.068.717.313	4,7
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	828.486.639	5,7
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	889.172.602	0,5
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	359.575.084	3,3
31 Mobilya imalatı	79.061.480	1,5
32 Diğer imalatlar	-140.816.689	-1,1
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-140.816.689	-1,1
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	4.622.606.880	11,7
Toplam	55.816.782.890	5,7

Misafirlerinizi daha yakından tanıyın.

www.wispotter.com adresini ziyaret edin.

wispotter

6 milyondan fazla kullanıcısı ve 4000'i aşkın hizmet noktasıyla kablosuz internetin diğer adı

KATMA DEĞER ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

Kuruluşların etkinlik ve verimliliği, yaratılan katma değer, nispi hasıla oranları, devir hızları ve işgücü verimliliği ile ölçülmektedir.

Net katma değer içerisinde milli gelir anlamında karın payı hızlı düşüş gösterdi.

İSO 500 kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

İSO 500 kapsamında üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi-sübvansiyon)

ilave edilerek kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri belirlenmektedir.

Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir. 2018 yılında İSO 500'ün yarattığı net katma değer faktör gelirlerine dağılımında sert bir pay değişimi yaşanmıştır. Milli gelir anlamında karın net katma değer içerisindeki payı 2018 yılında 25,4 puan birden azalarak yüzde 36,3'ten yüzde 10,9'a gerilemiştir.

Aynı dönemde ödenen faizlerin payı 17,6 puan artarak yüzde 34,4'e, ödenen maaş ve ücretlerin payı ise yüzde 46,9'dan yüzde 54,7'ye yükselmiştir.

2018 yılında faktör gelirlerinin net katma değer içindeki dağılımında kar aleyhine, faizler ile maaş ve ücretler lehine önemli bir değişim yaşanmıştır.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	49,9	50,4	55,0	55,9	57,5	56,5	52,7	46,9	54,7
Ödenen Faizler	7,6	9,7	9,6	11,6	14,3	15,4	13,9	16,8	34,4
Milli Gelir Anlamında Kar	42,5	39,9	35,4	32,4	28,2	28,2	33,4	36,3	10,9
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

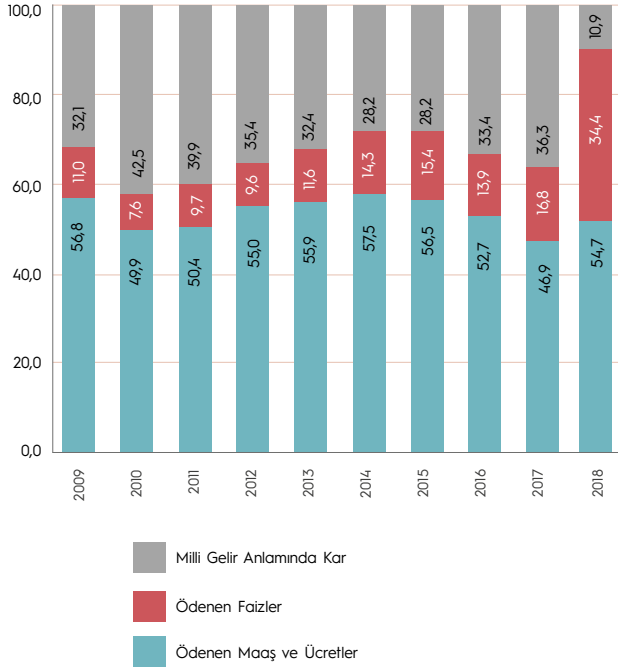
Özel Kuruluşlar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	52,9	49,2	53,7	55,3	52,6	55,5	54,6	45,5	51,2
Ödenen Faizler	9,0	10,6	10,5	12,9	14,3	16,2	15,1	17,0	33,6
Milli Gelir Anlamında Kar	38,1	40,2	35,7	31,8	33,2	28,4	30,2	37,5	15,2
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Kuruluşları

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	37,8	58,5	64,1	61,0	183,3	68,2	38,7	71,9	306,5
Ödenen Faizler	2,0	3,5	2,7	2,1	15,9	6,1	4,8	14,4	95,5
Milli Gelir Anlamında Kar	60,2	38,0	33,2	37,0	-99,2	25,8	56,6	13,7	-302,0
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

NET KATMA DEĞERİN FAKTÖR GELİRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

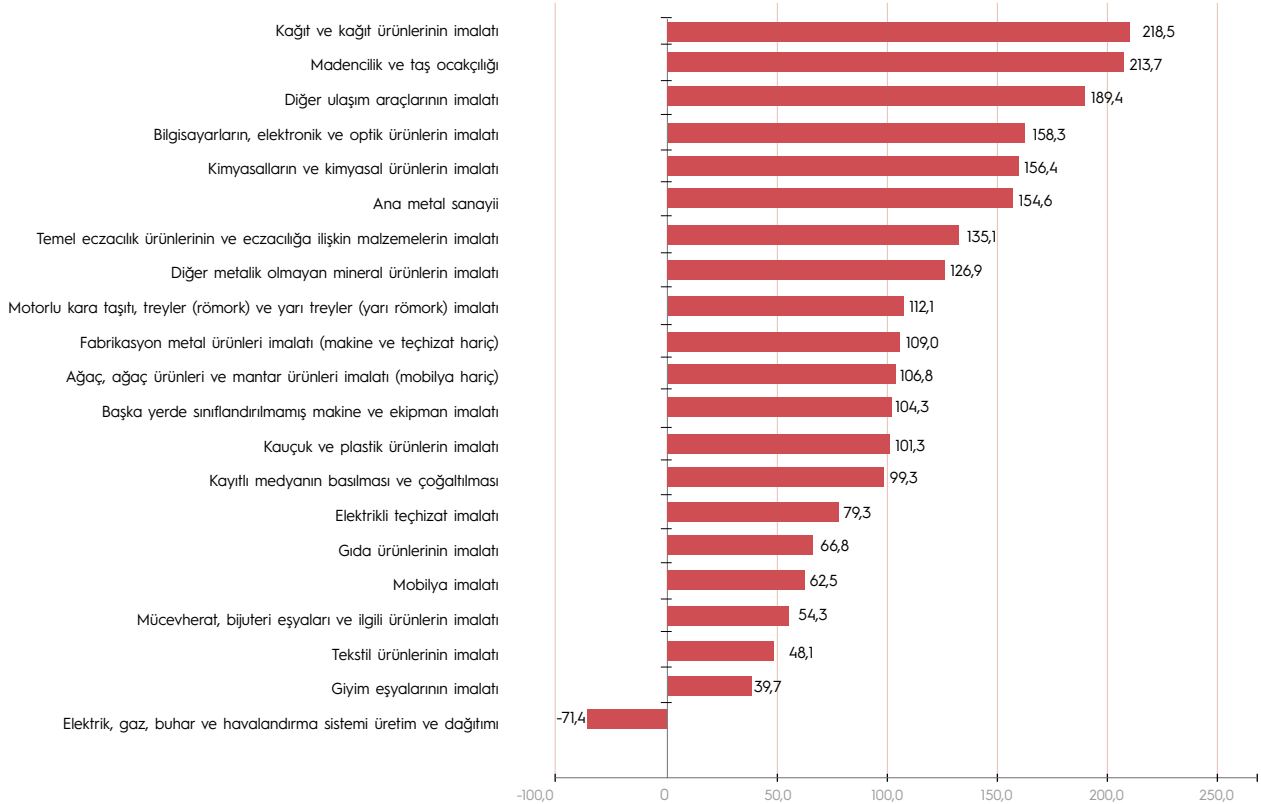
2018 yılında nispi hasıla oranı en yüksek sektör kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı oldu.

Nispi hasıla oranı, ISO 500'de imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarda alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer ISO 500 genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlanması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilenen "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2018 yılı itibarıyla en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektörler kağıt ve kağıt ürünleri imalatı, madencilik ve taş ocaklığı, diğer ulaşım araçlarının imalatı, bilgisayarlar-elektronik-optik ürünlerin imalatı ile kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayidir. En düşük nispi hasıla oranları ise elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretimi ve dağıtımı ile giyim eşyalarının imalatı sektörlerinde gerçekleşmiştir. Nispi hasıla oranları sektörler arasında oldukça yüksek farklılıklar göstermeye 2018 yılında da devam etmişlerdir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

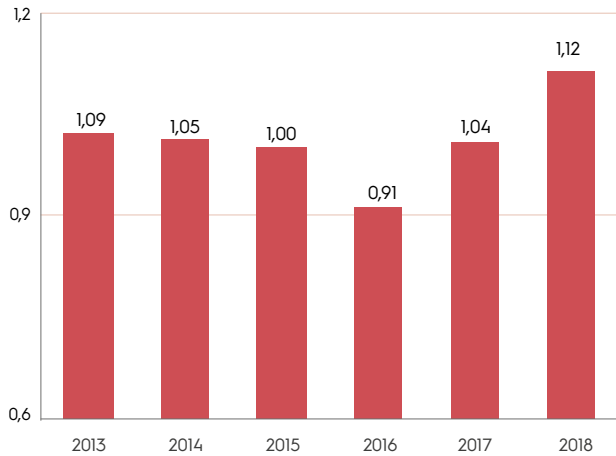
Sektörler	2017			2018		
	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	3,3	5,7	170,8	2,8	6,1	213,7
10 Gıda ürünlerinin imalatı	18,4	12,1	65,7	18,1	12,1	66,8
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	10,5	5,5	51,9	10,2	4,9	48,1
14 Giyim eşyalarının imalatı	3,3	1,2	35,3	4,1	1,6	39,7
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,1	0,0	30,4	-	-	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,0	1,2	116,0	1,3	1,4	106,8
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,4	2,1	147,1	1,6	3,4	218,5
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,3	0,3	99,2	0,2	0,2	99,3
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4,0	7,4	188,0	4,1	6,4	156,4
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,3	1,5	116,4	1,3	1,8	135,1
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3,6	3,4	93,4	3,6	3,7	101,3
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4,7	5,4	116,1	3,5	4,5	126,9
24 Ana metal sanayii	9,7	17,7	182,2	10,0	15,4	154,6
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,3	3,3	100,2	4,0	4,3	109,0
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2,2	2,6	116,4	2,4	3,8	158,3
27 Elektrikli teçhizat imalatı	8,5	6,4	75,8	8,1	6,4	79,3
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2,6	2,5	96,9	2,6	2,7	104,3
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	15,9	15,9	99,8	16,2	18,2	112,1
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1,5	2,3	146,8	1,9	3,6	189,4
31 Mobilya imalatı	1,7	1,0	62,2	1,6	1,0	62,5
32 Diğer imalatlar	0,2	0,1	52,9	0,2	0,1	54,3
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,1	52,9	0,2	0,1	54,3
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2,5	2,4	99,2	2,2	-1,6	-71,4
Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.						

Varlık devir hızı satışlardaki büyüme ile yükseldi.

Varlık devir hızı finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması, kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. ISO 500'ün varlık devir hızı 2011 yılından sonra 2016 yılına kadar kesintisiz gerilemiştir.

Söz konusu gösterge 2017 yılındaki iyileşmenin ardından sonra 2018 yılında da yükselmiş ve 1,12 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında iç satışların enflasyonla, dış satışların ise kur artışlarıyla şişmesi satışları artırmış ve varlık devir hızını yükseltmiştir.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızı yükselmeye devam etti.

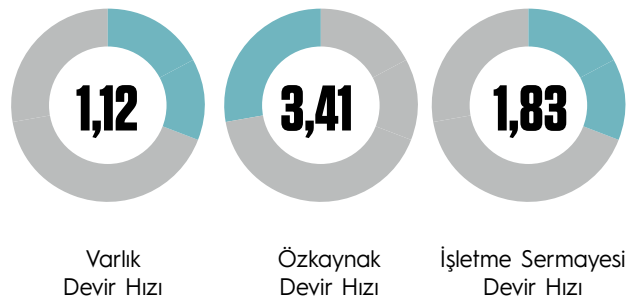
Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup satışların öz kaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır. ISO 500'ün özkaynak devir hızı 2016 yılında 1,66'ya kadar gerilemesinin ardından 2017 yılında 2,79 olmuştur. 2018 yılında ise özkaynak devir hızındaki artış sürmüş ve 3,41 ile son yıllarda görülen en yüksek orana ulaşmıştır.

2018 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 16,71 ile yine mücevherat imalatı olurken bu sektörü 12,59 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatı takip etmiştir. En düşük oran ise 0,71 ile yine madencilik ve taş ocaklığı sektörüne aittir.

İşletme sermayesi devir hızı artış gösterdi.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların dönen varlıklar (işletme sermayesi) büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır. 2013 yılında 1,93 olan işletme sermayesi devir hızı ISO 500'de takip eden üç yıl boyunca gerileyerek 2016 yılında 1,66'ya kadar düşmüştü. İşletme sermayesi devir hızı 2017 yılında ise dört yıl aradan sonra yeniden yükselmiş ve 1,77 olmuştur. Bu oran 2018 yılında da artışını sürdürmüş ve 1,83'e yükselmiştir.

DEVİR HIZLARI - 2018

2018 yılında iç satışların enflasyonla, dış satışların ise kur artışlarıyla şişmesi satışları artırmış ve varlık devir hızını yükseltmiştir.

Sektörel Devir Hızları - 2018

Sektörler		Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
		500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	0,35	0,58	0,23	0,71	1,62	0,40	1,27	1,17	1,44
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1,40	1,46	0,99	4,10	4,00	5,42	2,08	2,24	1,20
11	İçeceklerin imalatı	0,41	0,41	-	1,14	1,14	-	1,00	1,00	-
12	Tütün ürünleri imalatı	0,96	0,96	-	3,49	3,49	-	1,22	1,22	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	0,66	0,66	-	2,54	2,54	-	1,05	1,05	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	1,56	1,56	-	4,02	4,02	-	2,28	2,28	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,74	0,74	-	3,90	3,90	-	1,25	1,25	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,14	1,14	-	3,60	3,60	-	1,81	1,81	-
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1,17	1,17	-	6,20	6,20	-	1,56	1,56	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2,32	2,32	-	12,59	12,59	-	3,81	3,81	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	0,85	0,85	0,89	2,27	2,58	0,99	1,31	1,29	1,58
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,85	0,85	-	1,60	1,60	-	1,37	1,37	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,04	1,04	-	3,57	3,57	-	1,55	1,55	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,56	0,56	-	1,65	1,65	-	1,31	1,31	-
24	Ana metal sanayii	1,42	1,42	-	3,86	3,86	-	2,04	2,04	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,90	0,96	0,54	2,54	2,70	1,56	1,22	1,28	0,79
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,50	0,50	-	1,65	1,65	-	0,65	0,65	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1,35	1,35	-	4,85	4,85	-	1,80	1,80	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,05	1,05	-	2,04	2,04	-	1,34	1,34	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	2,04	2,04	-	7,15	7,15	-	2,98	2,98	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,40	0,39	1,22	1,61	1,57	3,78	0,47	0,45	1,52
31	Mobilya imalatı	1,11	1,11	-	1,73	1,73	-	1,78	1,78	-
32	Diğer imalatlar	6,33	6,33	-	16,71	16,71	-	6,80	6,80	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	6,33	6,33	-	16,71	16,71	-	6,80	6,80	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	0,54	0,54	0,55	1,80	5,41	0,83	1,90	2,94	1,16
	Toplam	1,12	1,19	0,49	3,41	3,87	0,86	1,83	1,87	1,24

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 31,3 arttı.

İşgücü verimliliği sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir. ISO 500 kapsamında işgücü verimliliği üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır.

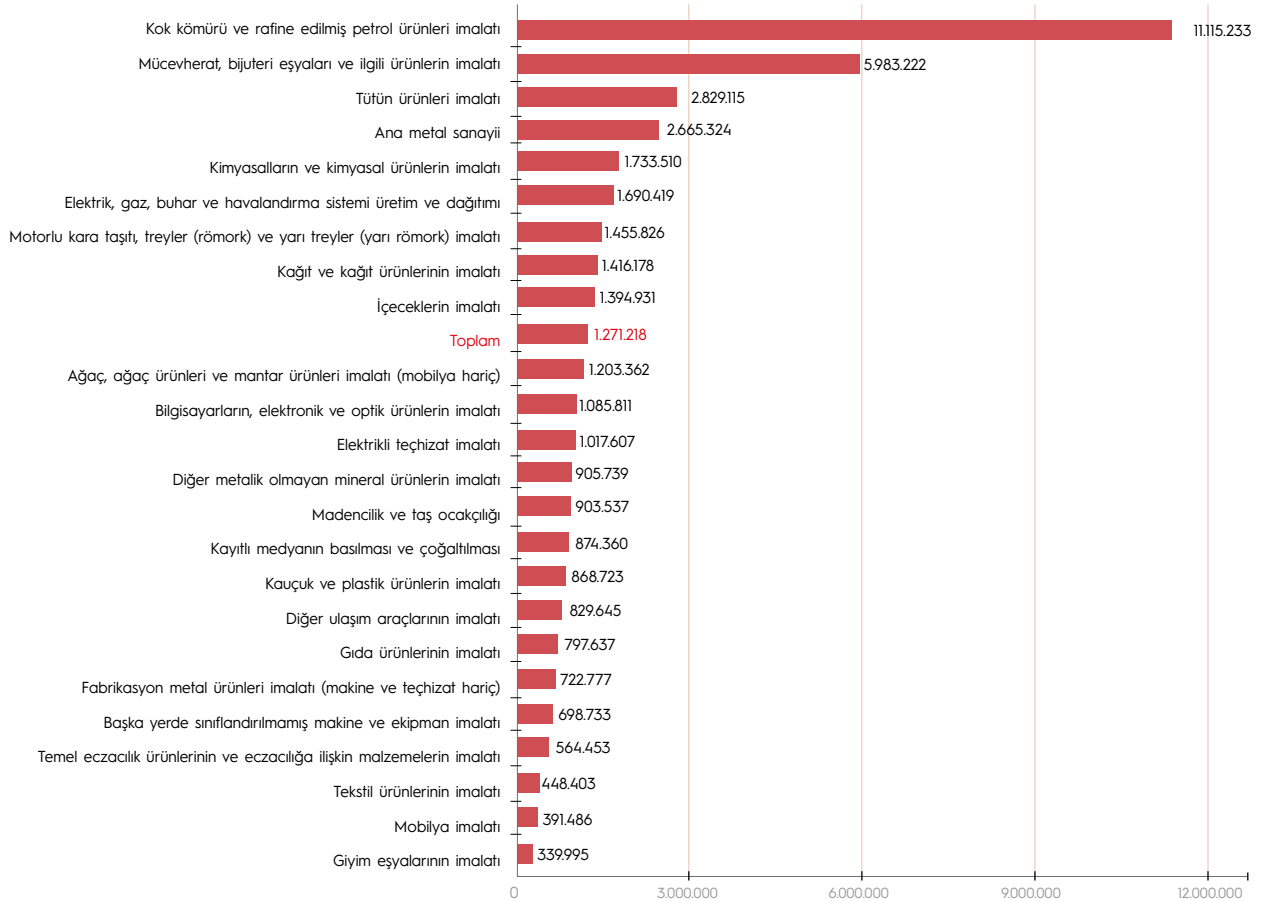
ISO 500'de çalışan başına net satışlar 2015 ve 2016 yıllarında reel bir artış göstermemiş, işgücü verimliliği gerilemişti. 2017 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 30,9 artmış ve 967.955 TL'ye yükselerek sıçrama kaydetmiştir. İşgücü verimliliğindeki bu artışta yüksek kapasite kullanım oranları ve üretim artışı önemli rol oynamıştır. Ancak bir diğer önemli etken de döviz kurlarındaki yüzde 20 üzerindeki artışın ihracat gelirleri aracılığı ile yaptığı katkı olmuştur.

2018 yılında ise çalışan başına net satışlar yüzde 31,3 artarak 1.271.218 Türk lirasına yükselmiştir. Bu artış üretimdeki artıştan çok enflasyon ve kurların artışı ile oluşan satış genişlemesi etkisinden ortaya çıkmıştır. Buna rağmen çalışan başına satışlar enflasyondan arındırıldığında reel olarak büyümüş ve işgücü verimliliğinde artışa işaret etmiştir.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. 2018 yılında 25 alt sektörde çalışan başına net üretimden satışlar 2017 yılına göre mutlak olarak artmıştır.

Çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler 2018 yılı verileri ile petrol ürünleri sanayi, mücevherat sanayi ile tütün ürünleri imalatı sanayidir. İlk üç sektör 2017 yılına göre değişmemiştir.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

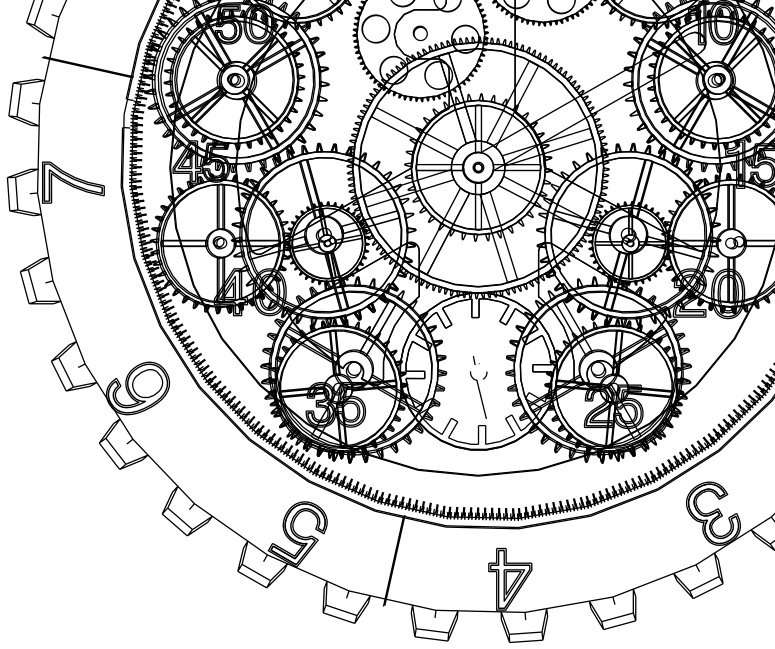
İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler	2017	2018
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	586.577	903.537
10 Gıda ürünlerinin imalatı	656.051	797.637
11 İçeceklerin imalatı	1.185.186	1.394.931
12 Tütün ürünleri imalatı	2.424.758	2.829.115
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	341.622	448.403
14 Giyim eşyalarının imalatı	278.722	339.995
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	393.921	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.044.322	1.203.362
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.094.032	1.416.178
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	439.083	874.360
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	7.399.181	11.115.233
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.319.141	1.733.510
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	406.229	564.453
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	685.438	868.723
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	688.893	905.739
24 Ana metal sanayii	1.957.489	2.665.324
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	577.379	722.777
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	805.540	1.085.811
27 Elektrikli teçhizat imalatı	780.653	1.017.607
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	619.334	698.733
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.142.075	1.455.826
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	691.648	829.645
31 Mobilya imalatı	328.077	391.486
32 Diğer imalatlar	5.017.652	5.983.222
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5.017.652	5.983.222
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.258.119	1.690.419
Toplam	967.955	1.271.218

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri, sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimlilik performansı açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için en belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO 500 kapsamında teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında 2018 yılında iki temel bilgiye yer verilmektedir. İlki 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarıdır. İkincisi ise 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımlarıdır.

AR-GE harcamaları arttı, satışlara oranla düşüş gösterdi.

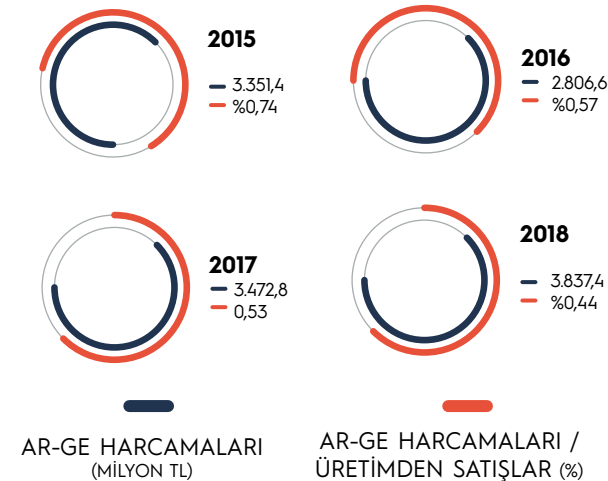
Çalışma kapsamında İSO 500'de yer alan kuruluşların AR-GE harcamaları hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. AR-GE harcamaları iki yöntemle; anket verileri ve kuruluşların gelir tablosu verileri yardımıyla toplanmaktadır.

2018 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları anket verileri ile 3,8 milyar TL'dir ve 2017 yılındaki anket verileri ile ölçülen 3,5 milyar TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre yüzde 10,5 artmıştır. 2017 yılındaki reel artışın ardından AR-GE harcamalarında 2018 yılında bu kez reel olarak gerileme yaşanmıştır.

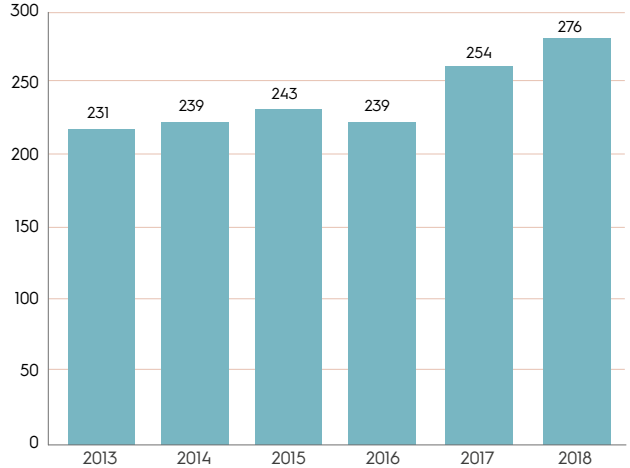
2018 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise 2017 yılında yüzde 0,53 iken 2018 yılında yüzde 0,44'e gerilemiştir. Böylece 2015 yılındaki yüzde 0,74 oranından 0,3 puan geriye düşmüştür.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

2018 yılında gelir tablosu verisi ile hesaplanan AR-GE harcamaları ise 3,5 milyar TL olarak ölçülmüş ve 2017 yılındaki 2,5 milyar TL olan harcamaya göre yüzde 38,2 artış göstermiştir.

2018 yılında gelir tablosu ile hesaplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise yüzde 0,38'den yüzde 0,4'e yükselmiştir.

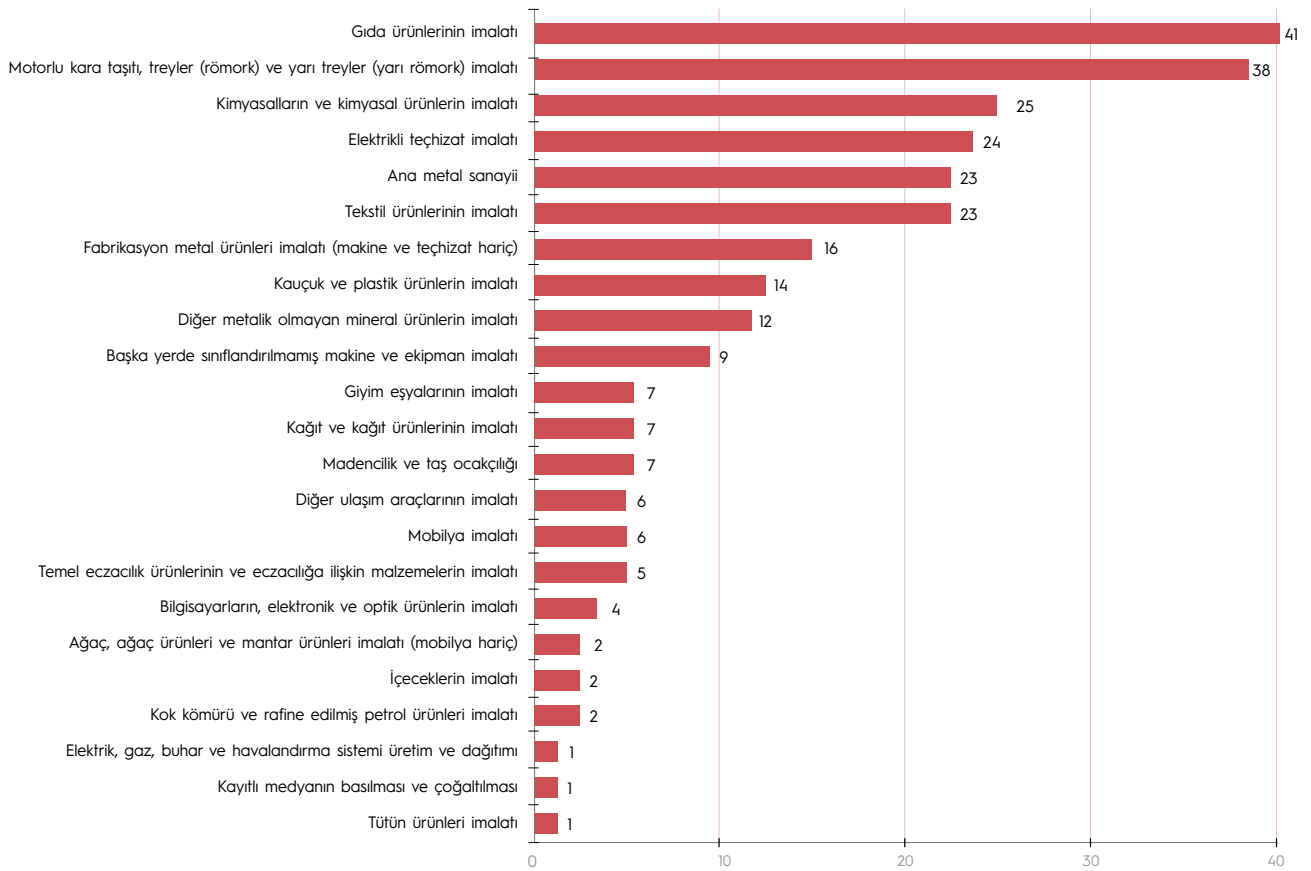
Anket verilerine göre en yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren sektörler ise motorlu kara taşıtları imalatı, gelir tablosu verileriyle ise madencilik ve taş ocaklığı sektörüdür.

AR-GE yapan sayısında artış devam etti.

ISO 500'de AR-GE yapan firma sayısı 2018 yılında 276'ya yükselmiştir. Böylece firma sayısı 2012 yılından bu yana en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

2018 yılında ortaya çıkan olumsuz ekonomik ve finansal koşullara rağmen AR-GE yapan firma sayısı artmıştır. Bu itibarla benzer koşulların olduğu 2016 yılından farklı bir eğilim ortaya çıkmıştır. Hem AR-GE harcamaları mutlak olarak artmış hem de AR-GE yapan firma sayısı yükselmiştir. Firmaların AR-GE harcamaları giderek dışsal koşullardan bağımsız hale gelmektedir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları (Anket Verileri)	AR-GE Harcamaları (Gelir Tablosu Verileri)
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	7	21.890.683	977.793.969
10 Gıda ürünlerinin imalatı	41	183.595.206	177.633.454
11 İçeceklerin imalatı	2	1.595.531	1.595.531
12 Tütün ürünleri imalatı	1	154.033	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	23	73.490.011	51.420.915
14 Giyim eşyalarının imalatı	7	44.514.007	23.458.339
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2	6.051.633	2.511.677
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	7	13.528.811	9.018.161
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	882.844	882.845
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2	37.159.260	37.159.259
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	25	159.764.127	123.842.550
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	169.657.072	92.907.480
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	14	41.362.831	31.388.513
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	12	45.292.153	43.149.726
24 Ana metal sanayii	23	44.528.844	23.938.032
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	16	158.198.171	125.914.909
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	653.149.517	369.009.784
27 Elektrikli teçhizat imalatı	24	527.429.188	382.371.707
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	9	147.457.432	130.858.067
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	38	1.059.215.478	734.432.344
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	424.516.277	117.819.656
31 Mobilya imalatı	6	23.921.473	19.831.914
32 Diğer imalatlar	-	-	13.655
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	13.655
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	80.000	80.000
Toplam	276	3.837.434.582	3.477.046.142

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

İSO 500'de yer alan firmaların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yaratılan katma değer dağılımı yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörleri kapsam dışındadır. Bu nedenle imalat sanayinde faaliyet gösteren 474 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

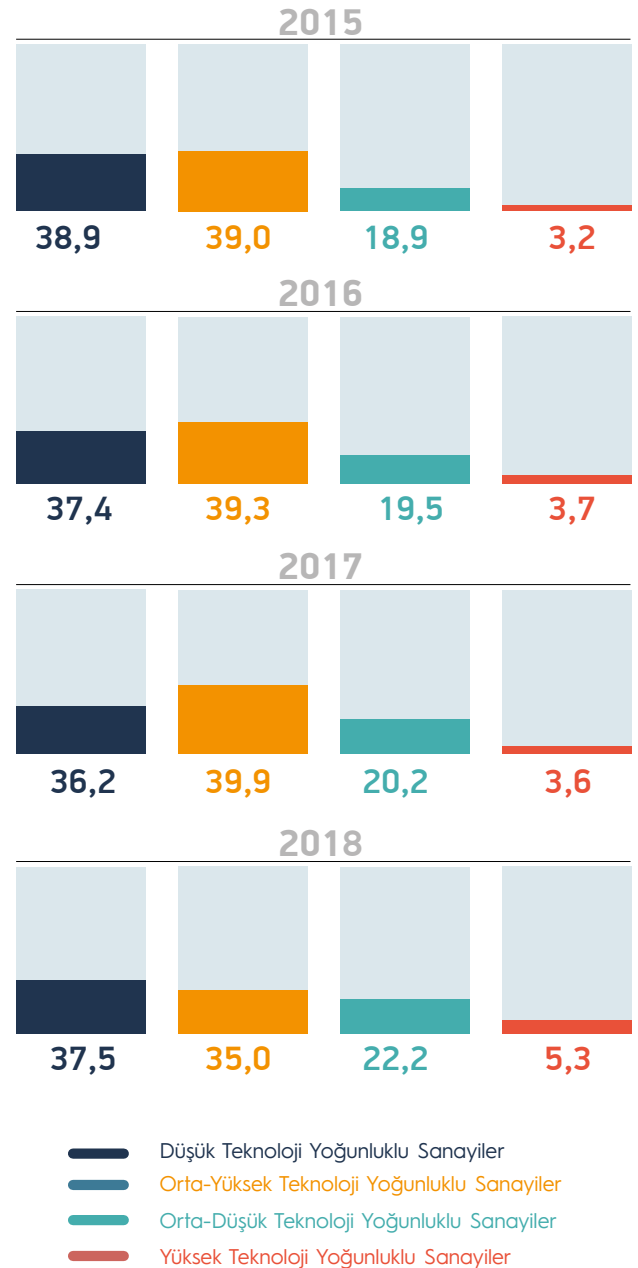
Teknoloji yoğunluklu 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir.

Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri yeni kullanılmaya başlanan NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için, yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Kullanılan katma değer, "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" (üretim faktörlerine yapılan ödemeler [ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar] + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar toplamı) göstergesidir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içlerinde toplulaştırılmaktadır. Bu itibarla değerlendirildiğinde 2018 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 37,5 ile tekrar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2018 yılında yüzde 4,9 puan azalmış ve yüzde 35 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2017 yılında yüzde 20,2 iken 2018 yılında yüzde 22,2'ye yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2017 yılında yüzde 3,6 iken 2018 yılında yüzde 5,3 olmuştur. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payında ilk kez hissedilir bir artış yaşanmıştır.

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

2018 yılı itibarıyla 474 imalat sanayi firmasından 187'si düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir. 144 firma orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerdedir. Orta yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki firma sayısı ise 130'dur. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2018 yılında sadece 13 olmuştur.

Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. ISO 500 sonuçları, ölçüm yapılan son altı yıldır bu konuda ilk kez 2018 yılında hissedilir bir pay artışı ortaya çıkmıştır. ISO 500'de orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2017 yılında yüzde 23,8 iken 2018 yılında yüzde 27,5 olmuştur.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam Brüt Katma Değer	Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	84.117.715.983	37,5	10	Gıda ürünlerinin imalatı	87	16.863.890.260	7,5
			11	İçeceklerin imalatı	6	10.853.065.749	4,8
			12	Tütün ürünleri imalatı	4	38.761.854.257	17,3
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	39	6.811.083.339	3,0
			14	Giyim eşyalarının imalatı	15	2.253.759.483	1,0
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	8	1.940.842.741	0,9
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	4.743.303.049	2,1
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	3	334.925.350	0,1
			31	Mobilya imalatı	6	1.374.168.523	0,6
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	4	180.823.232	0,1
			Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	78.484.430.631	35,0	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4				41.371.799.815	18,5
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20				5.135.764.206	2,3
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	26				6.217.281.951	2,8
24	Ana metal sanayii	74				21.516.390.191	9,6
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	19				3.952.901.156	1,8
30.1	Gemi ve tekne yapımı	1				290.293.312	0,1
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	49.631.976.031	22,2	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	32	8.861.873.025	4,0
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	2	2.064.425.996	0,9
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	35	8.907.131.691	4,0
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	3.751.253.014	1,7
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	48	25.343.234.331	11,3
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	2	704.057.974	0,3
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	11.794.129.122	5,3	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	2.511.749.319	1,1
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	5.308.189.430	2,4
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	3	3.974.190.373	1,8
					474	224.028.251.767	

SONUÇ: GELECEK İÇİN DEĞERLENDİRMELER

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) 2018 yılı çalışması, sanayinin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından bazı konu başlıkları öne çıkarılarak bu konular ile ilgili bazı kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

- ☀ 2018, sanayinin ekonomik dalgalanmalar ve ani finansal şoklar karşısındaki hassasiyeti ile bu koşulları yönetme kapasitesinin ölçüldüğü bir yıl olmuştur.
- ☀ Ortaya çıkan koşullar karşısında yaratılan katma değer içinde ödenen faizlerin payında keskin artışlar olurken, milli gelir anlamında karın payında dramatik düşüş yaşanmıştır.
- ☀ Fiyat istikrarı ve finansal istikrarın kaybedilmesi en çok sanayi sektörünü olumsuz etkilemektedir.
- ☀ İç talepte yaşanan keskin daralmalar karşısında sanayi sektörünün hızla ihracat pazarlarına yönelme esnekliği yüksektir.
- ☀ Yabancı sermayeli firma sayısında uzun süre sonra görülen artış, sanayinin performansı açısından olumludur.
- ☀ Sanayi sektöründe yatırımlardaki durağanlık, yeni kapasite yaratılamamasının yanı sıra mevcut üretim teknolojilerinin eskimesi riskini ortaya çıkarmaktadır.
- ☀ Sektörler itibarıyla performanslar 2018 yılında yeniden ayrılmıştır. İhracat olanağı olan sanayiler daha iyi performans göstermiştir.
- ☀ İstanbul merkezli sanayi kuruluşlarının sayısındaki azalma İstanbul ve sanayi ilişkisinin yeniden kurgulanmasını acilen gerekli kılmaktadır.
- ☀ Mali borçlarının ulaştığı seviyeler sanayi sektörü için ciddi sıkıntılar yaratabilecektir.
- ☀ FAVÖK oranındaki iyileşme firmaların çekirdek faaliyetlerine ağırlık verdiğini göstermektedir.
- ☀ Firmalar üretim maliyetlerini ve faaliyet giderlerini iyi yönetmektedirler, ancak ani finansal şoklara karşı korunma duvarları zayıftır.
- ☀ Döviz kurlarındaki artışlar, net kambiyo karları ile sanayi şirketlerinin toplulaştırılmış gelir-gider tablosuna olumlu katkı sağlamıştır.
- ☀ Firmalarda verimlilik alanında halen önemli iyileşme ihtiyacı bulunmaktadır.
- ☀ AR-GE harcamalarında yaşanan artış teknoloji faaliyetlerinin dışsal koşullardan ayrılmaya başladığını göstermektedir.
- ☀ Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payında ilk kez hissedilir bir artış yaşanmıştır. Buna rağmen teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için halen yeni girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır.

İSO 500'ÜN ZAMAN YOLCULUĞU

1968*

Vehbi Koç'un önerisiyle başlatılan çalışma neticesinde ilk kez en büyük 100 sanayi kuruluşu belirlendi ve kamuoyu ile paylaşıldı.

1978

Türkiye'nin en büyük 300 sanayi kuruluşu belirlendi.

1981

Çalışmanın kapsamı 500 kuruluşu çıkarılarak kamuoyuna sunuldu.

1991

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu İzleyen, 325 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunuldu.

1992

Ek çalışmanın kapsamı 250 olarak yeniden belirlendi ve "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu İzleyen 250 Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı.

1998

250 Sanayi Kuruluşu araştırmasının kapsamı genişletilerek 500'e çıkarıldı. Böylece Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler oluşturuldu.

2016

İSO 500'ün çok daha spesifik konulardaki sonuçlarını değerlendiren Tematik Raporlar adlı yeni bir serinin hayata geçirilmesine karar verildi.

2017

İSO 500 çalışması geliştirilmiş içeriği ve yenilenen tasarımı ile okuyucusuyla buluştu. İSO 500 web sitesi www.iso500.org.tr yayına girdi.

2018

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması 50 yaşında.

iso500.org.tr

*Açıklanma tarihleri dikkate alınmıştır.

Türkiye'nin ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yerimizi aldık

Çolakoğlu Metalurji

www.colakoglu.com.tr

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2018 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, öz kaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması.

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	-	1	79.042.478.682	1-1	89.093.033.486	1-1	37.391.464.943
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	2	31.062.845.187	2-2	33.611.763.475	5-5	4.416.974.135
3	3	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	-	3	23.607.677.900	3-3	23.778.330.493	---	-
4	5	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	4	20.242.372.244	5-5	20.242.380.719	---	-
5	4	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	İstanbul	-	5	17.110.648.133	6-6	19.795.400.180	9-9	3.685.179.341
6	6	Arçelik A.Ş.	İstanbul	-	6	16.551.862.693	7-7	19.400.128.397	15-14	2.126.539.886
7	7	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun	-	7	15.795.144.102	8-8	15.804.178.541	4-4	6.883.258.345
8	8	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	8	13.778.194.465	4-4	20.701.020.749	13-12	2.593.457.076
9	9	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaştırma Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	9	11.957.290.261	12-11	11.957.290.261	24-22	1.323.072.470
10	10	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	10	11.084.691.000	10-9	13.596.674.250	---	-
11	14	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	İstanbul	-	11	10.469.172.006	14-13	10.485.979.184	---	-
12	12	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	-	12	9.159.029.701	11-10	13.311.416.517	---	-
13	13	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Ege Bölgesi	-	13	7.870.226.417	16-15	9.302.642.275	498-490	-1.495.253.966
14	15	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	14	7.775.357.036	18-17	7.856.766.692	---	-
15	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	15	7.593.473.730	19-18	7.594.791.351	8-8	3.709.002.561
16	16	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	İstanbul	-	16	7.560.563.835	13-12	10.977.803.330	379-372	98.284.008
17	17	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	17	7.344.647.258	15-14	9.731.492.982	---	-
18	11	Aygaz A.Ş.	İstanbul	-	18	6.926.502.979	17-16	8.283.671.113	14-13	2.198.090.896
19	22	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	19	6.378.613.632	23-22	6.378.695.136	---	-
20	19	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun	-	20	6.078.515.748	22-21	6.410.345.166	---	-
21	23	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	21	5.979.397.524	20-19	6.873.228.046	---	-
22	28	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzak Sanayii A.Ş.	Ankara	-	22	5.959.686.554	24-23	6.023.426.611	---	-
23	24	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	23	5.545.602.546	26-25	5.545.602.546	---	-
24	30	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Denizli	-	24	5.449.241.461	27-26	5.471.244.939	---	-
25	21	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	İstanbul	-	25	5.363.663.644	25-24	5.921.974.492	---	-
26	26	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	26	5.229.367.869	28-27	5.285.938.488	66-62	581.902.659
27	32	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	1	-	4.726.437.481	33-2	4.726.437.481	10-1	3.513.245.462
28	27	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	27	4.711.859.582	21-20	6.630.511.523	---	-
29	36	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Zonguldak	-	28	4.635.549.539	31-30	4.807.388.310	---	-
30	33	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	29	4.602.425.191	30-29	5.131.504.891	---	-
31	31	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	30	4.494.305.244	34-32	4.509.104.084	---	-
32	38	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	31	4.436.789.031	35-33	4.468.879.161	---	-
33	18	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	2	-	4.421.971.307	9-1	14.266.931.343	499-9	-3.246.282.898
34	41	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	32	4.109.118.141	32-31	4.760.370.330	---	-
35	35	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	33	3.934.190.335	38-35	4.077.948.387	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
6-4	6.262.005.861	1-1	35.066.775.689	4-3	3.911.187.643	1-1	8.447.049.290	5-5	2.469.739	25-21	4.935	1
25-22	1.971.623.317	12-10	10.739.995.271	10-8	1.215.005.555	4-4	3.080.327.111	1-1	5.682.762	3-3	10.967	2
---	-	---	-	---	-	---	-	2-2	4.325.047	---	-	3
---	-	---	-	---	-	---	-	3-3	3.363.034	9-9	7.270	4
30-26	1.807.308.223	14-12	8.580.045.438	16-14	855.080.498	6-5	2.812.729.328	4-4	3.069.503	4-4	8.818	5
14-11	3.294.979.094	7-5	17.397.631.993	11-9	1.146.044.957	10-9	2.266.812.086	6-6	2.058.388	1-1	16.745	6
4-2	9.748.896.810	8-6	14.237.810.149	1-1	7.152.534.787	2-2	6.297.866.458	18-17	681.077	26-22	4.781	7
3-1	11.317.063.568	4-2	24.650.407.181	2-2	6.615.821.650	3-3	3.327.727.673	31-30	344.887	15-13	5.945	8
27-23	1.939.277.046	45-41	3.936.293.540	28-26	555.055.297	18-17	1.248.359.492	10-10	1.176.033	27-23	4.730	9
---	-	---	-	---	-	---	-	7-7	1.993.557	---	-	10
---	-	---	-	---	-	---	-	12-12	1.016.759	143-135	1.414	11
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	12
11-8	3.952.567.788	10-8	11.268.454.230	12-10	1.121.209.442	14-13	1.537.767.816	20-19	660.407	71-64	2.475	13
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	14
5-3	7.417.748.264	5-3	21.656.588.893	8-6	1.829.120.650	7-6	2.602.724.692	98-97	142.564	20-16	5.480	15
315-307	185.015.770	326-318	554.643.855	324-320	11.144.823	323-319	95.512.286	16-15	835.501	---	-	16
34-30	1.555.845.093	28-26	5.291.301.639	---	-	---	-	11-11	1.050.297	7-7	7.701	17
38-34	1.428.060.806	52-47	3.497.825.205	38-36	439.778.520	99-95	314.624.874	295-293	40.047	162-154	1.291	18
81-75	803.504.995	66-59	3.164.871.072	---	-	---	-	46-45	227.204	---	-	19
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	20
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	21
7-5	5.159.699.849	6-4	17.599.419.809	---	-	---	-	22-21	503.671	11-10	6.994	22
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	23
---	-	113-106	1.748.310.420	---	-	---	-	19-18	663.215	279-270	717	24
---	-	---	-	---	-	---	-	289-287	42.946	---	-	25
163-157	413.659.293	143-135	1.402.222.684	101-97	147.932.540	67-64	446.824.756	21-20	510.926	246-237	840	26
9-3	4.782.897.005	29-3	5.290.931.708	5-2	3.325.777.664	5-1	2.930.622.571	14-1	988.421	32-6	3.966	27
---	-	---	-	---	-	---	-	13-13	1.013.381	5-5	7.929	28
---	-	33-30	4.919.200.641	---	-	---	-	---	-	182-174	1.163	29
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	30
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	31
105-99	646.708.082	60-54	3.314.415.969	---	-	---	-	17-16	717.698	137-130	1.476	32
2-2	17.272.681.472	3-2	26.123.139.274	500-9	-1.663.991.397	500-9	-1.079.335.764	---	-	13-2	6.426	33
94-88	710.507.116	84-77	2.429.855.949	---	-	78-74	394.994.208	39-38	274.832	264-255	778	34
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35

2018	2017	ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
36	47		İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	34	3.932.165.690	37-34	4.137.786.500	---	-
37	34		Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	35	3.929.465.041	41-38	4.003.533.551	---	-
38	25		Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	3	-	3.781.396.647	45-5	3.787.961.274	110-6	383.399.592
39	45		Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	36	3.773.436.052	29-28	5.196.297.930	---	-
40	37		Philisa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	37	3.746.615.463	43-40	3.910.267.173	---	-
41	39		AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Yalova	-	38	3.664.920.993	42-39	3.917.895.510	72-68	560.333.902
42	58		Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	4	-	3.555.319.581	36-3	4.210.631.645	18-2	1.852.855.435
43	55		Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	39	3.511.486.567	50-44	3.534.500.623	---	-
44	43		Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	40	3.460.111.732	49-43	3.551.899.269	---	-
45	51		Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	41	3.439.049.615	51-45	3.467.802.219	---	-
46	40		Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	42	3.425.341.179	48-42	3.619.649.247	---	-
47	49		Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	43	3.261.322.261	39-36	4.048.541.834	---	-
48	29		Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara	-	44	3.258.833.885	40-37	4.039.022.652	---	-
49	87		Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	45	3.231.722.468	53-47	3.431.206.157	55-51	676.923.625
50	42		Coca-Cola İçecek A.Ş.	İstanbul	-	46	3.151.455.645	57-51	3.183.815.649	---	-
51	44		İpragaz A.Ş.	İstanbul	-	47	3.126.973.520	54-48	3.365.950.318	---	-
52	62		Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	48	3.088.430.409	59-53	3.103.894.620	70-66	563.502.472
53	50		Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	5	-	3.086.092.069	47-6	3.676.138.993	---	-
54	61		Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	49	3.049.328.810	56-50	3.210.622.509	156-150	278.761.123
55	46		MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dörtöyol	-	50	2.846.225.968	60-54	2.931.658.811	---	-
56	56		BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	51	2.825.524.384	58-52	3.170.179.882	26-24	1.216.105.636
57	59		Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	52	2.747.902.702	62-56	2.775.248.417	---	-
58	54		SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Karacabey	-	53	2.744.563.693	55-49	3.265.152.288	52-48	703.298.232
59	52		Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	54	2.705.774.618	66-60	2.712.765.998	---	-
60	71		İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Çanakkale	-	55	2.655.884.732	70-64	2.655.884.732	220-214	207.520.762
61	79		BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	56	2.621.379.755	68-62	2.676.844.899	---	-
62	72		ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	57	2.613.978.763	69-63	2.669.513.136	128-122	336.819.314
63	69		Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	6	-	2.589.230.974	44-4	3.907.385.157	---	-
64	66		Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	58	2.574.448.426	61-55	2.828.403.667	---	-
65	48		Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	59	2.551.371.762	65-59	2.750.286.770	---	-
66	60		Honda Türkiye A.Ş.	Kocaeli	-	60	2.517.851.766	52-46	3.435.279.125	---	-
67	70		Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	61	2.495.393.724	46-41	3.713.126.828	---	-
68	74		Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Samsun	-	62	2.488.486.631	72-66	2.563.538.994	63-59	610.555.161
69	84		MAN Türkiye A.Ş.	Ankara	-	63	2.460.980.013	79-73	2.460.980.013	---	-
70	63		Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	64	2.454.573.523	63-57	2.763.953.986	60-56	635.884.214

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	106-99	1.892.201.675	---	-	---	-	65-64	194.327	165-157	1.267	36
---	-	88-81	2.388.629.402	---	-	---	-	121-120	118.331	---	-	37
176-8	384.610.929	37-4	4.750.236.312	499-8	-1.354.074.588	405-5	62.668.192	---	-	18-3	5.652	38
8-6	4.889.878.030	9-7	12.860.329.776	---	-	---	-	---	-	303-294	614	39
---	-	---	-	---	-	---	-	54-53	205.786	---	-	40
39-35	1.416.307.450	41-37	4.408.065.235	89-85	176.826.484	25-24	920.646.799	30-29	369.628	158-150	1.303	41
1-1	17.850.693.744	2-1	31.403.992.016	3-1	5.745.540.698	28-2	840.836.070	---	-	35-7	3.767	42
---	-	77-70	2.564.199.036	---	-	---	-	33-32	337.835	247-238	838	43
---	-	15-13	7.980.724.653	---	-	---	-	201-200	70.962	38-31	3.539	44
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	45
---	-	30-27	5.127.443.697	---	-	---	-	83-82	159.288	67-60	2.528	46
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	89-82	2.108	47
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	48
192-184	342.435.870	104-97	1.938.780.517	121-117	125.477.082	77-73	396.472.814	53-52	211.556	91-84	2.069	49
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	50
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	51
138-132	482.308.742	63-56	3.207.392.406	173-169	87.962.547	72-69	411.340.611	27-26	402.063	122-115	1.615	52
26-4	1.954.081.826	50-5	3.539.262.644	---	-	---	-	---	-	28-5	4.467	53
112-106	606.901.654	107-100	1.890.126.513	123-119	122.701.887	186-182	180.888.575	28-27	399.039	222-213	973	54
---	-	---	-	---	-	---	-	76-75	165.420	175-167	1.208	55
107-101	638.628.239	57-52	3.379.236.465	244-240	47.642.128	52-49	557.049.138	43-42	231.417	49-42	3.010	56
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	57
84-78	787.371.227	125-117	1.596.615.113	74-72	217.489.906	79-75	394.765.106	389-387	12.728	29-24	4.292	58
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	59
120-114	560.051.896	140-132	1.466.416.740	457-452	-96.380.778	88-84	339.246.266	---	-	281-272	715	60
---	-	19-17	6.869.833.767	---	-	---	-	291-289	41.805	77-70	2.288	61
139-133	478.129.072	42-38	4.305.759.410	361-356	2.613.182	40-37	671.559.673	48-47	224.759	73-66	2.401	62
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	63
---	-	75-68	2.611.159.573	---	-	---	-	24-23	463.148	351-342	508	64
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	65
---	-	---	-	---	-	---	-	52-51	217.524	144-136	1.399	66
292-284	202.075.357	180-172	1.117.724.067	---	-	---	-	187-186	77.294	---	-	67
---	-	---	-	75-73	217.379.523	---	-	119-118	119.341	---	-	68
---	-	---	-	---	-	---	-	23-22	493.540	---	-	69
42-38	1.289.447.208	72-65	2.836.886.807	40-38	425.857.276	49-46	604.398.534	176-175	81.533	344-335	522	70

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	77		Soda Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	65	2.453.505.908	71-65	2.570.520.320	31-28	1.053.498.088
72	-		Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Osmaniye	-	66	2.410.861.636	80-74	2.410.861.636	---	-
73	83		Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Manisa	-	67	2.319.517.463	78-72	2.466.623.331	---	-
74	-		Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	68	2.233.946.388	86-80	2.266.148.893	---	-
75	80		Koç Metalurji A.Ş.	Dörtöy	-	69	2.228.840.893	81-75	2.389.916.723	---	-
76	73		Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	70	2.204.440.566	88-82	2.221.031.813	---	-
77	78		Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Adana	-	71	2.201.963.427	85-79	2.283.886.669	64-60	589.982.947
78	86		Ekinçiler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	72	2.194.566.417	89-83	2.196.779.868	200-194	223.334.606
79	-		-	İstanbul	-	73	-	82-76	-	468-461	-
80	85		Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	74	2.124.911.788	91-85	2.150.762.935	---	-
81	90		Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	75	2.123.265.414	92-86	2.129.158.755	---	-
82	92		JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	76	2.098.660.667	90-84	2.167.026.324	3-3	12.509.914.616
83	96		Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	77	2.046.677.054	64-58	2.753.312.671	104-99	396.125.301
84	-		Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	78	2.037.909.076	93-87	2.089.295.828	---	-
85	75		ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	79	2.007.211.188	97-91	2.009.266.179	32-29	1.007.094.026
86	67		Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Sakarya	-	80	2.006.629.676	87-81	2.232.780.625	---	-
87	88		Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	İstanbul	-	81	1.996.534.236	77-71	2.494.645.664	81-77	509.708.237
88	145		Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöy	-	82	1.934.228.514	96-90	2.012.713.024	---	-
89	114		Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	83	1.925.505.086	103-96	1.932.125.926	---	-
90	110		Atlas Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	84	1.901.792.760	101-94	1.943.191.643	---	-
91	65		Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	7	-	1.884.139.039	99-7	1.996.763.484	103-5	400.939.318
92	139		Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	85	1.881.215.372	73-67	2.560.968.647	---	-
93	53		Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Denizli	-	86	1.873.759.938	102-95	1.932.566.392	---	-
94	121		Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	87	1.873.034.511	107-100	1.874.371.317	---	-
95	81		C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	88	1.847.757.669	104-97	1.909.641.251	---	-
96	76		Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	89	1.847.105.086	95-89	2.014.498.497	---	-
97	134		Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	90	1.835.011.236	76-70	2.547.929.786	---	-
98	95		Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	-	91	1.834.118.094	109-102	1.866.675.910	---	-
99	94		Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	92	1.784.785.842	110-103	1.829.425.415	---	-
100	105		Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	93	1.778.818.919	115-107	1.790.971.619	---	-
101	127		Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	94	1.747.136.885	106-99	1.874.867.304	---	-
102	236		Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	95	1.730.606.505	116-108	1.750.269.953	50-46	722.324.948
103	155		Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	96	1.713.042.848	112-105	1.815.880.476	138-132	317.158.085
104	116		Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	97	1.696.878.046	105-98	1.877.030.714	---	-
105	82		HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	98	1.684.477.715	125-117	1.685.601.659	147-141	294.401.656

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
12-9	3.625.284.442	40-36	4.447.642.267	9-7	1.370.891.247	27-26	890.680.145	32-31	343.741	215-206	1.003	71
---	-	---	-	---	-	---	-	49-48	224.721	---	-	72
86-80	783.179.316	168-160	1.190.891.014	---	-	---	-	34-33	307.417	---	-	73
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	74
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	75
74-68	872.402.100	177-169	1.147.450.165	---	-	---	-	419-416	6.009	128-121	1.557	76
54-49	1.119.728.557	53-48	3.469.584.307	34-32	475.835.064	64-61	469.895.345	434-431	3.761	132-125	1.512	77
194-186	339.182.325	279-271	668.337.558	251-247	43.241.743	399-395	64.275.956	72-71	170.266	285-276	705	78
327-319	-	487-478	-	378-373	-	488-482	-	377-375	-	500-491	-	79
---	-	---	-	---	-	---	-	58-57	201.670	70-63	2.482	80
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	81
76-70	863.948.130	71-64	2.843.618.069	69-67	245.492.896	91-87	333.319.804	101-100	137.327	---	-	82
97-91	696.738.652	178-170	1.143.533.152	49-47	337.427.561	104-100	306.889.820	102-101	136.617	299-290	625	83
---	-	22-20	6.055.410.481	---	-	---	-	---	-	298-289	628	84
---	-	20-18	6.413.058.422	50-48	317.358.358	---	-	398-396	10.083	66-59	2.543	85
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	86
129-123	514.852.845	132-124	1.527.840.563	135-131	114.358.211	169-165	200.179.763	40-39	269.997	103-96	1.873	87
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391-382	424	88
---	-	---	-	---	-	---	-	96-95	146.646	197-188	1.073	89
---	-	67-60	3.104.574.179	---	-	---	-	---	-	407-398	384	90
61-6	1.016.134.749	59-6	3.316.117.329	490-7	-657.086.397	497-7	-183.390.443	407-3	7.840	10-1	7.158	91
---	-	---	-	---	-	---	-	311-309	34.806	399-390	399	92
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	93
---	-	---	-	---	-	---	-	63-62	196.118	---	-	94
---	-	272-264	695.735.505	---	-	---	-	392-390	11.972	---	-	95
---	-	---	-	---	-	---	-	55-54	205.470	---	-	96
32-28	1.706.878.556	81-74	2.456.849.352	---	-	---	-	244-243	56.210	39-32	3.358	97
77-71	848.541.194	100-93	2.133.294.408	---	-	---	-	59-58	200.996	41-34	3.240	98
---	-	---	-	---	-	---	-	69-68	186.002	61-54	2.657	99
35-31	1.530.087.334	48-44	3.816.842.487	---	-	---	-	172-171	82.551	23-19	5.342	100
43-39	1.284.421.357	68-61	3.026.233.866	---	-	74-70	407.434.997	71-70	172.473	273-264	741	101
18-15	2.392.553.658	51-46	3.523.334.635	64-62	249.995.136	61-58	486.201.187	189-188	75.257	107-100	1.832	102
338-330	158.778.871	238-230	866.161.146	338-334	6.867.238	154-150	215.791.687	51-50	218.428	239-230	872	103
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	287-278	701	104
114-108	599.707.600	179-171	1.128.749.977	113-109	132.655.437	193-189	176.314.776	153-152	95.163	226-217	948	105

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	120		Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	99	1.677.935.742	127-119	1.680.296.739	486-479	-140.516.206
107	-	-		Bolu	-	100	-	121-113	-	126-120	-
108	111		Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	101	1.661.249.182	126-118	1.684.848.555	232-226	198.446.162
109	112		Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	102	1.658.802.275	128-120	1.669.928.210	---	-
110	107		Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	103	1.651.076.475	111-104	1.816.940.027	---	-
111	91		Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Siirt	-	104	1.633.401.011	119-111	1.710.114.008	94-90	426.422.527
112	89		Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	105	1.624.726.422	124-116	1.688.449.248	74-70	559.442.589
113	-	-		Ankara	-	106	-	133-125	-	34-31	-
114	115		Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Manisa	-	107	1.610.374.776	131-123	1.636.126.328	---	-
115	129		Tuşaş Motor Sanayii A.Ş.	Eskişehir	-	108	1.603.247.723	117-109	1.730.664.927	---	-
116	122		Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	109	1.598.628.049	122-114	1.703.787.951	---	-
117	97		Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	110	1.593.868.536	98-92	1.998.391.058	---	-
118	101		Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Akyazı	-	111	1.555.161.287	137-129	1.594.555.627	---	-
119	-	-		İstanbul	-	112	-	113-106	-	120-114	-
120	149		Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	113	1.542.910.142	108-101	1.871.341.812	---	-
121	167		Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	114	1.531.878.446	135-127	1.603.653.428	---	-
122	98		Trakya Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	115	1.525.835.238	84-78	2.306.052.397	38-34	886.171.280
123	143		Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	116	1.520.553.921	134-126	1.618.215.167	---	-
124	123		Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Bursa	-	117	1.516.514.889	130-122	1.664.825.287	---	-
125	102		Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	118	1.508.759.723	142-134	1.513.240.445	242-236	190.604.418
126	99		Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Kayseri	-	119	1.492.743.211	120-112	1.708.438.855	101-97	408.292.412
127	100		Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	120	1.492.412.736	143-135	1.509.745.635	139-133	315.232.603
128	212		Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	121	1.489.341.890	141-133	1.535.524.936	---	-
129	138		Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Kocaeli	-	122	1.487.331.094	140-132	1.548.056.403	83-79	485.757.876
130	106		Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	123	1.466.479.000	132-124	1.630.848.310	---	-
131	109		Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	124	1.466.346.160	129-121	1.665.226.848	142-136	309.260.840
132	108		Whirlpool Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	125	1.393.177.273	152-144	1.406.845.256	490-482	-428.770.277
133	131		Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	8	-	1.392.863.972	114-8	1.791.550.763	30-3	1.057.331.970
134	-		Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	126	1.383.480.435	146-138	1.473.693.939	---	-
135	168		Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	127	1.382.811.817	148-140	1.459.642.161	---	-
136	195		Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Dörtöyl	-	128	1.373.780.014	153-145	1.380.789.054	---	-
137	126		Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	129	1.322.240.305	145-137	1.489.244.298	---	-
138	135		Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	İstanbul	-	130	1.307.089.231	136-128	1.597.273.815	---	-
139	174		Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	131	1.286.056.196	158-150	1.335.807.020	---	-
140	117		Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	132	1.279.200.922	155-147	1.342.714.844	85-81	472.121.394

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
46-42	1.216.046.457	49-45	3.672.309.858	57-55	286.103.834	62-59	478.354.309	268-266	48.786	88-81	2.111	106
109-103	-	227-219	-	149-145	-	185-181	-	304-302	-	50-43	-	107
193-185	341.230.435	137-129	1.488.356.192	196-192	76.083.345	93-89	324.432.277	144-143	100.223	58-51	2.776	108
56-51	1.105.615.144	91-84	2.297.933.189	---	-	21-20	1.054.480.118	56-55	204.451	348-339	518	109
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	110
261-253	237.604.659	34-31	4.818.914.134	493-486	-725.613.427	96-92	321.483.165	353-351	22.302	124-117	1.592	111
78-72	839.345.662	111-104	1.774.881.477	66-64	247.559.708	80-76	391.978.564	223-222	63.945	204-195	1.057	112
21-18	-	82-75	-	19-17	-	34-31	-	107-106	-	200-191	-	113
149-143	439.313.072	267-259	700.750.659	---	-	---	-	42-41	231.566	177-169	1.205	114
---	-	---	-	---	-	---	-	37-36	286.102	---	-	115
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	116
131-125	508.136.693	226-218	889.958.567	---	-	---	-	264-262	49.607	51-44	2.961	117
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	118
473-464	-	146-138	-	448-443	-	148-144	-	139-138	-	205-196	-	119
---	-	133-125	1.509.860.195	---	-	---	-	163-162	87.805	439-430	294	120
106-100	643.409.588	---	-	---	-	---	-	35-34	299.194	255-246	814	121
16-13	2.709.013.280	31-28	4.979.119.896	25-23	573.692.037	30-28	827.802.501	215-214	67.033	190-182	1.115	122
135-129	491.587.417	231-223	879.703.147	---	-	---	-	45-44	228.791	---	-	123
204-196	324.238.516	213-205	955.220.540	---	-	---	-	236-235	57.941	78-71	2.257	124
245-237	256.395.565	241-233	853.317.056	292-288	24.913.188	291-287	114.130.779	272-270	47.365	192-184	1.100	125
72-66	879.748.882	73-66	2.781.841.779	310-306	17.591.184	162-158	204.091.707	---	-	68-61	2.515	126
63-57	953.358.966	96-89	2.235.486.672	189-185	79.815.094	83-79	383.521.290	106-105	130.566	213-204	1.010	127
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	128
75-69	867.029.162	94-87	2.256.586.489	118-114	127.137.531	86-82	344.773.467	44-43	230.213	164-156	1.270	129
---	-	---	-	---	-	---	-	337-335	25.770	170-162	1.243	130
375-366	113.414.994	128-120	1.576.627.789	469-464	-165.004.557	142-138	237.246.085	456-453	621	354-345	499	131
147-141	454.742.947	196-188	1.045.032.900	376-371	946.248	493-487	-35.757.753	41-40	260.712	166-158	1.260	132
51-5	1.151.156.039	61-7	3.296.804.060	88-4	177.233.779	73-4	408.750.449	247-2	55.112	19-4	5.579	133
---	-	175-167	1.152.320.561	---	-	---	-	---	-	155-147	1.318	134
---	-	103-96	2.006.567.125	---	-	157-153	209.414.280	81-80	160.869	---	-	135
---	-	---	-	---	-	---	-	390-388	12.584	---	-	136
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	137
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	138
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	139
173-167	391.305.037	74-67	2.614.179.511	235-231	53.120.655	94-90	324.335.373	171-170	82.705	40-33	3.268	140

2018	2017	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	153		Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	133	1.268.776.125	166-158	1.270.627.300	---	-
142	222		Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	134	1.263.275.611	167-159	1.266.705.662	275-269	163.705.778
143	128		Eti Alüminyum A.Ş.	Konya	-	135	1.259.770.251	168-160	1.259.770.251	54-50	693.287.098
144	190		Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	136	1.254.781.693	169-161	1.254.781.693	471-464	37.843
145	161		Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	137	1.245.209.092	154-146	1.363.266.850	---	-
146	141		Anadolu Efes Biraçılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	138	1.236.350.618	172-164	1.244.529.218	---	-
147	148		Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Bursa	-	139	1.234.100.588	157-149	1.336.875.646	310-303	142.280.322
148	164		İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	140	1.231.462.808	94-88	2.076.880.697	---	-
149	140		Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	141	1.223.240.463	173-165	1.244.378.375	---	-
150	-	-	-	İstanbul	-	142	-	159-151	-	114-108	-
151	165		Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	143	1.213.102.394	174-166	1.241.851.519	---	-
152	244		Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	144	1.211.747.414	161-153	1.297.117.990	161-155	271.464.307
153	273		HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	145	1.209.586.140	181-173	1.209.586.138	79-75	530.902.933
154	198		Oba Makamçılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	146	1.208.520.905	139-131	1.571.093.174	153-147	283.684.499
155	189		Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	147	1.201.029.351	164-156	1.278.181.131	---	-
156	119		Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	148	1.187.879.317	138-130	1.573.375.121	58-54	640.148.236
157	130		Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul	-	149	1.187.345.794	186-178	1.187.345.794	---	-
158	158		Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Milas	-	150	1.185.935.000	175-167	1.232.530.767	---	-
159	133		Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	151	1.181.771.600	187-179	1.181.838.047	---	-
160	152		Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Orhangazi	-	152	1.180.288.251	182-174	1.208.683.435	223-217	204.534.252
161	-		Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	-	153	1.174.782.753	118-110	1.710.557.529	176-170	251.236.331
162	192		Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	154	1.174.345.578	190-182	1.174.732.786	137-131	319.419.809
163	206		Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	155	1.162.461.941	83-77	2.306.052.434	---	-
164	113		S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Edirne	-	156	1.159.169.248	162-154	1.291.285.327	301-295	150.738.952
165	175		Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	157	1.148.002.694	195-187	1.148.002.694	---	-
166	142		Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	158	1.146.100.332	160-152	1.297.977.723	---	-
167	178		Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	159	1.145.378.229	193-185	1.154.079.854	---	-
168	150		İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	160	1.132.209.701	196-188	1.147.479.164	44-40	788.004.253
169	233		Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Milas	-	161	1.118.839.528	197-189	1.145.075.163	118-112	361.391.699
170	157		Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	162	1.116.806.789	177-169	1.228.982.672	---	-
171	194		Progida Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	163	1.115.951.903	170-162	1.253.534.118	---	-
172	163		Haşçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	164	1.113.975.176	189-181	1.176.441.173	---	-
173	146		Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	165	1.111.092.428	184-176	1.205.852.799	321-314	135.321.904
174	210		Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	166	1.109.694.984	199-191	1.129.521.166	---	-
175	184		Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	167	1.107.392.802	205-197	1.116.529.789	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	141
248-240	254.373.739	451-442	322.083.998	131-127	117.694.229	311-307	102.161.520	428-425	4.672	392-383	421	142
---	-	---	-	35-33	460.115.281	---	-	---	-	---	-	143
418-409	66.993.032	381-373	441.117.453	331-327	8.567.989	367-363	77.868.599	118-117	119.801	214-205	1.010	144
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	145
15-12	3.081.445.046	16-14	7.893.509.048	---	-	210-206	157.121.493	331-329	28.856	---	-	146
264-256	233.590.300	207-199	978.709.660	245-241	46.417.762	358-354	82.246.003	216-215	66.421	363-354	479	147
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	148
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	2-2	11.458	149
88-82	-	139-131	-	82-80	-	191-187	-	181-180	-	74-67	-	150
237-229	268.229.575	338-330	533.898.432	---	-	---	-	312-310	34.391	330-321	550	151
340-332	157.076.562	250-242	835.519.082	319-315	12.036.050	197-193	171.819.275	68-67	187.000	417-408	351	152
---	-	---	-	65-63	248.767.872	---	-	332-330	27.811	139-132	1.463	153
146-140	460.217.714	318-310	587.145.757	142-138	111.586.386	143-139	235.828.534	75-74	165.518	248-239	830	154
130-124	513.450.163	---	-	---	-	---	-	111-110	124.649	284-275	706	155
48-44	1.208.315.725	97-90	2.187.699.988	127-123	120.990.861	139-135	239.726.548	64-63	196.062	42-35	3.184	156
374-365	115.154.893	87-80	2.396.412.617	---	-	---	-	87-86	158.624	57-50	2.785	157
---	-	112-105	1.754.156.163	---	-	105-101	303.551.937	82-81	159.910	129-122	1.554	158
160-154	421.669.508	246-238	840.048.421	---	-	---	-	451-448	1.260	426-417	327	159
489-480	-395.546.750	249-241	837.067.501	445-440	-77.185.203	135-131	249.935.248	67-66	188.694	75-68	2.352	160
---	-	35-32	4.796.414.892	486-480	-495.307.042	134-130	251.265.568	---	-	---	-	161
252-244	248.059.265	253-245	816.380.999	143-139	111.265.489	160-156	206.176.512	371-369	16.787	249-240	830	162
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	163
162-156	415.733.292	339-331	533.040.249	209-205	65.102.378	467-462	30.130.919	457-454	301	259-250	801	164
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	165
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	166
---	-	---	-	---	-	---	-	62-61	197.132	---	-	167
128-122	518.146.809	271-263	696.503.226	91-87	174.300.507	144-140	234.854.576	---	-	17-15	5.723	168
116-110	596.883.010	149-141	1.350.898.730	84-81	196.637.812	100-96	313.605.732	141-140	102.766	172-164	1.236	169
272-264	225.316.904	422-413	382.170.485	---	-	---	-	382-380	14.686	173-165	1.210	170
459-450	15.784.157	274-266	690.935.252	---	-	---	-	60-59	200.635	187-179	1.146	171
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	172
240-232	264.263.481	198-190	1.038.155.531	418-413	-27.740.907	302-298	107.344.516	384-382	14.199	300-291	622	173
---	-	---	-	---	-	---	-	88-87	156.879	346-337	520	174
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	175

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	169		CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	168	1.106.279.231	176-168	1.230.647.486	---	-
177	-		Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Soma	-	169	1.104.926.783	171-163	1.246.879.064	---	-
178	186		Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	K. Maraş	-	170	1.100.046.566	209-201	1.100.046.566	---	-
179	252		Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	171	1.097.238.174	206-198	1.115.982.572	---	-
180	137		Tat Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	172	1.095.642.182	183-175	1.207.344.910	244-238	188.774.812
181	-		FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Ankara	-	173	1.094.927.921	200-192	1.129.273.120	---	-
182	162		AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	174	1.085.647.366	208-200	1.102.599.790	---	-
183	166		Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	175	1.077.135.091	194-186	1.148.598.388	---	-
184	270		Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	176	1.073.979.926	165-157	1.274.752.820	---	-
185	144		Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	177	1.048.987.124	149-141	1.454.088.419	93-89	428.795.633
186	132		Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	178	1.043.362.954	179-171	1.219.474.547	86-82	469.736.103
187	179		Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Bursa	-	179	1.043.050.544	180-172	1.218.687.832	---	-
188	207		Deva Holding A.Ş.	İstanbul	-	180	1.040.551.641	218-210	1.041.603.307	76-72	556.767.807
189	183		Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Ordu	-	181	1.036.788.002	178-170	1.220.884.138	---	-
190	230		Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	182	1.031.310.188	214-206	1.058.433.128	---	-
191	176		Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	183	1.027.512.495	151-143	1.422.698.880	---	-
192	124		Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	184	1.025.019.644	191-183	1.159.621.436	---	-
193	200		Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	185	1.024.585.401	220-212	1.035.797.003	---	-
194	181		Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	186	1.023.463.869	215-207	1.054.858.863	---	-
195	201		Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	187	1.019.016.427	213-205	1.066.430.735	170-164	263.058.716
196	173		Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	188	1.011.412.549	198-190	1.143.785.663	---	-
197	118		Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Bursa	-	189	1.011.085.848	225-217	1.011.545.185	---	-
198	171		DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	190	1.009.922.351	212-204	1.067.300.644	---	-
199	197		Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	191	1.009.815.276	216-208	1.048.731.645	---	-
200	220		Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	192	1.005.950.067	226-218	1.006.013.971	---	-
201	235		Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	193	1.005.042.910	163-155	1.290.460.914	207-201	217.752.843
202	170		Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	194	1.002.828.847	192-184	1.154.338.840	---	-
203	231		Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	195	1.001.797.682	222-214	1.027.192.037	---	-
204	208		Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	196	988.265.138	202-194	1.124.089.307	---	-
205	219		Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	197	982.158.550	224-216	1.019.738.458	---	-
206	226		Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	198	981.877.938	74-68	2.556.693.141	---	-
207	265		İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	199	968.517.256	233-225	968.517.256	---	-
208	180		RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	200	966.003.290	235-227	966.616.739	---	-
209	249		Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	201	965.867.671	203-195	1.124.015.148	---	-
210	246		CMS Jant Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	202	960.699.680	227-219	1.005.355.644	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	176
---	-	55-50	3.449.912.474	---	-	---	-	---	-	240-231	863	177
171-165	398.847.219	148-140	1.360.018.396	---	-	---	-	230-229	61.719	267-258	775	178
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	179
144-138	463.127.934	242-234	852.385.096	307-303	19.038.794	355-351	84.633.592	334-332	27.401	---	-	180
---	-	---	-	---	-	---	-	70-69	175.247	---	-	181
---	-	---	-	---	-	---	-	169-168	83.594	241-232	858	182
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	206-197	1.056	183
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	184
60-55	1.018.821.723	158-150	1.265.867.656	93-89	168.121.231	237-233	140.217.564	365-363	18.047	37-30	3.570	185
29-25	1.815.633.402	105-98	1.893.806.072	37-35	452.308.277	95-91	323.314.664	123-122	116.387	116-109	1.733	186
---	-	270-262	697.555.731	---	-	---	-	239-238	57.179	134-127	1.500	187
82-76	793.270.352	117-110	1.705.614.587	115-111	132.609.615	---	-	345-343	24.590	83-76	2.181	188
---	-	---	-	---	-	254-250	128.764.600	438-435	3.218	84-77	2.170	189
172-166	394.643.326	80-73	2.501.433.580	---	-	212-208	154.778.056	251-249	53.292	99-92	1.945	190
71-65	885.151.786	70-63	2.867.546.326	---	-	---	-	108-107	129.289	46-39	3.069	191
---	-	134-126	1.506.444.111	---	-	---	-	109-108	124.993	126-119	1.581	192
62-56	1.008.577.232	164-156	1.205.279.694	---	-	---	-	103-102	132.492	105-98	1.853	193
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	43-36	3.182	194
85-79	785.502.116	---	-	58-56	283.680.736	---	-	47-46	224.914	56-49	2.788	195
---	-	---	-	---	-	---	-	450-447	1.297	219-210	996	196
121-115	551.224.475	230-222	884.512.006	---	-	---	-	177-176	80.946	---	-	197
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	198
123-117	531.058.490	166-158	1.199.080.958	---	-	---	-	115-114	121.645	---	-	199
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	200
281-273	220.212.857	218-210	911.636.163	282-278	30.149.678	195-191	173.693.413	86-85	158.661	410-401	376	201
---	-	---	-	---	-	---	-	149-148	96.147	243-234	851	202
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	203
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	204
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	205
---	-	89-82	2.302.248.256	---	-	129-125	255.801.460	---	-	---	-	206
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	207
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	208
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	209
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	210

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	209		Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	203	956.372.909	188-180	1.181.715.186	226-220	201.907.276
212	-	-		Gaziantep	-	204	-	229-221	-	87-83	-
213	199		Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	205	949.648.941	201-193	1.127.035.180	---	-
214	243		Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	206	946.154.542	241-233	950.298.897	---	-
215	159		Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	-	207	938.446.198	238-230	955.983.425	---	-
216	291		Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Sakarya	-	208	938.324.418	123-115	1.695.987.070	315-308	138.551.649
217	251		Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	209	932.727.560	244-236	939.353.030	---	-
218	193		Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Mersin	-	210	925.634.778	236-228	964.135.019	401-394	84.740.823
219	242		Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	211	923.267.665	248-240	923.997.249	276-270	163.238.671
220	-		Abaloğlu Tarımsal Üretim A.Ş.	Denizli	-	212	920.921.086	239-231	952.372.108	---	-
221	214		Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	213	916.843.065	207-199	1.112.469.255	---	-
222	232		Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	214	915.121.588	250-242	915.121.588	---	-
223	316		Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	215	914.747.609	228-220	992.490.093	---	-
224	204		Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Uşak	-	216	912.060.049	247-239	925.715.442	---	-
225	216		Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	217	908.839.964	245-237	935.124.087	---	-
226	215		Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	218	898.505.901	254-246	900.062.974	---	-
227	298		Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	219	896.683.016	230-222	980.831.858	---	-
228	227		Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	220	889.301.503	251-243	906.360.814	---	-
229	187		Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Ankara	-	221	887.028.284	185-177	1.197.199.684	279-273	161.499.701
230	196		Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	İstanbul	-	222	882.104.800	100-93	1.981.114.938	---	-
231	-	-		İstanbul	-	223	-	75-69	-	80-76	-
232	-		Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Aydın	-	224	871.912.749	255-247	898.360.264	489-481	-394.636.697
233	-		Uğur Soğutma Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	225	869.189.283	232-224	971.134.827	144-138	306.166.277
234	245		Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	226	868.588.764	258-250	888.338.996	---	-
235	258		Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Balıkesir	-	227	845.675.745	261-253	878.000.120	227-221	201.488.558
236	292		Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	228	844.976.665	144-136	1.495.616.250	---	-
237	228		Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	229	844.627.775	264-256	865.013.570	---	-
238	278		Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	230	842.813.630	260-252	884.661.200	---	-
239	262		Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Antalya	-	231	840.062.491	219-211	1.036.059.902	130-124	334.427.234
240	213		İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Dörtöyol	-	232	838.839.218	259-251	887.867.982	---	-
241	-		Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	233	835.569.230	257-249	893.486.778	---	-
242	253		Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	234	833.847.101	275-267	833.847.101	---	-
243	284		Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	235	832.909.170	274-266	837.027.439	---	-
244	300		Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	236	832.717.709	270-262	849.206.094	185-179	241.863.233
245	268		Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	237	828.598.431	276-268	829.782.166	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
89-83	768.234.955	204-196	1.016.485.789	285-281	26.872.467	466-461	31.050.590	339-337	25.339	76-69	2.334	211
474-465	-	136-128	-	372-367	-	149-145	-	130-129	-	268-259	-	212
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	213
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	214
---	-	192-184	1.063.855.702	---	-	413-408	58.487.667	158-157	89.578	278-269	722	215
58-53	1.072.465.703	169-161	1.185.161.592	357-352	3.599.892	235-231	141.754.696	116-115	120.582	188-180	1.143	216
---	-	---	-	---	-	---	-	340-338	25.011	---	-	217
349-341	145.133.487	341-333	530.727.003	294-290	23.653.890	---	-	232-231	61.246	430-421	315	218
277-269	221.741.051	331-323	546.734.797	267-263	36.927.381	269-265	122.490.081	192-191	74.578	456-447	251	219
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	220
238-230	265.330.530	195-187	1.050.816.167	---	-	205-201	158.654.294	91-90	152.191	36-29	3.732	221
---	-	---	-	---	-	---	-	84-83	159.211	33-27	3.939	222
406-397	79.247.191	433-424	365.339.860	---	-	---	-	61-60	198.410	378-369	458	223
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	224
---	-	---	-	---	-	---	-	391-389	12.195	217-208	998	225
---	-	---	-	---	-	---	-	241-240	57.024	---	-	226
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	227
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	228
---	-	---	-	302-298	20.045.992	---	-	286-284	43.773	315-306	583	229
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	230
93-87	-	85-78	-	153-149	-	201-197	-	97-96	-	127-120	-	231
500-491	-1.014.718.180	39-35	4.491.545.100	495-488	-777.386.649	38-35	719.182.166	---	-	497-488	75	232
68-62	928.021.219	173-165	1.168.338.262	61-59	270.288.948	187-183	180.708.953	120-119	118.871	85-78	2.160	233
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	234
323-315	178.954.757	187-179	1.092.286.349	416-411	-26.148.492	305-301	106.478.020	161-160	88.209	185-177	1.154	235
---	-	---	-	---	-	---	-	80-79	161.127	395-386	415	236
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	237
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	238
197-189	329.805.344	144-136	1.400.710.570	346-342	5.775.493	112-108	292.062.414	203-202	70.353	135-128	1.483	239
---	-	---	-	---	-	---	-	299-297	38.857	470-461	208	240
205-197	319.463.186	138-130	1.483.642.833	---	-	97-93	318.166.673	242-241	56.731	90-83	2.090	241
---	-	285-277	662.741.868	---	-	---	-	90-89	154.341	---	-	242
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	243
266-258	231.192.260	224-216	893.125.666	181-177	83.449.251	184-180	187.606.869	143-142	100.440	254-245	817	244
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	245

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	136		Keskinöğlü Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Akhisar	-	238	822.124.548	272-264	843.348.698	---	-
247	260		Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Sivas	-	239	821.583.764	278-270	821.583.764	69-65	571.095.959
248	309		Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	240	819.665.611	221-213	1.031.407.595	---	-
249	250		Farplas Otomotiv A.Ş.	İstanbul	-	241	817.963.078	240-232	951.836.736	151-145	286.319.101
250	239		Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	242	817.772.567	253-245	900.389.685	---	-
251	263		Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	243	817.569.046	246-238	934.305.089	---	-
252	234		Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K. Maraş	-	244	814.646.282	217-209	1.047.624.330	---	-
253	224		Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	245	811.263.126	279-271	820.465.859	---	-
254	225		Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	-	246	807.817.403	211-203	1.074.195.585	---	-
255	237		Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	247	805.097.234	267-259	859.129.318	122-116	353.138.427
256	248		Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	248	802.041.843	263-255	870.091.198	---	-
257	-	-	-	Kocaeli	-	249	-	210-202	-	143-137	-
258	191		Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	250	800.183.241	237-229	960.276.182	420-413	72.296.839
259	254		Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	251	799.982.440	283-275	811.240.014	---	-
260	388		Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	252	798.756.248	285-277	807.563.771	---	-
261	-		Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	253	795.345.615	249-241	922.221.861	---	-
262	386		Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	254	794.166.879	265-257	864.186.093	---	-
263	274		Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	255	791.557.080	289-281	791.557.080	---	-
264	154		Eti Krom A.Ş.	Elazığ	-	256	783.085.247	292-284	783.085.247	67-63	581.813.822
265	261		Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	257	778.316.827	231-223	975.765.016	---	-
266	320		Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	258	769.262.615	280-272	816.480.837	214-208	211.043.388
267	308		Ağır Haddencilik A.Ş.	Kocaeli	-	259	768.468.824	252-244	906.218.158	---	-
268	240		Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli/Kdz	-	260	767.836.919	281-273	814.658.322	---	-
269	223		Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	261	767.663.971	204-196	1.117.513.764	---	-
270	302		Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	262	767.297.142	282-274	813.109.584	---	-
271	238		Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	263	766.451.575	266-258	860.493.826	---	-
272	347		ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	264	764.039.906	290-282	789.287.120	183-177	246.081.879
273	-		Chassis Brakes International Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	265	763.172.649	300-292	763.388.773	---	-
274	321		Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	266	760.975.558	156-148	1.339.397.072	---	-
275	264		Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	267	759.644.040	262-254	877.020.907	191-185	232.957.759
276	272		Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	268	759.273.156	287-279	794.816.151	---	-
277	336		Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	269	757.678.159	234-226	966.813.387	---	-
278	276		Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	270	757.432.313	302-294	758.310.517	---	-
279	269		Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	271	754.960.835	291-283	785.892.042	---	-
280	221		Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	272	752.408.284	299-291	763.574.980	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	301-299	37.878	---	-	246
111-105	616.681.507	268-260	699.915.006	33-31	481.496.643	68-65	444.975.540	---	-	442-433	291	247
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	248
318-310	181.605.961	329-321	548.162.247	225-221	57.182.531	260-256	126.334.368	369-367	17.477	112-105	1.792	249
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	250
231-223	285.090.672	236-228	870.939.380	---	-	---	-	205-204	69.870	153-145	1.330	251
156-150	430.007.740	109-102	1.806.423.445	---	-	90-86	336.434.876	---	-	117-110	1.725	252
232-224	282.684.507	165-157	1.200.124.131	---	-	---	-	---	-	95-88	1.998	253
---	-	---	-	---	-	---	-	288-286	43.194	---	-	254
47-43	1.214.574.875	108-101	1.885.704.249	80-78	210.081.815	117-113	268.159.198	273-271	47.161	293-284	663	255
381-372	106.169.059	444-435	335.516.143	---	-	---	-	258-256	51.233	106-99	1.846	256
141-135	-	266-258	-	42-40	-	124-120	-	265-263	-	447-438	-	257
---	-	---	-	317-313	12.490.748	---	-	---	-	---	-	258
---	-	368-360	457.924.081	---	-	---	-	395-393	11.083	238-229	873	259
---	-	351-343	517.433.004	---	-	---	-	198-197	72.295	461-452	244	260
---	-	---	-	---	-	---	-	145-144	99.071	---	-	261
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	262
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	263
79-73	832.575.338	56-51	3.393.805.410	43-41	398.625.396	66-63	450.034.948	---	-	272-263	742	264
---	-	---	-	---	-	---	-	414-411	6.975	---	-	265
196-188	335.371.615	193-185	1.057.806.100	138-134	113.096.306	126-122	256.339.749	303-301	37.518	340-331	529	266
424-415	62.105.249	374-366	444.516.947	---	-	---	-	---	-	446-437	275	267
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	268
---	-	---	-	---	-	---	-	92-91	151.658	---	-	269
241-233	261.144.002	259-251	760.005.594	---	-	---	-	277-275	46.121	406-397	389	270
---	-	---	-	---	-	---	-	77-76	162.193	45-38	3.075	271
153-147	437.082.564	335-327	539.134.730	90-86	176.326.002	180-176	190.863.780	220-219	65.597	371-362	467	272
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	273
---	-	---	-	---	-	---	-	243-242	56.256	---	-	274
127-121	519.252.595	252-244	822.160.773	192-188	77.954.867	346-342	87.205.492	211-210	68.026	184-176	1.160	275
---	-	299-291	639.043.932	---	-	440-435	46.558.587	---	-	---	-	276
---	-	297-289	641.698.369	---	-	---	-	385-383	14.078	111-104	1.805	277
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	94-87	2.012	278
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	279
150-144	438.127.643	99-92	2.159.809.076	---	-	---	-	93-92	149.330	366-357	474	280

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		
2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	
281	-	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Çankırı	-	273	748.097.703	304-296	751.810.977	237-231	192.006.460	
282	-	-	Çorlu	-	274	-	303-295	-	383-376	-	
283	255	Sirmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	275	746.331.245	284-276	810.713.344	---	-	
284	259	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K. Maraş	-	276	745.276.256	305-297	751.548.707	174-168	254.222.970	
285	285	Arslan Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	277	745.228.324	294-286	772.562.704	---	-	
286	293	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	278	743.068.300	288-280	793.333.650	173-167	255.500.401	
287	275	Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	279	742.915.245	301-293	761.787.022	---	-	
288	217	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Gaziantep	-	280	739.434.452	256-248	897.195.946	---	-	
289	295	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	281	739.101.393	308-300	745.896.940	---	-	
290	205	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Erzurum	-	282	733.307.818	286-278	797.009.256	---	-	
291	247	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	283	730.435.990	296-288	769.668.320	---	-	
292	303	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Manisa	-	284	724.363.609	311-303	724.650.907	---	-	
293	322	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Adana	-	285	718.902.211	314-306	718.902.211	433-426	61.089.614	
294	279	YATAŞ Yata ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	286	718.806.116	242-234	944.318.633	145-139	303.388.751	
295	311	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	287	714.577.276	307-299	749.860.147	---	-	
296	290	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	288	713.613.516	317-309	713.613.517	254-248	179.675.998	
297	325	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	289	711.587.831	306-298	749.945.261	---	-	
298	282	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K. Maraş	-	290	710.546.837	309-301	734.470.720	---	-	
299	329	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	291	709.456.094	318-310	712.684.581	---	-	
300	185	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	292	704.885.916	310-302	729.093.750	---	-	
301	317	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	293	703.672.485	313-305	722.046.678	---	-	
302	241	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	294	702.543.193	323-315	703.221.241	330-323	128.296.996	
303	-	-	İstanbul	-	295	-	67-61	-	491-483	-	
304	341	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	296	700.154.034	322-314	704.057.258	---	-	
305	-	-	İstanbul	-	297	-	293-285	-	291-285	-	
306	297	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	İstanbul	-	298	692.656.801	295-287	770.234.882	217-211	209.526.907	
307	306	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	299	690.120.542	298-290	765.855.554	---	-	
308	318	Türkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	300	687.970.439	324-316	702.568.247	---	-	
309	337	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	301	681.101.931	332-324	688.994.621	---	-	
310	-	-	Gaziantep	-	302	-	277-269	-	358-351	-	
311	310	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri	-	303	679.378.819	337-329	683.496.900	---	-	
312	431	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	304	679.025.841	223-215	1.023.647.956	437-430	56.532.012	
313	277	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	305	676.879.683	297-289	766.963.820	---	-	
314	323	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	306	676.671.293	331-323	693.295.194	---	-	
315	330	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Manisa	-	307	676.210.157	315-307	714.541.273	---	-	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
87-81	779.978.373	129-121	1.575.425.876	451-446	-88.660.601	335-331	89.043.739	105-104	131.857	125-118	1.585	281
387-378	-	410-401	-	330-326	-	404-400	-	227-226	-	420-411	-	282
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	283
167-161	405.549.929	209-201	975.276.563	227-223	56.315.969	249-245	132.555.757	362-360	18.472	82-75	2.186	284
---	-	---	-	---	-	---	-	278-276	45.819	---	-	285
207-199	315.206.525	200-192	1.032.759.951	126-122	120.990.900	182-178	189.851.382	183-182	78.563	163-155	1.273	286
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	63-56	2.637	287
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	288
---	-	---	-	---	-	---	-	262-260	50.095	358-349	488	289
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	290
---	-	392-384	418.727.240	---	-	451-446	39.654.881	292-290	41.439	436-427	300	291
---	-	---	-	---	-	---	-	194-193	74.018	242-233	855	292
388-379	99.224.623	474-465	272.807.499	369-364	1.869.146	483-477	6.556.598	204-203	70.246	104-97	1.866	293
257-249	245.094.656	317-309	589.723.720	167-163	91.270.212	223-219	148.690.562	386-384	13.835	79-72	2.220	294
---	-	---	-	---	-	---	-	128-127	113.621	478-469	180	295
164-158	413.152.192	348-340	522.411.735	199-195	74.496.097	270-266	122.484.788	373-371	16.538	319-310	574	296
---	-	---	-	---	-	---	-	427-424	5.005	332-323	543	297
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	142-134	1.415	298
201-193	326.768.136	327-319	551.266.009	---	-	---	-	---	-	62-55	2.656	299
---	-	---	-	---	-	---	-	235-234	58.554	---	-	300
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	301
249-241	253.193.556	387-379	425.487.833	239-235	49.881.809	434-429	50.720.967	422-419	5.718	256-247	813	302
363-355	-	126-118	-	440-435	-	118-114	-	453-450	-	493-484	-	303
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	304
395-386	-	295-287	-	306-302	-	274-270	-	199-198	-	431-422	-	305
306-298	192.702.651	184-176	1.099.873.622	159-155	100.490.998	208-204	157.347.900	388-386	13.185	146-138	1.398	306
---	-	---	-	---	-	---	-	253-251	53.005	---	-	307
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	367-358	474	308
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	309
470-461	-	355-347	-	243-239	-	284-280	-	409-406	-	445-436	-	310
154-148	435.827.639	277-269	680.201.105	---	-	---	-	231-230	61.417	131-124	1.515	311
275-267	223.390.519	188-180	1.083.888.747	233-229	53.735.614	108-104	299.575.915	228-227	62.087	108-101	1.831	312
---	-	425-416	378.674.979	---	-	---	-	---	-	---	-	313
215-207	303.101.836	418-409	384.182.458	---	-	---	-	329-327	29.230	369-360	471	314
---	-	357-349	491.132.543	---	-	---	-	162-161	87.883	230-221	926	315

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
316	324		Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K. Maraş	-	308	673.814.203	340-332	673.814.203	198-192	223.992.035
317	289		Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	İstanbul	-	309	672.312.109	336-328	685.404.941	201-195	221.679.624
318	304		Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Lüleburgaz	-	310	668.456.591	325-317	701.075.615	---	-
319	-	-		İstanbul	-	311	-	273-265	-	388-381	-
320	335		Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	-	312	661.039.378	338-330	676.430.721	447-440	49.758.912
321	334		Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	313	657.163.633	346-338	657.167.291	---	-
322	357		TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	314	654.396.898	312-304	722.728.304	---	-
323	417		Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Ege Bölgesi	-	315	653.053.985	341-333	670.841.427	150-144	287.055.148
324	400		Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	316	646.533.028	316-308	714.286.086	484-477	-87.064.543
325	313		Özer Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	317	644.531.725	348-340	644.531.725	265-259	173.119.987
326	367		Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	318	644.066.530	333-325	688.612.804	245-239	187.713.075
327	479		Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	319	641.365.542	351-343	641.365.542	282-276	159.820.050
328	408		Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	320	641.019.065	327-319	697.799.871	---	-
329	281		Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	321	638.758.548	335-327	686.797.410	---	-
330	356		Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	322	637.526.257	343-335	669.991.873	---	-
331	375		Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	323	637.406.484	349-341	643.048.337	408-401	76.733.600
332	338		Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	324	632.399.428	352-344	637.581.829	---	-
333	319		Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Trabzon	-	325	626.435.945	347-339	649.697.397	454-447	38.202.305
334	359		Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana	-	326	626.374.441	350-342	641.474.168	---	-
335	349		Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	327	625.329.735	358-350	626.584.609	---	-
336	-		Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Gemlik	-	328	624.993.432	150-142	1.426.046.715	180-174	248.269.166
337	439		Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	329	621.237.011	269-261	857.578.304	216-210	210.244.314
338	368		Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	330	621.199.025	354-346	633.223.157	197-191	224.068.676
339	326		Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	331	618.610.120	353-345	636.120.153	374-367	101.788.769
340	160		Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	332	617.986.730	359-351	626.373.832	452-445	45.211.735
341	362		Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	333	614.620.304	361-353	624.046.234	---	-
342	301		Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	334	612.410.382	319-311	706.562.408	---	-
343	315		Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	335	611.257.300	334-326	687.033.381	---	-
344	394		Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	336	607.936.425	366-358	613.289.968	---	-
345	294		KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşl. A.Ş.	K. Maraş	-	337	603.540.695	367-359	609.786.827	---	-
346	391		İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	338	602.078.519	342-334	670.813.607	---	-
347	-	-		Gaziantep	-	339	-	371-363	-	403-396	-
348	371		Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	340	601.234.986	370-362	602.648.616	---	-
349	345		Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	341	596.858.475	372-364	601.427.062	474-467	-14.538.788
350	405		Sersim Dayanıklı Tük. Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoglu	Kayseri	-	342	593.860.126	357-349	629.504.671	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
152-146	437.141.504	282-274	667.407.428	263-259	38.904.372	304-300	106.995.234	322-320	30.513	93-86	2.036	316
65-59	948.790.157	208-200	976.894.726	67-65	245.865.538	244-240	135.286.529	240-239	57.107	349-340	516	317
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	318
140-134	-	215-207	-	256-252	-	446-441	-	137-136	-	350-341	-	319
279-271	221.286.747	419-410	383.773.645	305-301	19.741.517	429-424	52.239.024	271-269	47.732	398-389	405	320
---	-	---	-	---	-	---	-	126-125	114.290	451-442	260	321
345-337	151.229.968	382-374	437.317.432	---	-	---	-	110-109	124.667	52-45	2.949	322
124-118	526.280.426	281-273	667.511.188	52-50	305.913.923	145-141	233.549.744	---	-	---	-	323
303-295	194.188.461	239-231	859.637.847	195-191	76.232.872	327-323	91.993.254	257-255	51.309	136-129	1.479	324
148-142	447.392.103	364-356	470.508.178	102-98	147.758.385	221-217	150.263.229	225-224	62.837	491-482	126	325
290-282	205.996.707	256-248	800.267.382	166-162	91.636.817	243-239	136.396.675	347-345	22.729	301-292	620	326
295-287	200.663.544	190-182	1.070.229.919	144-140	110.668.289	122-118	262.797.226	134-133	107.374	209-200	1.036	327
---	-	---	-	---	-	---	-	131-130	111.347	---	-	328
---	-	---	-	---	-	---	-	285-283	43.858	---	-	329
220-212	297.426.499	343-335	528.972.223	---	-	---	-	221-220	64.867	361-352	483	330
351-343	143.969.528	278-270	673.737.475	272-268	34.014.378	251-247	130.156.042	218-217	65.794	138-131	1.467	331
---	-	---	-	---	-	---	-	308-306	35.571	---	-	332
446-437	36.449.505	229-221	885.697.655	381-376	485.947	455-450	39.178.106	156-155	91.680	492-483	125	333
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	334
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	335
126-120	524.240.999	101-94	2.069.003.540	436-431	-65.493.233	161-157	206.165.540	185-184	78.163	326-317	560	336
280-272	220.297.740	197-189	1.039.576.535	339-335	6.842.840	246-242	134.581.517	381-379	14.767	147-139	1.372	337
358-350	135.486.485	232-224	877.348.882	254-250	42.027.158	206-202	158.080.581	267-265	49.013	208-199	1.049	338
276-268	221.906.426	442-433	343.465.117	215-211	63.492.161	360-356	81.949.299	344-342	24.627	386-377	438	339
412-403	74.913.965	336-328	538.996.792	394-389	-6.642.384	458-453	36.178.434	152-151	95.245	422-413	345	340
---	-	---	-	---	-	---	-	328-326	29.291	468-459	215	341
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	342
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	343
---	-	437-428	356.983.837	---	-	---	-	151-150	95.583	54-47	2.935	344
352-344	141.027.619	95-88	2.246.597.157	---	-	---	-	341-339	25.006	237-228	877	345
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	346
354-346	-	454-445	-	344-340	-	433-428	-	298-296	-	329-320	-	347
---	-	---	-	---	-	---	-	124-123	116.100	482-473	165	348
437-428	44.008.929	383-375	435.393.281	406-401	-16.762.720	400-396	64.230.151	333-331	27.762	376-367	461	349
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	350

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
351	-		HT Solar Enerji A.Ş.	İstanbul	-	343	589.838.738	362-354	623.546.106	---	-
352	480		Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	344	588.556.146	339-331	676.065.391	---	-
353	344		Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Adana	-	345	586.583.908	379-371	590.315.501	---	-
354	346		Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	346	583.492.467	376-368	594.699.089	224-218	203.492.075
355	380		Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	347	583.208.636	380-372	587.921.831	---	-
356	-		Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Konya	-	348	583.110.975	378-370	592.620.254	---	-
357	392		ERBOSAN Erciyes Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	349	582.537.091	384-376	583.707.907	340-333	124.186.462
358	-		Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	350	578.468.345	385-377	578.468.345	---	-
359	333		Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	351	575.223.844	329-321	693.970.244	---	-
360	465		Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	352	574.886.623	374-366	600.453.401	341-334	123.798.560
361	-		Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Tavşanlı	-	353	574.006.105	356-348	629.649.402	202-196	221.276.499
362	385		Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	354	570.640.325	330-322	693.357.658	---	-
363	478		Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	355	564.310.751	344-336	663.060.274	---	-
364	364		Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	356	563.229.304	392-384	568.173.934	208-202	217.643.252
365	-		-	İstanbul	-	357	-	369-361	-	398-391	-
366	-		Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	358	562.771.701	360-352	624.355.620	---	-
367	363		Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	359	561.984.470	365-357	614.642.736	188-182	240.854.800
368	352		Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	360	561.604.970	373-365	600.840.751	---	-
369	340		Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Şırnak	-	361	561.454.927	397-389	561.454.927	---	-
370	-		Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyol	-	362	560.786.984	387-379	576.281.132	443-436	51.863.986
371	426		Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	363	558.771.695	388-380	573.753.953	429-422	67.126.229
372	422		Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	-	364	557.967.359	402-394	557.967.359	---	-
373	350		Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Ankara	-	365	554.744.884	399-391	559.360.474	---	-
374	365		Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	366	554.387.926	391-383	570.746.554	---	-
375	429		Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	367	554.192.481	398-390	559.409.233	255-249	179.566.949
376	267		Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	368	553.152.150	403-395	557.093.818	---	-
377	-		Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	369	550.920.563	363-355	620.939.623	---	-
378	373		Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	370	550.127.094	328-320	695.734.224	---	-
379	396		Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	371	549.876.804	395-387	566.585.602	---	-
380	377		BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	İstanbul	-	372	549.058.254	390-382	572.018.112	286-280	156.637.286
381	372		Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Karabük	-	373	547.875.341	320-312	705.293.456	---	-
382	307		Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	374	541.737.625	382-374	586.786.876	---	-
383	423		Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	-	375	539.712.677	268-260	858.362.706	---	-
384	-		-	Kayseri	-	376	-	400-392	-	236-230	-
385	-		ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukava Kağıt Tic. A.Ş.	Antalya	-	377	535.279.920	416-408	537.600.136	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	157-156	91.577	---	-	351
---	-	---	-	---	-	---	-	319-317	32.585	397-388	409	352
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	353
---	-	---	-	119-115	125.662.645	---	-	---	-	---	-	354
305-297	193.108.401	457-448	306.955.900	---	-	---	-	180-179	80.009	359-350	486	355
---	-	47-43	3.823.568.341	---	-	---	-	---	-	382-373	447	356
259-251	240.750.264	407-398	396.399.843	168-164	90.303.760	310-306	102.993.137	224-223	63.543	427-418	327	357
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	358
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	359
225-217	292.017.134	400-392	405.783.746	109-105	137.562.611	---	-	---	-	---	-	360
314-306	185.055.468	435-426	359.189.461	191-187	79.359.191	290-286	114.372.922	318-316	32.757	92-85	2.059	361
286-278	210.345.982	467-458	280.663.977	---	-	---	-	140-139	104.030	343-334	526	362
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	363
208-200	314.624.952	424-415	379.495.995	92-88	171.640.810	200-196	168.658.084	317-315	32.791	---	-	364
267-259	-	366-358	-	184-180	-	463-458	-	195-194	-	355-346	-	365
---	-	---	-	---	-	---	-	164-163	87.625	---	-	366
226-218	290.518.306	219-211	911.431.197	260-256	39.728.179	250-246	132.226.804	364-362	18.244	178-170	1.191	367
---	-	---	-	---	-	---	-	173-172	82.472	289-280	689	368
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	369
434-425	48.182.961	498-489	146.883.444	353-348	4.069.319	472-467	27.415.885	209-208	68.332	---	-	370
---	-	---	-	253-249	42.113.674	264-260	123.593.100	179-178	80.217	---	-	371
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	372
---	-	---	-	---	-	---	-	175-174	82.208	357-348	491	373
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	374
---	-	---	-	141-137	111.880.960	230-226	144.723.999	138-137	105.342	114-107	1.752	375
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	376
311-303	188.235.568	225-217	892.643.100	---	-	380-376	72.311.964	429-426	4.264	236-227	882	377
392-383	93.152.789	296-288	644.902.354	---	-	376-372	74.687.123	321-319	32.030	316-307	583	378
---	-	---	-	---	-	---	-	348-346	22.466	257-248	812	379
396-387	91.376.522	477-468	260.804.184	231-227	54.672.083	449-444	40.849.162	463-460	35	96-89	1.992	380
---	-	---	-	---	-	---	-	148-147	96.219	---	-	381
---	-	350-342	518.375.506	---	-	464-459	33.737.403	283-281	44.502	465-456	228	382
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	181-173	1.167	383
254-246	-	306-298	-	246-242	-	218-214	-	213-212	-	159-151	-	384
---	-	---	-	---	-	---	-	338-336	25.559	---	-	385

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
386	387	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	378	531.645.048	421-413	531.645.048	359-352	112.710.096
387	-	Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	379	531.244.273	364-356	618.535.340	---	-
388	419	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	380	531.182.604	413-405	541.357.811	---	-
389	-	Baykanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Malatya	-	381	529.446.923	408-400	552.562.566	---	-
390	425	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	382	529.437.720	420-412	532.417.230	---	-
391	470	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Kocaeli	-	383	529.222.063	394-386	567.666.551	---	-
392	-	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	384	529.176.995	415-407	537.773.094	418-411	73.138.240
393	353	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	385	528.381.909	401-393	558.881.927	337-330	125.363.641
394	-	Uniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	386	526.251.563	411-403	542.528.680	377-370	99.647.273
395	286	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	387	525.265.689	424-416	526.219.779	---	-
396	382	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	388	525.076.177	386-378	577.858.669	---	-
397	415	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	389	523.438.936	368-360	607.358.842	400-393	84.977.203
398	343	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	390	522.260.240	428-420	522.502.849	---	-
399	366	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	391	521.686.350	422-414	526.431.133	---	-
400	437	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	392	519.065.607	429-421	520.838.131	---	-
401	305	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Bolu	-	393	517.430.987	426-418	524.092.891	194-188	230.494.857
402	376	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	394	516.297.091	383-375	585.505.099	---	-
403	412	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	395	516.189.794	404-396	556.337.121	---	-
404	488	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Lüleburgaz	-	396	515.885.929	355-347	630.891.607	461-454	25.476.306
405	430	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Silifke	-	397	510.091.364	437-429	510.177.081	---	-
406	432	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	398	509.682.438	434-426	513.853.027	328-321	129.902.044
407	475	Eti Elektrometalurji A.Ş.	Antalya	-	399	506.901.633	440-432	506.901.633	---	-
408	416	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Çayeli	-	400	503.624.267	442-434	503.624.267	105-100	391.005.643
409	464	Mioro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	401	503.235.801	417-409	537.417.250	460-453	26.265.205
410	-	-	İstanbul	-	402	-	425-417	-	338-331	-
411	449	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	403	501.242.284	409-401	551.542.187	---	-
412	381	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	404	501.171.309	393-385	567.994.196	---	-
413	471	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	405	499.981.430	412-404	541.983.610	---	-
414	441	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	406	499.730.426	433-425	514.151.874	---	-
415	358	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	407	498.194.909	396-388	563.306.372	---	-
416	370	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	408	497.527.005	418-410	536.167.819	---	-
417	-	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Bursa	-	409	497.522.712	427-419	524.044.552	361-354	109.137.383
418	348	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	410	497.380.324	436-428	510.762.818	---	-
419	404	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	411	496.700.475	445-437	498.752.246	---	-
420	491	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	412	494.183.505	448-440	496.754.018	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
301-293	196.558.711	471-462	275.099.707	238-234	50.353.735	382-378	72.036.130	349-347	22.466	405-396	392	386
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	387
---	-	186-178	1.092.323.531	---	-	---	-	178-177	80.523	296-287	632	388
---	-	---	-	---	-	---	-	132-131	108.997	---	-	389
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	390
---	-	---	-	---	-	---	-	190-189	74.655	---	-	391
376-367	110.778.422	432-423	366.500.546	318-314	12.057.703	340-336	87.924.283	212-211	67.612	109-102	1.821	392
320-312	180.386.021	413-404	390.608.535	295-291	23.195.575	417-412	56.442.079	356-354	20.110	372-363	467	393
409-400	78.180.438	488-479	207.010.810	345-341	5.850.837	490-484	-11.947.552	166-165	86.133	311-302	596	394
---	-	159-151	1.248.223.280	---	-	---	-	---	-	307-298	603	395
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	396
464-455	7.736.319	455-446	314.699.108	417-412	-26.422.590	391-387	68.247.603	---	-	404-395	394	397
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	398
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	22-18	5.346	399
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	400
151-145	437.363.995	248-240	837.288.650	187-183	80.103.622	214-210	152.293.996	---	-	418-409	349	401
397-388	90.082.845	460-451	297.346.181	---	-	389-385	68.686.945	249-247	53.804	150-142	1.350	402
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	403
421-412	64.531.970	491-482	203.283.919	311-307	16.633.938	460-455	35.662.657	207-206	68.385	487-478	142	404
---	-	83-76	2.442.632.212	---	-	---	-	154-153	94.824	425-416	330	405
202-194	325.448.213	291-283	654.415.069	147-143	109.206.070	337-333	88.484.432	146-145	98.028	203-194	1.058	406
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	407
67-61	939.620.159	183-175	1.100.965.059	26-24	568.091.220	132-128	254.155.460	160-159	88.426	337-328	534	408
372-363	116.089.638	485-476	220.190.623	365-360	2.283.717	443-438	44.289.344	250-248	53.383	453-444	254	409
347-339	-	420-411	-	333-329	-	439-434	-	281-279	-	290-281	-	410
428-419	56.247.743	389-381	422.482.832	---	-	---	-	290-288	41.870	408-399	384	411
---	-	---	-	---	-	---	-	441-438	3.058	379-370	457	412
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	413
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	414
---	-	---	-	---	-	---	-	310-308	35.225	---	-	415
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	416
155-149	435.353.758	337-329	538.969.767	163-159	95.114.117	374-370	75.361.117	330-328	29.158	409-400	380	417
---	-	---	-	---	-	416-411	56.541.601	320-318	32.306	489-480	134	418
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	419
136-130	488.937.358	320-312	581.548.943	---	-	---	-	---	-	313-304	588	420

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
421	433		Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	413	488.936.720	451-443	494.865.439	---	-
422	443		Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	414	488.893.423	381-373	587.500.487	---	-
423	438		Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	415	488.203.230	410-402	542.982.831	---	-
424	407		Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	416	488.185.361	450-442	496.153.862	---	-
425	424		TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	9	-	488.178.409	454-9	488.178.409	---	-
426	476		Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	417	487.187.519	439-431	508.146.405	---	-
427	434		Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Suluova	-	418	484.570.563	407-399	553.006.390	---	-
428	384		Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	419	483.496.471	243-235	940.634.127	---	-
429	369		Ova Un Fabrikası A.Ş.	Konya	-	420	482.592.806	459-450	482.592.806	399-392	85.202.031
430	455		Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	421	481.912.008	447-439	497.631.066	---	-
431	395		İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	422	480.819.746	431-423	518.078.983	357-350	116.205.583
432	457		Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	423	479.976.871	463-454	479.976.871	---	-
433	-		P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	424	479.370.401	464-455	479.891.816	406-399	79.923.504
434	421		Ümrân Çelik Boru Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	425	479.240.503	443-435	502.591.699	---	-
435	355		Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	426	479.178.922	461-452	481.878.189	---	-
436	-		Ermas Makina Sanayi A.Ş.	Manisa	-	427	476.845.228	271-263	848.520.409	---	-
437	459		Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	428	476.518.913	452-444	491.250.886	---	-
438	493		Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	429	474.508.075	455-446	486.702.928	---	-
439	-		SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	430	474.271.624	465-456	479.388.028	---	-
440	-		Şirikcioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	431	473.441.504	467-458	474.800.601	205-199	218.838.590
441	435		Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	432	472.375.926	453-445	488.429.346	285-279	157.535.087
442	361		Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	433	471.109.678	423-415	526.317.762	---	-
443	414		Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	434	469.093.933	375-367	595.114.061	---	-
444	442		Ermatal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	435	469.004.650	446-438	497.664.176	---	-
445	448		Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	436	468.757.432	430-422	519.163.660	250-244	184.927.275
446	287		Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	437	468.590.718	377-369	594.254.963	370-363	104.527.013
447	-		-	İstanbul	-	438	-	462-453	-	259-253	-
448	-		Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Aydın	-	439	468.043.191	449-441	496.620.927	253-247	180.390.509
449	413		CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Antalya	-	440	467.743.644	441-433	505.308.275	344-337	123.132.175
450	446		Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	441	465.912.836	432-424	515.930.517	394-387	87.646.450
451	-		Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	442	465.863.334	470-461	468.281.662	---	-
452	360		Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	443	465.138.291	457-448	483.309.852	---	-
453	342		Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	444	464.576.122	474-465	466.065.934	---	-
454	427		Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Adana	-	445	459.891.169	460-451	482.127.935	422-415	71.541.375
455	-		Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	446	459.890.847	345-337	661.551.895	134-128	324.006.875

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	421
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	422
274-266	223.996.733	416-407	386.730.620	---	-	---	-	354-352	21.239	123-116	1.599	423
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	424
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	425
---	-	---	-	---	-	---	-	266-264	49.162	384-375	445	426
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	427
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	428
294-286	200.926.605	409-400	393.296.278	288-284	26.217.232	392-388	66.041.241	---	-	457-448	251	429
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	430
117-111	589.704.372	287-279	662.286.079	152-148	105.405.121	396-392	65.529.460	401-399	9.514	305-296	610	431
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	393-384	420	432
417-408	68.569.641	476-467	263.400.155	286-282	26.648.650	436-431	49.921.421	254-252	52.692	443-434	285	433
96-90	704.168.677	161-153	1.218.749.094	---	-	---	-	---	-	---	-	434
---	-	286-278	662.594.624	---	-	326-322	92.454.503	447-444	1.683	306-297	610	435
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	436
---	-	427-418	372.901.096	---	-	---	-	270-268	48.645	308-299	603	437
---	-	---	-	---	-	---	-	297-295	39.514	356-347	492	438
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	439
321-313	179.736.859	445-436	335.261.344	279-275	31.647.917	---	-	---	-	224-215	968	440
282-274	219.877.188	375-367	444.334.877	112-108	132.804.718	354-350	85.233.429	168-167	83.995	81-74	2.187	441
---	-	---	-	---	-	---	-	300-298	38.343	---	-	442
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	443
---	-	481-472	233.777.841	---	-	---	-	368-366	17.835	252-243	821	444
300-292	196.855.978	359-351	484.088.681	197-193	74.924.911	275-271	121.694.623	324-322	30.357	113-106	1.757	445
479-470	-115.492.097	334-326	541.570.385	463-458	-107.750.098	453-448	39.366.041	394-392	11.268	154-146	1.324	446
334-326	-	461-452	-	175-171	-	296-292	-	366-364	-	302-293	-	447
312-304	188.044.591	391-383	420.851.184	148-144	109.106.626	107-103	299.758.977	202-201	70.487	265-256	778	448
341-333	156.131.932	426-417	376.601.425	247-243	45.351.885	312-308	101.048.196	430-427	4.148	295-286	654	449
328-320	175.062.232	403-395	401.886.758	277-273	32.322.610	363-359	79.262.550	343-341	24.671	282-273	713	450
---	-	---	-	---	-	---	-	399-397	9.873	227-218	937	451
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	452
442-433	39.586.117	---	-	---	-	---	-	210-209	68.057	467-458	216	453
296-288	200.288.955	478-469	241.440.748	208-204	65.641.701	412-407	58.507.859	---	-	---	-	454
236-228	270.568.665	235-227	872.516.790	172-168	88.952.439	---	-	440-437	3.150	101-94	1.906	455

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:			Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		
	2018	2017					Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	
		Kuruluşlar									
456	498	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	447	459.455.448	406-398	554.140.355	---	-	
457	-	Sunel Ticaret T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	448	458.706.632	469-460	470.469.821	---	-	
458	-	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	449	458.460.342	456-447	485.808.392	---	-	
459	397	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	450	458.293.036	458-449	482.617.103	---	-	
460	379	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	451	457.751.814	466-457	477.550.017	364-357	106.848.982	
461	436	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	452	457.189.300	473-464	466.454.140	---	-	
462	-	Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Kocaeli	-	453	456.559.473	438-430	509.350.125	213-207	211.371.839	
463	393	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	454	454.680.048	472-463	466.536.285	409-402	76.367.898	
464	406	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	455	453.643.954	476-467	462.670.934	---	-	
465	463	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	456	453.332.946	482-473	453.978.446	---	-	
466	389	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	457	451.820.888	147-139	1.461.404.983	---	-	
467	499	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	458	449.927.089	484-475	451.141.012	---	-	
468	-	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	459	449.803.871	481-472	455.763.017	287-281	156.470.497	
469	-	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	460	445.707.448	487-478	446.916.314	---	-	
470	467	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	461	445.592.835	477-468	462.037.739	450-443	46.973.931	
471	-	-	İstanbul	-	462	-	480-471	-	293-287	-	
472	-	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	463	444.212.373	475-466	463.825.454	---	-	
473	-	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	464	441.064.290	468-459	472.396.620	---	-	
474	428	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	465	439.433.019	326-318	699.415.936	---	-	
475	-	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	466	439.094.907	486-477	447.257.963	346-339	122.750.924	
476	445	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	467	439.004.509	419-411	533.456.241	---	-	
477	374	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	468	437.664.514	479-470	456.904.155	---	-	
478	-	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	469	437.294.348	489-480	441.746.786	---	-	
479	-	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	470	436.063.359	471-462	466.994.762	---	-	
480	481	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Antalya	-	471	435.924.745	389-381	572.802.056	---	-	
481	390	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	472	435.107.386	478-469	461.615.452	296-290	153.303.775	
482	-	Erkunt Sanayi A.Ş.	Ankara	-	473	431.117.117	490-481	441.569.957	283-277	159.157.885	
483	-	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	474	430.958.023	492-483	431.270.547	428-421	67.217.595	
484	-	Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Vezirköprü	-	475	429.712.656	483-474	452.896.482	---	-	
485	497	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	476	429.423.944	485-476	450.532.888	---	-	
486	-	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	477	427.110.387	494-485	427.110.387	262-256	176.440.349	
487	-	Ankan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K. Maraş	-	478	426.178.074	493-484	429.830.382	367-360	105.492.070	
488	-	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	479	425.828.237	321-313	705.263.444	381-374	97.291.220	
489	-	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	480	425.447.808	414-406	538.175.021	---	-	
490	398	Panasonic Life Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	481	424.850.950	435-427	510.979.735	307-301	144.935.925	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	456
---	-	---	-	---	-	---	-	186-185	78.008	---	-	457
---	-	---	-	---	-	---	-	284-282	44.231	429-420	316	458
---	-	---	-	---	-	---	-	313-311	34.019	---	-	459
104-98	649.662.605	211-203	969.588.184	410-405	-19.757.142	388-384	68.930.370	404-402	8.581	423-414	344	460
---	-	294-286	652.544.257	---	-	334-330	89.106.187	444-441	2.440	210-201	1.029	461
242-234	259.544.352	290-282	657.082.716	139-135	112.941.981	189-185	178.201.618	433-430	3.859	433-424	307	462
382-373	105.936.965	447-438	330.348.240	362-357	2.605.427	484-478	6.181.292	360-358	19.526	207-198	1.052	463
---	-	275-267	685.042.457	---	-	---	-	---	-	339-330	530	464
---	-	---	-	---	-	---	-	188-187	75.379	---	-	465
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	466
---	-	---	-	---	-	---	-	269-267	48.765	---	-	467
310-302	189.043.356	462-453	294.364.657	220-216	62.127.892	321-317	95.712.302	206-205	69.318	228-219	931	468
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	469
---	-	489-480	206.940.785	326-322	9.931.551	---	-	406-404	7.846	---	-	470
187-179	-	385-377	-	125-121	-	280-276	-	416-413	-	464-455	-	471
---	-	---	-	---	-	---	-	170-169	83.467	34-28	3.805	472
383-374	105.214.574	264-256	713.699.545	---	-	---	-	357-355	19.915	312-303	590	473
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	474
203-195	324.531.200	284-276	665.659.222	364-359	2.310.213	350-346	86.147.434	327-325	29.574	385-376	440	475
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	476
443-434	39.502.545	393-385	418.722.216	---	-	---	-	374-372	16.453	276-267	734	477
---	-	370-362	457.097.007	---	-	---	-	358-356	19.749	324-315	563	478
---	-	---	-	---	-	---	-	274-272	46.889	411-402	376	479
---	-	470-461	275.149.815	---	-	---	-	431-428	3.975	251-242	825	480
102-96	657.498.862	157-149	1.266.387.037	335-331	7.930.711	341-337	87.772.847	---	-	189-181	1.138	481
339-331	157.119.968	475-466	272.539.726	248-244	45.243.435	371-367	76.777.617	184-183	78.267	152-144	1.332	482
342-334	153.805.660	453-444	318.443.736	266-262	37.799.875	410-405	59.298.487	287-285	43.526	435-426	302	483
---	-	---	-	---	-	---	-	393-391	11.410	---	-	484
336-328	166.257.222	380-372	441.468.391	---	-	---	-	276-274	46.139	454-445	253	485
169-163	401.573.025	360-352	479.435.646	200-196	74.475.827	368-364	77.574.434	237-236	57.836	262-253	791	486
466-457	6.242.311	362-354	473.674.317	375-370	982.948	411-406	58.712.044	316-314	33.144	---	-	487
415-406	72.283.499	482-473	232.252.103	358-353	3.526.601	328-324	91.838.319	435-432	3.628	496-487	87	488
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	489
246-238	255.424.330	363-355	472.194.504	350-345	4.606.360	402-398	63.423.425	279-277	45.069	211-202	1.026	490

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:						Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		
2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	-	-	Kocaeli	-	482	-	495-486	-	212-206	-
492	-	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	483	420.901.519	405-397	555.180.112	---	-
493	-	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	484	419.900.429	497-488	420.304.833	---	-
494	-	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	485	417.774.750	491-482	433.615.769	288-282	156.355.715
495	-	Gölpelik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	486	417.154.547	498-489	417.154.547	311-304	141.337.122
496	411	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Nevşehir	-	487	416.378.354	499-490	417.097.910	---	-
497	403	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	488	416.172.500	444-436	501.796.635	312-305	140.283.637
498	-	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	489	415.421.301	488-479	441.937.555	366-359	106.049.526
499	-	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	490	414.341.240	496-487	421.054.190	289-283	156.162.248
500	-	ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	491	413.816.481	500-491	415.884.511	---	-
GENEL TOPLAM						878.035.206.236	987.028.843.202		230.313.231.411	

Açıklamalar

- ⚙ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ⚙ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ⚙ İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2018 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- ⚙ Net satışlar ise kuruluşların 2018 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
223-215	-	358-350	-	129-125	-	282-278	-	208-207	-	266-257	-	491
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	492
330-322	173.097.569	450-441	322.824.899	---	-	---	-	293-291	41.236	297-288	632	493
399-390	88.222.425	466-457	283.836.215	289-285	26.017.713	336-332	88.748.547	275-273	46.299	133-126	1.505	494
182-174	366.155.670	421-412	382.224.826	97-93	152.666.738	317-313	98.712.376	443-440	2.495	286-277	703	495
---	-	---	-	---	-	---	-	411-408	7.305	---	-	496
---	-	---	-	360-355	2.958.193	---	-	159-158	88.639	---	-	497
457-448	17.737.292	495-486	178.303.408	371-366	1.585.240	437-432	49.693.599	439-436	3.174	234-225	891	498
299-291	197.071.430	399-391	406.048.318	216-212	63.489.539	359-355	82.066.877	261-259	50.214	198-189	1.073	499
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	500
289.840.657.012		879.334.143.011		63.528.258.361		140.228.130.408		71.774.238		690.704		

⚙ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

⚙ Kuruluşların üretimden satışlarına göre sıralandığı kısımda, sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

UYUŞMAZLIKLARINIZA
HIZLI VE EKONOMİK ÇÖZÜM İÇİN

İSTANBUL SANAYİ ODASI ARABULUCULUK MERKEZİ BAŞVURULARINIZI BEKLİYOR

www.iso.org.tr/arabuluculuk

ARABULUCULUĞUN AVANTAJLARI

HIZLI
SONUÇLANIR

KONTROL
SİZDEDİR

GİZLİLİK
ESASTIR

UYGUN ÇÖZÜM
ÜRETİLİR

İLİŞKİLER
ZEDELENMEZ

DAHA
EKONOMİKTİR

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 Kat: 16 34430 Beyoğlu / İstanbul ☎ +90 212 252 29 00/190 ✉ arabuluculuk@iso.org.tr

[/istanbulsanayiodasi](https://www.facebook.com/istanbulsanayiodasi)

[/ist_sanayiodasi](https://twitter.com/ist_sanayiodasi)

[/istanbulsanayiodasi](https://www.instagram.com/istanbulsanayiodasi)

[/istanbulsanayiodasi](https://www.youtube.com/istanbulsanayiodasi)

[/company/istanbulsanayiodasi](https://www.linkedin.com/company/istanbulsanayiodasi)

SEKTÖREL VERİLER

2018 yılında İSO 500'ün temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2018 Yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	
05-08 - Madencilik ve taş ocaklığı	11	17.364.183.384	18.896.071.399	8.752.982.915	
Kamu	2	6.641.411.650	7.886.770.638	5.944.401.942	
Özel	9	10.722.771.734	11.009.300.761	2.808.580.973	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	87	97.523.123.451	109.245.120.257	901.042.952	
Kamu	3	8.254.766.660	9.692.109.915	-2.502.277.164	
Özel	84	89.268.356.791	99.553.010.342	3.403.320.116	
11 - İçeceklerin imalatı	6	7.147.626.217	7.482.765.228	-48.326.628	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	7.147.626.217	7.482.765.228	-48.326.628	
12 - Tütün ürünleri imalatı	4	6.985.084.693	7.236.757.939	1.107.576.690	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	6.985.084.693	7.236.757.939	1.107.576.690	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	39	30.747.887.898	33.935.839.399	1.792.348.044	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	39	30.747.887.898	33.935.839.399	1.792.348.044	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	15	9.353.257.419	11.104.871.482	404.783.629	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	9.353.257.419	11.104.871.482	404.783.629	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	8	10.589.588.517	10.891.767.056	-111.253.275	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	8	10.589.588.517	10.891.767.056	-111.253.275	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	14.886.860.465	15.439.659.726	1.906.741.910	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	14.886.860.465	15.439.659.726	1.906.741.910	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	3	1.427.829.378	1.488.608.619	59.157.416	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	3	1.427.829.378	1.488.608.619	59.157.416	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	93.590.260.425	105.251.759.001	4.390.381.346	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	93.590.260.425	105.251.759.001	4.390.381.346	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	32	47.562.318.662	56.389.120.144	8.161.118.975	
Kamu	1	4.726.437.481	4.726.437.481	3.325.777.664	
Özel	31	42.835.881.181	51.662.682.663	4.835.341.311	

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	6.647.231.820	8.481.532.928	27.232.098.108	20.099.837.856	26.598.454.946	53.830.553.054	19.218
	1.610.806.931	2.771.804.410	15.138.479.091	12.506.863.814	19.804.775.570	34.943.254.660	8.234
	5.036.424.889	5.709.728.518	12.093.619.017	7.592.974.042	6.793.679.376	18.887.298.394	10.984
	10.106.831.861	16.863.890.260	51.281.286.523	30.235.692.634	26.673.948.178	77.955.234.702	122.265
	-477.590.957	505.659.817	7.982.448.571	5.567.390.300	1.787.912.242	9.770.360.813	14.243
	10.584.422.818	16.358.230.443	43.298.837.951	24.668.302.334	24.886.035.936	68.184.873.889	108.022
	917.463.040	10.853.065.749	11.475.140.290	7.634.682.489	6.564.536.829	18.039.677.120	5.124
	-	-	-	-	-	-	-
	917.463.040	10.853.065.749	11.475.140.290	7.634.682.489	6.564.536.829	18.039.677.120	5.124
	1.515.777.965	38.761.854.257	5.467.716.019	794.269.089	2.071.951.567	7.539.667.585	2.469
	-	-	-	-	-	-	-
	1.515.777.965	38.761.854.257	5.467.716.019	794.269.089	2.071.951.567	7.539.667.585	2.469
	7.125.829.628	6.811.083.339	37.936.484.571	29.843.494.426	13.357.272.643	51.293.757.217	68.572
	-	-	-	-	-	-	-
	7.125.829.628	6.811.083.339	37.936.484.571	29.843.494.426	13.357.272.643	51.293.757.217	68.572
	1.075.873.525	2.253.759.483	4.364.366.955	1.891.957.412	2.762.664.569	7.127.031.524	27.510
	-	-	-	-	-	-	-
	1.075.873.525	2.253.759.483	4.364.366.955	1.891.957.412	2.762.664.569	7.127.031.524	27.510
	2.107.992.659	1.940.842.741	11.981.748.168	7.530.783.208	2.793.113.058	14.774.861.226	8.800
	-	-	-	-	-	-	-
	2.107.992.659	1.940.842.741	11.981.748.168	7.530.783.208	2.793.113.058	14.774.861.226	8.800
	3.463.362.199	4.743.303.049	9.243.565.445	5.445.978.345	4.292.642.492	13.536.207.941	10.512
	-	-	-	-	-	-	-
	3.463.362.199	4.743.303.049	9.243.565.445	5.445.978.345	4.292.642.492	13.536.207.941	10.512
	328.908.528	334.925.350	1.027.886.162	677.884.395	239.948.281	1.267.834.443	1.633
	-	-	-	-	-	-	-
	328.908.528	334.925.350	1.027.886.162	677.884.395	239.948.281	1.267.834.443	1.633
	9.099.846.861	41.371.799.815	37.034.070.228	22.451.570.359	8.358.461.016	45.392.531.244	8.420
	-	-	-	-	-	-	-
	9.099.846.861	41.371.799.815	37.034.070.228	22.451.570.359	8.358.461.016	45.392.531.244	8.420
	12.605.312.927	8.861.873.025	41.256.339.067	27.898.886.410	24.794.208.641	66.050.547.712	27.437
	2.930.622.571	3.513.245.462	508.034.703	-	4.782.897.005	5.290.931.708	3.966
	9.674.690.356	5.348.627.563	40.748.304.365	27.898.886.410	20.011.311.636	60.759.616.004	23.471

2018 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	5.081.770.544	5.855.334.854	904.679.590	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	5.081.770.544	5.855.334.854	904.679.590	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	21.330.631.769	23.975.024.088	1.083.313.516	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	20	21.330.631.769	23.975.024.088	1.083.313.516	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	26	21.487.760.554	23.462.850.638	469.651.764	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	26	21.487.760.554	23.462.850.638	469.651.764	
24 - Ana metal sanayii	74	179.600.170.738	193.350.776.820	18.914.262.920	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	74	179.600.170.738	193.350.776.820	18.914.262.920	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	21	19.315.497.554	20.779.353.080	2.370.212.419	
Kamu	1	1.392.863.972	1.791.550.763	177.233.779	
Özel	20	17.922.633.582	18.987.802.317	2.192.978.640	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	17.628.146.491	17.946.242.182	2.654.321.105	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	17.628.146.491	17.946.242.182	2.654.321.105	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	35	55.352.745.933	65.025.080.400	3.808.391.195	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	35	55.352.745.933	65.025.080.400	3.808.391.195	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	12.164.236.993	14.423.691.951	2.057.609.534	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	11	12.164.236.993	14.423.691.951	2.057.609.534	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	48	159.334.339.901	176.208.664.852	6.935.142.632	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	48	159.334.339.901	176.208.664.852	6.935.142.632	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	10.539.814.433	10.776.483.589	2.433.999.545	
Kamu	1	488.178.409	488.178.409	5.171.601	
Özel	5	10.051.636.024	10.288.305.180	2.428.827.944	
31 - Mobilya imalatı	6	4.167.760.118	5.189.210.202	497.544.064	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	4.167.760.118	5.189.210.202	497.544.064	

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	1.511.700.838	2.511.749.319	3.202.224.701	2.024.136.929	3.670.078.537	6.872.303.237	9.003
	-	-	-	-	-	-	-
	1.511.700.838	2.511.749.319	3.202.224.701	2.024.136.929	3.670.078.537	6.872.303.237	9.003
	3.623.633.815	5.135.764.206	16.372.872.270	9.421.298.963	6.720.617.885	23.093.490.150	24.554
	-	-	-	-	-	-	-
	3.623.633.815	5.135.764.206	16.372.872.270	9.421.298.963	6.720.617.885	23.093.490.150	24.554
	5.189.298.636	6.217.281.951	27.923.018.545	16.256.701.461	14.176.969.092	42.099.987.637	23.724
	-	-	-	-	-	-	-
	5.189.298.636	6.217.281.951	27.923.018.545	16.256.701.461	14.176.969.092	42.099.987.637	23.724
	27.852.884.383	21.516.390.191	86.491.121.257	50.615.727.084	50.131.597.010	136.622.718.267	67.384
	-	-	-	-	-	-	-
	27.852.884.383	21.516.390.191	86.491.121.257	50.615.727.084	50.131.597.010	136.622.718.267	67.384
	4.034.040.728	6.017.327.152	14.971.033.839	3.993.408.381	8.185.260.954	23.156.294.794	26.724
	408.750.449	1.057.331.970	2.145.648.020	210.121.923	1.151.156.039	3.296.804.060	5.579
	3.625.290.279	4.959.995.182	12.825.385.819	3.783.286.457	7.034.104.915	19.859.490.734	21.145
	5.396.910.652	5.308.189.430	25.169.651.528	3.765.914.518	10.896.044.174	36.065.695.702	16.235
	-	-	-	-	-	-	-
	5.396.910.652	5.308.189.430	25.169.651.528	3.765.914.518	10.896.044.174	36.065.695.702	16.235
	8.032.939.597	8.907.131.691	34.689.316.229	17.495.121.577	13.418.830.583	48.108.146.815	54.395
	-	-	-	-	-	-	-
	8.032.939.597	8.907.131.691	34.689.316.229	17.495.121.577	13.418.830.583	48.108.146.815	54.395
	2.691.728.616	3.751.253.014	6.702.383.095	3.689.309.263	7.066.871.909	13.769.255.003	17.409
	-	-	-	-	-	-	-
	2.691.728.616	3.751.253.014	6.702.383.095	3.689.309.263	7.066.871.909	13.769.255.003	17.409
	17.791.568.612	25.343.234.331	61.692.226.672	30.155.985.652	24.639.280.095	86.331.506.768	109.446
	-	-	-	-	-	-	-
	17.791.568.612	25.343.234.331	61.692.226.672	30.155.985.652	24.639.280.095	86.331.506.768	109.446
	3.645.286.591	4.968.541.659	20.263.205.835	3.600.120.381	6.702.310.164	26.965.516.000	12.704
	16.894.599	143.075.059	269.952.530	-	129.312.442	399.264.972	1.096
	3.628.391.992	4.825.466.600	19.993.253.305	3.600.120.381	6.572.997.722	26.566.251.028	11.608
	617.555.744	1.374.168.523	1.662.181.605	617.961.694	2.995.300.967	4.657.482.572	10.646
	-	-	-	-	-	-	-
	617.555.744	1.374.168.523	1.662.181.605	617.961.694	2.995.300.967	4.657.482.572	10.646

2018 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	
32 - Diğer imalatlar	4	9.656.919.893	13.143.883.832	-73.876.861	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	9.656.919.893	13.143.883.832	-73.876.861	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	4	9.656.919.893	13.143.883.832	-73.876.861	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	9.656.919.893	13.143.883.832	-73.876.861	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	15	25.197.390.806	39.529.906.464	-5.843.547.036	
Kamu	1	4.421.971.307	14.266.931.343	-1.663.991.397	
Özel	14	20.775.419.499	25.262.975.121	-4.179.555.639	
Toplam	500	878.035.206.236	987.028.843.202	63.528.258.361	
Kamu	9	25.925.629.479	38.851.978.549	5.286.316.425	
Özel	491	852.109.576.757	948.176.864.653	58.241.941.936	

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	70.957.840	180.823.232	1.290.020.341	938.506.050	786.599.938	2.076.620.278	1.614
	-	-	-	-	-	-	-
	70.957.840	180.823.232	1.290.020.341	938.506.050	786.599.938	2.076.620.278	1.614
	70.957.840	180.823.232	1.290.020.341	938.506.050	786.599.938	2.076.620.278	1.614
	-	-	-	-	-	-	-
	70.957.840	180.823.232	1.290.020.341	938.506.050	786.599.938	2.076.620.278	1.614
	4.775.193.343	-2.196.553.284	50.763.528.536	31.518.736.440	21.943.693.484	72.707.222.020	14.906
	-1.079.335.764	-3.246.282.898	8.850.457.802	564.517.495	17.272.681.472	26.123.139.274	6.426
	5.854.529.107	1.049.729.614	41.913.070.734	30.954.218.946	4.671.012.012	46.584.082.746	8.480
	140.228.130.408	230.313.231.411	589.493.485.990	328.597.965.015	289.840.657.012	879.334.143.011	690.704
	3.410.147.829	4.744.833.820	34.895.020.717	18.848.893.532	44.928.734.770	79.823.755.487	39.544
	136.817.982.579	225.568.397.591	554.598.465.272	309.749.071.482	244.911.922.242	799.510.387.524	651.160

2018 Yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda

Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	1.952.616.657	2.699.837.276	436.558.694	
Kamu	2	995.380.116	584.984.898	-533.900.633	
Özel	9	957.236.541	2.114.852.378	970.459.327	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	87	8.193.109.872	3.780.864.703	1.918.931.642	
Kamu	3	1.842.821.606	776.879.445	-2.422.762.938	
Özel	84	6.350.288.266	3.003.985.258	4.341.694.580	
11 - İçeceklerin imalatı	6	648.813.673	227.633.918	-3.161.014.673	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	648.813.673	227.633.918	-3.161.014.673	
12 - Tütün ürünleri imalatı	4	360.268.553	89.471.255	853.133.246	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	360.268.553	89.471.255	853.133.246	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	39	3.368.919.632	2.586.157.337	-714.800.066	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	39	3.368.919.632	2.586.157.337	-714.800.066	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	15	1.264.297.744	137.952.174	579.657.555	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	1.264.297.744	137.952.174	579.657.555	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	8	613.018.598	1.141.069.822	-621.229.316	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	8	613.018.598	1.141.069.822	-621.229.316	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	795.852.953	782.655.178	2.134.606.298	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	795.852.953	782.655.178	2.134.606.298	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	3	127.968.189	55.836.804	84.542.278	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	3	127.968.189	55.836.804	84.542.278	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	1.426.708.408	4.215.494.721	415.806.572	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	1.426.708.408	4.215.494.721	415.806.572	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	32	2.973.133.409	3.015.644.931	502.367.663	
Kamu	1	340.276.711	-	2.874.997.955	
Özel	31	2.632.856.698	3.015.644.931	-2.372.630.292	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	5.089.012.627	2.152.872.305	111.696.000	7.353.580.932	1.134.251.048	6.299.052	8.481.532.928
	1.046.464.381	802.612.499	74.659.726	1.923.736.606	848.067.804	-	2.771.804.410
	4.042.548.246	1.350.259.806	37.036.274	5.429.844.326	286.183.244	6.299.052	5.709.728.518
	13.892.906.217	2.226.440.870	125.758.518	16.245.105.605	862.419.332	243.634.677	16.863.890.260
	196.938.113	93.297.212	47.637.643	337.872.968	290.247.564	122.460.715	505.659.817
	13.695.968.104	2.133.143.658	78.120.875	15.907.232.637	572.171.768	121.173.962	16.358.230.443
	-2.284.567.082	418.711.468	88.690.165	-1.777.165.449	12.630.231.198	-	10.853.065.749
	-	-	-	-	-	-	-
	-2.284.567.082	418.711.468	88.690.165	-1.777.165.449	12.630.231.198	-	10.853.065.749
	1.302.873.054	211.492.872	5.656.464	1.520.022.390	37.241.831.867	-	38.761.854.257
	-	-	-	-	-	-	-
	1.302.873.054	211.492.872	5.656.464	1.520.022.390	37.241.831.867	-	38.761.854.257
	5.240.276.903	1.329.728.228	30.288.297	6.600.293.428	233.593.460	22.803.549	6.811.083.339
	-	-	-	-	-	-	-
	5.240.276.903	1.329.728.228	30.288.297	6.600.293.428	233.593.460	22.803.549	6.811.083.339
	1.981.907.473	205.085.327	5.749.900	2.192.742.700	68.146.952	7.130.169	2.253.759.483
	-	-	-	-	-	-	-
	1.981.907.473	205.085.327	5.749.900	2.192.742.700	68.146.952	7.130.169	2.253.759.483
	1.132.859.104	657.799.529	7.608.760	1.798.267.393	165.403.254	22.827.906	1.940.842.741
	-	-	-	-	-	-	-
	1.132.859.104	657.799.529	7.608.760	1.798.267.393	165.403.254	22.827.906	1.940.842.741
	3.713.114.429	495.092.209	7.058.921	4.215.265.559	528.037.490	-	4.743.303.049
	-	-	-	-	-	-	-
	3.713.114.429	495.092.209	7.058.921	4.215.265.559	528.037.490	-	4.743.303.049
	268.347.271	43.517.868	1.016.744	312.881.883	22.043.467	-	334.925.350
	-	-	-	-	-	-	-
	268.347.271	43.517.868	1.016.744	312.881.883	22.043.467	-	334.925.350
	6.058.009.701	1.623.140.754	137.359.121	7.818.509.576	33.553.290.239	-	41.371.799.815
	-	-	-	-	-	-	-
	6.058.009.701	1.623.140.754	137.359.121	7.818.509.576	33.553.290.239	-	41.371.799.815
	6.491.146.003	1.709.007.238	77.910.360	8.278.063.601	587.980.294	4.170.870	8.861.873.025
	3.215.274.666	287.405.136	10.565.660	3.513.245.462	-	-	3.513.245.462
	3.275.871.337	1.421.602.102	67.344.700	4.764.818.139	587.980.294	4.170.870	5.348.627.563

2018 Yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda

Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	1.000.783.359	254.380.822	821.953.060	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	1.000.783.359	254.380.822	821.953.060	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	2.002.056.963	974.697.023	971.401.595	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	20	2.002.056.963	974.697.023	971.401.595	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	26	1.987.681.371	2.452.615.563	-303.974.292	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	26	1.987.681.371	2.452.615.563	-303.974.292	
24 - Ana metal sanayii	74	6.399.085.936	5.742.337.438	1.300.070.570	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	74	6.399.085.936	5.742.337.438	1.300.070.570	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	21	2.283.814.727	298.341.769	2.631.230.903	
Kamu	1	535.537.046	-	449.025.592	
Özel	20	1.748.277.681	298.341.769	2.182.205.311	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	2.000.103.538	777.984.572	1.791.066.533	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	2.000.103.538	777.984.572	1.791.066.533	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	35	4.357.045.804	705.533.996	1.405.101.136	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	35	4.357.045.804	705.533.996	1.405.101.136	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	1.388.786.995	348.335.450	1.287.208.595	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	11	1.388.786.995	348.335.450	1.287.208.595	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	48	9.791.121.166	2.383.992.950	6.556.803.584	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	48	9.791.121.166	2.383.992.950	6.556.803.584	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	1.862.062.282	373.070.600	2.176.325.264	
Kamu	1	114.025.225	336.257	3.226.747	
Özel	5	1.748.037.057	372.734.343	2.173.098.517	
31 - Mobilya imalatı	6	640.162.054	87.901.909	473.183.595	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	640.162.054	87.901.909	473.183.595	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	2.077.117.241	381.712.204	14.256.381	2.473.085.826	39.652.227	988.734	2.511.749.319
	-	-	-	-	-	-	-
	2.077.117.241	381.712.204	14.256.381	2.473.085.826	39.652.227	988.734	2.511.749.319
	3.948.155.581	918.360.532	41.601.104	4.908.117.217	229.297.501	1.650.512	5.135.764.206
	-	-	-	-	-	-	-
	3.948.155.581	918.360.532	41.601.104	4.908.117.217	229.297.501	1.650.512	5.135.764.206
	4.136.322.642	1.601.166.989	75.521.315	5.813.010.946	416.964.848	12.693.843	6.217.281.951
	-	-	-	-	-	-	-
	4.136.322.642	1.601.166.989	75.521.315	5.813.010.946	416.964.848	12.693.843	6.217.281.951
	13.441.493.944	3.109.928.006	125.365.463	16.676.787.413	4.855.013.626	15.410.848	21.516.390.191
	-	-	-	-	-	-	-
	13.441.493.944	3.109.928.006	125.365.463	16.676.787.413	4.855.013.626	15.410.848	21.516.390.191
	5.213.387.399	587.888.946	23.643.460	5.824.919.805	202.094.873	9.687.526	6.017.327.152
	984.562.638	48.332.906	5.199.912	1.038.095.456	19.236.514	-	1.057.331.970
	4.228.824.761	539.556.040	18.443.548	4.786.824.349	182.858.359	9.687.526	4.959.995.182
	4.569.154.643	512.999.917	40.998.588	5.123.153.148	185.036.282	-	5.308.189.430
	-	-	-	-	-	-	-
	4.569.154.643	512.999.917	40.998.588	5.123.153.148	185.036.282	-	5.308.189.430
	6.467.680.936	1.461.290.977	82.310.313	8.011.282.226	945.493.250	49.643.785	8.907.131.691
	-	-	-	-	-	-	-
	6.467.680.936	1.461.290.977	82.310.313	8.011.282.226	945.493.250	49.643.785	8.907.131.691
	3.024.331.040	499.805.125	12.496.441	3.536.632.606	224.634.232	10.013.824	3.751.253.014
	-	-	-	-	-	-	-
	3.024.331.040	499.805.125	12.496.441	3.536.632.606	224.634.232	10.013.824	3.751.253.014
	18.731.917.700	5.856.625.114	67.221.917	24.655.764.731	711.393.558	23.923.958	25.343.234.331
	-	-	-	-	-	-	-
	18.731.917.700	5.856.625.114	67.221.917	24.655.764.731	711.393.558	23.923.958	25.343.234.331
	4.411.458.146	538.407.910	17.063.035	4.966.929.091	6.074.691	4.462.123	4.968.541.659
	117.588.229	16.769.195	2.997.879	137.355.303	5.719.756	-	143.075.059
	4.293.869.917	521.638.715	14.065.156	4.829.573.788	354.935	4.462.123	4.825.466.600
	1.201.247.558	98.788.815	2.561.652	1.302.598.025	71.978.667	408.169	1.374.168.523
	-	-	-	-	-	-	-
	1.201.247.558	98.788.815	2.561.652	1.302.598.025	71.978.667	408.169	1.374.168.523

2018 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
32 - Diğer imalatlar	4	73.367.750	21.948.236	66.939.828	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	73.367.750	21.948.236	66.939.828	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	4	73.367.750	21.948.236	66.939.828	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	73.367.750	21.948.236	66.939.828	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	15	1.338.074.468	2.585.764.665	-10.312.070.792	
Kamu	1	554.955.390	4.150.539	-4.689.856.495	
Özel	14	783.119.078	2.581.614.126	-5.622.214.297	
Toplam	500	56.848.854.101	35.739.523.112	11.293.799.472	
Kamu	9	4.382.996.094	1.366.351.139	-4.319.269.772	
Özel	491	52.465.858.007	34.373.171.973	15.613.069.244	

SEKTÖREL VERİLER

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	162.255.814	15.479.891	1.068.528	178.804.233	2.018.999	-	180.823.232
	-	-	-	-	-	-	-
	162.255.814	15.479.891	1.068.528	178.804.233	2.018.999	-	180.823.232
	162.255.814	15.479.891	1.068.528	178.804.233	2.018.999	-	180.823.232
	-	-	-	-	-	-	-
	162.255.814	15.479.891	1.068.528	178.804.233	2.018.999	-	180.823.232
	-6.388.231.659	3.512.425.539	84.989.626	-2.790.816.494	594.354.260	91.050	-2.196.553.284
	-4.130.750.566	789.685.360	38.467.628	-3.302.597.578	56.314.680	-	-3.246.282.898
	-2.257.481.093	2.722.740.179	46.521.998	511.781.084	538.039.580	91.050	1.049.729.614
	103.882.176.685	30.167.768.633	1.187.891.073	135.237.836.391	95.511.235.615	435.840.595	230.313.231.411
	1.430.077.461	2.038.102.308	179.528.448	3.647.708.217	1.219.586.318	122.460.715	4.744.833.820
	102.452.099.224	28.129.666.325	1.008.362.625	131.590.128.174	94.291.649.297	313.379.880	225.568.397.591

2018 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda

Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	46,3	32,9	35,2	
Kamu	2	75,4	30,0	20,4	
Özel	9	25,5	41,3	45,7	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	87	0,8	3,4	9,3	
Kamu	3	-25,8	-140,0	-4,9	
Özel	84	3,4	13,7	10,6	
11 - İçeceklerin imalatı	6	-0,6	-0,7	12,3	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	-0,6	-0,7	12,3	
12 - Tütün ürünleri imalatı	4	15,3	53,5	20,9	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	15,3	53,5	20,9	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	39	5,3	13,4	21,0	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	39	5,3	13,4	21,0	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	15	3,6	14,7	9,7	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	3,6	14,7	9,7	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	8	-1,0	-4,0	19,4	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	8	-1,0	-4,0	19,4	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	12,3	44,4	22,4	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	12,3	44,4	22,4	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	3	4,0	24,7	22,1	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	3	4,0	24,7	22,1	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	4,2	52,5	8,6	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	4,2	52,5	8,6	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	32	14,5	32,9	22,4	
Kamu	1	70,4	69,5	62,0	
Özel	31	9,4	24,2	18,7	

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	91,9	19.218	455.458	441.333	264.804	983.249
	84,2	8.234	721.934	336.629	127.091	957.830
	97,4	10.984	255.697	519.822	368.040	1.002.303
	89,3	122.265	7.370	137.929	113.629	893.511
	85,2	14.243	-175.685	35.502	13.827	680.482
	89,7	108.022	31.506	151.434	126.789	921.599
	95,5	5.124	-9.431	2.118.085	-445.856	1.460.337
	-	-	-	-	-	-
	95,5	5.124	-9.431	2.118.085	-445.856	1.460.337
	96,5	2.469	448.593	15.699.414	527.693	2.931.048
	-	-	-	-	-	-
	96,5	2.469	448.593	15.699.414	527.693	2.931.048
	90,6	68.572	26.138	99.327	76.420	494.894
	-	-	-	-	-	-
	90,6	68.572	26.138	99.327	76.420	494.894
	84,2	27.510	14.714	81.925	72.043	403.667
	-	-	-	-	-	-
	84,2	27.510	14.714	81.925	72.043	403.667
	97,2	8.800	-12.642	220.550	128.734	1.237.701
	-	-	-	-	-	-
	97,2	8.800	-12.642	220.550	128.734	1.237.701
	96,4	10.512	181.387	451.227	353.226	1.468.765
	-	-	-	-	-	-
	96,4	10.512	181.387	451.227	353.226	1.468.765
	95,9	1.633	36.226	205.098	164.328	911.579
	-	-	-	-	-	-
	95,9	1.633	36.226	205.098	164.328	911.579
	88,9	8.420	521.423	4.913.515	719.479	12.500.209
	-	-	-	-	-	-
	88,9	8.420	521.423	4.913.515	719.479	12.500.209
	84,3	27.437	297.449	322.990	236.584	2.055.222
	100,0	3.966	838.572	885.841	810.710	1.191.739
	82,9	23.471	206.013	227.882	139.571	2.201.128

2018 Yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda

Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	15,5	24,7	25,8	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	15,5	24,7	25,8	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	4,5	16,1	15,1	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	20	4,5	16,1	15,1	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	26	2,0	3,3	22,1	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	26	2,0	3,3	22,1	
24 - Ana metal sanayii	74	9,8	37,7	14,4	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	74	9,8	37,7	14,4	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	21	11,4	29,0	19,4	
Kamu	1	9,9	15,4	22,8	
Özel	20	11,5	31,2	19,1	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	14,8	24,4	30,1	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	14,8	24,4	30,1	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	35	5,9	28,4	12,4	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	35	5,9	28,4	12,4	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	14,3	29,1	18,7	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	11	14,3	29,1	18,7	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	48	3,9	28,1	10,1	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	48	3,9	28,1	10,1	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	22,6	36,3	33,8	
Kamu	1	1,1	4,0	3,5	
Özel	5	23,6	37,0	35,3	
31 - Mobilya imalatı	6	9,6	16,6	11,9	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	9,6	16,6	11,9	

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	86,8	9.003	100.486	278.990	230.714	650.376
	-	-	-	-	-	-
	86,8	9.003	100.486	278.990	230.714	650.376
	89,0	24.554	44.120	209.162	160.795	976.420
	-	-	-	-	-	-
	89,0	24.554	44.120	209.162	160.795	976.420
	91,6	23.724	19.796	262.067	174.352	988.992
	-	-	-	-	-	-
	91,6	23.724	19.796	262.067	174.352	988.992
	92,9	67.384	280.694	319.310	199.476	2.869.387
	-	-	-	-	-	-
	92,9	67.384	280.694	319.310	199.476	2.869.387
	93,0	26.724	88.692	225.166	195.083	777.554
	77,7	5.579	31.768	189.520	176.477	321.124
	94,4	21.145	103.711	234.571	199.992	897.981
	98,2	16.235	163.494	326.960	281.439	1.105.405
	-	-	-	-	-	-
	98,2	16.235	163.494	326.960	281.439	1.105.405
	85,1	54.395	70.014	163.749	118.902	1.195.424
	-	-	-	-	-	-
	85,1	54.395	70.014	163.749	118.902	1.195.424
	84,3	17.409	118.192	215.478	173.722	828.519
	-	-	-	-	-	-
	84,3	17.409	118.192	215.478	173.722	828.519
	90,4	109.446	63.366	231.559	171.152	1.610.006
	-	-	-	-	-	-
	90,4	109.446	63.366	231.559	171.152	1.610.006
	97,8	12.704	191.593	391.101	347.250	848.275
	100,0	1.096	4.719	130.543	107.289	445.418
	97,7	11.608	209.237	415.702	369.906	886.312
	80,3	10.646	46.735	129.078	112.836	487.433
	-	-	-	-	-	-
	80,3	10.646	46.735	129.078	112.836	487.433

2018 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda

Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
32 - Diğer imalatlar	4	-0,6	-9,4	0,5	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	-0,6	-9,4	0,5	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	4	-0,6	-9,4	0,5	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	-0,6	-9,4	0,5	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	15	-14,8	-26,6	12,1	
Kamu	1	-11,7	-9,6	-7,6	
Özel	14	-16,5	-89,5	23,2	
- Toplam	500	6,4	21,9	14,2	
Kamu	9	13,6	11,8	8,8	
Özel	491	6,1	23,8	14,4	

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	73,5	1.614	-45.773	112.034	100.530	8.143.670
	-	-	-	-	-	-
	73,5	1.614	-45.773	112.034	100.530	8.143.670
	73,5	1.614	-45.773	112.034	100.530	8.143.670
	-	-	-	-	-	-
	73,5	1.614	-45.773	112.034	100.530	8.143.670
	63,7	14.906	-392.027	-147.360	-428.568	2.651.946
	31,0	6.426	-258.947	-505.179	-642.818	2.220.189
	82,2	8.480	-492.872	123.789	-266.212	2.979.124
	89,0	690.704	91.976	333.447	150.400	1.429.019
	66,7	39.544	133.682	119.989	36.164	982.500
	89,9	651.160	89.443	346.410	157.338	1.456.135

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” araştırmasının temel amacı, Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 İSO 500 ARAŞTIRMASI

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

1. YÖNTEM

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan “Anket Kullanıcı Girişi” uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında “Anket Kullanıcı Girişi” uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, ar-ge harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış

bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler bilanço ve gelir tablolarıyla karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda açıklanan sorular ile ilgili olarak firma ile iletişime geçilmekte, tutarsızlığın yazılı olarak düzeltilmesi istenmektedir. Açıklanmayan sorularda ise bilanço ve gelir tablosu büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında gerçekleştirilmektedir. ISO 500 çalışmasında NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocakçılığı (B), İmalat (C) ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım (D) sektörleri kapsamaktadır. Ancak NACE Rev. 2 sınıflamasına göre 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 09 sektörleri kapsam dışıdır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralaması, üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl ISO 500 sıralamasındaki sıraları da yer almaktadır. Bir önceki yıla ait sıra numarası bulunmayan sanayi kuruluşları bir önceki yıl sıralamaya girememiş olan bir kuruluş olabileceği gibi, bir önceki yıl bilgilerinin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş ya da İkinci 500'den Birinci 500'e yükselmiş bir kuruluş da olabilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değeri** vermektedir. Net katma değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşülünce **brüt katma değere** ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat tutarı, ihracatçı birliği kayıtları ile tutarlı olmalıdır. Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaret dahil edilmemeli, varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO 500 çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması'na (NACE Rev.2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2019)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2019), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakbaki Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	9
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	9

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	369
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	5
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	25
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	50
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	35
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	1
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	6
Toplam Özel Kuruluşlar	491
Genel Toplam	500
(*) Halka Açık Kuruluşlar	67

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

SİZ YORULMAYIN, **FAALİYET BELGENİZİ** BİZ GETİRELİM!

ister kargo ile
kapınıza gönderelim,

ister online
olarak iletelim.

www.iso.org.tr

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2019)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	42	3.555.319.581
2	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	53	3.086.092.069
3	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	84	2.037.909.076
4	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	104	1.696.878.046
5	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	109	1.658.802.275
6	-	Özel	113	-
7	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	168	1.132.209.701
8	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	247	821.583.764
9	Eti Krom A.Ş.	Özel	264	783.085.247
10	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	408	503.624.267
11	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	448	468.043.191

10	Gıda ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	25	5.363.663.644
2	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	37	3.929.465.041
3	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	38	3.781.396.647
4	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	44	3.460.111.732
5	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	58	2.744.563.693
6	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	59	2.705.774.618
7	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	63	2.589.230.974
8	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	76	2.204.440.566
9	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	86	2.006.629.676
10	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	91	1.884.139.039
11	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	1.881.215.372
12	Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	93	1.873.759.938

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	95	1.847.757.669
14	-	Özel	107	-
15	Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. A.Ş.	Özel	117	1.593.868.536
16	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	120	1.542.910.142
17	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	125	1.508.759.723
18	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	126	1.492.743.211
19	Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	1.383.480.435
20	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	137	1.322.240.305
21	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	1.286.056.196
22	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	141	1.268.776.125
23	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	1.254.781.693
24	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	149	1.223.240.463
25	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	154	1.208.520.905
26	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	1.185.935.000
27	Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	163	1.162.461.941
28	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	164	1.159.169.248
29	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	169	1.118.839.528
30	Progida Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	1.115.951.903
31	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	173	1.111.092.428
32	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	179	1.097.238.174
33	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	180	1.095.642.182
34	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	189	1.036.788.002
35	Bıfı Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	194	1.023.463.869
36	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	203	1.001.797.682
37	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	218	925.634.778
38	Abalıoğlu Tarımsal Üretim A.Ş.	Özel	220	920.921.086
39	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	224	912.060.049
40	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	225	908.839.964
41	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	889.301.503
42	Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	229	887.028.284
43	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	868.588.764
44	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	246	822.124.548

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
45	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	248	819.665.611
46	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	250	817.772.567
47	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	254	807.817.403
48	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	802.041.843
49	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	258	800.183.241
50	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	269	767.663.971
51	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	270	767.297.142
52	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	759.644.040
53	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	293	718.902.211
54	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	302	702.543.193
55	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	313	676.879.683
56	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	315	676.210.157
57	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	318	668.456.591
58	-	Özel	319	-
59	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	320	661.039.378
60	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	333	626.435.945
61	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	340	617.986.730
62	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	349	596.858.475
63	Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Özel	363	564.310.751
64	Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	376	553.152.150
65	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	379	549.876.804
66	BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	380	549.058.254
67	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	541.737.625
68	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	386	531.645.048
69	Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	387	531.244.273
70	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	388	531.182.604
71	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	397	523.438.936
72	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	399	521.686.350
73	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	404	515.885.929
74	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	417	497.522.712
75	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	427	484.570.563
76	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	429	482.592.806

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
77	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	443	469.093.933
78	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	453	464.576.122
79	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	454	459.891.169
80	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	458.293.036
81	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	466	451.820.888
82	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	470	445.592.835
83	-	Özel	471	-
84	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	476	439.004.509
85	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	477	437.664.514
86	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	480	435.924.745
87	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	492	420.901.519

11 İçeceklerin imalatı

1	Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	50	3.151.455.645
2	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	146	1.236.350.618
3	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	209	965.867.671
4	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	283	746.331.245
5	Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	377	550.920.563
6	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	419	496.700.475

12 Tütün ürünleri imalatı

1	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	40	3.746.615.463
2	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	82	2.098.660.667
3	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	309	681.101.931
4	Sunel Ticaret T.A.Ş.	Özel	457	458.706.632

13	Tekstil ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	80	2.124.911.788
2	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	96	1.847.105.086
3	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	100	1.778.818.919
4	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	129	1.487.331.094
5	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	140	1.279.200.922
6	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	191	1.027.512.495
7	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	1.024.585.401
8	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	204	988.265.138
9	-	Özel	212	-
10	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	916.843.065
11	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	835.569.230
12	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	817.569.046
13	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	252	814.646.282
14	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	253	811.263.126
15	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	757.678.159
16	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	284	745.276.256
17	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	298	710.546.837
18	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	703.672.485
19	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	306	692.656.801
20	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	311	679.378.819
21	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	679.025.841
22	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	316	673.814.203
23	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	331	637.406.484
24	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	337	621.237.011
25	-	Özel	347	-
26	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	372	557.967.359
27	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	378	550.127.094
28	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	383	539.712.677
29	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	424	488.185.361
30	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	440	473.441.504
31	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	441	472.375.926
32	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	445	468.757.432

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	473	441.064.290
34	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	481	435.107.386
35	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	485	429.423.944
36	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	426.178.074
37	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	489	425.447.808
38	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	417.154.547
39	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	499	414.341.240

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	222	915.121.588
2	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	914.747.609
3	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	236	844.976.665
4	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	271	766.451.575
5	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	288	739.434.452
6	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	322	654.396.898
7	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	344	607.936.425
8	Baykanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	529.446.923
9	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	392	529.176.995
10	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	394	526.251.563
11	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	402	516.297.091
12	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	428	483.496.471
13	Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	452	465.138.291
14	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	472	444.212.373
15	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	497	416.172.500

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	45	3.439.049.615
2	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	3.425.341.179
3	AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	182	1.085.647.366
4	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	237	844.627.775
5	SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	439	474.271.624

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
6	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	464	453.643.954
7	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	437.294.348
8	Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	484	429.712.656

17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı

1	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	2.747.902.702
2	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	116	1.598.628.049
3	-	Özel	119	-
4	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	162	1.174.345.578
5	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	1.148.002.694
6	Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	178	1.100.046.566
7	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	244	832.717.709
8	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	297	711.587.831
9	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	308	687.970.439
10	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	330	637.526.257
11	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	354	583.492.467
12	-	Özel	365	-
13	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Özel	385	535.279.920
14	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	390	529.437.720
15	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	481.912.008

18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

1	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	396	525.076.177
2	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	421	488.936.720
3	ASAS Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	413.816.481

19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	1	79.042.478.682
2	Aygaz A.Ş.	Özel	18	6.926.502.979
3	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	31	4.494.305.244
4	İpragaz A.Ş.	Özel	51	3.126.973.520

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	13	7.870.226.417
2	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	27	4.726.437.481
3	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	41	3.664.920.993
4	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	47	3.261.322.261
5	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	70	2.454.573.523
6	Soda Sanayii A.Ş.	Özel	71	2.453.505.908
7	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	77	2.201.963.427
8	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	94	1.873.034.511
9	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	106	1.677.935.742
10	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	130	1.466.479.000
11	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	131	1.466.346.160
12	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	148	1.231.462.808
13	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	1.009.922.351
14	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	206	981.877.938
15	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	230	882.104.800
16	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	238	842.813.630
17	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	259	799.982.440
18	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	265	778.316.827
19	Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	769.262.615
20	-	Özel	305	-
21	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	307	690.120.542
22	-	Özel	310	-
23	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	336	624.993.432
24	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	341	614.620.304
25	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	342	612.410.382
26	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	403	516.189.794
27	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	432	479.976.871
28	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	458	458.460.342
29	Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	462	456.559.473
30	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Özel	467	449.927.089
31	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	445.707.448
32	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	488	425.828.237

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	97	1.835.011.236
2	Deva Holding A.Ş.	Özel	188	1.040.551.641
3	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	200	1.005.950.067
4	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	286	743.068.300
5	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	461	457.189.300

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı			
1	BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	2.825.524.384
2	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	83	2.046.677.054
3	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	87	1.996.534.236
4	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	98	1.834.118.094
5	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	138	1.307.089.231
6	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	145	1.245.209.092
7	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	190	1.031.310.188
8	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	213	949.648.941
9	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	214	946.154.542
10	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	217	932.727.560
11	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	239	840.062.491
12	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	279	754.960.835
13	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	748.097.703
14	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	289	739.101.393
15	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	339	618.610.120
16	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	371	558.771.695
17	Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	554.192.481
18	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	416	497.527.005
19	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	422	488.893.423
20	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	415.421.301

23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	102	1.730.606.505
2	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	111	1.633.401.011
3	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	1.624.726.422
4	Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	122	1.525.835.238
5	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	127	1.492.412.736
6	Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	1.187.879.317
7	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	166	1.146.100.332
8	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	226	898.505.901
9	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	828.598.431
10	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	255	805.097.234
11	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	290	733.307.818
12	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	343	611.257.300
13	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	345	603.540.695
14	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	353	586.583.908
15	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	359	575.223.844
16	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	554.387.926
17	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	393	528.381.909
18	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	395	525.265.689
19	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	522.260.240
20	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	401	517.430.987
21	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	405	510.091.364
22	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	499.730.426
23	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	435	479.178.922
24	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	442	471.109.678
25	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	460	457.751.814
26	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	475	439.094.907

24	Ana metal sanayii	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	7	15.795.144.102
2	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	8	13.778.194.465
3	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	9	11.957.290.261
4	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	11	10.469.172.006
5	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	19	6.378.613.632
6	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	20	6.078.515.748
7	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	5.545.602.546
8	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	24	5.449.241.461
9	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	5.229.367.869
10	Kroman Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	30	4.602.425.191
11	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32	4.436.789.031
12	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	34	4.109.118.141
13	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	35	3.934.190.335
14	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	36	3.932.165.690
15	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	43	3.511.486.567
16	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	52	3.088.430.409
17	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	54	3.049.328.810
18	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	55	2.846.225.968
19	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	2.613.978.763
20	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	64	2.574.448.426
21	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	65	2.551.371.762
22	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	67	2.495.393.724
23	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	68	2.488.486.631
24	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	72	2.410.861.636
25	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	74	2.233.946.388
26	Koç Metalurji A.Ş.	Özel	75	2.228.840.893
27	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	78	2.194.566.417
28	-	Özel	79	-
29	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	81	2.123.265.414
30	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	89	1.925.505.086
31	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	101	1.747.136.885
32	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	103	1.713.042.848

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	110	1.651.076.475
34	Siddik Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	128	1.489.341.890
35	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	136	1.373.780.014
36	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	142	1.263.275.611
37	Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	143	1.259.770.251
38	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	151	1.213.102.394
39	Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	1.211.747.414
40	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	160	1.180.288.251
41	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	174	1.109.694.984
42	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	175	1.107.392.802
43	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	201	1.005.042.910
44	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	215	938.446.198
45	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	219	923.267.665
46	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	240	838.839.218
47	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	243	832.909.170
48	Altek Döküm Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	260	798.756.248
49	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	262	794.166.879
50	Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	267	768.468.824
51	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	268	767.836.919
52	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	272	764.039.906
53	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	760.975.558
54	Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	285	745.228.324
55	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	291	730.435.990
56	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	304	700.154.034
57	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	314	676.671.293
58	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	317	672.312.109
59	Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	325	644.531.725
60	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	335	625.329.735
61	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	338	621.199.025
62	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	352	588.556.146
63	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	582.537.091
64	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	370	560.786.984

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
65	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	381	547.875.341
66	Eti Elektrometalurji A.Ş.	Özel	407	506.901.633
67	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	426	487.187.519
68	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	479.370.401
69	Ümrân Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	434	479.240.503
70	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	437	476.518.913
71	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	465.912.836
72	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	479	436.063.359
73	Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	482	431.117.117
74	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	496	416.378.354

25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

1	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	73	2.319.517.463
2	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	85	2.007.211.188
3	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	88	1.934.228.514
4	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	1.661.249.182
5	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	133	1.392.863.972
6	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	1.201.029.351
7	-	Özel	257	-
8	Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	261	795.345.615
9	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	292	724.363.609
10	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	296	713.613.516
11	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	332	632.399.428
12	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	334	626.374.441
13	Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	366	562.771.701
14	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	367	561.984.470
15	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	368	561.604.970
16	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	519.065.607
17	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	415	498.194.909
18	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	423	488.203.230

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
19	Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	451	465.863.334
20	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	483	430.958.023
21	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	417.774.750

26

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

1	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	7.775.357.036
2	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	15	7.593.473.730
3	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	153	1.209.586.140
4	HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	351	589.838.738
5	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	455	459.890.847

27

Elektrikli teçhizat imalatı

1	Arçelik A.Ş.	Özel	6	16.551.862.693
2	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	7.344.647.258
3	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	5.979.397.524
4	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	105	1.684.477.715
5	Whirlpool Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	132	1.393.177.273
6	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	147	1.234.100.588
7	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	159	1.181.771.600
8	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	167	1.145.378.229
9	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	172	1.113.975.176
10	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	183	1.077.135.091
11	Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Özel	187	1.043.050.544
12	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	205	982.158.550
13	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	207	968.517.256
14	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	227	896.683.016
15	-	Özel	231	-
16	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	235	845.675.745

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
17	Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	249	817.963.078
18	-	Özel	282	-
19	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	295	714.577.276
20	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	300	704.885.916
21	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	321	657.163.633
22	Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	Özel	326	644.066.530
23	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	601.234.986
24	Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoglu	Özel	350	593.860.126
25	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	362	570.640.325
26	Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	364	563.229.304
27	-	Özel	384	-
28	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	391	529.222.063
29	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	406	509.682.438
30	-	Özel	410	-
31	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	411	501.242.284
32	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	418	497.380.324
33	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	436	476.845.228
34	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	474	439.433.019
35	Panasonic Life Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	490	424.850.950

28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

1	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	48	3.258.833.885
2	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	123	1.520.553.921
3	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	1.073.979.926
4	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	186	1.043.362.954
5	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	199	1.009.815.276
6	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	216	938.324.418
7	Uğur Soğutma Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	869.189.283
8	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	757.432.313

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
9	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	646.533.028
10	Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	358	578.468.345
11	CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	449	467.743.644

29

Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

1	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	2	31.062.845.187
2	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	3	23.607.677.900
3	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	4	20.242.372.244
4	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	5	17.110.648.133
5	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	11.084.691.000
6	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	12	9.159.029.701
7	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	4.711.859.582
8	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	49	3.231.722.468
9	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	61	2.621.379.755
10	Honda Türkiye A.Ş.	Özel	66	2.517.851.766
11	MAN Türkiye A.Ş.	Özel	69	2.460.980.013
12	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	99	1.784.785.842
13	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	114	1.610.374.776
14	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	1.555.161.287
15	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	121	1.531.878.446
16	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	124	1.516.514.889
17	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	135	1.382.811.817
18	-	Özel	150	-
19	Hema Endüstri A.Ş.	Özel	157	1.187.345.794
20	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	1.116.806.789
21	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	176	1.106.279.231
22	Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	192	1.025.019.644
23	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	195	1.019.016.427
24	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	196	1.011.412.549
25	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	197	1.011.085.848
26	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	202	1.002.828.847

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
27	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	210	960.699.680
28	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	263	791.557.080
29	Chassis Brakes International Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	763.172.649
30	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	299	709.456.094
31	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	323	653.053.985
32	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	328	641.019.065
33	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	638.758.548
34	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	355	583.208.636
35	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	360	574.886.623
36	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	361	574.006.105
37	Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	373	554.744.884
38	B-Plas Bursa Plastik Metal İnş. Enerji Mad. Jeotermal Turz. Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	412	501.171.309
39	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	474.508.075
40	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	444	469.004.650
41	-	Özel	447	-
42	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	459.455.448
43	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	463	454.680.048
44	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	465	453.332.946
45	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	468	449.803.871
46	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	486	427.110.387
47	-	Özel	491	-
48	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	493	419.900.429

30

Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	22	5.959.686.554
2	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	115	1.603.247.723
3	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	181	1.094.927.921
4	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	752.408.284
5	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	327	641.365.542
6	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	425	488.178.409

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	185	1.048.987.124
2	Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	211	956.372.909
3	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	294	718.806.116
4	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	494.183.505
5	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	431	480.819.746
6	Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	446	468.590.718

32	Diğer imalatlar	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	16	7.560.563.835
2	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	242	833.847.101
3	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	759.273.156
4	Mioro Hediye Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	409	503.235.801

33	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	29	4.635.549.539
2	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	33	4.421.971.307
3	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	39	3.773.436.052
4	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	60	2.655.884.732
5	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	90	1.901.792.760
6	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	161	1.174.782.753
7	Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	177	1.104.926.783
8	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	208	966.003.290
9	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	232	871.912.749
10	Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	287	742.915.245
11	-	Özel	303	-
12	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	346	602.078.519
13	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	356	583.110.975
14	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	369	561.454.927
15	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	413	499.981.430

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAİYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI,
KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Abaloğlu Tarımsal Üretim A.Ş.	Özel	10	311	212	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	155	163	0,00	100,00	0,00	0,00
Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	86	93	0,00	100,00	0,00	0,00
ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	460	469	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	90	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	375	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	345	353	0,00	57,77	0,00	42,23
Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	231	239	0,00	100,00	0,00	0,00
Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	380	388	0,00	100,00	0,00	0,00
AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	174	182	0,00	100,00	0,00	0,00
Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	24	371	259	267	0,00	100,00	0,00	0,00
AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	454	463	0,00	100,00	0,00	0,00
Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	323	331	0,00	100,00	0,00	0,00
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	105	112	0,00	39,72	39,72	20,56
Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	230	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	153	161	0,00	37,36	37,36	25,28
Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	258	266	0,00	100,00	0,00	0,00
Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	441	450	0,00	100,00	0,00	0,00
AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	352	38	41	0,00	58,31	0,00	41,69
Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	292	300	0,00	100,00	0,00	0,00
Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	285	293	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	319	327	0,00	50,00	50,00	0,00
Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	252	260	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	113	120	0,00	100,00	0,00	0,00
Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	379	387	0,00	0,00	100,00	0,00
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	95	102	0,00	77,10	0,00	22,90
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	138	146	0,00	43,05	24,00	32,95
Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	194	202	0,00	55,40	29,73	14,87
Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	355	363	0,00	100,00	0,00	0,00
ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Tic. A.Ş.	Özel	17	341	377	385	0,00	100,00	0,00	0,00
Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	457	466	0,00	0,00	100,00	0,00
Arçelik A.Ş.	Özel	27	383	6	6	0,00	74,85	0,00	25,15
Arikan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	478	487	0,00	100,00	0,00	0,00
Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	485	494	0,00	100,00	0,00	0,00
Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	32.1	390	234	242	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	277	285	0,00	100,00	0,00	0,00
As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	390	398	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	57	62	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	491	500	0,00	0,00	100,00	0,00
Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	15	15	0,00	74,30	0,00	25,70
Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	83	89	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	31	32	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	188	196	0,00	60,00	40,00	0,00
Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	14	322	488	497	0,00	100,00	0,00	0,00
Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	318	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	23	369	282	290	0,00	100,00	0,00	0,00
Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	82	88	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	474	483	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	84	90	0,00	100,00	0,00	0,00
Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	340	348	0,00	100,00	0,00	0,00
ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	480	489	0,00	100,00	0,00	0,00
Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	187	195	0,00	50,00	50,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	92	99	0,00	0,00	100,00	0,00
Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	246	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	291	299	0,00	100,00	0,00	0,00
Aygaz A.Ş.	Özel	19	353	18	18	0,00	75,73	0,00	24,27
Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	217	225	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	413	421	0,00	51,41	0,00	48,59
Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	27	383	227	235	0,00	100,00	0,00	0,00
Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	261	269	0,00	100,00	0,00	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	54	59	0,00	0,00	91,71	8,29
Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	10	311	210	218	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	32	34	0,00	100,00	0,00	0,00
Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	20	352	222	230	0,00	0,00	100,00	0,00
Baykanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	381	389	0,00	100,00	0,00	0,00
Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	288	296	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	344	352	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	417	426	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	332	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	123	130	0,00	73,62	26,38	0,00
Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	117	124	0,00	50,00	50,00	0,00
Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	269	277	0,00	100,00	0,00	0,00
Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	23	361	433	442	0,00	100,00	0,00	0,00
Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	186	194	0,00	100,00	0,00	0,00
Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	464	473	0,00	100,00	0,00	0,00
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	56	61	0,00	50,10	49,90	0,00
Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	335	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	393	401	0,00	70,06	0,00	29,94
Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	19	19	0,00	54,67	45,33	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	403	411	0,00	100,00	0,00	0,00
Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	48	52	0,00	73,48	6,67	19,85
Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	176	184	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	27	28	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	67	73	0,00	0,00	100,00	0,00
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	13	321	364	372	0,00	85,96	0,00	14,04
Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	306	314	0,00	100,00	0,00	0,00
Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	177	185	0,00	100,00	0,00	0,00
Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	185	193	0,00	100,00	0,00	0,00
B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Mad. Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	404	412	0,00	100,00	0,00	0,00
BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	51	56	0,00	46,13	43,63	10,24
BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	17	17	0,00	0,00	99,97	0,03
BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	10	311	372	380	0,00	100,00	0,00	0,00
Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	350	358	0,00	40,50	59,50	0,00
Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	85	92	0,00	0,00	100,00	0,00
Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	371	379	0,00	100,00	0,00	0,00

C HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	88	95	0,00	0,00	100,00	0,00
Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	165	173	0,00	0,00	100,00	0,00
Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	456	465	0,00	0,00	100,00	0,00
Chassis Brakes International Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	265	273	0,00	0,00	100,00	0,00
CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	202	210	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	168	176	0,00	100,00	0,00	0,00
Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	11	313	46	50	0,00	52,76	20,09	27,15
Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	362	370	0,00	100,00	0,00	0,00
Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	255	263	0,00	100,00	0,00	0,00
CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	28	382	440	449	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	24	371	373	381	0,00	100,00	0,00	0,00
Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	233	241	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	341	349	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	229	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	7	91	100,00	0,00	0,00	0,00
Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	07	210	400	408	0,00	0,00	100,00	0,00
Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	235	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	134	142	0,00	100,00	0,00	0,00
Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	220	228	0,00	100,00	0,00	0,00
ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	264	272	0,00	57,73	0,00	42,27
Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	260	268	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	23	369	451	460	0,00	0,00	97,80	2,20
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	218	226	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	120	127	0,00	63,52	0,00	36,48
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	24	372	11	11	0,00	100,00	0,00	0,00
Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	477	486	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	208	216	0,00	0,00	100,00	0,00
Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	29	384	189	197	0,00	0,00	100,00	0,00
Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	467	476	0,00	100,00	0,00	0,00
Deva Holding A.Ş.	Özel	21	352	180	188	0,00	0,00	82,20	17,80
Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	39	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	13	321	298	306	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	437	446	0,00	61,15	0,00	38,85
Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	10	311	181	189	0,00	100,00	0,00	0,00
Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	152	160	0,00	96,49	0,00	3,51
Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	136	144	0,00	100,00	0,00	0,00
Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	191	199	0,00	100,00	0,00	0,00
Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	483	492	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	268	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	366	374	0,00	100,00	0,00	0,00
DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	190	198	0,00	74,53	0,00	25,47

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	158	166	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Çelik Endüstriyi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	143	151	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	315	323	0,00	65,33	0,00	34,67
Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	449	458	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	205	213	0,00	0,00	95,88	4,12
Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	72	78	0,00	100,00	0,00	0,00
Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	434	443	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	25	381	284	292	0,00	100,00	0,00	0,00
Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	271	279	0,00	100,00	0,00	0,00
Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	305	313	0,00	100,00	0,00	0,00
Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	226	234	0,00	100,00	0,00	0,00
Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	427	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	36	39	0,00	100,00	0,00	0,00
ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	27	383	383	391	0,00	100,00	0,00	0,00
Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	110	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	394	402	0,00	100,00	0,00	0,00
Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	24	372	24	24	0,00	100,00	0,00	0,00
ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	349	357	0,00	0,00	0,00	100,00
Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	61	67	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	239	247	0,00	100,00	0,00	0,00
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	24	371	8	8	0,00	52,37	0,00	47,63
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	28	29	0,00	100,00	0,00	0,00
Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	369	377	0,00	0,00	100,00	0,00
Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	473	482	0,00	36,28	63,72	0,00
Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	29	384	435	444	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	14	322	419	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	97	104	0,00	100,00	0,00	0,00
Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	6	63	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	135	143	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Elektrometalurji A.Ş.	Özel	24	371	399	407	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	35	37	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Krom A.Ş.	Özel	07	210	256	264	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	20	351	1	27	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Soda Üretim Paz. Nak. ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	102	109	26,00	74,00	0,00	0,00
Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	421	430	0,00	100,00	0,00	0,00
EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	35	400	2	33	100,00	0,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	27	383	241	249	0,00	100,00	0,00	0,00
Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	28	382	116	123	0,00	50,00	50,00	0,00
Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	398	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	372	428	437	0,00	100,00	0,00	0,00
Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	370	378	0,00	100,00	0,00	0,00
FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	30	384	173	181	0,00	51,00	49,00	0,00
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	2	2	0,00	41,07	41,04	17,89
Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	331	339	0,00	100,00	0,00	0,00
Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	382	390	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	432	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	283	291	0,00	100,00	0,00	0,00
Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	216	224	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	328	336	0,00	100,00	0,00	0,00
Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	408	416	0,00	0,00	100,00	0,00
Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	458	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	22	355	81	87	0,00	0,00	74,60	25,40
Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	262	270	0,00	16,50	83,50	0,00
Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	486	495	0,00	100,00	0,00	0,00
Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	466	475	0,00	31,12	0,00	68,88
Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	367	375	0,00	0,00	100,00	0,00
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	20	351	198	206	0,00	74,59	0,00	25,41
Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	74	80	0,00	100,00	0,00	0,00
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	10	311	161	169	0,00	100,00	0,00	0,00
Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	326	334	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	445	454	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	472	481	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Harpüt Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	329	337	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	266	274	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	164	172	0,00	100,00	0,00	0,00
Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	248	256	0,00	100,00	0,00	0,00
HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	145	153	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	43	47	0,00	100,00	0,00	0,00
Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	20	352	453	462	0,00	53,81	0,00	46,19
Hema Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	149	157	0,00	100,00	0,00	0,00
HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	98	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	178	186	0,00	100,00	0,00	0,00
Honda Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	60	66	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	26	383	343	351	0,00	15,00	85,00	0,00
Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	14	322	214	222	0,00	0,00	100,00	0,00
Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	10	10	0,00	30,00	70,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	87	94	0,00	0,00	100,00	0,00
ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	391	399	0,00	100,00	0,00	0,00
İşıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	416	424	0,00	100,00	0,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	9	9	0,00	100,00	0,00	0,00
İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	35	400	55	60	0,00	100,00	0,00	0,00
İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	140	148	0,00	100,00	0,00	0,00
İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	232	240	0,00	100,00	0,00	0,00
İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	05	210	160	168	0,00	100,00	0,00	0,00
İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	199	207	0,00	50,00	50,00	0,00
İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	412	420	0,00	100,00	0,00	0,00
İpragaz A.Ş.	Özel	19	353	47	51	0,00	0,12	99,88	0,00
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	24	371	7	7	0,00	94,87	0,00	5,13
İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	290	298	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	32.1	390	16	16	0,00	100,00	0,00	0,00
İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	422	431	0,00	100,00	0,00	0,00
İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	476	485	0,00	100,00	0,00	0,00
İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	338	346	0,00	100,00	0,00	0,00
İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	34	36	0,00	78,37	0,00	21,63
İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	23	362	385	393	0,00	61,16	0,00	38,84

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	459	468	0,00	80,29	0,00	19,71
Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	299	307	0,00	0,00	100,00	0,00
JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	12	314	76	82	0,00	0,00	100,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	374	382	0,00	100,00	0,00	0,00
Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	289	297	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	414	422	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	407	415	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	429	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	08	210	439	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	484	493	0,00	100,00	0,00	0,00
Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	348	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Kansai Altın Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	251	259	0,00	49,00	51,00	0,00
Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	49	54	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	144	152	0,00	100,00	0,00	0,00
KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	23	23	0,00	0,00	0,00	100,00
Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	446	455	0,00	69,05	0,00	30,95
Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	127	135	0,00	63,46	0,00	36,54
Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	293	301	0,00	100,00	0,00	0,00
Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	346	354	0,00	77,58	0,00	22,42
Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	490	499	0,00	100,00	0,00	0,00
Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	42	46	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	119	126	11,07	88,93	0,00	0,00
Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	08	210	78	84	0,00	100,00	0,00	0,00
KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Mad. İşl. A.Ş.	Özel	23	369	337	345	0,00	100,00	0,00	0,00
Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	267	275	0,00	0,00	99,46	0,54
Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	238	246	0,00	100,00	0,00	0,00
Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	150	158	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	395	403	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	17	341	170	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Kıpaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	93	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	316	324	0,00	61,01	0,00	38,99
Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	96	103	0,00	100,00	0,00	0,00
Koç Metalurji A.Ş.	Özel	24	371	69	75	0,00	100,00	0,00	0,00
Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	192	200	0,00	100,00	0,00	0,00
Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	415	423	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	40	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	122	129	0,00	71,11	0,00	28,89
Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	137	145	0,00	15,00	85,00	0,00
Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	99	106	0,00	100,00	0,00	0,00
Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	257	265	0,00	100,00	0,00	0,00
Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	10	311	418	427	0,00	100,00	0,00	0,00
Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	77	83	0,00	100,00	0,00	0,00
Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	29	30	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	195	203	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	304	312	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	354	362	0,00	0,01	99,99	0,00
Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	287	295	0,00	5,00	95,00	0,00
Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	312	310	318	0,00	0,00	100,00	0,00
Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	14	322	280	288	0,00	100,00	0,00	0,00
Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	479	488	0,00	100,00	0,00	0,00
Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	236	244	0,00	100,00	0,00	0,00
Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	104	111	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	25	381	8	133	100,00	0,00	0,00	0,00
MAN Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	63	69	0,00	0,01	99,99	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	308	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	107	114	0,00	40,00	60,00	0,00
Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	347	355	0,00	40,00	60,00	0,00
Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	397	405	0,00	100,00	0,00	0,00
Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	166	174	0,00	100,00	0,00	0,00
Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	196	204	0,00	100,00	0,00	0,00
Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	276	284	0,00	100,00	0,00	0,00
Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	312	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	213	221	0,00	53,12	0,00	46,88
Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	29	384	12	12	7,96	7,05	84,99	0,00
Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	132	140	0,00	100,00	0,00	0,00
Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	203	211	0,00	100,00	0,00	0,00
Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	193	201	0,00	100,00	0,00	0,00
Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	411	419	0,00	100,00	0,00	0,00
Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	410	418	0,00	0,00	100,00	0,00
Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	30	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Miro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	401	409	0,00	100,00	0,00	0,00
Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	253	261	0,00	100,00	0,00	0,00
MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	24	371	50	55	0,00	0,00	100,00	0,00
Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	463	472	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	52	57	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	109	116	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	154	162	0,00	0,00	79,15	20,85
Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	175	183	0,00	100,00	0,00	0,00
Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	240	248	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	59	65	0,00	100,00	0,00	0,00
Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	182	190	0,00	100,00	0,00	0,00
Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	70	76	0,00	62,53	37,47	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	128	136	0,00	100,00	0,00	0,00
Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	487	496	0,00	100,00	0,00	0,00
Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	197	205	0,00	0,00	100,00	0,00
Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	322	330	0,00	0,00	100,00	0,00
Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	278	286	0,00	100,00	0,00	0,00
Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	207	215	0,00	60,00	40,00	0,00
Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	147	155	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	247	255	0,00	84,08	0,00	15,92
Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	378	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Nurul Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	365	373	0,00	100,00	0,00	0,00
Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	353	361	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	146	154	0,00	70,00	30,00	0,00
Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Özel	27	383	179	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	157	165	0,00	0,00	92,74	7,26
OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	447	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	13	321	303	311	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	270	278	0,00	96,65	3,35	0,00
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	45	49	0,00	72,55	0,00	27,45
Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	420	429	0,00	100,00	0,00	0,00
Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	237	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	29	384	4	4	0,00	49,00	51,00	0,00
Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	443	452	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	436	445	0,00	100,00	0,00	0,00
Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	317	325	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	325	333	0,00	100,00	0,00	0,00
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	22	355	363	371	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	94	101	0,00	100,00	0,00	0,00
Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	151	159	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	470	479	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	424	433	0,00	100,00	0,00	0,00
Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	313	321	0,00	100,00	0,00	0,00
Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	126	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Panasonic Life Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	481	490	0,00	0,00	100,00	0,00
Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	426	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	279	287	0,00	100,00	0,00	0,00
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	148	156	0,00	84,62	15,38	0,00
PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	20	351	13	13	0,00	0,00	51,00	49,00
Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	91	98	0,03	99,97	0,00	0,00
Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kim. Mad. Tarım Ür. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	368	376	0,00	0,00	100,00	0,00
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	314	37	40	0,00	25,00	75,00	0,00
Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	294	302	0,00	67,00	0,00	33,00
Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	118	125	0,00	61,41	0,00	38,59
Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	206	214	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	334	342	0,00	50,00	50,00	0,00
Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	68	74	0,00	30,00	70,00	0,00
Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	444	453	0,00	100,00	0,00	0,00
Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	129	137	0,00	100,00	0,00	0,00
Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	163	171	0,00	0,00	100,00	0,00
Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	22	355	130	138	0,00	0,01	99,99	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	20	351	124	131	0,00	0,00	100,00	0,00
Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	171	179	0,00	100,00	0,00	0,00
ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	79	85	15,17	84,83	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	392	400	0,00	100,00	0,00	0,00
RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	200	208	0,00	30,00	70,00	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	409	417	0,00	100,00	0,00	0,00
S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	156	164	0,00	100,00	0,00	0,00
Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	359	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	405	413	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	89	96	0,00	100,00	0,00	0,00
Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	21	352	452	461	0,00	100,00	0,00	0,00
Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	423	432	0,00	100,00	0,00	0,00
Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	24	372	309	317	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	211	219	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	442	451	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	26	26	0,00	0,00	0,00	100,00
Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	101	108	0,00	85,00	15,00	0,00
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	71	77	0,00	84,80	0,00	15,20
Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	250	258	0,00	100,00	0,00	0,00
Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	450	459	0,00	100,00	0,00	0,00
Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	243	251	0,00	100,00	0,00	0,00
Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoglu	Özel	27	383	342	350	0,00	100,00	0,00	0,00
Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	159	167	0,00	100,00	0,00	0,00
SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	430	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Siddik Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	121	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Sirmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	275	283	0,00	43,16	56,84	0,00
Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	361	369	0,00	100,00	0,00	0,00
Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	296	304	0,00	100,00	0,00	0,00
Soda Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	65	71	0,00	60,67	0,00	39,33
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	141	149	0,00	0,00	100,00	0,00
Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	169	177	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	352	360	0,00	0,00	100,00	0,00
Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	273	281	0,00	20,00	80,00	0,00
Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	333	341	0,00	0,00	100,00	0,00
Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	215	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Sunel Ticaret T.A.Ş.	Özel	12	314	448	457	0,00	100,00	0,00	0,00
Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	209	217	0,00	100,00	0,00	0,00
SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	53	58	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	327	335	0,00	100,00	0,00	0,00
Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	324	332	0,00	100,00	0,00	0,00
Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	80	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	263	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	245	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	431	440	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	244	252	0,00	100,00	0,00	0,00
Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	131	139	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	12	314	301	309	0,00	100,00	0,00	0,00
Tadımlı Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	242	250	0,00	100,00	0,00	0,00
Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	468	477	0,00	100,00	0,00	0,00
TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	389	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	133	141	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	172	180	0,00	53,34	5,26	41,40
Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	75	81	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	336	344	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	489	498	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	406	414	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	320	328	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	465	474	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	461	470	0,00	100,00	0,00	0,00
Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	184	192	0,00	100,00	0,00	0,00
Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	360	368	0,00	0,00	100,00	0,00
Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	272	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	469	478	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	114	121	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	358	366	0,00	100,00	0,00	0,00
TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	29	384	5	5	0,00	37,85	37,86	24,29
Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	64	70	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	20	20	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	254	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	167	175	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	103	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	24	371	66	72	0,00	49,00	51,00	0,00
Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	162	170	0,00	0,00	100,00	0,00
Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	3	3	0,00	0,00	100,00	0,00
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	115	122	0,00	69,45	0,00	30,55
Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	330	338	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	300	308	0,00	100,00	0,00	0,00
Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	108	115	0,00	53,78	46,22	0,00
TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	22	22	45,45	54,55	0,00	0,00
TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	19	353	1	1	0,00	51,00	0,00	49,00
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	27	383	139	147	0,00	0,00	83,75	16,25
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	28	382	44	48	0,00	37,50	37,50	25,00
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	201	209	0,00	0,00	95,69	4,31
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	05	210	5	53	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	06	210	4	42	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	10	311	3	38	100,00	0,00	0,00	0,00
TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	30	384	9	425	100,00	0,00	0,00	0,00
TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	314	322	0,00	100,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	384	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğur Soğutma Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	225	233	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	396	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	356	364	0,00	82,28	0,00	17,72
Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	388	396	0,00	100,00	0,00	0,00
Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	25	25	0,00	0,01	99,99	0,00

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	425	434	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	228	236	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	386	394	0,00	100,00	0,00	0,00

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	281	289	0,00	100,00	0,00	0,00
Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	21	21	0,00	68,53	0,00	31,47
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	14	14	0,00	64,41	0,00	35,59
Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	16	331	475	484	0,00	100,00	0,00	0,00
Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	351	359	0,00	100,00	0,00	0,00
Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	387	395	0,00	0,00	100,00	0,00

W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Whirlpool Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	125	132	0,00	0,00	100,00	0,00
--	------	----	-----	-----	-----	------	------	--------	------

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	321	329	0,00	100,00	0,00	0,00
YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	31	332	286	294	0,00	52,00	0,00	48,00
Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	10	311	221	229	0,00	100,00	0,00	0,00
Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	111	118	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	58	64	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	24	371	62	68	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	41	45	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri San. Tes. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	455	464	0,00	100,00	0,00	0,00
Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	219	227	0,00	100,00	0,00	0,00
Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	307	315	0,00	100,00	0,00	0,00
Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	471	480	0,00	100,00	0,00	0,00
Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	33	35	0,00	100,00	0,00	0,00

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	224	232	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	183	191	0,00	100,00	0,00	0,00

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

KAPASİTE RAPORUNUZU **KOLAYCA ALIN!**

Müracat, Suret Onayı ve Süreç Takibini

www.iso.org.tr/online-hizmetler adresinden yapabilirsiniz!

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR

SEKTÖRLER VE SERMAYE DAĞILIMLARI

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	24	372	73	79	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	100	107	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	07	210	106	113	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	17	341	112	119	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	142	150	0,00	94,56	5,44	0,00
.....	Özel	13	321	204	212	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	223	231	0,00	0,02	99,98	0,00
.....	Özel	25	381	249	257	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	27	383	274	282	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	35	400	295	303	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	297	305	0,00	51,00	49,00	0,00
.....	Özel	20	352	302	310	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	311	319	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	339	347	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	17	341	357	365	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	27	383	376	384	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	402	410	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	438	447	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	462	471	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	482	491	0,00	0,00	100,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu:

2018 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2019) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması:

Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - Genel Sıralama:

Kuruluşların ISO 500 içindeki sırasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı:

Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayrımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar:

Bu bölümde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlara ait sektör dağılımları, (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

YORUMLAR

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

2018 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN TÜRKİYE
EKONOMİSİNE VE İHRACATA KATKISI

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

2018 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER VE
500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

HAKAN GÜLDAĞ

2018'DE KUR GELİŞMELERİ VE İSO 500'ÜN KARLILIK ANALİZİ

”

2018 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN

TÜRKİYE EKONOMİSİNE VE İHRACATA KATKISI

Sanayimizin sınıf atlamasını ve ivme kazanmasını amaçlarken, bunun ancak rekabetçi ve katma değerli yatırım kararlarıyla başarılabilceğine şüphe yok.

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

Cumhurbaşkanı Baş Danışmanı

Türkiye ekonomisi 2017 yılında gerçekleştirdiği yüzde 7,4 oranındaki güçlü gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) gelişiminin ardından 2018 senesinin ilk yarısında da yüksek addedilecek bir performans göstermiş ancak üçüncü çeyrek itibarıyla bir yavaşlama sürecine girmiştir. Son çeyrekte yaşanan daralmayla birlikte yılı yüzde 2,6'lık bir büyüme hızıyla geride bırakan ekonomideki bu tabloda, çeşitli entegre faktörlerin rol oynadığı ifade edilebilir. Bu kapsamda Türkiye ekonomisinin 2018 yılı GSYH gelişiminin perde arkasındaki dinamikleri anlamak önem taşımaktadır.

Konuya öncelikle arz kanadından yaklaşmak gerekirse, sektörlerin ilgili dönemde ekonominin büyüme hızına yaptığı katkılardan bahsetmek yerinde olacaktır. Tabloda görüldüğü üzere 2018 yılı, sektörlerin ağırlıklı olarak yavaş bir tempoda hareket ettiği bir dönem olarak dikkat çekerken, ayrışmaları da beraberinde getirmiştir. Hizmetler, bilgi ve iletişim ile kamu yönetimi, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin canlı bir profil çizdiği bu dönem, inşaat sektörü ile mesleki, idari ve destek hizmetleri faaliyetlerinde bir daralmaya sahne olmuştur. Bu bağlamda Türkiye ekonomisinin 2018'de kaydettiği yüzde 2,6'lık büyüme

Sektörlerin Reel Gelişim Hızı ve Türkiye GSYH'sinin Gelişimine Katkıları (2018)

	Gelişim Hızı (%)	GSYH Gelişim Hızına Katkı (% Puan)
Tarım	1,3	0,1
Sanayi	1,1	0,2
İnşaat	-1,9	-0,1
Hizmetler	5,6	1,3
Finans ve sigorta	1,7	0,1
Gayrimenkul	2,7	0,2
Kamu yönetimi, eğitim, sağlık	8,5	0,8
Bilgi ve iletişim	4,6	0,1
Mesleki, idari ve destek hizmetleri	-2,6	-0,1

Kaynak: TÜİK, Yazarın hesaplamaları

hızına en yüksek katkıyı hizmetler sektörü verirken, bunu kamu yönetimi, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler takip etmiştir. Tarım faaliyetleri bu dönemde de zayıf bir katkı sunarken, ekonomimizin öteden beri motor gücü olan sanayi sektörünün ise yüzde 1,1 oranında reel artış kaydederek yıllık GSYH hızına 0,2 yüzde puanlık bir destek verdiği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, sanayi sektörünün yıl içindeki detaylı performansına da göz atmak anlamlı olacaktır. Nitekim söz konusu istatistikler, sektörün yılın ilk çeyreğinde yüzde 7,9 oranında büyüyerek Türkiye ekonomisinde aynı dönemde kaydedilen yüzde 7,4'lük GSYH artışında uyumlu bir dinamik ve önemli bir söz sahibi olduğunu göstermektedir. İkinci çeyrekte yüzde 4 seviyesine yavaşlamış olsa da yine makul bir tempoya imza atan sanayimizin 2018 genelindeki düşük hızına ise, ikinci yarıdaki gelişmelerin sebebiyet verdiği gözlenmektedir. Zira son iki çeyrekte yıllık bazda sırasıyla yüzde 0,1 ve yüzde -6,4 reel gelişim kaydeden sektör, kendisini ekonomideki genel gidişatın da gerisinde bularak ilk yarıdaki canlılığından farklı bir resim çizmiştir.

Tam bu noktada, ekonomide yıl içinde yaşanan gelişimi talep perspektifinden incelemek faydalı olacaktır. Nitekim 2018 yılında GSYH büyüme hızı, iç talep ve dış talebin birbirinden ciddi anlamda ayrıştığı bir içerik sergilemiştir. Yıl geneline bakılacak olursa, yüzde 2,6'lık büyüme hızına özel tüketim ve kamu tüketiminin sınırlı destek verdiği, yatırımların ve stok değişimlerinin ise negatif etki sunduğu bir tablo göze çarpmaktadır. Stok dâhil iç talebin GSYH reel gelişimine katkısı bu bağlamda olumsuz olurken, ekonomideki mütevazı büyüme hızının lokomotifinin dış ticaret olduğu ortaya çıkmaktadır. Zira bu dönemde kaydedilen belirgin ihracat artışı ve ithalat düşüşü neticesinde, net mal ve hizmet ihracatının, ekonominin gelişimine anlamlı bir katkı verdiği açıkça görülmektedir.

Öte yandan bu kapsamda, talebe ilişkin bu kalemlerin de ikinci yarıda farklılaşan bir görünüme imza attığını eklemekte fayda vardır. Nitekim hane halkı tüketimi ve yatırımlar güçlü bir başlangıç yaptıkları 2018 yılında ikinci yarı itibarıyla belirgin bir hız kaybı yaşarken, bu dönemde ihracat giderek güçlenmiş ve ithalat hızla daralmıştır. Sanayi başta olmak üzere yukarıda bahsi geçen birtakım sektörlerdeki

arz yavaşlaması da, işte bu tabloyla uyum göstermektedir. Bu dönemde iç talebi aşağı yönlü etkileyen faktörler arasında ise, piyasalardaki dalgalanmaların yanı sıra faizlerin yüksek seviyesi, beklentilerdeki olumsuz gelişmeler ve enflasyon gibi unsurların öne çıktığı ifade edilebilir.

Bununla birlikte, dış ticaretin arka planına da kısaca bakmakta fayda vardır. Nitekim cari rakamlarla ihracat, 2018 yılında yüzde 7 artış gerçekleştirerek 168 milyar dolar olurken, ithalat da yüzde 4,6'lık bir düşüşle 223 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. Dış ticaret açığı ve dolayısıyla cari açık rakamlarında iyileşmeye yol açan bu durum, önemli ölçüde talep gelişmeleriyle bağlantılı olmakla beraber fiyat unsurlarını da içinde barındırmaktadır. Bu bağlamda dış ticaret endeksleri, 2018 yılı mal ihracatında, dış talepten gelen yüzde 4,4 oranındaki ılımlı miktar artışının etkili olduğunu, bunu ise birim değerdeki yükselişlerin desteklediğini göstermektedir.

Bununla beraber, miktar bazındaki güçlü tablonun özellikle yılın ikinci yarısında görüldüğü, fiyatların ise burada eşzamanlı olarak zayıfladığı dikkat çekmektedir. İthalat tarafında da, 2018 yılında miktar bazında yüzde 9,5'lik ciddi bir düşüş olduğu, yukarı yönlü hareket eden fiyatların ise bu etkiyi totalde zayıflatmış anlaşılmaktadır. Keza burada da, miktar etkisinin ikinci yarıda ciddi ölçüde güçlendiği görülmektedir. Elbette mal ve hizmet ticareti birlikte değerlendirildiğinde, GSYH kapsamında dış talebe dair rakamlardaki hareketlenmede, turizmdeki canlanmanın da rol oynadığını eklemek gerekir.

Bu çerçevede sanayi sektörümüzün en büyük 500 kuruluşu bazında nasıl bir performans gösterdiğine ışık tutan ISO 500 verilerine bakıldığında, öncelikle ihracattaki artıştan bahsetmek yerinde olacaktır. İlgili yılda Türkiye ekonomisi genelinde mal ihracatı nominal bazda yüzde 7 oranında artarken, ISO 500'deki firmaların gerçekleştirmiş olduğu ihracatta yüzde 11,3'lük bir gelişim dikkat çekmektedir.

Nitekim 2017 yılında 64,5 milyar dolar olan ISO 500 ihracatı, 2018'de 71,8 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Listede 2018 yılında yer alan 9 kamu kuruluşunun ihracatında ise yüzde 21,8'lik yüksek bir artış kaydedilmiştir. Dolayısıyla 500 büyük sanayi kuruluşumuz, bu dönemde Türkiye toplam ihracatına kıyasla daha güçlü bir performans sergilemiş ve genel hızı yukarı yönlü etkilemiştir.

Bu noktada ISO 500 ihracatının, toplam ihracat içinde hatırı sayılır bir paya sahip olduğuna da dikkat çekmek gerekir.

Bu dönemde grubun ihracatındaki hıza en güçlü katkı puanını veren sektör ana metal sanayi olurken, onu motorlu kara taşıtları izlemiştir. Veriler incelendiğinde bu sektörlerin öne çıkan bir özelliği de, Türkiye çapında bu iki alanda yapılan ihracatın ağırlıklı bölümünün ISO 500 kuruluşları tarafından gerçekleştiriliyor olmasıdır. Öte yandan 2018 yılı ISO 500 ihracatının tempolu ihracat kalemleri arasında, giyim eşyaları, kimyasal ürünler, ağaç ürünleri, mücevherat ve eczacılık ürünleri de göze çarpmaktadır.

Söz konusu dönemde ISO 500 kuruluşlarının temel göstergeleri dâhilinde üretimden satışlara bakıldığında ise, önceki yıla göre yüzde 34,5 oranında bir artış görülmektedir. Nominal bazda yüksek bir seviyeyi ima eden bu oran, 2018 TÜFE enflasyonu göz önüne alındığında reel olarak artışın da bu dönemde devam ettiğine ve ayrıca grubun ülke genelindeki sanayi üretiminden nispeten güçlü bir tablo sergilediğine işaret etmektedir.

Bu gelişmede, ihracat gelirlerinin önemli bir etken olduğu okunmaktadır. Bununla beraber, ISO 500'ün bu dönemde yüzde 2,4 oranında gerçekleştirdiği istihdam artışının, Türkiye sektörler genelindeki 2018 performansı ile uyumlu ancak sanayi sektörü özelindeki istihdam gelişiminden zayıf olduğunu eklemek gerekir.

Veriler çerçevesinde dönem kar ve zarar toplamına bakıldığında ise, ISO 500 genelinde nominal yüzde 19,7'lik bir artış olmakla birlikte reel bazda olumlu bir görünümünden bahsedilememektedir. Bu bağlamda faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (FAVÖK) yüzde 48 artış kaydederken, özellikle finansman maliyetlerindeki tırmanışın firmalar üzerindeki ciddi etkisi hissedilmektedir.

Rakamlar, hem nominal hem de reel anlamda borçların hızlandığı, faiz ödemelerinin belirgin ivme kazandığı ve ayrıca özkaynakların reelde küçüldüğü söz konusu dönemin, ISO 500 kuruluşları açısından kolay geçmediğini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda ihracat, 2018 yılında ISO 500 öncülüğünde tüm sanayimizin ve Türkiye ekonomisinin ana direği olurken, 2019 ve sonrası dönemde dış talebin yine etkin olduğu ancak iç taleple dengeli bir seyir izlediği bir tabloya kavuşmak önem arz etmektedir.

2018 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER VE 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

Türkiye ekonomisinin sorunlarını çözebilmesi için üretimin dışa bağımlılığını azaltan, yüksek teknoloji ürünlerin ihracat içerisinde payını arttıran, stratejik plana dayalı yapısal dönüşüm gerçekleştirilmelidir.

2017 yılında 2008 küresel krizinin baz etkileri geçtikten sonra en yüksek büyüme seviyelerine çıkan dünya ekonomisi, 2018 yılının ilk aylarından itibaren tekrar düşüş eğilimine girdi ve birçok ülke için büyüme oranları beklentilerin altında gerçekleşti. 2018 yılında dünya ekonomisinin büyüme oranı bir önceki yıla göre 0,2 puan gerileyerek 3,6 oldu. İvme kaybı yılın ikinci yarısında daha çok olduğu için büyüme beklentileri 2019 yılı için yüzde 3,3 seviyesine geriledi.

2018 yılında gelişmiş ülkeler arasında en iyi performansı ABD ekonomisi gösterdi. Trump'ın vergi indirimleriyle iç talebi canlı tutabilen ABD ekonomisinin büyüme oranı bir önceki yıla göre güçlü şekilde artarak

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

Piri Reis Üniversitesi

yüzde 2,9 oldu. ABD Merkez Bankası Fed, yıl içinde dört defa faiz artışı gerçekleştirdi. Euro Bölgesi ve Japonya ise tam tersi bir performansla özellikle 2018 yılının ikinci yarısında ivme kaybetti. Avrupa Merkez Bankası (AMB) yıl içinde parasal genişlemeye devam etti. İvme kaybına rağmen büyümenin görece güçlü kalması AMB'yi 2018 yılı sonunda parasal genişlemeyi sonlandırmaya götürdü. Genel olarak gelişmekte olan ülkelerin büyüme performansında da gerileme gerçekleşti. Bununla birlikte, emtia fiyatlarında bir önceki yıla göre gözlenen yukarı yönlü hareket BRIC ülkelerinden bu ürünleri üreten Brezilya ve Rusya'yı görece olumlu etkileyerek büyüme performanslarını bir miktar yukarı taşıdı.

Genel olarak büyüme performansının 2018 yılının ikinci yarısında daha olumsuz seyrettiğini ve bunun 2019 yılına daha sert yansımaya başladığını görüyoruz. Büyümedeki yavaşlama ülke ekonomileri için iyi bir haber değildir, riskleri artırır. Fakat özellikle içinde bulunduğumuz dönemde büyümedeki ivme kaybı finansal piyasalarda çok daha fazla risk algısını yükseltiyor ve güvenli liman arayışını artırıyor. Bunun en önemli nedeni küresel borç stokunun geldiği seviyedir. 2018 yılı sonu itibarıyla küresel borç stoku 250 trilyon dolar seviyesine gelmiş durumda. Aynı dönemde küresel GSYH ise yaklaşık 84 trilyon dolar oldu. Yani dünya ekonomisi yarattığı gelirin 3 katı kadar bir borç stokuna sahip. Bundan yaklaşık 13-14 yıl önce dünya GSYH'si 68 trilyon dolarken küresel borç stoku 130 trilyon dolar civarındaydı. Dünya ekonomisi yarattığı gelirin 2 katı bir borca sahipti. Çok kısa sürede bu 3 katına çıktı.

ABD ile Çin arasında artan ticaret savaşı, yüksek borçluluğun getirdiği yükselen tasarruf eğilimi, merkez bankalarının daha sıkı gitmeye başlaması ve yükselen faizler

gibi nedenlerle büyümede yavaşlama başladı. Büyümedeki yavaşlama iş ve istihdam kaybı yoluyla ücret ve kâr oranlarındaki düşüş ile alınan kredilerin ödenememe sorununu artırır. Sorunlu kredilerin artışı ise bu kredileri sağlayan başta bankacılık sektörü olmak üzere finans sektörünün risklerinin artması anlamına gelir. Küresel borç stok seviyesinde geline nokta nedeniyle büyümedeki her yavaşlamanın finans sektörüne zarar vereceği kaygısı, finans piyasalarında risk iştahını azaltmaktadır. 2018 yılının son çeyreğinde risk iştahındaki azalma küresel finansal piyasalarda kendisini fazlasıyla hissettirmiştir. Hisse senedi piyasalarında sert düşüşler, döviz kurlarında artan dalgalanmalar, gelişmekte olan ülke kurlarında sert değer kayıpları yaşanmıştır.

Bütün bu gelişmeler merkez bankalarının duruşunu da değiştirmeye başladı. ABD ekonomisi iyi büyümesine rağmen, geçen yılın son 1-2 ayında gelen öncü verilerin yavaşlama sinyali vermesinin Fed'i faiz artışlarını durdurmaya ve faiz kararı için sabırlı olmaya ittiğini görüyoruz. Benzer şekilde, Avrupa Merkez Bankası da bitirdiği pa-

Dünya Ekonomisi Büyüme Oranları (%)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019-T	2020-T
Dünya	5,5	5,6	3,0	-0,1	5,4	4,3	3,5	3,5	3,6	3,4	3,4	3,8	3,6	3,3	3,6
ABD	2,9	1,9	-0,1	-2,5	2,6	1,6	2,2	1,8	2,5	2,9	1,6	2,2	2,9	2,3	1,9
Euro Bölgesi	3,2	3,1	0,5	-4,5	2,1	1,6	-0,9	-0,2	1,4	2,1	2,0	2,4	1,8	1,3	1,5
Japonya	1,4	1,7	-1,1	-5,4	4,2	-0,1	1,5	2,0	0,4	1,2	0,6	1,9	0,8	1,0	0,5
Orta Doğu-Kuzey Afrika	5,8	5,1	4,6	0,8	4,9	4,4	4,9	2,4	2,7	2,5	5,3	1,8	1,4	1,3	3,2
Sahra Altı Afrika	6,0	6,7	5,8	3,8	7,1	5,3	4,7	5,2	5,1	3,2	1,4	2,9	3,0	3,5	3,7
Brezilya	4,0	6,1	5,1	-0,1	7,5	4,0	1,9	3,0	0,5	-3,5	-3,3	1,1	1,1	2,1	2,5
Rusya	8,2	8,5	5,2	-7,8	4,5	5,1	3,7	1,8	0,7	-2,5	0,3	1,6	2,3	1,6	1,7
Çin	12,7	14,2	9,6	9,2	10,6	9,5	7,9	7,8	7,3	6,9	6,7	6,8	6,6	6,3	6,1
Hindistan	9,3	9,8	3,9	8,5	10,3	6,6	5,5	6,4	7,4	8,0	8,2	7,2	7,1	7,3	7,5
Türkiye	7,1	5,0	0,8	-4,7	8,5	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,5	2,5

rasal genişlemeyi tekrar başlatacağını duyurdu. Yılın başında ABD – Çin ticaret savaşında bir miktar yumuşama belirtileri ortaya çıktı. Tüm bu gelişmeler 2019 yılındaki yavaşlama tahminlerini çok değiştirmede ama 2020 tahminleri yerini yatay bir seyre bıraktı.

Türkiye ekonomisinin seyri de dünya ekonomisinden fazlasıyla etkileniyor. 2018 yılının ikinci yarısında dünya ekonomisindeki gelişmeler Türkiye'yi de etkilemeye başladı ama içeride de bu yavaşlamayı besleyen önemli gelişmeler yaşandı. Haziran 2018'de gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerinin öncesindeki ve sonrasındaki belirsizlikler döviz kurları ve faizler üzerinde baskı yapmaya başlamıştı. Brunson davasının ABD-Türkiye ilişkilerinde yarattığı gerginlik de buna eklenince Ağustos 2018 döneminde döviz kurlarında ve faizlerde sert yükselişler yaşandı. Enflasyon çok hızlı bir şekilde yukarı tırmadı. Tüm bu gelişmeler Türkiye ekonomisinin büyüme hızında sert düşüşlere neden oldu. Yılın ilk yarısında 2017'den gelen KGF etkisiyle de ortalama yüzde 6 büyüyen Türkiye ekonomisi, üçüncü çeyrekte yüzde 1,8 büyürken, dördüncü çeyrekte yüzde 3 daraldı ve yılı yüzde 2,6 büyümeye tamamladı.

Ağustos ayında yaşanan sert dalgalananın ardından Eylül ayında TCMB 625 baz puanlık bir faiz artışına gitti. Hazine ve Maliye Bakanlığı yine Eylül ayında Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) açıkladı. Programın ana başlığı "Dengelenme, Disiplin ve Değişim" olarak belirlenmişti. Programın kısa vadeli dengelenmeye yönelik hedefleri genel olarak gerçekçi bulundu ve belli bir kredibilite sağladı. Rahip Brunson'un serbest bırakılmasıyla ABD – Türkiye ilişkilerindeki tansiyon düştü. Tüm bu gelişmeler Ekim ayı ile beraber döviz kurları ve faizlerde bir miktar gerileme ortaya çıkardı. 2018 yılının son çeyreğinde ekonomide yaşanan sert daralma ile beraber finansal piyasalarda bir miktar dengelenme süreci de başladı. Bununla birlikte, 2019 yılının ilk çeyreğinin sonlarına doğru hem artan yerel seçim belirsizliği hem de dış politika ve jeopolitik gelişmelerle tekrar artmaya başlayan tansiyon finansal piyasalarda yeni bir dalgalanmaya ve olumsuz bir seyre yol açmaya başladı.

2018 yılında büyüme oranı bir önceki yıl yüzde 7,4 olan seviyeden yüzde 2,6'ya geriledi. Enflasyon yüzde 12'lerden yüzde 20'lere çıktı. Buna karşın, toplam sanayinin

GSYİH içindeki payı artmaya devam ederek yüzde 22,1 seviyesine ulaştı. Sanayin toplam katma değer içindeki payı son yıllarda yükselmeye devam etmektedir.

Böyle bir yılda 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO 500) performansına baktığımızda, genel olarak şirketlerin reel olarak üretimden satışlarının, katma değerinin, dönem kârındaki artış hızının bir önceki yıla göre gerilediğini, şirketlerin toplam borçluluğunun artış hızının oldukça güçlü olduğunu izliyoruz. Bir önceki yıl olduğu gibi 2018 yılında da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 491'i özel kuruluş, 9'u kamu kuruluşudur.

2017 yılında İSO 500'ün üretimden satışları yüzde 33,2 artarken 2018 yılında bu oran yüzde 34,5 olmuştur. Veri önceki yıla göre çok hafif hızlanmaya işaret etmekle birlikte reel büyümede bir ivme kaybı söz konusudur. Enflasyonun yüzde 20,5, büyüme oranının yüzde 2,6 olduğu bir yılda reel artış yüzde 9 civarındadır. Artışın büyük oranda ihracat kaynaklı ve büyümenin güçlü olduğu yılın ilk yarısında gerçekleşmiş olma olasılığı yüksektir.

2017 yılında 9 kamu kuruluşunun üretimden satışları yüzde 2,2 gerilemişti. 2018 yılında yüzde 20,7 gibi pozitif yönde görece yüksek bir orana çıkmasına rağmen artış hızı reel olarak negatif kalmaya devam etmiştir. Diğer taraftan üretici fiyatlarıyla İSO 500'ün brüt katma değeri 2017 yılında yüzde 19,6 artarken bu oran 2018 yılında yüzde 5,3 seviyesine gerilemiştir. Ekonomideki yavaşlamaya paralel olarak katma değer artışında da gerileme izlenmektedir.

2017 yılında dolar bazında ihracat yüzde 17 artarken 2018'de bu oran yüzde 11,3 olmuştur. 2017 yılı, en büyük ihracat pazarımız olan Euro bölgesinin kriz sonrası en hızlı büyüdüğü yıl olmuştur. İhracat da buna bağlı olarak güçlü bir şekilde artmıştı. Fakat 2018 yılında başta Euro bölgesi olmak üzere dünya ekonomisindeki yavaşlama 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracat artış hızını düşürmüştür. Normal koşullarda Türk lirasının değer kaybının ihracata olumlu yansımaları bekleriz. Fakat Türk lirasının değer kaybı Ağustos ayında olduğu için bunun etkisi yılın son aylarında biraz daha arttı. Öte yandan, ihracat talebinde en çok ihracat yaptığımız ülkelerin bü-

yüme oranının kur etkisinden daha güçlü olduğunu birçok akademik çalışma ortaya koymaktadır. Bu bağlamda dünya ekonomisindeki yavaşlamanın ihracata etkisi daha fazla ortaya çıkmış gibi görünüyor. Türkiye genelinde ihracat 2018 yılında yüzde 7 artarak yaklaşık 168 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İSO 500'ün 2018 ihracatı yaklaşık 72 milyar dolar olmuştur ve bu veri toplam ülke ihracatının yüzde 43'ü civarındadır. Bu çerçevede, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun hem Türkiye ekonomisinin ihracatında çok önemli bir paya sahip olduğunu hem de ihracat performansının Türkiye ortalamasının üzerine çıktığını görüyoruz.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ücretle çalışan sayısı 2017 yılında ekonomideki hızlı büyümeye rağmen yüzde 1,7 artabilmişti. Ekonominin çok daha yavaş büyüdüğü 2018 yılında ücretle çalışan sayısındaki artışın yüzde 2,4 gibi biraz daha yüksek bir oranda gerçekleştiğini izliyoruz. 2017 yılında olduğu gibi kamu firmalarında çalışan sayısının gerilemeye devam ettiği ve 2018 yılında gerileme oranının yüzde 6 olduğu görülüyor. Büyümedeki yavaşlamaya rağmen İSO 500 genelinde ücretle çalışan sayısında artış olması olumlu bir gelişmedir. Bu artışta ekonomi yönetiminin istihdam kampanyasının da etkisi olmuş görünmektedir.

İSO 500'ün özkaynak büyüme hızında önceki iki yıl gözlenen düşüşün 2018 yılında da devam ettiği ve artış oranının yüzde 10,1'de kaldığı görülüyor. Bir önceki yıl olduğu gibi gerilemenin bir nedeni sermaye yedeklerinde yüzde 11 oranını bulan gerilemedir.

Firmaların vergi öncesi dönem kârı 2017 yılında yüzde 37,7 artmıştı. Artış oranı 2018 yılında yüzde 41,7 oldu. Fakat bunun temel nedeni 9 kamu kuruluşunun kârının yüzde 192 oranında artmasıdır. 2017 yılında 491 özel sektör kuruluşunun kârı yüzde 59,8 artarken 2018 yılında bu oran yüzde 33,1 seviyesine gerilemiştir. Enflasyonun yüzde 12'lerden yüzde 20'lere çıktığı bir yılda özel sektör sanayi kuruluşlarının kârının yüzde 59'dan yüzde 33'e gerilemesi reel kârlılıkta önemli bir düşüşe işaret etmektedir. Yıl genelinde verimlilik ve reel ücretlerde gerileme olmasına rağmen yıllık bazda ücret artışları pozitif seviyede kalırken verimlilik artışının negatif orana döndüğü

görüldüğü. Bu durum da kârlılığı azaltan bir faktör olarak karşımıza çıkıyor.

İSO 500'ün merkezi yönetim bütçe gelirlerine de önemli bir katkısı olduğu anlaşıyor. 2018 yılında toplam 621 milyar TL olan vergi gelirinin yaklaşık 400 milyar TL'lik kısmı dolaylı vergilerden elde edildi. İSO 500'ün ödediği 95 milyar TL büyüklüğündeki ÖTV ve KDV, kamunun elde ettiği dolaylı vergi tahsilatında önemli bir pay oluşturuyor.

Firmalar açısından en sıkıntılı tablolardan birisi toplam borçlardaki artış oranıdır. 2017 yılında toplam borçlardaki artış oranı yüzde 18 iken, 2018 yılında bu oran yüzde 31,8 olmuştur. Bir önceki yıl yüzde 24 artan kısa vadeli borçlar 2018 yılında yüzde 35,5 artmıştır. Benzer şekilde 2017 yılında yüzde 9,9 artan uzun vadeli borçlar 2018 yılında yüzde 26,2 artmıştır. Kısa vadeli borçların daha hızlı arttığı izleniyor. Toplam borçların özkaynaklara oranı 2017 yılında yüzde 169,9 iken bu oran 2018 yılında yüzde 203,4 oluyor. Diğer taraftan, toplam borçların toplam aktiflere oranı bir önceki yıla göre daha hızlı artarak yüzde 67 oranını buluyor. Yavaşlayan ekonomi ve yükselen faizlerle beraber firmaların finansman yükünde ciddi bir artış olduğu görülüyor.

Sonuç olarak, 2018 yılında ekonomideki yavaşlamaya rağmen sanayi sektörü GSYH içindeki payını arttırmıştır. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışlarının nominal artışının yavaşlamasına rağmen, söz konusu satışlarda reel olarak artış gerçekleşmiştir. İSO 500'ün Türkiye ekonomisinin ihracatında çok büyük bir payı bulunmaktadır ve bu pay artarak yüzde 43 seviyelerine gelmiştir. Doğal olarak ihracat artış oranları da ortalamaların üzerindedir. Bununla birlikte, son yıllarda borçluluk ve finansman maliyeti sorunu artmaya devam etmiştir. Bu durum yeni yatırım ve verimlilik artışı için ciddi bir sıkıntı kaynağıdır. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu dahil olmak üzere Türkiye ekonomisinin sorunlarını çözebilmesi ve potansiyelini ortaya çıkarabilmesi için sürdürülebilir yüksek büyüme ve düşük enflasyon ortamına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ortam, üretimin dışa bağımlılığını azaltan, yüksek teknoloji ürünlerin ihracat içerisinde payını artıran, stratejik plana dayalı bir yapısal dönüşüm ile gerçekleştirilebilir.

2018'DE KUR GELİŞMELERİ VE İSO 500'ÜN KARLILIK ANALİZİ

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

HAKAN GÜLDAĞ
İSO Danışmanı

Sanayicinin karı kağıt üzerinde...

Sermayeye eklenemeyen kar yatırıma da dönüşmüyor

Türk sanayisinde yatırım kapasitesi yaratma sorunu devam ediyor. 2018 yılına ilişkin veriler göre, karlarda önemli sayılabilecek artışlar sağlanabilmiş olmasına karşılık, karlar bünyede tutulamıyor ve böylelikle sermaye yapısı her geçen yıl daha da bozuluyor.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) araştırmasının 2018 yılı sonuçları, sanayinin devlerinin geçen yıl yüksek oranlı kar artışları sağladığına işaret ediyor. Ancak, bu madalyonun ön yüzü... Madalyonun arka yüzündeki görüntü oldukça farklı. Elde edilen yüksek karların yarısından fazlasının finansman giderlerine harcandığı, ayrıca yüksek düzeydeki enflasyondan arındırıldığında ise vergi öncesi karlarının bir önceki yıla göre reel olarak azaldığı görülüyor.

İlaveten, büyük sanayi kuruluşlarının faaliyet dışı gelirlerinin, uzun yılların ardından 2018'de yeniden kayda değer seviyede artış gösterdiği, bu gelişmenin, net kambiyo karlarındaki artışla birlikte varlık ya da iştirak satışlarından oluşan diğer faaliyet dışı gelirlerden kaynaklandığı gözleniyor.

2018 yılı itibarıyla, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun kar ve karlılık oranlarıyla ilgili öne çıkan iki önemli gelişmeden ilki, faaliyet dışı karlarda olağandışı bir artışın yaşanmış olması... Yüksek oranlı artış sonucu, faaliyet dışı karların faaliyet karlarına oranı da geçen yıl yüzde 51,8'e çıktı. Bu oran, uzun yıllar ortalamasının açık ara üzerinde...

Öne çıkan bir diğer önemli gelişme ise son yıllarda finansman giderlerinin karlar üzerinde yarattığı erozyonun 2018 yılında da artarak sürmesi... 2018 yılında finansman öncesi nominal karlarda yüzde 82,9 oranında artış kaydedilmesine karşılık, geçen yıl genel olarak yükseliş kaydeden kaynak maliyeti ve elbette faiz oranlarından dolayı, karların yüzde 58,6'sını ifade eden 95,8 milyar TL'lik bölümü-

nün finansman giderlerine harcandığı görülüyor. Diğer bir ifadeyle, geçen yıl elde edilen her 100 TL'lik karın 58,6 TL'si finansman maliyetine ödendi. Bu oran bir önceki yıl yüzde 39,3, 2016 yılında ise yüzde 43,7 seviyesindeydi.

Ancak, şu noktanın da altını çizmekte yarar var: Sanayicini karını eriten finansman maliyetindeki yükseliş, birebir bankacılık sektörünün faiz politikası ile ilişkili konu olmaktan ziyade, artan enflasyon ve yurtdışından sağlanan kaynağın maliyetindeki yükselmeden kaynaklanıyor. Diğer bir ifadeyle, sorunun odağında, Türkiye ekonomisini bütüncül olarak etkisi altına alan finansman maliyetindeki hızlı yükseliş konusu yer alıyor.

Faaliyet dışı karlarda patlama yaşandı

Araştırmanın sonuçlarına göre, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 yılında 987 milyar TL net satış gerçekleştirdi. İSO 500 kuruluşları bu satışlardan 107,8 milyar TL faaliyet geliri elde ederken, 31,5 milyar TL'si net kambiyo karı olmak üzere, 55,8 milyar TL tutarında da faaliyet dışı kar üretti. 2018'de faaliyet dışı karlarda yüzde 200'e yaklaşan artış oranıyla gerçek anlamda bir patlama yaşandığını söylemek abartılı bir değerlendirme olmaz.

Nitekim rakamlar, 2017 yılında 6 milyar TL düzeyinde bulunan net kambiyo karlarının geçen yıl yüzde 424 artışla 31,5 milyar TL'ye, kambiyo hariç diğer faaliyet dışı gelir ve karların da yaklaşık yüzde 90 artışla 12,8 milyar TL'den 24,3 milyar TL'ye yükseldiğini ortaya koyuyor.

Ancak, faaliyet ve faaliyet dışı karların toplamını ifade eden 163,6 milyar TL'lik "finansman öncesi kar"ın 95,8 milyar TL'lik bölümünün finansman giderlerine harcanmış olması da dikkat çekiyor.

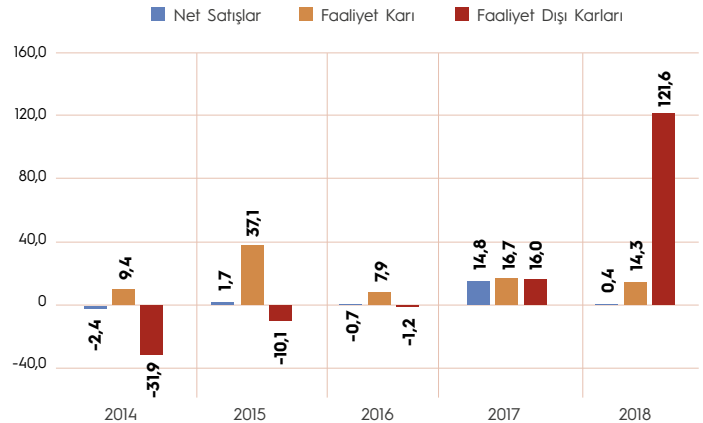
Finansman giderleri ile birlikte 4,3 milyar TL'lik olağandışı gider ve zararlar düşüldüğünde ise vergi öncesi dönem karının nominal olarak yüzde 19,7 artarak 63,5 milyar TL'ye düştüğünü ortaya koyuyor ki, bu rakam, aynı yıl Yurt İçi Üretici Fiyatları'ndaki (Yİ-ÜFE) artışla oranlandığında, vergi öncesi karın, artış bir yana reel olarak düşüş kaydettiğini gösteriyor.

Nitekim, büyük sanayi kuruluşlarında 2018 yılında bir önceki yıla göre nominal olarak net satışlar yüzde 34,2 oranında artarken, vergi öncesi dönem karlarındaki artış yüzde 19,7 seviyesinde kaldı. Yİ-ÜFE'deki yıllık artış oranı olan yüzde 33,6

ile arındırıldığında ise, geçen yıl 2017'ye göre İSO 500'ün net satışlarındaki reel artışın yüzde 0,4 oranında kaldığı, vergi öncesi dönem karlarının ise reel olarak yüzde 10,5 oranında azaldığı görülüyor. Dönem karında bir önceki yıla kıyasla 2017 yılında yüzde 21,8, 2016'da ise yüzde 21,2 oranında reel artışlar yaşanmıştı.

Diğer yandan, İSO 500 listesine giren şirketlerin, bilanço bakımından homojen bir yapıya sahip olmadıklarını da göz önünde bulundurmakta yarar var. Finansman giderleri, girdi maliyetleri ve sahip oldukları pazarlar bakımından satış gelirleri, karları ve karlılık oranları sektörlere göre önemli farklılıklar gösterebiliyor. Nitekim, nihai ürünün satış fiyatı içinde vergi yükü bulunan (sigara, alkollü içecek, akaryakıt ürünler vb) sektörlerin yüksek görünen karlılıkları, genel ortalamalara da etki ediyor.

NET SATIŞLAR, FAALİYET KARLARI VE FAALİYET DIŞI KARLAR (REEL DEĞİŞİM, %)

Kambiyo karındaki artış yüzde 197

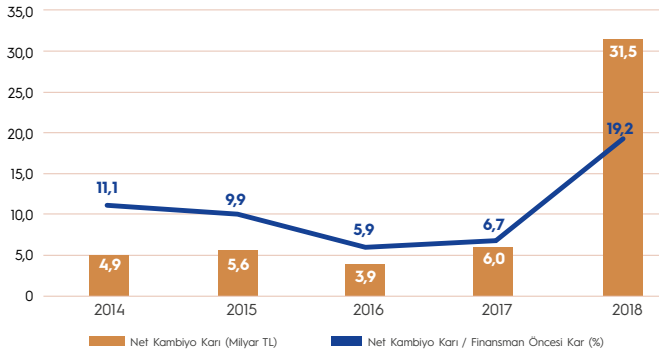
2018'de 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansman öncesi karlarının toplamı bir önceki yıla kıyasla yüzde 82,9 artarak 163,6 milyar TL düzeyinde gerçekleşirken, bu rakamın 107,8 milyar TL'lik bölümü faaliyet karından, 55,8 milyar TL'lik bölümü de faaliyet dışı karlardan oluştu. Faaliyet karlarının yüzde 56,4'ük bölümünü ise net kambiyo karları oluşturdu.

2018 yılında kambiyo karları bir önceki yıla göre yüzde 197 oranında artarak 231,5 milyar TL, kambiyo zararları ise yüzde 178 artışla 200 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece

net kambiyo karında ise yüzde 424'lük artış kaydedildi ve 2017'deki 6 milyar TL düzeyinden 2018'de 31,5 milyar TL'ye yükseldi. Kambiyo karlarındaki artışta, ihracat gelirleri ile birlikte büyük şirketlerin döviz pozisyonlarını iyi yönetmeleri ve ilaveten 2018 yılında döviz kurlarındaki yüksek oynaklığın etkili olduğu anlaşıyor. 2017 sonunda 4,15 TL düzeyinde bulunan sepet kur (0,5 USD+0,5 Euro) 2018 Ağustos ayında 7,44 seviyesine kadar yükselmiş, yılı ise 5,65 TL'den kapatmıştı.

Net kambiyo karları, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 163,6 milyar TL seviyesinde gerçekleşen finansman öncesi toplam karlarının ise yüzde 19,2'sini oluşturdu. Bu oran, son yılların en yüksek seviyesini göstermesi bakımından da önem taşıyor. Nitekim 2017'de yüzde 6,7 seviyesinde gerçekleşen net kambiyo karlarının finansman öncesi karlara oranı, 2016'da ise yüzde 5,9 düzeyindeydi.

NET KAMBYO KARLARI VE FİNANSMAN ÖNCESİ KARA ORANI (%)

Karlılık oranları azaldı...

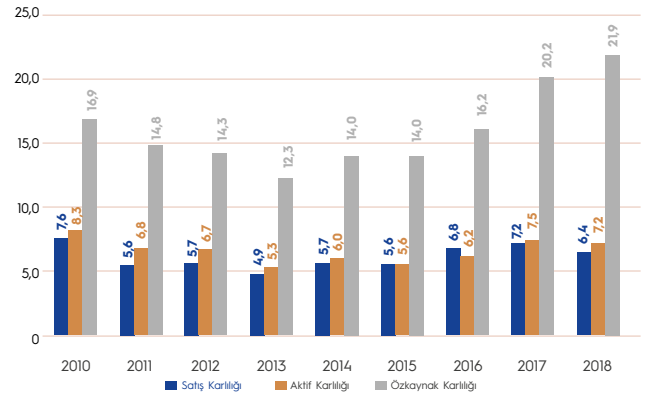
500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karlarındaki artışın önemli bir bölümünün finansman giderlerine harcanmasından dolayı, 2018 yılında elde edilen yüksek oranlı kar artışlarının, karlılık göstergelerine aynı oranda yansımadağı da görülüyor. Nitekim, satış karlılığı ve aktif karlılığı oranları geçen yıl bir önceki yılın altında kalırken, özkaynak karlılığında ise sınırlı artış yaşandı. 2018 yılına ilişkin satış ve aktif karlılık rasyoları, geçmiş yıllar ortalamalarına yakın bir oranda seyrediyor.

Vergi öncesi karların net satışlara oranını ifade eden satış karlılığının 2017 yılındaki yüzde 7,2 seviyesinden, 2018 yılında da 0,8 puanlık düşüşle yüzde 6,4'e gerilediği, karın aktiflere

oranını gösteren aktif karlılığı rasyosunun da 0,3 düşüşle 7,2'ye gerilediği gözleniyor. Özkaynak karlılığı ise son yıllardakine gelişim seyrine paralel biçimde artış gösteriyor. Karın özkaynaklara oranı 2018 yılında da 1,7 puanlık artışla 21,9'a yükseldi. Özkaynak karlılığındaki yukarı yönlü seyrinde, münhasıran karlardaki artışın değil, büyük sanayi kuruluşlarının özkaynak yapısında son yıllarda azalmaya paralel süregelen bozulmanın etkili olduğu görülüyor.

İSO 500 verileri, kaynak yapısındaki (borç/özkaynak oranı) bozulma 2018'de dramatik bir artış kaydettiğini ortaya koyuyor. Nitekim son yıllarda süregelen bozulma paralelinde 2017'de yüzde 170'e ulaşan borç/özkaynak oranının 2018'de yüzde 203'e tırmanmış olması dikkati çekiyor. Bu oran tarihi rekoru ifade ediyor ve işletme sermayesinin erimesini göstermesi bakımından da ayrıca ciddi bir önem taşıyor.

KARLILIK RASYOLARININ GELİŞİMİ (%)

Özetle, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmaları, sanayinin son yıllarda ciddi bir ivme kaybı yaşadığına işaret ediyor. Borç/özkaynak yapısının alarm seviyesinde bozulması, karlılık oranlarının azalması ve özellikle son yıllarda elde edilen karların büyük bölümünün borç ve finansman gideri olarak yazılması, tasarruf/yatırım dengesizliğini daha da dramatik bir boyuta taşıyor. Nitekim, özel kesim tasarruf dengesi -2009 küresel kriz yılı hariç olmak üzere- 2005 yılından bu yana negatif düzeyde seyrediyor.

Türkiye ekonomisinin ciddi tasarruf açığı sorunu bulunduğu tartışmasız bir gerçek... Sorunun aşılması, yani tasarruf oranının artırılması ise, esas olarak özel sektör karlarının artmasıyla doğru orantılı. Dolayısıyla, yeni yatırım kapasiteleri yaratılabilmesi için sanayinin tasarruf kabiliyetinin artırılması ve bunun için de reel olarak kar yaratabilme koşullarının oluşturulması büyük önem taşıyor.

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

**Odamızı Instagram hesabımızdan
takip edebilirsiniz**

www.instagram.com/istanbulsanayiodasi

OGUZ®

Since 1974

KUMAŞTA DÜNYA MARKALARININ TERCİHİ CHOICE OF WORLD'S LEADING BRANDS

www.oguztekstil.com.tr

OGUZ®
444 4 974

FACTORY
Adana Hacı Sabancı OSB Vatan Cad.
No: 4-5 Sarıçam / ADANA
Tlf : +90 322 394 40 53 (Pbx) - 444 4 974
Fax: +90 322 394 33 79
E-mail: info@oguztekstil.com.tr
www.oguztekstil.com.tr

İSTANBUL
Dünya Ticaret Merkezi EGS Blokları B3 Blok Kat:6
No: 238-239 Yeşilköy / İstanbul / TURKEY
Tlf : +90 212 637 50 20 (Pbx)
Fax: +90 212 637 34 64
E-mail : info@oguztekstil.com.tr
www.oguztekstil.com.tr

TÜRKİYE'NİN
SARILIK SANATİ
KURULUŞU
2018

ROKETSAN GAZİ PS-9103-1995-18622

Roket ve füze tasarımı, geliştirilmesi ve üretimi konularında lider bir kurum olan Roketsan, ürünleri ve teknolojik altyapısını dost ve müttefik ülkelere sunmaktan gurur duyar.

Roketsan A.Ş. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın Bir Kuruluşudur.

KÜRESEL LİDERLİK YEREL HİZMET

Kronospan, dünyanın önde gelen ahşap levha üreticisidir. Ürünlerimiz parke ve mobilyadan ahşap evlere kadar her alanda kullanılmaktadır.